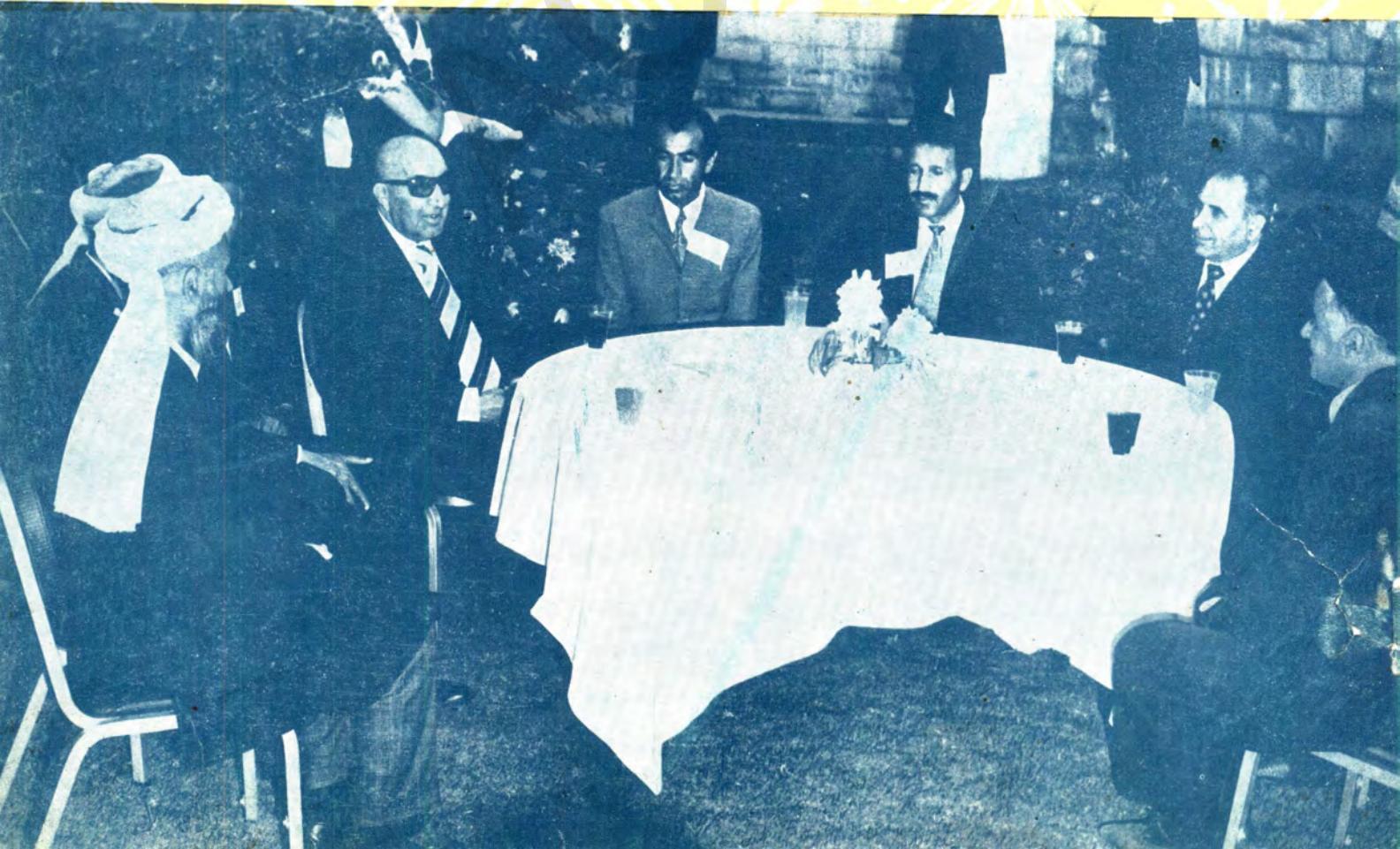

دَارُ دُوْ مَجَلَّة

دَافَانِسْتَانِ جَمْهُورِيَّتُ

محلہ اردو : تبریکات صمیمانہ خویش را بمناسبت

پنجاہ و هشتھین سالگرد استرداد استقلال کشور بحضور

رہبر انقلاب بنام غلی محمد داؤد رئیس دولت

و صدر اعظم، منسو بین اردوی با شہامت

افغان و کافہ هموطنان عزیز تقدیم داشته

و برروان پاک جانبازان و

سرسپردگان راه آزادی تحریفات

و درود بی پایان میفرستاد

شرح روایی جلد

رہبر انقلاب بنام غلی محمد داؤد رئیس دولت و صدر اعظم،
موقعیکہ یک عدد استادان معارف را در مراسم تحلیل روز معلم
بحضور پذیر فته اند.

دَافَغَانْسْتَانْ هُوْرَى اُرْدُو

دارد و مجله

روند پنځله، تجربه او درس دی او انسان دی باید همیشه
لډ هنجره فه زده ګړه و ګړي
زمونې د جمهوریت د مؤسس د ویناوهو خخه

گنه ۳۰ د جمهوریت

شماره جوزا ۱۳۵۵

نمبر مسلسل : ۶۵۱

حمل ۳۱ ۱۳۹۹

سال تاسیس :

می - جون ۱۹۷۶ عیسوی

مقدمه هون :

صفحه

نویسنده و مترجم

پیکار حق و باطل

۱	د گر من فیض محمد عاطفی	په اجتماعی، سیاسی اقتصادی اودملی فرنگ
۴	۰۰۰	همسر بہار
۶	جگتورن شمس الدین ظریف صدیقی	دلیمی اساسا تو په وسیله دقطعی در رسولو ۰۰۰
۱۰	جگتورن حبیب الله «زړه سواند»	رویداد های جهان در پرتوعلم و دانش
۱۲	م: فرزانه	درسمائیکه اردوی امریکا پس از سقوط ۰۰۰
۱۷	تور نجیرال عبد القادر خلیق	مطالعاتی در تحلیل قرارگاه نظامی مصر ...
۲۲	جگردن ار کانحرب فضل الریبی	دجگری له امله داسارت په کمپ کی ۰۰۰
۲۶	جگتورن ګل زرك	صنعت حرب در اضلاع متعدد امریکا
۲۹	جگتورن عبدالواسع روئین	برخی مسائل مدافعه معاصر
۳۴	جگتورن محمد ابراھیم	تطبیقات قوماندان و قرارگاه فرقه ۷
۳۹	۰۰۰	مقایسه بی میان حماسه های گشتاپنامه و ...
۴۳	بناغلی پکشاں	مطالبی درباره اردو های جهان
۴۷	جگردن محمد حکیم	ریشه و معنی لغت ورزش و تربیت بدنسی
۵۰	د گر من سید عبدالقيوم «شا افضلی»	نقش قدرت نظامی در روابط بین المللی -
۵۲	جگردن ار کانحرب جلالی	په چمتو او مکمل حالت کښی دموکرلر و نکی ۰۰۰
۵۷	جگردن محمد معروف	خصوصیات سوق و اداره قوای مدافعه هوائی
۶۰	دیپلوم انجینیر تورن محمد اکبر سوروی	دلبان کورنی شخنی او جگری ورخ ۰۰۰
۶۵	جگتورن حمید	تمرکز حواس و سیله برای انکشاف ذهنی ...
۷۰	جگتورن مهر جو	چگونه میتوان بالای بیماری قرن پیروزو ...
۷۴	جگتورن میر حسام «محتشمی»	مسئولیت مادران
۸۲	مهر من نفیسه شایق مبارز	گرانی او مهر بانی موری
۸۲	جگتورن حبیب الله	رول و اهمیت سوق و اداره
۸۴	۰۰۰	صلال الدین ایوبی، فاتح بیت المقدس
۷۶	بناغلی محمد جان مهدی	با زدید از فرقه ۸ و فعالیت های قرارگاه ...
۸۹	۰۰۰	افتتاح تور نعمت بہاری اردو ...
۹۳	اداره	ما و همکاران قلمی مجله اردو
۹۵	راز	محیط زیست
۱۰۳	۰۰۰	با زدید از تطبیقات قوای هوائی و ...
۱۰۴		

فهرست

۱ین

شماره ۵

بیانیهٔ بنای اعلیٰ رئیس دولت بمناسبت پنجاه و هشتادمین

سالگرد استقلال افغانستان

نابرابری‌های اجتماعی، مفهوم آزادی فقط به لفظ باقی میماند و هرگز جامه عمل نمی‌پوشد اما حادثهٔ تاریخی انقلاب جمهوری امکاناتی را فراهم کرد تا ملت افغان اهداف انقلابش را به ثمر رساند و از مرحلهٔ انقلاب بیانیه به تحولات عمیق اقتصادی و اجتماعی تکامل نماید هرچند تاساخته‌مان یک جامعهٔ مرتفه و متفرقی زمان زیادی باقیست، ولی امیدوارم باقبول زحمات خستگی ناپذیر و عزم راست روزی این آرزوی مقدس ملت افغانستان برآورده گردد.

همکاری بین ملت‌ها به پایهٔ مساوات در جامعهٔ بین‌المللی نتیجهٔ مستقیم جریان تاریخی آزادی کشورهای جهان است. ملت افغانستان نه تنها در راه پیکار با استعمار پیشگام و در پشتیبانی از میجادلهٔ ملت‌ها برای کسب حقوق حقه شان مصمم بوده و از آن پیروی نموده است، بلکه پنبیان خط مشی بی طرفی و عدم انسلاک را نیز گذاشته است که امروز یکی از پایه‌های همزیستی مصالحت آمیز و تعاون ثمر بخشش بین دولتی به شمار می‌ورد.

در این فرستیکه ما این روز تاریخی خویش را تجلیل می‌داریم، همدردی و تمدنیات نیک خویش را به برادران پیشتوان و بلوج خود تقدیم میدارم.

در خاتمه به روان‌های بزرگ و پر فتوح اعلیٰ حضرت غازی امان الله خان و اعلیٰ حضرت غازی محمد نادر شاه و دیگر جانبازان راه آزادی درود می‌فرستیم و برای ملت افغانستان آرزوی سر بلندی و خوشبختی مینمایم.

زنده باشد افغانستان
پاینده باشد جمهوریت

هموطنان گرامی!

در این روز تاریخی که در سراسر کشور ما پنجاه و هشتادمین سالگرد استقلال وطن عزیز تجلیل می‌گردد، تبریکات صمیمانه خویش را به همه شما هموطنان عزیز میرسانم و به روح پاک آن مردان فداکار که در راه حصول این ناموس ملی جان سپردند، درود فراوان می‌فرستم.

تجلیل ازین روز تاریخی در حقیقت تجدید خاطره‌ای از کار نامه‌ها و سربازی‌های آن فرزندان صدیق این خاک است که به پیروی از رهبران فداکار خویش در جهاد استقلال وطن سر داده‌اند. این روز اصراف نظر از پیروزی‌های نظامی و سیاسی اهمیت بزرگتر دیگری نیز دارد و آن اینکه ملت مادران زمان یکی از محکمترین حلقه‌های امپریالیسم جهانی را درهم شکست و زمینه را برای تشجیع و تحریک و توسعه جنبش‌های آزادی خواهی ملی در این قسمت آسیا فراهم کرد این میراث ارزشمند تاریخی برای نسل کنونی و فردهای کشور مایه درسها و عبرت‌های بزرگیست.

غلبله مردم افغانستان بر استعمار کهن از جانبی باعث تضعیف بنیان امپریالیسم در سراسر جهان شد و از جانب دیگر برای ما، استقلال ملی و آزادی سیاسی به بار آورد اما همان طور که دیدیم تاریخ و زمانه به اثبات رسانید که تحکیم حاکمیت ملی و تحقق استقلال ملی در شرایط ابقاء و دوام مناسبات غیر عادلانه و دور از ایجابات عصر، آنچنان که با یاد صورت نمی‌پذیرد چه با موجودیت فقر، مرض، بی‌سوادی و

پیام بنیاغلی رئیس دولت و صدر اعظم

بمناسبت روز معلم

شامخ دارد واحترام به مقام معلم ، از عنعنات
بر جسته مای ما میباشد و ما این میراث سالم
وارزشمند کلتوری خود را نیک حفظ میداریم
و به نسل آینده با مانع میسازیم .

من بخوشی یاد آور میشوم که ریفورم
بنیادی معارف، زمینه را برای رشد و تعمیم
معارف حقیقی که جوابگوی نیازمندیهای جامعه
ما میباشد در کشور مهیا ساخته است و تطبیق
آن در تعالیم و تربیه شاگردان امروز که
سرنوشت آینده جامعه ما بdst آنان میباشد به
عهدۀ معلمان است . مریبون وقتی از عهدۀ این
وظیفه مقدس بدرشده میتوانند که پاک طینت
فدا کار ، وطن پرست، وظیفه شناس و با تقوا
باشند .

از اوظایف عمده معلمان است که علاوه
بر تعلیم دانش های ضروری و عصری، شاگردان
را به همیستگی کامل، وحدت فکر و عمل، کار
و زحمت خستگی ناپذیر و خدمت صادقانه به قاطبه
مردم، دریک محیط برابری و برادری، برای
تحقیق بخشیدن آرمانهای ملی و به ثمر رسانیدن
اهداف انقلاب جمهوری، تربیه نمایند. این
روز فرخنده را یکبار دیگر به همه استادان
و معلمان جمهوریت افغانستان تبریک میگوییم.
زنده باد افغانستان
پایندۀ باد جمهوریت

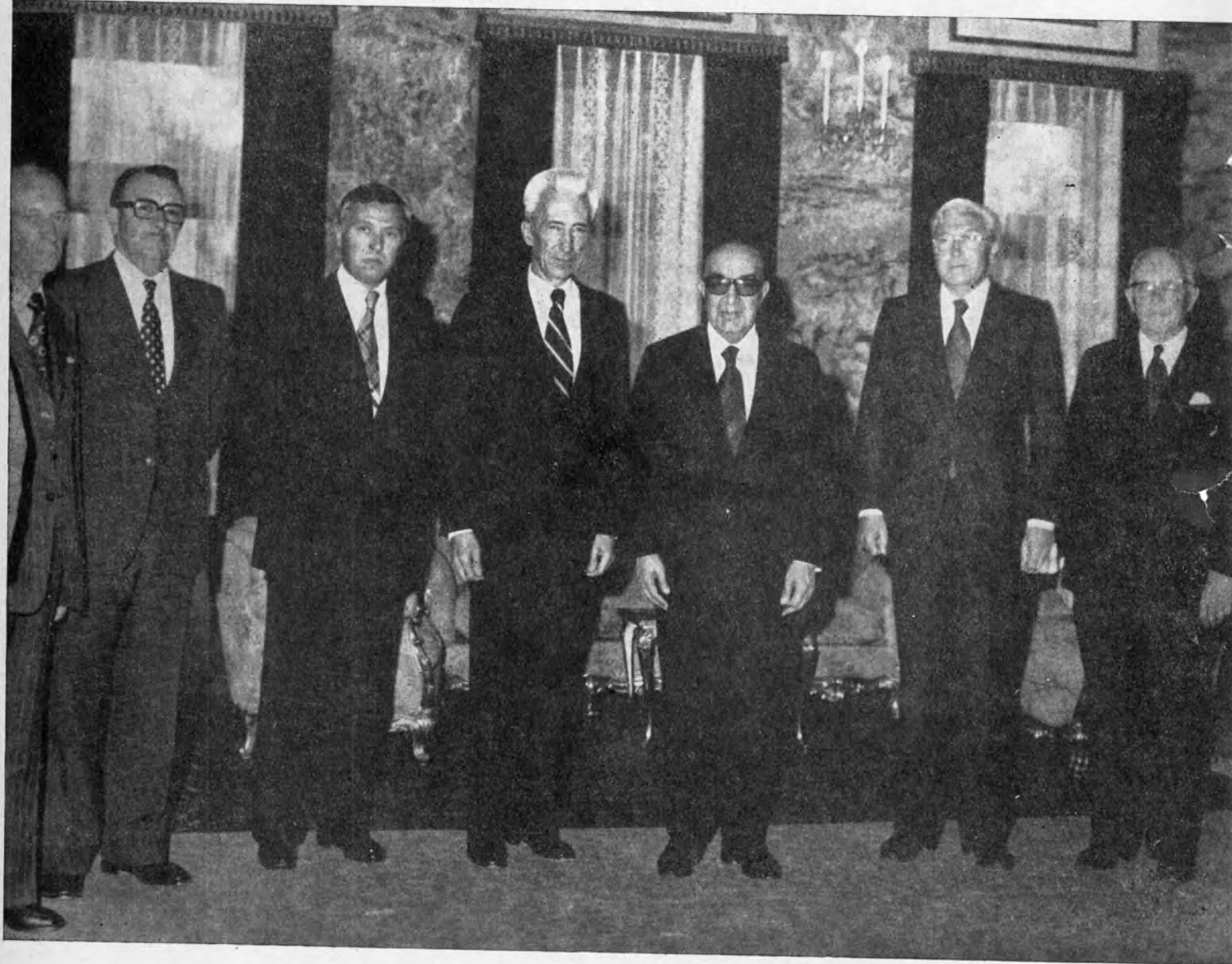
بنام خداوند بزرگ و تو انا !
استادان و معلمان گرامی !

مسرورم که به پاس خدمات ارزشمند
استادان و معلمان همه ساله یک روز معلم
در سراسر جمهوریت افغانستان تجلیل میشود و
این روز خجسته را با استادان ، معلمان و اهل
علم و فرهنگ کشور، صمیمانه تهییت میگوییم.
معلمان تأمین کننده گوهر حیثیت انسانی،
معماران تحولات عظیم جهانی ، تهداب گذار
تمدنها ، و عامل ترقی جوامع بشری میباشند
و آنچه را بوج پسری طی هزاران سال درسات
اقتصادی ، اجتماعی ، فرهنگی و کلتوری حاصل
نموده است، معلمان در ایجاد آن سهم فعال
داشته اند.

معلمان مسئولیت سنگین اکشاف همه جانبیه
شاگردان را دارند و این مأمول از طریق سعی
مدام معلمان در تعلیم و تربیه نسل جوان
و تنمیه ایتکار آنان در استفاده سالم از منابع
مادی و معنوی و رهنماei غرض زیست باهمی
دریک فضای نوع دوستی و صلح و امنیت
و مصوّبیت در فامیل بشریت و نجات انسان از
امراض مزمن بیسوسادی، فقر و ناداری، مریضی
و نابرابری که هستی و تفکر انسان را باختناق
می‌اندازد، برآورده میشود .

در فرهنگ ملی و سنت دینی ما ، معلم مقام

بناغلی رئیس دولت و صدراعظم هیأت بر جسته انجمن ملی دکتوران حقوق فرانسه را پذیرفتند

بناغلی محمد داؤد رئیس دولت و صدراعظم بعد از آنکه اعضای برجسته هیأت انجمن ملی دکتوران حقوق فرانسه را در قصر ریاست جمهوری پذیرفته و صحبت دوستانه نمودند عکس یادگاری گرفتند.

بناغلی محمد داؤد رئیس دولت و صدراعظم ساعت سه بعد از ظهر و جوزا اعضای برجسته هیأت انجمن ملی دکتوران حقوق فرانسه را در قصر ریاست جمهوری پذیرفته و با آنها صحبت دوستانه نمودند.
ریاست دفتر جمهوری اطلاع داد که درین موقع بناغلی و حیدر عبدالله معین وزارت امورخارجه و بناغلی ژوژپروش سفیر کبیر فرانسه مقیم کابل نیز حاضر بودند.
هیأت انجمن ملی دکتوران حقوق فرانسه برای ازدید از افغانستان چندی قبل وارد کابل شده بودند.

پیام

سید اغلى محمد داؤ در رئیس دولت

و صدر اعظم

بهمراه وزمادر

ذات البيني در ايقاي وظايف ملي و در خدمت
وطن تبارز دهنده.

تعاليم مادران در تشكيل و تكميل شخصيت
فرزندان بزرگترین مشعل راه فرزندان وطن
است.

فرزندان امر روز نه تنها معمار جامعه
كنونى ما هستند بلکه مسئوليت بزرگ ايجاد
شرايط را كه در آن راه موفقیت های جامعه
آينده باز باشد عهده دارند.

توجه بيشتر مادران در تربیت اولاد وطن
مطابق به نيازندي های کشور و وظايف
 ملي و عمومي مردم ما همان وظيفه بزرگی است
كه مادران در تربيه اولاد وطن مطابق شرایط
عصر و زمان شان بدوش دارند.

دولت جمهوري افغانستان با تطبق
پروگرام های عرفاني اجتماعي و اصلاحی اميدوار
است تمهيلات ممکن را در هر ساحه برای
مادران فراهم ساخته و زمينه های رفاه و آسایش
مادران را مساعد گرداند.

موفقیتهای روز افزون همه مادران گرامي
خاصه مادران وظيفه شناس فداکار و وطن پرست
را كه در تربيه اولاد شان با همه مشكلات
زنگي از ساعي و تلاش در يخ نمی نمایند صميمانه
آرزو مينځایم.

مادران گرامي و ارجمند.

روز خجسته مادر را به همه مادران گرامي
و كافه هموطنان عزيز تبريل ميگويم.

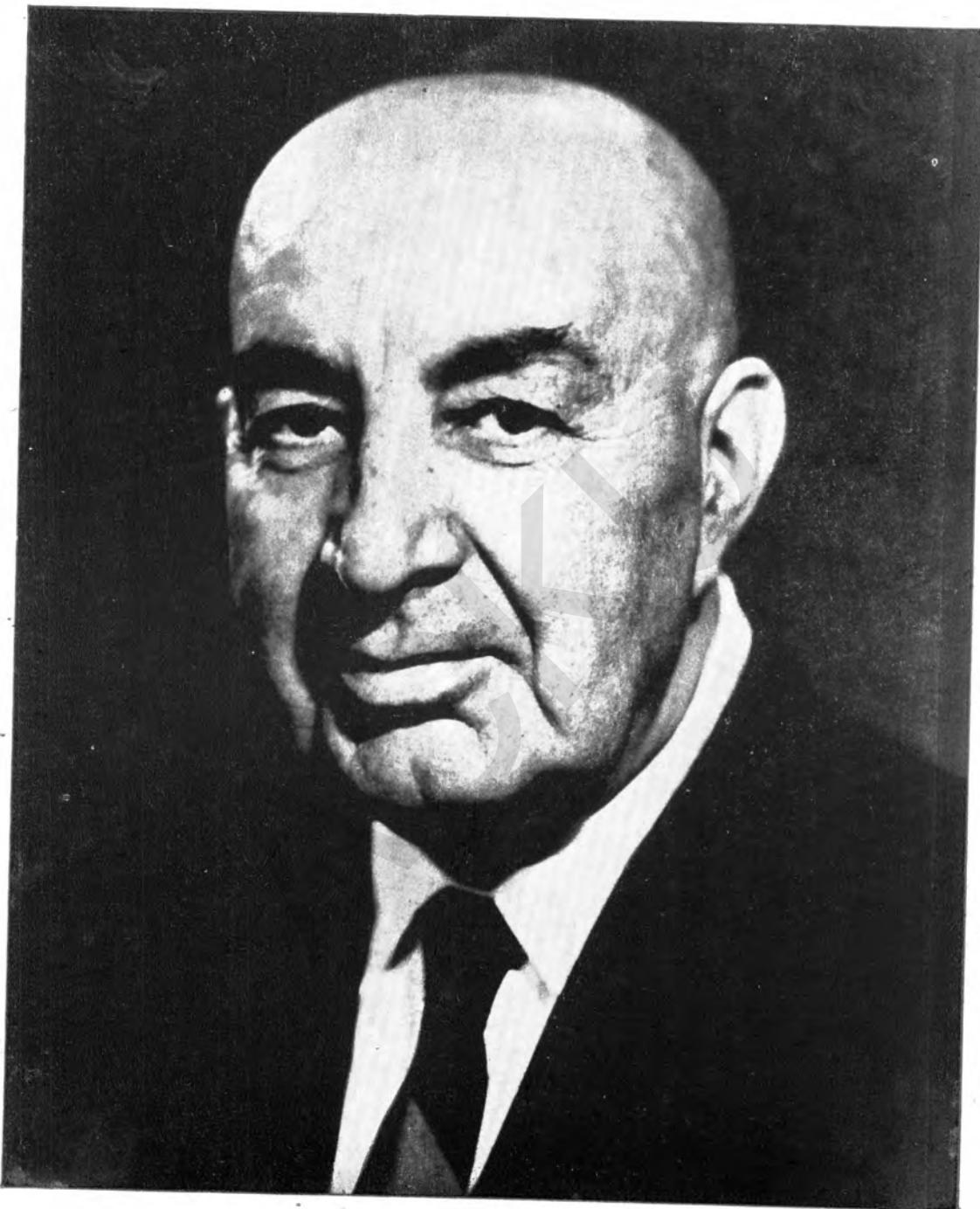
احترام به مادران و قدردانی از مقام بزرگ
مادر احترام و قدردانی از هستي بزرگی است
كه منبع و محور همه موفقیت های ملي و بشرى
شناخته ميشود.

مادر بنيان گذار جامعه بشرى است و بقاي
نسيل بشر مرهون مادر است چنانچه موفقیتهای
گذشته جامعه محصول فكر کارکوشش وتلاش
فرزندان لايقي است كه در دامان مادران
با شخصيت پرورده شده اند مادران در ساختمان
امروز و فرداي جامعه بدون شک نقش تعين
كننده دارند.

مادران افغان در طول تاریخ از اين وظيفة
بزرگ تاحد ز يادي موفقانه بدرآمدند و توقيع
ميرود در آينده نيز بيش از پيش به اين مسئوليت
 ملي و تاريχي خويش عمل نمایند.

سه مادران در منزل و مرکز فامييل بعيث
يک واحد اقتصادي و اجتماعي جامعه چنانكه
در اقتصاد فامييل اثر انساسي دارد در اقتصاد
 ملي و مسائل اجتماعي نيز انکار ناپذير است.

فرزندان يكده در دامان مادران پابند باصول
فضائل اخلاقی و سجا ياي ملي پرورش ميبيا بنند
بيشتر ميتوانند اين ارزشهاي عالي را در روابط

رہبر انقلاب و مؤسس جمهوریت در افغانستان بنی‌اغلی محمد داؤد
حامی استقلال وطن

اعلامیه

مشترک

این اعلامیه در ختیم مسافرت
بناغلی ذوالفقار علی بو تو صدراعظم
پاکستان به افغانستان بتاریخ ۳۱
جولای ۱۳۵۵ در کابل و اسلام آباد
نشر شده است.

نظر بدعوت بناغلی محمد داود رئیس دولت
و صدراعظم جمهوریت افغانستان بناغلی
ذوالفقار علی بو تو صدراعظم جمهوریت اسلامی
پاکستان از تاریخ ۱۷ تا ۲۱ جوزای ۱۳۵۵ از
افغانستان بازدید رسمی بعمل آورد.

درین مسافرت بناغلی عزیز احمد وزیر
دولت برای امور دفاع و خارجه، بناغلی
محمد یوسف پنج مشاور مخصوص صدراعظم،
بناغلی آغا شاهی سکرتر در وزارت امور خارجه
و بناغلی شهنوواز سکرتر در وزارت امور خارجه
با بناغلی صدراعظم پاکستان همراه بودند.
بناغلی محمد داود رئیس دولت و صدراعظم
و بناغلی ذوالفقار علی بو تو صدراعظم پاکستان
بتاریخ ۱۷ - ۱۸ - ۲۰ و ۲۱ جوزای ۱۳۵۵ در
قصر گلخانه باهم ملاقات و در فضای دوستانه‌ای
مذاکره کردند بعد از ظهر روز ۲۰ جوزا
زعمای دوکشور در مذاکرات خویش از طرف
هیات‌های مربوطه خود همراهی شدند.

جانبین راجع به روابط دو جانبه افغانستان
و پاکستان مذکرات و تبادل افکار صریح و
مفیدی در یک فضای بسته به عمل آورده و
بمنظور حل اختلاف سیاسی و سایر اختلافات شان
براساس پنج اصل همزیستی مسالمت امیز و به
مقصد حفظ و تقویت فضای مساعد و دوستانه‌ی
نعلی و به هدف رسیدن به حل نهایی و
شرافمندانه‌ی این اختلافات هردو طرف موافقه
کردند تافعلاً از پروپاگندا، تبلیغات مخصوصاً نه
علیه یکدیگر در مطبوعات و بروز کاسته‌ای
خویش خود داری نمایند.

بناغلی ذوالفقار علی بو تو صدراعظم پاکستان
از بناغلی محمد داود رئیس دولت و صدراعظم
افغانستان دعوت دوستانه بعمل آوردنند تا از
پاکستان بازید رسمی نمایند.

این دعوت با مسرت پذیرفته شد تاریخ این
بازدید در آینده نزدیک از طرق دیپلوماتیک
تعیین خواهد شد. (ب)

پیکار حق و باطل

دکتر فیض محمد طفیل

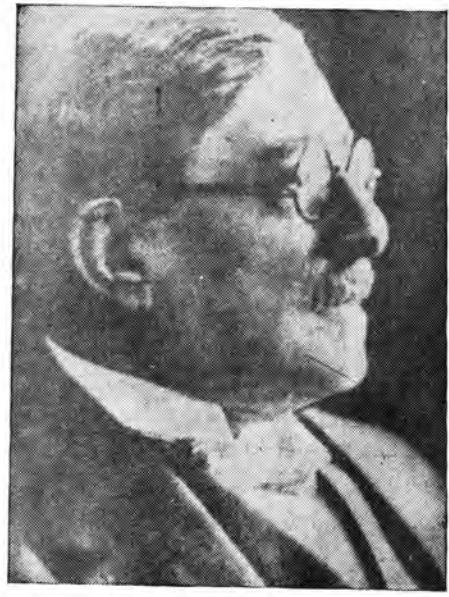
میرمحمد اردو

نهمه است، پیکارهای بزرگ و رستاخیزهای عظیمی از حنجره رهبران ملی درگو شدها و دل ها طین افگند است.

احساس آزادی در اعماق فطرت ملت نجیب افغان مردم ما هنگامی به ثمر رسیده است. که فریاد (آزادی)

مارشال شاه ولیخان غازی
از مجاهدین استرداد آزادی

مر حوم محمود بیک طرزی

مر حوم سپه سالار غازی شاه محمود خان
از مجاهدین پیکار استرداد استقلال

اعلیحضرت غازی محمد نادر شاه شهید

مر حوم اعلیحضرت امام الله غازی

استخدام نمود، ثروت و دارائی عامه را بزور و چپاول از میان برداشت، حتی فرهنگ و کلتور جو اجمع را در سیطره جا برانه خویش قرارداد، ملت هائی بودند که بالالائی دیو استعمار بخواب نوشین فرو رفته بودند و احساس بیداری ؓ حرکت از آن ها سلب شده بود اما مردمی هم بودند که این لالائی دایه های مهر بان تراز مادر را با نفرت و خشم می نگریستند و آن روح حق پرستی و آزادی خواهی را که دست قدرت در ضمیر آن ها بود یعنی گذاشته بود و شراره تابناکش از زیر خاکستر های دوران گرمی و نورش را از دست نداده بود (بقیه در صفحه ۱۱۳)

را بغارت برداشت، استعمار همچون بت عیار باشکال و انواع گوناگون و چهره های حق بجانب و دلسوز و باشک تمساحی رخ بجانب شرق نهاد و آنچه خواست کرد آزادی ملت هارا در پنجه استبداد و خونریزی مض محل ساخت، منابع تولیدی مردم را بسود خود

استعمار، همان دارودسته پیش مانه و ننگین باطل است که با دست آوردهای ظالمانه و سوگات پلید غرب بجانب شرق داه یافته است، آنها با منطق نارسای بلند بردن سویه تمدن ممل پسمند در واقع بمنظور بهره برداری از تمام منابع مادی و حیاتی این کشورها دست تسلط و تجاوز را بر مالک پیدافاع و مظلوم دراز نموده سرمايه های هستی و آبرو وعظمت شان روی کره زمین پای بعرصه و جود گذاشت تا کنون همیشه این نبردها و پیکارهای دین گروه ها و دسته های طرفداران حق و باطل ادامه داشته و تا آن هنگام که باطل راه گمراهی رامی بیماید و تابع حرص و آذ و هوشی سرکش بشری است، حق بانیر و متندی و قدرت عظیم جاودانی اش با او بمجادله بر میخیزد و عاقبت هم بشهادت تاریخ، غلبه و پیروزی از آن حق است. باطل بانیر وی اهریمنی اش باستیزه جوئی فاسدش میتواند روز گاری بر حق غلبه نماید و علی الظاهر بساط خود سری و خونخواری اش را بر بساط زندگی دیگران پهن نماید اما حق باشکوه جاودانی اش و باعظمت ابدی اش تدریجاً این بساط ننگین باطل را از میان بر میدارد و خود بر جایگاه پرافتخارش قرار میگیرد.

په اجتماعی، سیاسی اقتصادی او دملی فرهنگ په چارو کی

دبشری تو لنو دترقی

او پرمختیما بنسټ

دبیوونکی په واسطه

ا یښو دل کېږي

او دبشر دسالم تفکر

دا یو ثابت شوی حقیقت دی چه یوه تو لنه هغه وخت کولا پیشی
چه دبر مختیگ او تکامل په اوونه یو په بل پسی ووهی چه
دکاملي ملي او مترقی پوهنی خاوند وي شکه پوهنه د یوی
تو لني بشري تو اوی دعلم او تخیک په معرفت آشنا کوي
او هغوي ديته چمتو کوي چه منطقی او سالم تفکر و کپري
او صحیح ادرالک د تو لني دافرادو په منځ کي را ولی که
مونږ د بشري تو لنو د مختلفو ډلو تکاملی په او ووته خيرشو
او د دوی تاریخ ته یونظر واچوو د نړۍ هغه خلاک او وګري
ژرڅلوا هيلوا او آرمانو ته رسيدلی چه د پوهه او علم خاوندان
و ه شکه همدا پوهه او علم وه چه بشر بر یالي شوچه د طبیعت
قهارقدرت مهار کپري او د طبیعت د پهه خزانو خوجه د خپل ګئي
د پاره کار و اخلي دا چه پوهنه او علم خرنګه تکامل او
انکشاف کپري یو ستر عامل یې دېبوونکي عا ملانه رول او
ارزښت د تاریخ په او بد دوکي دی .

او سني نړۍ چه ورځ په ورځ د تکامل په لور حر کت
کوي او بشر د طبیعت د تو لو شتمنیو خیجه د خپل هو سایني
نيکمرغی او آرامتیا لپاره ګډه اخلي داهم د بیوونکی دلار
ښوونی او زيارا ياستلو نېیجه ده شکه همدا بیوونکی دی چه
شپي او ورځ زيار ناسي ، آشفیات کوي ، علمي خیړونی
کوي او په پاکي خپلی علمي نتیجي د بشر د نیکمرغه کیدو
لپاره بشري تو لنو ته عرضه کوي که دېبوونکي ار زنده
او ستر رول او لارښو نې د بشري تو لني د نیکمرغی لپاره نوي
نوون به دغه لوی ، لوی مدنیتونه او لوی علمي پرمختګونه
او تکاملونه به هم نه وه نو همدا وجنه ده چه په ننۍ
نړۍ کي هره ورځ چه تير یوري دېبوونکي نقش او ارزښت
په بشري تو لنو کي لا پسي پياپوري کپري او داسي خوک به
نه وي چه دېبوونکي د تاریخ جور و زکي نقش خنځه ستر ګئي
په کپري دېبوونکو رول او اهیت په بشري تو لنو کي

په قوت او د پوهه په زورد مقصد په او ته رسېږي

نظر نموده و آنها را اصلاح خواهد کرد. برای امتحان بیسوسادی عمومی و ایجاد تحول فرهنگی در مملکت براساس فرهنگ ملی و متفرقه مبارزه خواهد نمود و نسل جوان را با تقوی و با روحیه وطن پرستی و خدمت به مردم پرورش خواهد داد.

دولت تعليمات ابتدایی عمومی و مجانی را برای کودکان اعم از دختر و پسر از طریق بسط و توسعه مکاتب دولتی تامین خواهد کرد. همچنان زمینه های تعليمات متوسطه و عالی را به منظور پرورش گادر علمی آماده خواهد ساخت. دولت جمهوری برای بسط و توسعه مطبوعات و انتشارات دیموکراتیک به منظور بیداری مردم کومنک موثر خواهد کرد».

Heghe وخت چی دغی متینی وینا ته بشیرشو دا موږ ته به ئا پنه شی که حقیقتاً او په موژره توګه دغه وینا په علمی شکل سره عملی شی زموږ دېولنی اساسی نیمکړ تیاوی به د پوهنۍ په هکله له مینځه لاری شی او زموږ دېولنی نوی نسل به په صحیحه توګه وروزې شی او هغه دار تیاوی او ضرورتونه چه زموږ دېولنې بی علمی او تخنیکی په سونلوته لري دعصر دایجا با تواوغونې پښتو سره به سه ترسه شی هکله داخبره او سه ئابته شوی ده زموږ دېولنی په خوانی پروګرامونه د پوهنۍ په هکله اساسی نیمکړ تیاوی در لودی او همدغه وجهه ده چه زموږ دېولنې تر او سه پوری پدی بریالی شوی نده چه دژوندانه په یېلو ېیلو برخو کی د پرسونل له کبله په خپل خان مېکی شی پدی هم موږ پوهیرو چه په او سنیو شرایطو کی چه او س نوی زموږ په هیواد کی علمی او اساسی هلي، مخلي په اقتصادي اجتماعی او سیاسی برخو کی شروع شوی بیاهم د علمی کادر کمبدونه چه د دولت اساسی کارونه برخی بوزی احساس کیږي داقولی ستونزی د پخوانی ناقصه پروګرامو خیخه منځ ته راغنی دی.

یوبل حقیقت ته چه باید سره له او سه زیاته او جدي پامرنه وشی هغدادی چه هرو مرو دجهانی پرمختګ او تکامل خیخه منځ په انکشافه هیوادونه متاثره کیږي او که منځ په انکشافه هیوادونه خپل فعالیتونه او اقتصادي هلي او مخلي دجهانی پرمختګ او تکامل سره سه عیار نکړي او د پوهی علم او تخنیک په معیارو سره د خپلی تولی اجتماعی او اقتصادي او دژوندانه نوری چاری سمبال نکړي نو هرو مرو په منځ په انکشاف هیوادو کی ناوری نتیجې او اغیزی به منځ ته راشی هکه په مخکی تللى نړی کی ورخ په ورخ لوی لوی اقتصادي تیولات منځ ته راحی دمالونه بېهه هر ګپه منځ په زیاتیدو ده دعلمی او تخنیک او کارگرانو معاش دجګیدو په حال کی دی چه دا قول شرایط مستيقیماً په منځ په انکشافو هیوادو باندی تأثیر کوي او د دغه هیوادو ملی اقتصاد ته توا ان رسوی . (پاتی په ۱۰۰ منځ کی)

خانه حدود نلری او که دی حقیقت ته بشیرشو ویلی شوچه بیوونسکی دېولنی دژوندانه دسمباتیا په توولو برخوکی اساسی او تعین کونسکی نقش رول او اهمیت لري دسود دخپرولو شخه تر لویو لویو علمی کار و سرته رسول قبول دېیونکو دېر کته شخه مینځ ته راخی او داخکه چه شعوری فعالیتونه او هلی خلی بدون دعلم او راهنمای خخه مینځ ته نشی راتلای علمی او پلانیزه فعالیتونه هم هغه وخت په یوی توونکی کی به بنه توګه عملی کیدای شی چه پور پوه اوعالی بیوونکی پدغه توونکی موجودوی .

که د یوی توونکی په افرادو کی بشري عواظف او اجتماعي عدالت مینځ ته راخی هغه هم دېیونکو په وسیله په افرادو کی میځ ته راخی هکه همدا بیوونکی دی چه په بیوونځی کی شاگر دانوته بنه او بده لیار پنه او دېولنی تول افراد دیتله چمتو کوي چه د خپل همنو عانو او خپلی توونکی د پاره د بیو کار وا و د بشو فعالیتو مصدر و ګرځی هکه هدف دزد کړي خیخه دادی چه دېولنی په غړو کی داجتماعي مسئولیت او مکلفیتو احساس را پیدا شی او د توونکی ماشومان چه د سباقورځی مه شخصیتونه دی دالعی روزنې په اساس د اجتماعي شعور خاوندان ګرځی دغه مامول هغه وخت ترسه کیدای شی چه دېیونکو تر صحیحی پامرلنی او روزنې لاندی راوستل شی هکه به نښی نړی کی ورخ په ورخ کیفیت ته زیاته پامرنه کیږي او هغه خوک کولای شی چه د اجتماعي مهمو په او وته ورسیروی چه به پوره توګه علمی او معنوی شخصیت ولري دی هدف تدریسیدل بواخی او بواخی دېیونکو پوره پامرلنی او توجه ده چه د خپل شاگردا نو په هکله بې ولري . او هم د آورنېو ستر مسئولیت دا نه چه د خپل ماشومانو دروزلو په لیزاره کی دېیونکو سره هرار خیزی همکاري او مرستي و کړي .

خو په لنډ توګه ویلای شو په هغه نولنو کی چه بیوونه او پوهنې په علمی شکل سره سمبال شوی وی او دېولنی غړی په بني توګه دعلم او پوهنې در ناخیخه ګټورشوی وی تحول پرمختګ او بنیادی بدلونونه هم په آسانه توګه منځ ته راتلای شوی او دژوندانه تولی ستونزی په آسانی سره د مینځه تللى شی مګر بر عکس په علمی شکل انکشاف توره تیاره موجوده وی او پوهه په علمی شکل انکشاف نوی کړي توونه هم نشی کولای چه د پرمختګ او تکامل عالی په او وته ورسیروی نو په همدي مناسب زموږ په هیواد کی چه د پخوانیو نیمکړ تیاوو او ستونزو له کبله زموږ پوهنۍ په پرمختګ او انکشاف نوی کړي همدي مناسب زموږ په هیواد تصمیم و نیوی چه د هیواد د پوهنې د پرمختګ او انکشاف لپاره په علمی اقدامونه وکړي او خرنګه چه د انقلاب د لارښود بنا غلبي محمددا اؤد له خوا په خطاب وینا کې ویل شوی وه « دولت جمهوری افغانستان بر پرو ګرامهای معارف تجدید

نویسنده:

جگنور شمس الدین ظریف صدیقی

همسفر بهار ...

(قسمت اخیر)

این جشن که درخانه او منعقد شده بود بساط نشاط گسترد
شد و ساقیان سیم اندام به گردش درآمدند و جامهای شراب
را باعشه و نازیه مهمنان تقدیم میکردند چون مدتی از شب
گذشت داروغه دست هارا بهم زد و گفت:

— امشب بپاس دوست طوسی ما، بزرین، تفریح
باشکوهی خواهیم داشت، هم اکنون شما رقص یکی از
بزرگترین و زیباترین رقصان عربی راتماش خواهید کرد.
لحظه بعد پرده بالا رفت و رقصه زیبا و جوان سرا پا
ع ریان در لابلای لباس حریر نازکی بدرون خرامید،
صدای چنگ و دف بلند شد، رقصه عربی مثل یک پرنده
زیبا میخرامید و میرقصید، چون سرها گرم شد رقصه جامی
گرفت و به هر یک از بزرگان تعارف کرد، قارن و باذان
زودتر از دیگران تظاهر به مستی کردند در حالیکه کاملاً
هوشیار بودند، برای پاراحتیاط که میاد احیله در کار باشد
عده از عیاران و جانبازان را به لباس غلامان و همراهان
خود بدرون آورده بودند، همنیکه رقصه، جام بدست
بسی فارن با چشم ان خمار آلود دست دراز کرد تا جام را
پیگیرد، رقصه نیز دست دراز کرد، ناگهان دیدگان قارن از
حیرت کشاد شد باور کردنی نبود، بازو بند اسماء بر بازوی
رقاصه، نه این باور کردنی نبود، باذان که متوجه تغییر
ناگهانی دوستش شد کمی وارخطا گردید و با بازویش قارن
را بخود آورد قارن تکانی خورد و جام باده از دستش افتاد،
با صدای لرزان گفت:

— به بخشید، جامی دیگر بیاورید.

و بعد به باذان در دوسته جمله مطلب راحالی کرد، باذان
به او اطمینان داد که از هیچ چیز نهر اسد چون بیشتر از سی
عيار فدا کار درین گرد و نواحی استند و با اولین علامت خود
شان را به این تھانه خواهند رسانید. در همین حال رقصه
خرامان خرامان جام دیگری آورد، وقتی جام را بدست قارن
میداد، قارن آهسته گفت: به بینم چه بازو بند قشنگی داری،
این را از کجا آورده ای؟

— خدا یا چه میبینم؟ آه تو براستی قارن استی؟
قارن اغوش کشود و باذان را در میان باز وانش فشد،
و بدینترتیب دودوست پس از سالها بهم رسیدند کماندار که
دب آندر تیرانداز قارن بود خیلی خوشحال شد.
آن شب قارن و باذان خیلی باهم حرف زدند، باذان همه
چیزرا به او قصه کرد، از وضع مردم، از وضع شهر و بالاخره
از بیداد و استبداد استمارگران، همه چیز را به دوستش باز
گفت ولی چیزی راجع به اسماء بیان نداشت.
از فردا به بعد باذان و قارن در کمال احتیاط شروع به
جمع نمودن عیاران کردند، شهرت قارن دوباره همه جا
پیچید و مردم بخصوص جوانان ماجر اجو بیباک، در خفا به او
پیوستند، قارن در مجامع شروع به رفت و آمد نمود و همه جا
خود را بنام بزرگزاده از طوس معروفی کرد، قیافه اش طی
هشت سال در زندان خیلی تغییر کرده بود بخصوص ریش
انبوه او که نیمی از چهره اش را پوشانیده بدشواری ممکن
بوده شناخت شود، در تیراندازیها، پهلوانیها و اسب دوانیها
شرکت کرد، نام (بزرین) را برای خود بر گزبد و بعنوان
بر زین طوسی همه جا شهرت یافت، بکمک باذان عیاران
شروع به تحقیق کردند تا لکه خبری از اسماء بیانند، پیکهای
به هر طرف فرستاده شد تا مردمانی که بعلت دوستی با قارن ترک
شهر و دیار کرده بودند دوباره برگردند، خانواده ها دسته
دسته همراه با کاروان ها به هرات برگشتهند، فرمانروای
داروغه ازین وضع به تعجب افتادند، بزرین کم کم با
امراي دولتی دوست شده هدفش آن بود تا سراغی از
نامزادش بیا بد، تا آنکه کم کم فهمید آخرین دفعه که از
اسماء خبر داشتند از زبان داروغه شهر بوده است، قارن
با همه نفرت و اجازه نزدیک شد، داشت به داروغه نزدیک شد،
پیکال گذشت، طی این مدت باذان صد های عیار جانباز را در
خفاق ترتیب کرده بود، دوستی بزرین بامتنفذین روز بروز
بیشتر میشد، تا اینکه سال به آخر رسید و بهار دیگر نزدیک شد
شب نوروز داروغه شهر جشن باشکوهی بهار داشت، در

در درونش برخاسته بود سخت اورا فشار میداد دیدار غیر منتظره محبوبش در چنان شرایط ، بشکل تحمل پذیر مینمود به حال ساعتی بعد آنان بدرون حرم‌سرای داروغه رسیدند شجنه‌ها و محفوظان خواب آلوده برخاستند و راه دادند تام‌همان بروند ، باذان مصروف مطالعه اوضاع حرم‌سرا بود ، او میدانست این شب آبستن حوادث خونینی برای آنهاست ، قارن هر طور می‌شدمیکوشید اسماء راهمن امشب نجات بددهد و این ، کار را مشکل‌تر می‌ساخت . همینکه داروغه پشت اتاق اسماء رسید گفت :

امیدوارم اسماء بتواند خبر مرگ شوهرش را به پذیرد .

بر زین آهسته گفت :

شما این کار را بمن واگذارید ، من اورا قناعت میدهم . وقتی می‌حافظ در را کشود ، باذان ناگهان گفت ، نمیدانم چرا چنین شده‌ام ؟ فکر می‌کنم دل من بدرد آمده باشد .

قارن گفت : به اجازه جناب داروغه تو برو ، من بادوشه نفر همراهان خواهم آمد .

داروغه سری شورداد و گفت :

بلی ، دوست شما برو ، من شمارا خواهم رسانید . بدین‌تیر تیپ با اشاره قارن باذان رفت تا عیاران را بدرون بیاورد . داروغه تامیخواست دروازه را بکشاید قارن گفت :

فکر می‌کنم شما قبل از آن زن بروید و دست و یا پیش را بکشائید بعدی او خبر دهید که یکی از دوستان قارن از مرد رو داده است تا پیام اورا به شما برساند و شماروی انسان دوستی مرا موقع داده اید تازدیوی بیایم .

داروغه کمی اندیشید و در همان حال مستی بدرون رفت قارن با یکی از مشعل داران لختی بیرون ایستاد ، او درین فرصت کوتاه بفکر نقشه بود تا اسماء رانجات بددهداش کار بدون اسلحه وقتی داروغه امکان نداشت ، اما اسلحه را از کجا می‌آورد . دفعتاً متوجه مشعل دار شدید شمشیری بر کمر او آویخته است ، وضع را در ذهنش مرور کرد چاره‌ذاشت ، باید خطر را بجان می‌خیرید ، او مرد شجاعی بود و هشت سال حبس و بندم نتوانسته بود از شجاعتش بکاهد فقط خدا خدا می‌کرد اشتباهی از اسماء سرنزند ، صدای ضعیف اسماء بگوشش خورد ، معلوم می‌شد هنوز مقاومت می‌کرد ، بعد از چند لحظه داروغه بدرون آمد و گفت :

— عجب زن سر سختی است ، با آنکه از ضعف و ناتوانی نزدیک است بمیرد باز هم لجاجت و ایستادگی می‌کند .

قارن چیزی نگفت و بدنیال مشعل دار داخل شد . اتاق کشیفی بوده بُوی مشمز کننده میداد ، در گوش اتاق روی پلاس کهنه ، زنی دید با چهره زرد نحیف ولاغر ، قارن نمی‌توانست به پذیرد که این زن از پای افتاده همان اسماء زیبا و محبوبش باشد ، آهسته پیش رفت و سلام کرد .

زن نگاه بیگانه واری انداخت و بالعن در دنا کی گفت :

که استی از جان من چی می‌خواهی ؟

رقاشه تیسمی کرد و گفت :

این یک بازو بند قدیمی است ، آنرا هفت‌هه بیشتر جناب داروغه بمن بخشیده اند .

قارن تیسمی کرد و چیزی نگفت همینکه پاسی از شب گذشت ، مهمنان سر مست ولا یعقل یکی بعد دیگر مجلس را ترک کردند ، قارن و باذان صبر کردند همه مهمنان بروند ، در آخر وقتی با مهمناندار تنها ماند ، قارن خطاب به او گفت :

— من امشب در بازوی این رقاشه زیبای عربی بازو بندی قدیمی دیدم ، برای من تعجب آور بود ، چون یک لنگه آنرا سالها قبل در مردوالرود خریده ام ، نمیدانم این رقاشه لنگه آنرا از کجا آورده بود .

داروغه خنده کرد و گفت :

این لنگه بازو بند متعلق به زنی بنام اسماء است ، این زن مدت هشت سال که در حرم بندی است ، اوروز گاری نامزد مردی بنام قارن بود ، و قارن در مردوالرود بحال اسارت در زدان انداخته شده است .

قارن تیسمی کرد و گفت :

— عجب ، این زن که گفتید اسماء نام دارد ، هنوز هم در حرم شما بندی است ؟

داروغه بی آنکه بداند موضوع چیست گفت :

بلی ، این زن از تیر اندازان و سوار کاران بنام است او سخت عاشق و شیفته قارن است ، هر چه می‌کنم ، تسلیم نمی‌شود پاسخنخی مبارزه می‌کند و اصرار دارد تا وقتی خبر مرگ قارن را نشود هر گز تسلیم کسی نخواهد شد .

قارن که اینکه نام بزرین را برخود نهاده بود گفت :

واقعاً عجیب است ، من خبر مرگ قارن را می‌توانم به او بدهم ، چون همین لنگه بازو بند گواه برادعای منست ، قارن در زدان مردوالرود مرده است .

داروغه خوشحال شد و گفت :

درینصورت تخدمت بزرگی برای من انجام خواهی داد اگر بازو بند نزد تو باشد همین امشب ترازد او خواهم برد بر قی در چشمان قارن در خشید ، دلش به تپش افتاد ، سری شورداد و گفت :

— بلی ، این بازو بند نزد منست ، شما هم لنگه دیگر را از رقاشه یگردید تا هر دوی آنرا به آنرا که گفتید اسماء نام دارد نشان بدهیم .

داروغه با آنکه خیلی مست بود ، بازو بند را از رقاشه گرفت و پذیرفت که بزرین را با خود به حرم ابرد ، باذان که همه چیزرا شنید لحظه برآمد و یکی از عیاران که جز همراهان با او بدرون آمده بود موضوع را به اختصار بیان داشت ، بزودی مشعل داران حاضر شدند و در حالیکه داروغه پیشاپیش حرکت می‌کرد بزرین و باذان بدنیال مشعل دار به اندر و رفتند . قارن از شنیدن نام اسماء چنان بیخود شده بود که تمام خطرات را پذیرفت و حاضر شد تک و تنها بادوستش باذان بدلدار اسماء محبوب بود ، آشونی که

قارن با تاثیر گفت:
من یکی از دوستان قارن استم، همراه او در زندان
مروالرود یکجا بودم!

زن پرسید:
گفتنی، قارن؟ آیا او هنوز زنده است و مرد خاطر دارد؟
قارن پیش رفت، بازو بندرا پیش کرد و گفت:
— آیا این را میشناسی؟
زن گفت: بلی این بازو بند منست و تنها یادگاری از
شوهرم است.

قارن آهسته بازو بند دیگر را پیش کرد و گفت:
— حالا بگو این دیگر را میشناسی؟

چهره زن با دیدن لنگه بازو بند بازشد، سیماهی استخوانی
او کمی به سرخی گرانید و بینتا بانه پرسید.

— آه، خدا یا، این بازو بند است؟ آیا من درست میگویم؟
قارن نگاهی به داروغه افگند مشعل را از مشعل دار
گرفت، کمی جلو رفت و در مقابل اسماء زانو زد و بعد به
صدای بلند گفت.

— این بازو بند را قارن در آخرین لحظه حیاتش سپرد تا بد شما بسپارم.

و آهسته دست زن را گرفت و فسرد.

اسماء همینکه جمله آخرین لحظه حیات را شنید ناگهان
با صدای بلند به گریستن شروع کرد، به تلخی گریست
بطوریکه داروغه نیز به تاثیر افتاد، برای اینکه مبادا
قلب سنگینش به رقت بیايد از اتاق برآمد این فرصتی بود
برای قارن، سر را جلو بردو گفت:

— اسماء، اسماء محبوبم، آرام بگیر، شجاع باش.
اسماء از لحن دوستانه قارن تکان خورد و گفت:

— چی گفتنی؟

قارن دست او را فسرد و گفت.

— قارن نمرده اما من مجبورم این حرف را بتویز ننم،
او زنده است.

اسماء گیج و بهت زده به مرد تازه وارد خیره شده
فکرش کار نمیکرد، در همین حال قارن برخاست و مشعل
را به جانب مشعل داربرد، مشعل دار تا میخواست آنرا
بگیرد، قارن هوشیارانه مشعل را برویش زد، مرد
وارخطا شد، دستها یش را برویش گذاشت تا جلو سوزندگی
آتش را بگیرد، قارن به سرعت دست به نیام شمشیر او برد
و با همان چالاکی شمشیر را کشید و به سینه سرد فرو کرد،
مرد فریاد درد آلودی کشید در همین حال مشعل به زمین
افتد و خاموش شد، داروغه شتاب بزده بدرور آمد تا به بیند
چه شده، ولی قارن به او امان نداد و همینکه سیاھی هیکل
اورا در تاریکی پیش رویش احساس کرد شمشیر را به شدت
جلو برد، داروغه فریاد ترسناکی کشید و بدیوار خورد،
قارن که چشمش به تاریکی عادت کرده بود بطرق اسماء
رفت و گفت:

اسماء غم نخور، قارن منم، برای نجات تو آمده ام،
برخیز که بگریزیم.
زن بیچاره از شنیدن این جمله تکان خورد، بی آنکه
حرف بزند دست قارن را گرفت و با سبکی مثل پر کاه بدبال
او برای افتاد، مشعل دار که فریاد داروغه را شنیده بود
با مشعل جلو آمده تابه بیندچه شده؟ اما دفعه دید این
مرد بیگانه دست زن را گرفته به بیرون میکشاند، ناگهان
خطر را حسن کرد، فریاد زد و پهله داران را بکمک
خواست، قارن به سرعت با شمشیر به او حمله کرد و او
را از پای درآورد، مشعل او نیز خاموش شد و تاریکی همه
را فرا گرفت، پهله داران از صدای رفیقشان و ارخطاشدند
ولی در تاریکی کاری از دستشان بر نمی آید بزودی صدا
های مختلفی شنیده شده، اهل حرم نیز احساس خطر کرده
بودند، غالماً و گیردار در آن نیمه شب وضع عجیبی
را بوجود اورد، قارن کمی ایستاد، او منتظر بود به بیند
دوستش بازان چه کرده است، چون وقت زیادی از رفتن
او میگذشت، هیاوه و غالماً گوش هارا کر میکرد هر کس
حسن کرده بود که خطر جدی اور اتهادید میکند، در همین
کشاکش طمن فریاد اشیا خاص ناشناخی بدل شد، بدنبال آن
چکاچاک شمشیر و بگیر و بیند نیز حواس قارن را متوجه
خود ساخت، مدتی به همین منوال گذشت، ناگهان صدای
باذان شنیده شد که قاری را صدا میکرد، از صدای باذان
اسماء بخود آمد و گفت:

— مثلیکه قارن اینجاست، او را صدا میکند.

قارن او را بخود فشرد و گفت:

بلی، قارن من استم، بگذار ازین مخصوصه نجات بیا بیم
همه چیز بتو معلوم خواهد شد.

اسماء این دفعه معنی جمله قارن را فهمید، با دستهایش
بیستجوی چهره قارن برآمد و در همان حال نامه کنان گفت:
— آه، پس تو قارن استی؟ برای نجات من بدینجا
آمده ای!

تا میخواست چیز بیشتر بگوید که صدای باذان نزدیکتر
شد قارن او را بخود خواند، باذان مشعل بدست بسوی آنان
آمد، همینکه آنان را سالم یافت، خدا را سپاس گفت،
قارن اسماء واروی دستهایش گرفت و بدنبال باذان روان
شد، عیاران از خود گذر بر اوضاع مسلط گردیدند و تمام خانه
داروغه را متصرف شدند، قارن امر کرد مال داروغه را
تاراج کنند اما تا کید کرد که به هیچوجه زنها و اطفال را
اذیت ننمایند.

فردا پیش قارن دانست که سی تن از شجنه ها به قتل
رسیده اند و چند تن از عیاران نیز به شدت زخمی شده اند
خبر حمله به خانه داروغه بزودی در شهر پیچید فرمانروای
دشمن وقتی دانست اسماء از خانه ربوه شده جای پای
قارن و عیارانش را درین حادثه حس نمود. او خبر داشت
که قارن از زندان مروالرود نجات یافته و اجازه بازگشت

قانون ناگهان به خاطر آورد ، شبیکه دردشت پروانه گرفتار توفان ، رعد و برق شده بود و باختشگی سرانجام خودش را به رو دخانه رسانیده بود ، همانوقت بفکرشن رسیده بود که باید این آبهای سیلابی به نفع مردم ، برای حصول غله بکاربرده شود ، پس باعیاران برسر کوه الله اکبر برآمد و کنار شمال غربی قله الله اکبر ، در منطقه که بعد نام کوه مختار را بخود گرفت بین دو برآمدگی کوههای را انتخاب کرد تا سدی برای ذخیره آب های سیلابی رو دخانه ساخته شود ، مردم فرمان اورا بجان پذیرفتند و تلاش آغاز شد تا اوخر سال آینده ، این سد به شمر رسید و بنام بند قارن (۸) برای همیشه بخاطرها ماند . مؤرخین اردوان قارن را درین زمان در حدود چهل هزار عیار و مبارز ذکر کرده اند که البته درست است ، بالنتیجه قیام قارن باعث شد تا قوت دستگاه تعیین طلب بنی امیه به تزلزل بیفتند ، بطوریکه پس ازو ، فکر شدنی شد و مردانی مثل استاد سیس و دخترش مراجعت و سرانجام ابو مسلم خراسانی به تائید مطالبات قارن قیام کردند و پس از تلاش فراوان امویهارا که خراسانیان را اعمجی و جزء موالی خود میدانستند بر انداختند و خود را از سرمهکورهای فراوان وسطائی که بزرگ نیزه برخراسانی ها تحمیل میشد نجات بخشیدند و افتخارات جاویدانی را برای خود و ملت خود کمایی کردند .

قارن سر انجام به تاریخ پیوست و با پهار جاویدان زندگی افتخار آمیز و باشکوه ملت ما همسفر شد و دخاطر نسلهای حق شناس و سپاسگزار آینده زنده جاویداند (۹)

(۸) این رو دخانه هنوز بنام رود قارون معروف و مشهور است استاد فکری سلجوقی مورخ شهری در تاریخ هرات باستان درین پاره چنین مینویسد : بند قارن در پشت پوزه کوه مختار واقع است و معروف است که قارن نامی (سپهسالار و قائدی در اول اسلام) اینجاستی ساخته بود و آب ذخیره آن قریه های جبرئیل و ساق سليمان آبیاری میکرده در بهار و زمستان آب بسیاری که از سلسه جبال به دهنده دوبرادران (کمر کلاح) میریزد و از دره پشت کوه مختار به دهنده بند قارن سرا زیر میشود و تشکیل رودی میدهد که به رود قارن مشهور است ، این رود در زمستان و بهار هنگام بارندگی آب دارد و تمام آن از قریه های میکنده و به انتهای کارتبار میریزد . خیابان ، کابل : مطبوعه دولتی . از نشرات انجمن جامی عقرب ۱۳۴۳ ، ص ۸۳ .

(۹) قارن همانند ابو مسلم و طاهر فوشنجه ای از چهره های مشهور ملی باستانی کشور ماست ، ولی سیمای قارن را نیز مثل دیگر قهرمانان هاله ای از افسانه های فولکلوری و حماسه های روایات ملی فراگرفته است .

بهر حال به شهادت تاریخ او مرد بزرگی بود که سیزده قرن پیش سلحشورانه قیام کرد و سالها بخاطر مردمش مبارزه کرد . (پایان)

به هری را هم گرفته است از سوی دیگر قارن بد کمک باذان اسماء را نزد طبیبی امین برد ، طرفداران قارن روز بروز افزایش می یافتدند ، هنوز فصل بهار به ذیمه نرسیده بود که قیام قارن آغاز یافت اسماء به کوشش طبیب حاذق بزودی بهبود یافت و پس از نه سال دوباره وضع سابق خود را یافت ، زنی شد وجیه وزیبا ، در کمال شجاعت ، لباس رزم را پوشید و در کنار همسرش قارن به قیام کنند گان پیوست فرمانروای دشمن دریک حمله با صقین اسیر شد ، هری آزاد شد ، نماينده دستگاه استثمار گرو تبعیض طلب بنی امیه بااردوی بزرگ از مردم بسوی هری پیش آمد ، ولی قارن باقوای بزرگ خود جلو اورا گرفت و در دشت پروانه در شمال کوه الله اکبر دشمن راشکست دادند ، نبرد سهمگین بود ، دریک لحظه هردو قوا ، رو در روی هم قرار گرفتند و محاربه شدیدی روی داد ، چنان نبردی که باور کردنی نبود ، همه میخواشیدند از دو طرف عده کشته شدند گروهی شمشیر خوردند و زخمی شدند ، در تاریکی شب توفانی و در غریش با دوباران ، در میان آن دشت بزرگ که تپه ها و کوه الله اکبر اطرافش را فرا گرفته بود ، همه بجان هم افتاده بودند ، همه بجان میزدند ، این مرگ بود که فریاد میکشید و این آسمان بود که میبارید ، هوا گرم بود اما بازش سیل آساد روز های آخر ماه ثور در گر اما گرم اشتعال شعله محاربه امان از همه بزیده بود ، بلی آسمان میبارید تاخون خودی و بیگانه را بشوید سرانجام قوای دشمن شکست خورد ، فرمانروای قوای دشمن وقتی با قارن روبرو شد رحالیکه از غصب و ناراحتی شکست برخود می پیچید گفت : — تو میفهمی چه آتشی افروخته ای ؟ تو با این کار خود سراسر خراسان را به آتش خواهی کشید ، توبا این وضع در میان دستهای خود آتش گرفته ای و بی خبری .

قارن برو فریاد زد : در میان دستهایم ، نه ، درون قلبم آتش گرفتہام حالا این قلبهای ماست که یکپارچه آتش است و این آتش بتویاد ظلم و ستم ، بینیاد استعمار و استثمار رادر سر زمین ماخواه دسوزانید . قارن فرمانداد حلقه غلامی را پکوش او انداختند و اورا روانه سر زمین نمیشاھور ساخت . بدینترت تیپ قیام قارن به تأییجه رسید و برای نخستین بار هرات ، قلب خراسان (۷) مؤقتاً از قید اسارت و استثمار آزاد شد ، قارن باشکوه بیناندی پیروز متدانه به شهر خود برقشید و زمام امور را در دست گرفت ، در همین حال عده از کمین سالان ساق سلمان نزد او آمدند و به او عرض کردند :

— تو ساق سلمان را مرکز عملیات عیار ان خود ساخته بودی پس از اسارت تو دشمن این ده بزرگ را سراسر پیران ساخت کاریزها و چشمها را خشکانید و اینک به آبادی دوباره احتیاج دارد .

(۷) این بیت معروف که در اکثر تاریخهای کهن ثبت شده بخاطر میاید :

شده است سینه روی زمین خراسان لیک هرات از ره معنی دل خراسانست

دیوی قطعی اوجزو تام رسول او په بنه تو گه ده گوی
کنترول اول او دسوق اداری چاری دعلمی میتودونو او
اساسا توله مخی پرمخ بیول بر سیره پلی چه یوسفه او ضروری
کاردی دیوقوماندان داساسی او مهمو مسئولیتونو او وظیفو نه
هم شمیرل کیبری .

په نوی کبئی دنورو پرمختگونو او بر یالیتو بونو په
خنگ کبئی په نظام او عسکری چارو کبئی هم دهیر انتیا ور
انکشافت او پرمختیامنځ ته راغلی ، تخنیک او تکنیک په نوی
بنهد تحول او تکامل په لور ګپرندی گامونه اوچتوی او لدی
سره جو خت ورځ په ورځ په ځمکینو ، هوائی او بحری ډگرونو
کبئی نظامی تعليمات او عمليات په پراخه پیمانه انکشاف کوی
او ددی بیساري تکنیک او تکنیکی پرمختگونو په خنگ کبئی
دنوو ، سلو او موذرنو و سایطو دمنځ ته راتلو لمن پراختیا
موسي چه ده مدغشی اصل له مخی دعلمی میتودونو او اساسا تو
په وسیله دیوی قطعی او یا یو جزو تام رسول دمر بو طو
قوماندانه نو پوهه ، ابتکار علمی او نظری هشی ایجا بوی .

د علمی اساساتو په وسیله د قطعی در سولو او اداره کولو چاری پرمخ بیول

ژبارونکی :- جگتون حبیب الله (زړه سواند)

عين زمان کبئی قوماندان ته دافر صحت او موقع په لاس ورزی
چه وختنی عېث او پیځایه تېرنهشی او د ضرورت په وخت بنه
قرارور کړی شي .

د خینتو په ګرامونو او پلانونو په طرحه او تطبیق کبئی
د همکارانو او لاس لاندی کسانو همکاری او نظر جلبو
له یوی خوا دقو ماندان ده همکارانو او لاس لاندی کسانو
داستعداد او ابتکار دروز لوا وودی لپاره بشه شرا یطبرا بر یوی
او له بلی خوا ددغی ګډی همکاری او د نظر یا توب تبادلی له لاری
په حاصله او نتیجه تر ګوتون کیدای شي او تر ټولو مهمه او غوره
دا چه په همکارانو او لاس لاندی کسانو کبئی د باور او اطاعت
روهیه لا پسی پیاوړی کیږي .

دا چه په معیاری او مقایسوی ډول په تخنیکی او تکنیکی
ډګر کبئی څینی د تعجب نه ډک بدلو نونه او اوښتنی راحی
د صاحب منصبانو او د قطعی دنورو ګپو د معلوماتونو
د تازه ګولو او د علمی او مسلکی سوښی دلپول په منظور وار
په وار مشتبه لاری چاری لټول او لازم امکانات بر ابرول په

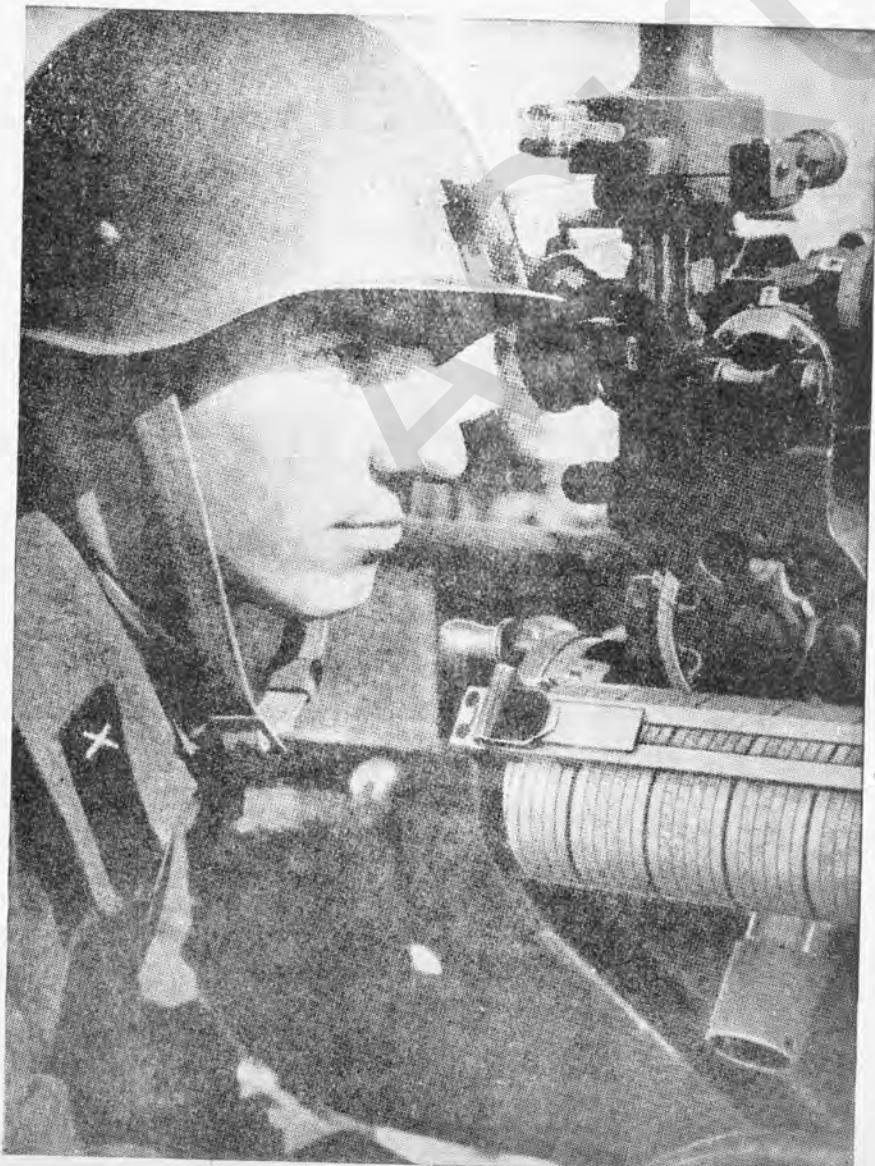
هغه وخت چه عسکری تکنیک او تکنیکی ابتداوی هلت او پهه در لوده
او انسانانو او هیوادونو په په خپل منځو کبئی چګپه ایز
عمليات په ساده او ابتداوی سلواو طریقو سره رسول نو
دقو ماندانو وظیفوی مسئولیت او مصروفیت هم دن په
نسبت دو مره زیات او دروندنه، همدا کافی وه چه دخپلو
شخصی مهارتونو او تجربونه زیاته استفاده و کاندی خوو لی
دنوو او مدرنونو عسکری تجهیزات او ډول عصری سلو
دمنځ ته راتلو له امله تکنیک او سترا تیزی هم خپله بیه واروله
یولوی او پنکاره بدلون او تحول پکبئی راغنی نو د دغه
عصری تکنیکونو او سترا تیزی خصوصیاتو د کمیت او کیفیت
نه بشپړه استفاده کول او په نتیجه کبئی ده مدغه خصوصیاتو په
پوهولو سره دافرادو او جزو تامونو دېوونی او روزنی مهمی
چاری او دندی سره رسول او هم هم ده برحه کبئی دافرادو
مهارت او قابلیت زیاتول دقو ماندان ابتکار ، استعداد
او خانگوی او صاف غواړی چه البتنه ده دفعی او قوماندان
ګډه هیله او شریک هدق هغه وخت ترسه کیدای شي چه قوماندان

کېنى نورهم صحىت او سرعت راشى، بىكاره ده چە علمى شىخىيەتونه او قوماندانان پەھروخت او هەرخاي كېنى دغە دوول ضروري او حياتى اصولوا و پرسىپيون تە زيات از زېت ور كۈي اود كار او عمل دىمۇن او پرمىختىگ غوره اساس ئى بولى .

د مربوط قطعى او جزو تام پە منج كېنى اخلاقى رقا بىتونه او وظيفى سىالى منج تە راپورل دپرو گرام اود تاكلى مەمال و يىش سره سەم پە مربوط چارو باندى دافرا دو مصروف او بوخت ساتلى زياتى گتى لرى چەپدەن صورت كېنى نە يوازى داچە دقطعى اوجزوتامون دمر بوطۇغۇر و جسمى او ذهنى قوت او استعدادنە دىيۇ عمل او وظيفى دىستە رسولولە پاره پەزىز پورى او مطلۇ به استفادە كىيىرى بلکە پە علمى او فنى تو گە سوق او ادارە هەم خپل واقعى ارىخېت او ضرورت خەنگىدوى او هەنم دىنظم ، نىق او دىسلىن پە تامىن كېنى مەم روپلۇ بويى چە داھرى يو پە خپل وار او خپل ئاخى كېنى خاصن اھميەت لرى او دقطعى اوجزوتام دھركت او فعالىت پە چەتكىيا او پرمىختىما كېنى پەراخە او فعالە مىستە كۈي . (پاي)

علمى تو گە دقطعى بە رسولو او ادارە كېنى زياتى آسانىتىا وي منج تە راخي او هەم دسوق او ادارى بە هەخو مېشىھە اغىزە كوى . دلاس لاندى كسانوا او جزو تامونو تە منج دەمكارى او خواخۇپى روھى ژوندى ساتلى او دوغە اجتماعى احساس تە ودەر كۈل پە علمى دوول دقطعى او دقطعى دغپ و او و كپو داساسى ادارى سىستەم مەمم بىرخە تېشكىلەي او دەنخى روھى بە مراجعا تولو سەر يوه قطعە او يوجزوتام كولاي شى چەپىرى مەممى او درندى حضرى او سفرى دندى سرتە ورسوی او پە چېر و مەمم او سترو مشكلا توپرى و مومى .

د گتۈرۈلارونه د مەمم او اغىزە منوار بىوونۇپە و سىلە دقطعى دوگپ و اوغۇر و پاملى نە دو ظيفى ماھىت او قدسیت تە راگرخۇل او دەھفوی هيوا دەپلىنى او مىلى احساس تە ودە او انكساف ور كۈل پە حقىقت كېنى پە علمى او منطقى دوول د (سوق او ادارى) پرمىخ بىولدى او داددى سبب گرخى چە دقطعى اوجزوتام پە مربوط او رەخنيو خەكتۇنۇ او فعالىتۇنۇ

سوق او ادارى چارى ھەدوخت

پەشە تو گە پرمىخ تلى شى چە

د قوماندا ان لهخوا ئى تىل

شارنە وشى

رویدادهای جهان

در پیوند علم و اسرار

ازم - فرزانه

در بحث امروزی از آخرین تحولات
وانکشافات که در ساحة الکتریک
رخ داده و درین راه دانشمندان
به موفقیت‌های مطلوبی راه یافته‌اند
صحبت کرده و می‌بینیم که این اشیاء
و مالزمه‌های جدید اکثریکی تا کدام
پیمانه در رفع احتیاجات سازندگان
خوبیش مشمر واقع خواهد گردید و گره
از مشکل‌شان خواهد کشود.
اولین مطلب این بحث در اطراف
لامپ‌های جدید و یا چراغ‌های جدید
برقی می‌باشد که آنرا ازنگاه ارزش
و حاصله کار آن طرف تحلیل قرار
می‌دهیم:

کمپنی زیمنس متعلق به جمهوریت
اتحادی آلمان در این اوخر یکنون
لامپ یا چراغ را اختراع کرده که شش
مرتبه نسبت به دیگر لامپ‌ها روشنی
داشته و به نصف آمپیر های دیگر چراغها
ضرورت دارد، قراراظهار سازندگان
این لامپ‌ها شده می‌توانند که از آن

آوردن امتیازات یادشده فسوق با
سرعت بیشتر ادامه دارد، مخصوصاً
با تسکنلوژی قوی ایکه در شرائط
موجود برای انسانها دست داده این
رقابت‌ها قوس صعودی خود را می‌بینیم
که ما شاهد چنین موفقیت‌ها با گذشت
هر روز می‌باشیم، در حال حاضر نیز این رقابت‌ها با سرعت
هرچه بیشتر ادامه دارد تا مالک
تولید کننده با عرضه کردن مالزمه‌های
فنی خوبیش پیروزیهای درخشان تری
را بدست بیاورند.

برای آنکه باصل موضوع خوبتر
واردشده باشیم در این شماره نمونه‌های
چند از این موفقیت‌هارا بصورت مختصر
ارزایی کرده و آنرا از نظر میگذرانیم
تادیده شود که اشیای جدید تا کدام
پیمانه در رفع نیازمندیهای فعلی جهان
که انسانها به آن مواجه‌اند مؤثر و ثمر
بخش واقع خواهد گردید و کدام
خدماتی را انجام و سرخواه درسانید؟

تغییرات و بهتر شدن در اطراف
تازه‌های جهان علم و دافع بکمال
شدت ادامه دارد. علماء و دانشمندان
در تلاش اند تا بولیدات هر چه بیشتر
و بهتر مالزمه‌های ساخته دست‌شان
هنوز هم زمینه زندگی نیکوتر و خوبتر را
برای باشندگان کرده ارض می‌سزد
و آماده گرداند تا باشد که آنها دور
از هرگونه جارو جنجال حیات خوش
ومرفه را بکمال آرامی و راحتی پشت
سر بگذرانند.

بروی ارزش‌های بالا مالک
متعدد میکوشند تا با عرضه کردن هر چه
خوبتر مالزمه‌ها و وسایط جدید طرف
ضرورت علاقه‌مندان امتیازات و حاصله
نیکوتر را بدست آورده و گذشته
از آنکه تو سط این نوآوریهای خوبیش
یک مقدار اسعار کافی را بدست
خواهند آورد همچنین خدمات ارزش‌نده را
برای مردمان سراسر گیتی نیز انجام
خواهند داد، لذا رقابت برای بدست

بسیار کم بدست آمده نوید آنرا میدهد تا از آن درآینده در موارد متعدد و متنوع مخصوصاً در ساحة علم طب استفاده های سرشاری کرد.

جاروب برقی بدون برق یکی دیگر از محصولات جدید است که طرف اسقبال علاقمندان آن قرار گرفته و بازار عرضه گردیده است.

جاروب برقی صنعتی که احتیاج ضرورت پیروی برق ندارد توسط یک فا بریکه امریکانی عرضه شده.

جاروب جدید که «ورتکس» نامیده میشود از یک نوع جدید پمپ جت استفاده میکند که با هوای فشرده موجود در فا بریکه کار میکند بدون آنکه احتیاج و یا ضرورتی به نیروی برق داشته باشد.

این جاروب برای محل های مخاطره آمیز ایده آل و مناسب میباشد زیرا موتور و یا نجن ندارد که جرقه تولید کند. همچنین سیم کشی ندارد که اتصالی پیدا کند. از اینرو این جاروبها در محل های فروش رنگهای مختلف پودری و روغنی و در محل هایی که مواد منفجره از قبلی با روت وغیره بقدر کافی وجود داشته باشد مورد استعمال خوب دارد که شده میتواند بدون از هر نوع درد سر توسط جاروی جدید مواد منفجره وغیره را جارو کرد.

جاروی ورتکس هر نوع ناپاکی کثافت، ضایعات و هر چیز یکه از لوله ه سانتری متري آن بگذرد. جمع آوری میکند. بعین ترتیب برای مکیدن ماياعات از داخل مخزن ها و حوضچه ها هم بکار برده شده و طرف استفاده قرار میگیرد.

جاروب جدید که بنام «ایراسپین» هم مسمی است و از طرف کمپنی واکیوم پولمن در ماساجو ساخته شده نظر به نتیجه و حاصله بهتری که از فعالیت آن گرفته شده و همچنین نسبت به قیمت ارزان و مصونیت آن درباره تولید حقایق، طرف علاقه بیشتر مردم قرار

پکتعداد از مهندسین الکتریسته عقیده دارند که بیازار آمدن لامپهای جدید کمپنی زیمنس سبب تغییرات و دگر گونیهای متعدد در بازار لامپ ها و مصرف کنندگان آن خواهد شد و ممکن است دواير و موسساتی که

احتیاج به تزئینات شهری داشته باشند، عوض استفاده از لامپ های فعلی از لامپ های جدید که از طرف کمپنی زیمنس جمهوریت اتحادی آلمان اختراع شده استفاده کنند - زیرا فواید بیشمار یکه در چنین لامپ های ده شده مصرف کننده را از هر رهگذر قانع ساخته و رضا پت شاترا حاصل خواهد نمود.

باتر تیبات خاصی که در چراغ های جدید بکار رفته، اگرچه قعلاً مراحل ابتدائی خود را می پیماید مگر با نهم نظر به ارزانی قیمت، کمی مصرف و روشی کافی دیری نخواهد گذشت که سیل علاقمندان و خریداران را لامپ های جدید بطرف خود جلب خواهد کرد که شاید با گذشت یک مدت هنوز هم نتیجه بهتر و قناعت بخش تراز آن غرض استفاده عموم بدست خواهد آمد. همچنین در این اوآخر یک چراغ دیگر بنام چراغ قوه جدید بیازار آمده که علاوه از سادگی، ساحة استعمال آن هم خیلی وسیع و فراخ میباشد.

چراغ قوه جدید این امکان را میدهد که از داخل آن یعنی از پشت نور باشیاء نگاه کرد.

این چراغ که اخیراً در کالیفرنیا بیازار آمده علاوه از موارد استعمال متعدد آن همچنین از طرف دوکتور ان دوکتورهای دندان، لوله کشها، میخانیکها، کارگران برق، ماهی-گیران و قیقران طرف استفاده قرار گرفته میتواند.

بعین شکل در این چراغ قوه جدید و سایلی بکار رفته که در موقع ضرورت اشیا را از حالت اصلی آنها بزرگتر و روشنتر نشان میدهد.

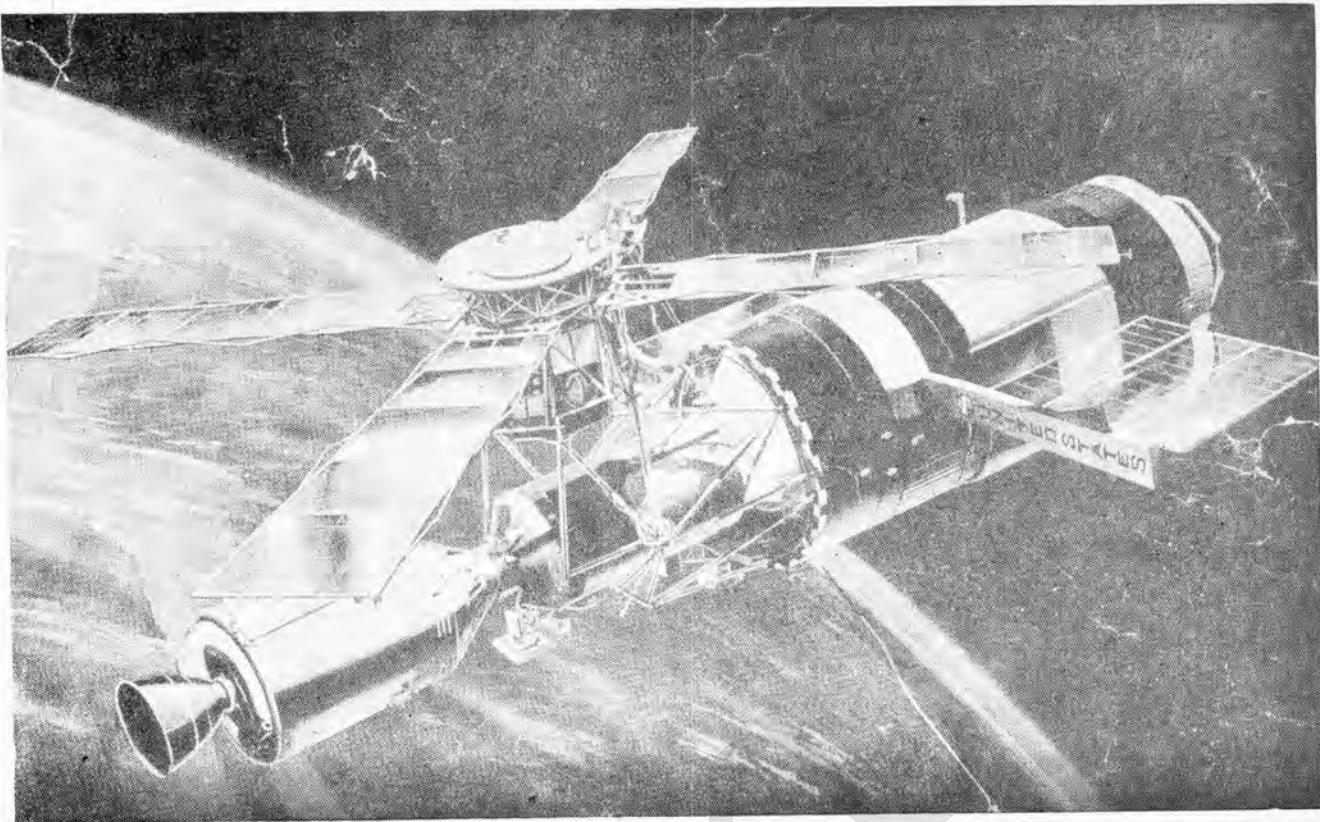
با یاد افزود چراغ قوه جدید نظر به حاصله بهتری که از آن دریک مدت

در اکثر موارد، مخصوصاً در طبیعت سالون های سینما، صحنه ها و استديوم های مختلف ورزشی استفاده کرد که به مراتب نتیجه و حاصله کار آن نسبت به دیگر چراغ های مفید تر و اضافه تر خواهد بود.

روزیکه دانشمند و مختار بزرگ جهان توماس ادیسون موفق بکشف برق و تحت کنترول در آوردن این نیروی بزرگ در راه روش نکرد که برق برآمد و از لامپ برای روشنایی استفاده نمود هر گز تصور نمی کرد که برق مشاهه بزرگترین تحولات مثبته در اکناف جهان گردد و همه چیز را تغییر دهد.

در مراحل ابتدائی چراغها یا لامپها با اندازه چراغ های فعلی پیش فته و تکامل یافته نبودند و نمی توانستند مثل چراغ های امروزی اطراف و محیط خود را روشن و نورانی نمایند. قسمیکه تولید برق بسرعت اکشاف یافت بعین ترتیب لامپ های نیز اکشاف یافته تر شدند که در حقیقت همان وظیفه اولیه را با کمی تغییر انجام میدهند یعنی روشن کردن اطراف و جوانب خود و از بین بردن ظلمت و تاریکی. مطالی که در این اوآخر از جمهوریت اتحادی آلمان رسیده حاکمی از آن است که کمپنی زیمنس آنکشور در راه اکشاف و تحول چراغ های برق گام های اساسی برداشته و یک نوع چراغی را اختراوغ و طرف استفاده قرارداده که حداقل ۶ برابر روشنایی اضافه تر را نسبت بدیگر چراغ ه دارا میباشد و از این اضافه تر آن در این است که با وجود روشنایی اضافه تر بقدرت کمتر یعنی نصف دیگر چراغها معمولی ضرورت دارد.

از این چراغ هادر مراسم مخصوص و تشریفات بالخاصة چراغان کردن و تزئین خانه ها، جاده ها، پارک ها فایکات و سالون های نمایش و بسی موارد دیگر بوجه نیکوئی استفاده شده میتواند.

شکل متکامل سکایلاب

میتواند سالها برای چراغهای قوه و رادیو که گاه طرف استفاده قرار میگرند یک منبع نیرو باشد.

ابن بطریها کمداری؛ ولت قوه یا قدرت میباشد توسط دو کتور اوم هلوودو کورچمیز آبورن و همکارانش در لا براتوار مربوط به «شرکت جنرال تیلفون والکترونیک» در ماساچوست ساخته شده است.

کشف جدید ناشی از مطالعاتی است که بالای خواص مایعات غیر ارگانیک صورت میگرفت.

زمانیکه این گروپ مصروف مطالعه بودند متوجه شدند که بعضی مایعات غیر ارگانیک را میتوان بعنوان هم حلال و هم اکسید کننده در سیستم بطریها فلزالقلی بکار برد و منبع انرژی پرقدرتی بدست آورد.

با استفاده و بهره برداری از این شیوه متخصصین مذکور ریک بطری

این امر پیک عدم هم آهنگی آرا تولید و شرائط زندگی را بالای انسانها سخت تر و دشوار تر میسازد.

لذا دانشمندان و علمای مختلف جهان درصد داد تا با مطالعات وجود و جهد فراوان جلو چشیدن بی موافقی را گرفته و اشیائی وارد کنند تا بتواند تلافی این رکود جهانی را تایک پیمانهای بکند.

با پیروی از گفته های یادشده بالا و تخفیف بخشیدن بحران عمومی میتوان بطریها بادوام را بقسم نمونه مثال آورد.

درنتیجه تحقیقاتی که برای قوای بحری امریکا بعمل می یاد یک نوع بطری پرقدرت الکتری و شیمیائی تکمیل شده که مدت های طولانی اضافه تراز بطریها معمولی و عادی کار میکند. از آنجائیکه قوه این بطریها وقتی طرف استفاده نیست تمام نمی شود لذا

گرفته و نظر به سهولت و طرز استعمال ساده آن استفاده ازیک پایه آنرا در شرایط فعلی اکثر لازمی و عادی از هرگونه اشتباہ میدانند.

استفاده از بطریها بادوام نیز قدم دیگری است دوراه زندگی آرام و مرغه انسانها. زیرا در شرائط فعلی رشد سریع نفووس در اکناف جهان بادیگر ساحه های زندگی هم آهنگی ندارد.

قسمیکه با گذشت هر سال چندین میلیون به نفووس جهان فزونی بعمل میاید بعین ترتیب گذشته از هزاران احتیاج و ضرورت دیگر انسانها، آنها برای ادامه حیات و تهیه غذاوپیش بردن دیگر چرخهای زندگی به انرژی و قوه حرارتی بیشتر ضرورت دارند. در عالیکه با گذشت هر روز انرژی زمین بنا بر این رسیده و مصارف آن با سپری شدن هر روز بیشتر شدت پیدا میکند. که

امتحانی را ساختند که قادر است بطری مذکور ۸ مرتبه اضافه تر از دیگر بطری‌های خشک معمولی انژری بددهد.

بطری جدید بصورت عمومی از ۲ قسمت تشکیل گردیده، یک آنداز فلزیتیوم، یک الکترودکارمن و یک الکتروولیت مرکب از نمک‌های غیر ارگانیک دریک حلال غیر ارگانیک. از صفات و مشخصات عمدۀ بطری الکتروشیمیائی یکی آنست که مایع یامنیع انژری صرف هنگامی مصرف میشود که مدار بسته باشد و بطری نیرو یافته تخلیه کند.

و یا عباره دیگر باشد گفت یک چراغ دستی و یادستگاهی مشابه که با این نوع بطری فعالیت میکند ممکن است بعداز گذشت سالها بدون استفاده بوده و با ازسرگر فتن فعالیت آن دوباره مثل روزاول که ساخته شده شروع به فعالیت و یا کار نماید.

یکی از صفات دیگر آن ثبات تش میباشد زیرا این بطری جدید بصورت دوامدار نیروی ثابتی به چراغ دستی و یا رادیو میدهد بدون آنکه قدرت و نیروی آن دچار ضعف گردد.

اخیر آیک قسم خورد از این بطریها ساخته شده که مخصوص برای ساعت‌های دست میباشد و در نظر است در رادیوهای وتلویزیون‌های خورد و گوشکی‌ها هم از این بطری‌ها استفاده و بهره برداری گردد.

از موارد دیگر استعمال این بطریها استفاده در قوای بحری میباشد که از آن در روابط تحت البحیره‌ای میان گزاریها و فعالیت‌های موشک‌ها استفاده خواهد شد.

همه ترین ساحة استعمال این بطریها در مصارف نظامی و عسکری است که حتی آنها در مقابله درجه حرارت ۷۶ تا ۱۴۶ درجه فارنهایت مقاومت خواهند کرد.

یک تعداد اوصاف خور دوریزه دیگر نیز این بطری‌ها دارند که در شرائط

این اجسام خورد افسانوی علاوه بر ماشین‌های محاسبه جیبی و ساعت‌ها ساحه استعمال فراوان دیگر هم دارند بعد از وصول تقاضاهای کافی و پائین آمدن سطح قیمت بازار عرضه خواهد شد و طرف استفاده عموم قرار خواهد گرفت.

دانشمندانی که در کار تکمیل تکنولوژی دیودها مصروف خدمت هستند صحبت از نقش و چگونگی دیودها عوض لامپ‌ها، تصاویر تلویزیون، چراغ داخل خانه و موتو راهنمایی‌های دیگر آنها پیش روی کرده و میگویند که در آینده در مالزمه‌های مانند دکمه‌های تیلفون، چراغ دستی، کلید تغییر تلویزیون و ادوات بیشمار دیگر با کمک دیودهای ساطع ساخته خواهد شد.

زمانکه معلومات طرف اطمینان توسط علایم خورد نورانی خواسته شود دیودها آنرا بدون معطلي بسر خواهند رسانید.

استفاده از دیودهای ساطع اگرچه یک مسله نووتازه میباشد مگر تولد آن از سال ۱۹۰۷ آغاز میگردد. در آن وقت شخصی بنام «راوند» یک قطعه کریستال کار بیدرسیمیکون را به سیم یک بطری نزد یک کرد. در قسمت اخیر یکی از سیم‌ها جرقه‌های نور زردرنگ نمایان گردید که در حقیقت این اولین ساطع از دیود بود.

این کشف راوند گذشته از آنکه سر و صدائی تولید نکرد همچنین بورطه فراموشی سپاریده شد و تاسی ۱۹۵۰ هر گز هیچکس از آن هیچ یادی نکرد.

در آن سالها بود که خواص ژرمانیو سلیکون طرف تحقیق قرار گرفت هردو این عنصر نیمه هادی در حقیقت ازموادی بین‌های و عایق بودند، امواج کنترول شده الکترونیما در این مواد باعث شد که نور مادراء سرخ ساطع شود.

موجود لا بر اثارهای شرکت «جنرال الکترو نیک» در شرف ثبت اختراع خوبیش میباشدند تا آنرا بعد از یک مدت کم بیازار عرضه کنند. امید است در آینده و با مطالعات و تغییرات اضافه تر هنوز هم ساحة استعمال این بطری‌ها وسیع تر شده و مصدر خدمات ارزشمند تری برای انسانها گردد؟...

با رشد و اکتشاف دانش کافی امروزی و تکنولوژی قوی که در شرائط فعلی بیک پیمانه ای وسیع پیشرفت کرده و حتی در بعضی مواقع خارج از تصور می‌نماید، آینده شرائط زندگی بهتری را برای انسانها در پیشرو خواهد داشت زیرا این اینکشافات و ترقی در ساحه‌های مختلف زندگی چشمگیر بوده و با گذشت زمان هنوز هم بوسع آن افزوده خواهد شد.

دانش و تکنولوژی مدرن در بعضی مواقع حتی از افسانه‌ها و تخیلات علمی هم سبقت نموده اند که بطور مثال یکی از آنها دنیای حیرت‌آور دیودهای ساطع کننده نور میباشد. این ادوات خورد شگفت‌انگیز تاریخ کوتاه دارند اما فعلاً جانشین عقره‌های ساعت شده و عوض لامپ‌های کوچک برق بکار میروند و حتی در ماشین‌های محاسبه جیبی مورد استفاده زیاددارند، گروپ مخصوصات مخصوص الکتر و نیکی شرکت مونستو در زمینه استفاده از دیود های ساطع کننده نور که پیشقدم هستند چهار سال پیشتر با استفاده از دیودها اولین نمایش حروف و ارقام را عرضه داشتند. نمایش حروف و ارقام عبارت از ظاهر شدن روشنائی های خورد بشکل حروف الفبا یا ارقام است که مفهوم و معنی مخصوص ص دارند.

استفاده از این اختراع تازه در زمینه تکنولوژی دیودها کافی است است که شخص را بسر زمین های افسانه‌های تخیلی علمی ببرد.

دقیقه‌ها و ساعت‌ها طبقه بندی کرده
و به دیودها میدهد تا بشکل نورانی
آنرا مجسم گردانند.

تنها وظیفه را که مالکین این
ساعت‌ها انجام میدهند اینست که دکمه
ساعت‌خویش را فشار میدهند تا نیروی
طربی بکار آغاز نماید و دیودها را
در صفحه ساعت روشن نماید.
حساسیت این ساعت‌ها تا اختلاف
۶۰ ثانیه درسال تضمین می‌شود. عمر
بطربی آن اگر بقسم عادی طرف استفاده
قرار گیرد بیشتر از یک سال خواهد بود.
نداشتن قطعات متحرک، مقاومت
بیشتر به مقابله ضربه و صحت و دقت
عالی ای ساعت‌های الکترونیکی
را نسبت بدیگر ساعت‌ها ممتاز تر
و بهتر ساخته است بطوریکه در هرسال
سالانه میلیون‌ها عدد آن ساخته شده
و طرف استفاده عمومی قرار خواهد
گرفت.

قیمت این ساعت‌ها نسبت بدیگر
ساعت‌ها یک اندازه اضافه تر می‌باشد
اما در صحت و اقتصادی بودن آن
در آینده نسبت با ساعت عادی فرق
بزرگ خواهد داشت.

اگرچه از عمر تکنا لوژی دیودهای
ساطع کننده نور زمانی درازی سپری
نمی‌گردد مگر با نهم در این وقت کم
از آن نتایج مطلوب و قناعت بخش
بدست آمده که ترجمانی از آینده
درخشن و امید وار کننده آن می‌کند
و اختراعات شگفت انگیز و دنیای
نوینی را نوید میدهد که شاید
با مطالعات بیشتر و آزمایشات دقیق تر
و علمی تر هنوز هم حاصله بزرگ و نیکو
درا کش آر از ساحه‌های زندگی از آنها
گرفته شود که جوابگوی آینده بهتر
انسا نهاد در اکثر آر از ساحه ها
خواهد بود.

چراغ دستی جدید

در سال ۱۹۶۲ دیود ساطع کننده
نور بطور نورمال قابل رویت ساخته
شد. از آن سال به بعد زمینه برای
اختراعات مختلف برای دیودها فراهم
و میسر گردید.

در شرائط موجود شرکت مونسانو
دیود هائی را عرضه می‌کند که از
تراشیدگی‌های بسیار نازک به اندازه
موازگالیوم ارسنید و گالیوم ارسنید
فاسفید ساخته شده اند در این
تراشیدگی‌ها اتصالات دیود پیش
شده تا الکترون‌ها را عندازه‌زوم به
اهتزاز در آورند.

ارقامی را که دیود‌ها بقسم نور
سرخ (وشن) نشان میدهند صرف ۳ ملی
متر از تفاضل دارند اما برعکس بسیار
قابل دید و خوانایی‌باشند.

قطار کردن ۷ دیود هر یک از ارقام
را از صفر تا ۹ بشکل نورانی نشان
میدهد. موظفين دیود‌هارا بقسم ارقام
ترتیب داده و در یک عدسیّه پلاستیکی
می‌گذارند که هم دارای استحکام
ومقاومت بیشتر بوده وهم بشکل
واضح تر قابل دید یارویت باشد.

البته با استفاده از مواد مختلف شده
میتواند مایر نور‌های رنگه را نیز
تولید کرد، که در شرائط موجود
رنگ‌های زرد و سبز آن تولید گردیده
که طرف رضایت قرار گرفته است.
عکس العمل دیود‌های ساطع کننده
نور چندین مرتبه تیز تراز لامپ برق بوده
و عمر دراز تر و طولانی تر دارند که
تقریباً به ۱۰۰،۰۰۰ ساعت میرسد.

با این عمر دراز و مزیت فراوان
برای دیود‌ها ساحة استعمال وسیع
در نظر گرفته شده و فراهم گردیده که
شرکت مونسانو قسمت بزرگ
آنرا در دست دارد.

اولین ساحة بزرگ استعمال برای
دیود‌ها در بکار بردن ماشین‌های
خورد محاسبه بود.

در سهائیکه اردوی

امریکا پس از سقوط و یتنام آموخته است

ترجمه از: تورن جنرال عبد القدیر « خلیق »

دلیل موجودیت اردوی امریکا نشانه تعیین اوامر حکومت آنکشور بوده و اگر یک مملکت در حرب مرتکب اشتباہی میگردد قصورش بر اردوی آنکشور تعیین نباید شد اردوی امریکا مسئولیت خویش را در برابر افراد و رئیس جمهور که سر قوماندان قوای مسلح آن کشور میباشد، بخوبی احساس کرده میتواند.

گردد، که قربانی جوانان در راه این جنگها به حیات بازماندگان کمک و معاونتی را انجام داده میتواند اگر غلطی های رون گردیده باشد، که در ظهور آن هیچ شباهی وجود ندارد، برخی از این خطاهای در تکنیک، میتوودند، پروسیجر های نظامی عملیاتی و امثال آن خواهد بود. پس قبل از اینکه اردوی امریکا، بدکدام حرب خونین دیگری داخل شود، بهتر خواهد بود که غلطی های قبلی خویش را اصلاح نماید.

بدرجه دوم اگر به فراموشی و یتنام اجازه داده شود و ما نند یک عمل منحرف آنرا رد نموده و صرف در اطراف حر بهای ظفر یا فته سخن رانی به عمل آید، در آتحال از تجارت قیمتداری که ازین حر بهای بدست آمده است، هیچ استفاده نشده و در اردو اصلاحاتی تبارز نماید. گویا افسران جوان و سر بازان عصر امروز از تجارت چنگ ما فوچان خویش بهره را حاصل نکرده و فاقد اینگونه معلوماتی نداشتند، تدریس و سخن رانی در اطراف جریان محاربات و یتنام و خاصتاً در قسمت خبطه های که در محاذ مذکور به عمل آمده افسران جوان را تنویر نموده احتمال موقیت آنها را در حر بهای آینده بیشتر می سازد. بدرجه سوم اردوی امریکا یک اردوی بس عاقل و با تجربه و یا خود خیلی های حسود خواهد بود که اگر ادعا نماید که آنها کار بس خوبی را در یتنام انجام داده و صرف تصمیمات مقامات غیر نظامی امریکا دشمن را از مغلوب شدن نجات داد. اگر مقامات عسکری

هنگامیکه مباحثه ها در اطراف ناکامیهای و یتنام جریان نموده و در این قسمت هاتبصره هامگردد، منسویین اردو با مانت خاصی ابراز نظر کرده و میگوید: « بما اجازه فتح کردن این حرب داده نشد . این اظهارات در حقیقت قدمه های جناحی یک سوال بس مهم دیگری است که متوجه سربازان اردو میگردد و آن اینست: آیا قسمتی ازین قصور متوجه ما است؟ - آیا مارول بهتری را بازی کرده میتوانستیم؟ اگر حل این مسئله مر بوط عسکری میبود، در آنحال به یک خطر نظامی منتج گردیده و یا اینکه وقت و با مصرف کمترین بحرب خاتمه داده میشد .»

گرچه نویسنده مضمون را عقده بر آن است که وی جواب این سوال را نمیداند مگر پرسش آن حتمی است. چیز هایی که به سلسله سوالات و پیشنهادات بروز مینماید در حقیقت لوله های روشی اندازه ای است که در تنویر آن کاری را انجام میدهد. حقائق و واقعیت هادر خود اردو هویدا بوده و اگر به حسن شعوری و حافظه و خاطرات زمان مراجعه گردد و به بروز مفکوره ها میدان داده شود، در آنحال هر چیز از خلال آن هانمایان خواهد شد.

از زیبایی دقیقانه حر بهای و یتنام و نتیجه گیری درست از آن هم برای اردو وهم برای ملت امریکا فوائد بیشماری را تامین کرده میتواند او لتر از همه با یست مذکور شد که باوجود اینکه حیات جوانانیکه در خلال این نبرد ها از دست رفته و حالات لافی شده نمیتواند ولی اقلای این قناعت فراهم

امریکا اجازه این ادعای بخود میدهد، در آنحال اشتباه و خطائی را مرتکب شده خواهد بود، که همین ادعا آنها را به تلخی بیشتری مواجهه ساختن است و هم در اخیر پایدمتذکر شد که اگر مقامات عسکری ملتافت حرکات و میزبانی اجرآت خود نمی‌شود، دیگر مقامات مسئول باان متوجه گردیده و قضاوت را بدست میگیرند.

گویا قوه اجرائیه و یا کانگرس و گروپهای صاحب قدرت، ملامتی‌ها را از بالای یکدیگر خود دور افکنده و چنین تعجیزی را اتخاذ نمایند که اردو به یک خانه تکانی احتیاج دارد.»

تعمق درین موضوع به مقصود بوجود آوردن اصلاحات، می‌باشد به دقت خاصی اجرأگردد. مسائل مهم روی اساسات قانونی بروزی گردد. گویا مسائل مذکور نه روی احساسات بلکه در چوکات پرسنیب‌های مسلکی گنجانیده شود. مثلاً اگر گفته شود که آیا اردو برای پیشبرد جنگ درست تشکیل گردیده بود و یا خود، یا دشمن و کریکترستیک او را به خوبی می‌دانستند آیا مفکررهای تعلیمات هوائی و دریائی اهداف خود را بدست آورده میتواند؟ درصورتیکه تحلیلات اردو از انتقادات متوجه خودش سرچشمه میگیرد، نتائج آن ضد تولیدی (؟) خواهد بود. همچنان اگر تحلیلات مذکور برین بنای افته باشد که آیا جنرال (۲) از جنرال (۱) بهتر بوده و یا خود فرقه‌دهم پیاده نسبت فرقه دوازدهم دشمن بیشتری را کشته باشد، در آنحال نتیجه آن طور اعظمی، خود را ذیحق پنداشتن است.

درینجا بس اسائل تخفیکی تصادف میگردد که اثرات آن بر بسا اشخاص و ایجنسی‌ها تعلق می‌گیرد: آیا سلاح M ۱، یک اسلحه درستی در جنگ ویتنام بوده؟ آیا بوجود آوردن وسائل مخابراتی فوق العاده عالی چهت کشف نمودن با یسکل سواران واقعی رانهای ویتنانگی مفید بوده؟ آیا اشتراک‌قوای هوائی در عرض طوپهای کشته هاجهت و قاید و حمایه نزدیک قطعات بهتر می‌بود؟ پرشس و پاسخ دادن به همه سوالات ولو به اشخاص و ایجنسی‌ها هم تماس نماید باز هم می‌باید صرف به مقصود آموختن تجارب حرب‌ولی نه بفکر متهم گردانیدن آنها اجرأ گردد.

از همچه عمومیت‌های متواتر، منطقاً بعضی سوالات عرض اندام می‌نماید که هر کدام آن عمدآ ارتباط میگیرد بر مسائل زمان ویتنام و بر نقیضانات تعلیمات اردوی وقت که تمام آنها راهیست که مقامات عسکری امریکا را از تجارب مستحصله ویتنام بسوی اصلاحات حال و استقبال رهبری مینماید.

اصرار بر اهداف قریب:-

آیا امریکانی‌ها در ویتنام مساعی بهترینی که لازم بود بخرج داده‌اند و یا اینکه برای مغشوش ساختن ماموریت نهانی و مکتوم گردا نیدن هدف اصلی، توجه خود را بر اهداف

قریب معطوف نمودند؟ بطور مثال پالیسی پرسونل رامطروح بحث قرار بایدداد مثلماً مسافت ۱۲ ماهه افراد در ویتنام از نگاه مورال و بلند بردن روحیه آنها طبعاً یک چیز خوبی بوده ولی فراموش نماید کرد که اگر این اجرآت را از نگاه نظامی مورد مطالعه قرار دهید ملاحظه خواهید نمود که تاچه حدی گران تمام شده خواهد بود؟ پس هنگامیکه تصمیم یک ساله خدمت افراد در ویتنام اغلبًا از منابع سیاسی سرچشمه می‌گرفت، اینکار برای طراحان نظامی از نگاه پلان گذاری حربی، که به مدت خدمت بیشتری نیاز مند داشت خیلی‌ها سخت و مشکل تمام میشد.

اکنون که حرب ویتنام خاتمه یافته است آیا کسی ادعا کرده می‌تواند که دامنه پر ابلمها چیزه شده و در پیشروی اردو پر ابلمی عرض اندام نخواهد کرد؟ نی، تازمانیکه بشر در قیادهای و میدان کارزار زندگی مشغول جد و جهاد است ایجاد پر ابلمهای نوین متناسب به درجات حل پر ابلمهای اسبق، ادامه یافته و بشر همواره با موجودیت پر ابلمهای پنجه نرم خواهد کرد.

جستجوی تکامل: تکامل یک عملیه دوامداری بوده که دائمآ حیات انسان، حیوان و نبات باان مواجه می‌باشد. اردوی امریکا از بد و تشکیل خود مانند دیگر اردوهای جهان، همواره رویتکامل بوده و از تجارت و اندوخته‌های حرب جهانی و وویتنام استفاده های خوبی نموده و نظر به ایجاد بات تجارت مستحصله در تشکیل، تسلیح و تجهیز آن تعدیلات لازمه را بوجود آورده است، سویله‌های تکامل نظر به زمان فرق نموده و تکامل امروز را میتوان غیر تکامل فردا خواند و بنحو یکه مشاهده می‌شود هر روز یکه میگذرد، چیزهای نوینی در تمامی ساحت فعالیتهای بشري رونما گردیده وایجابات فوق و زمان هم را مجبور و وادار به یک تحول می‌سازد، زنجیر و سلسله تحولات عاری از گسیختن بوده و با بد طور لایقطع به پیشرو و ادامه بیا بد. اردوی که از تحول بازماند گوئی اسمش رامگ خواند. در دنیای کنونی نو آوری‌ها و تجدد حتمی است اردوهم در تکامل خویش بسوی تشکیلات نوین به پیش رفت و خود را به آهنگ پیشرفت زمان همنوا گردا نیده اسلحه و وسائل نوین و آنچه را که تکنا لوچی معاصر بما ارزانی نموده، در اردو شامل سازد، در غیر آن اردوهادر صورتیکه از ترقیات زمان بی بهره‌مانده و انکشا فی در آن رونما نمیگردد محققانه که با اردوهای معاصر جنگی‌ده نخواهند توانست پس در حالیکه کشورهای جهان صلح و آرامش حقیقی را آرزو نمایند با یست سلسله تکامل اردوهای خود را از دست نداده و در پرتو بوجود آوردن تکامل و انکشافات استقرار توازن قواردرجمان تأمین نموده و بشریت را از نائزهیک حرب فجع و تباہ کن بر کنار سازد.

اردوی امریکانیز به تائید مفکر را فوق الذکر همواره سلسله انکشافات و تکامل را دنبال نموده متوجه می‌کوشد

یک طیاۀ ثقیل بمبارد مان
در حال نشستن به زمین

بس و پیچیده راطور صحیح و درست در زمان بس کوتاهی حل نموده و در امورات بکار آنداختن و استعمال اسلحه و وسائط جدید سهولت های بیشمایری را باز آورده مینیواند ولی با پست تعداد آنها بقدر کافی بوده از تعداد زیاد آنها که بنیه اقتصادی اردو را تضعیف میسازد، خود درای باشد نمود. سیستم های مختلف کمپیووترها از قبیل، سیستم اوپراسیون نهای تکنیکی، سیستم تأمینات لو جستکی و سیستم توجیه آتش تکنیکی از زمرة سیستم های خواهد بود که بر حسب آرزو های افسران جوان جای تطبیق خود هارا در اردو های مودرن پیدا نماید ولی اجرا این امر زمان را بکاردارد. اینهم ناگفته نمایند که اردو های سیستم های بس بزرگ و پیچیده احتیاج نداشته بلکه کمپیووتر های کوچک و نسبتاً ارزان نیازمندی های فرقه را مرفوع ساخته میتواند. ازینکه ارزش دالر رو به سقوط است آیا امریکا حقیقتاً به کمپیووتر های تکنیکی، که قابلیت عملیاتی آن در پرتو عوامل نور مال محارب به مانند حرارت، گرد و خاک و حرکات دشمن تهدید میگردد، ضرورت خواهد داشت. از طرف دیگر، جای تعجب است که چرا انسانها در محلات خطرناک و مدهش ماشین را در عوض افراد بکار نمی آندازد. اردوی امریکا آلات سانسور کننده را در سرتاسر ویتنام، به مقصد کشف حرکات دشمن، بکار آنداخته و سپس کور کورانه به آتش دست زد. مفکرة مذکور در ابتداء خوب و در بسیاری از احوالات مفید بود ولی مرور زمان این حقائق را که آلات سانسوری اینکار را حتی به یک درجه غیر قانع کننده ایفا نمینماید، آن را به شکلی درآورد که بیش ازین بخطیر آنداختن حمایت افراد، بیلزوم جلوه نمود. مثلاً وقت که های نظامی اعتماد خود را تماماً بالای آلات مخابراتی تغذیکی اتکاء داده و از اشخاص مترصد و امنیت های قریب کمتر استفاده کردند، دشمن از خالیگاها حلول نموده و سبب هلاکت افراد گردیدند که همین چیزها به ذات خود اردوی امریکارا از ادامه همچه فعالیت های، که در آن حیات اشخاص تهدید میشد، باز داشت.

تا نظر به تجارب حربهای ماضی و حال و باستفاده از دروس تاریخ حرب، وقتاً فوقتاً خود را عیار گرداند تا واقعاً بتواند صلح و آرامش را که آرزوی واقعی کافه مردم جهان است تأمین نماید. در جریان تکامل اردو، نقطه مهم و قابل غور، همانا ایجاب سادگی هاو دوری از پیچیدگی ها می باشد که باید این مفکروره اصلاً از مخلصه پلان گذاران تشکیلاتی بدوز افکنده نشود. مگر طوری که دیده می شود اکثر پیچیدگی ها رونما گردیده و عنصر حقیقی اردو را که عبارت از جنگجویان و یاخود اشخاصیکه واقعاً جنگ کرده می توانند، نا بود ساخته و در مقابله چیز های را که فاقد این قدرت است داخل می سازد مثلاً موجودیت کمپیووترها یا ماشین های حساب برای هر فرد عسکر یک چیز اضافی و بیلزوم می باشد. شاید شمول اینها در پر توعکس العملهای دماغهان بسیط، به عمل آمده باشد ولی عقیده نویسنده مضمون برای است که اردو بیک تعداد محدود ولی کافی متخصصین تحلیل سیستم های ریسرچ واپراسیون، نیازمند بوده و باید در پرتو تقلیل تعداد همچو اشخاص تعداد افراد یکه عمل انجمنگزده دست بجنگزده و سلاح خود را در پر خصم بکار می اندازند؛ افزود گردد زیرا قدرت آتش بلند و قابلیت مانور یک جزو قاتم در میدان جنگ یگانه عامل استحصال ظفر محسوب گردیده شاهد موقیت را در آغوش آن میکشاند. گرچه ناگفته نمایند که موجودیت تکنیشن ها، فزیک دانان ذروی، و دیگر متخصصین شقوق مختلف در اردوی میکانیزه و عصری امروزه هم حتمی و ضروری است ولی تعداد آنها باید به اندازه زیاد ساخته شود که موجودیت آنها را بیلزوم ثابت نموده و از تعداد افراد محارب که در حقیقت هسته استحصال موقیت محسوب می شود بکاهد یا بعباره دیگر قدرت محارب بوی جزو قاتم محارب را مختل وضعیف گردازد.

اینهم قابل تذکر است که ماشین های حساب (کمپیووترها) چیز های عجیب و خارقه اساسی را نجام می دهد گویا حسابات

گویا انسان و ماشین هر دو جای خود را حفظ نموده و ساختی وجود دارد که استفاده یکی بر دیگری سرجع می‌باشد. در اخیر با استفاده از کارهای خراب تکنیکی را، در حالیکه ماشین از اجرآ آن عاجز ماند، بواسطه افراد انجام باید داد.

Rahat و قناعت :

درین قسمت . وقتاً اردوی امریکا را بعد از حرب ویتنام مورد ارزیابی قرار میدهیم چنین سوالی برای خود آنها پیدا می‌شود که آیا منحیت یک اردو، نظر به محال و محیط زیست خود از حد زیاد مستریع گردیده اند؟ آیا حیات خوب و مملو از وسائل راحت و جاده عالی موقیت‌عزم و اراده آنها را سمت و نرم ساخته است؟ ولی اگر واقعیت‌ها نادیده گرفته نشود همین است دلائلی که میباشد مورد بررسی قرار داده شود.

اگر در حقائق نظری افکنده شود ، وسائل راحت زندگی از قبیل میز و چوکی، یخچال‌ها و هزاران ایر کاندیشن‌ها، موتورهای لوکس و هیرسپری وغیره سامان میدان مجار به تمام‌چیزهای بوده که از طرف امریک، نیمه در ویتنام ترویج داده شده . اگر ازین چیزها گذشته و به فائقیت‌های هوائی برداشمن نظری افکنده شود دیده می‌شود که استعمال هی کوپترها بکثرتی که در ویتنام استفاده گردید ، خاصه‌تاً حینیکه قابلیت نگهداری شدید که پارچه اراضی از طرف قطاط امریکائی منحصر باین امر ساخته می‌شد که توسط هی کوپترها در آنجا رفت و آمد نمایند ، ماهیت یک تلک عیقی را بخود اتخاذ کرد. مقامات عسکری امریکا را عقیده برآن است که اگر آنها خود را باین اندازه به استعمال هی کوپترها مربوط نمی‌ساختند شاید قرار های خوب تکنیکی را داده و موقیت‌های بیشتری را نصیب می‌گردیدند . از طرفی هم فراموش نباید کرد که موجودیت وسائل نقلیاتی هوا و قدرت آتش طرف‌های بس خوبی را دارا بوده و آنرا می‌باشیست یکی از تجارب خوب معاد ویتنام در پلان گذاری های آینده خواند و قیمت آرسی ایوشین یعنی قوای هوائی اردو را از نظر دور نیفگده و تعلیم و تربیه و کوآردینشن اردو را با کوتیرپارت هوائی مربوط به خودش را اصلاً فراموش نباید کرد .

بعین شکل می‌باشد اردو ، در حربهای آینده علاوه از داشتن وسائل حیاتی اردو گاهای عصری مانند خانه‌سیار و چنراتورها ، در قسمت خیمه و چراخ های تیل خاکسی و وسائلی که آنقدر ها زیاد مودرن نباشد ، نیز ترتیبات لازمه را اتخاذ نماید تا باشد که در احوالات فقدان یکی از دیگری نیز استفاده شده بتواند . همچنان در عوض وسائل نقلیاتی زمینی که تعداد آنها از حد زیوم بیشتر است به تهیه وسائل جنگی که بالفعل کار نقل و مغاربه را داده

استخدام و بکار اندختن همچو ماشین‌های الکترونیکی بعض پرسونل در آینده توأم با انواع دستگاه‌های مخابراتی که معلومات‌های را درباره دشمن به کمپیوترهای ساخته مغاربه داده و چند ساعت قبل از وقت موجودیت خصم را در محلی پیش گوئی مینماید برای اردو خیلی ها ارزان تمام می‌شود زیرا در استعمال آن از ریختن خون بشر جلوگیری گردیده و از خیابان حیات جوانان مبارزه کننده جلوگیری به عمل می‌آید. گوئی انجام این مأمول بواسطه خارقه های تکنالوژی تامین گردیده و دربر تو آن طور دوامدار میتوان از پرنسیب های تامین مرکز ثقلت توسط پرسونل بیشتر فعالیت‌های باصقینی را اجرا و مؤقتی را کسب نمود. مگر در این این امر، یک مشکلی وجود دارد و آن اینست که خارقه های تکنالوژی طوریکه شاید و باید در ویتنام دربرابر یک دشمنی که مجهز با اسلحه پس عالی تехنیکی نبوده، آنقدرها مقید واقع نشد. مثلاً در اکثر اوقات سیستم‌های مذکور توسط چنان معلومات‌های خام مغلوب ساخته شد که امریکائیها به مشکل میتوانستند؛ معلومات درست را از نادرست تمیز و فرق نمایند. اکنون درینجا سوالی عرض اندام میکنند که: آیا تجرب مادر برای دشمن آینده که از نگاه اسلحه و وسائل تحقیکی و داشتن تکنالوژی معادل باشد، چه خواهد بود؟ همچنان «اگر دشمن هم خدude، جیم ساختن الکترونیکی و تکافش آتش را بالای مرکز کمپیوترهای ما تطبیق نماید در آنحال ما دوباره به همان لوحه استیات و پنسیل روغنی به مکتب انتقام‌گیری می‌نماییم یا استخبارات خود را مراجعت نموده میتوانیم یانه؟ بلی! ولی این مراجعت ما با عدم داشتن معلومات در طریق قدیم نتیجه مشبی نداده و مشا به به این خواهیم ماند که گوئی هم از زاغ مانده ایم و هم از رزاق. وهم این نکته را نماید فراموش کرد که شاید در پسا اوقات لوحه نیز میسر نگردد . که در آنوقت به مشکلی بخورد کردنی هستیم.» گفخار فوق مفهوم این را ندارد که گوئی اراده اینست که بر استخدام سیستم‌های مخابراتی تنقید و استعمال آنها را نادرست خوانده وهم بکار اندختن کمپیوترهای در وظایف استخباراتی بیلزوم می‌باشد ولی هدف اصلی آن است که در پهلوی این نواوری سیستم‌های کار اسبق رانیز فراموش نماید کرد آنرا به حیثیت یک آلت نتیو (Alternative) دیگر همواره نهاده استه و پرسونل را در هرسیستم تحت تعلم و تربیه قرار داد، تا باشد که در قدان یکی از دیگری استفاده نمود و بدینوسیله ماشین فعالیت مغاربه را مغایق و فلچ نماید ساخت. حربهای منحیت تعریف، عاری از تاثیرات قیمت بوده فقط با یک تقلیل استخدام را فیما بین انسان و ماشین همواره طور حقیقی قبول نمود. تاکنون هیچ تعویضی در برای سر باز میگاهه کننده عرض اندام نموده و از طرف دیگر اینهم گرانتر شده نمیتواند که کمپیوترها بکلی از حملات باسقینی و با خود فریب خوردن مصیون خواهند ماند .

طیاره‌عجاید
برای امور
اقتصادی

این طیاره در انگلستان ساخته شده . بالها و اجنح آن در قسمت عقب طیاره نصب شده است . در قسمت پیشر وئی آن دو بال کوچک برای محافظه استیوارت طیاره گنجانیده شده .

این طیاره وظایف آتی را اجرا کرده می‌تواند : انتقال دادن الی یک تن وزن ، پاش دادن کودکیاوی و مواد کشنده حشرات در زمین های زراعی ، خاموش ساختن حریق و غیره . کانیتیز (محل بارگیری) این طیاره طوری ساخته شده که بوقت بسیار کم از طیاره جدا گردیده و سامان لازمه بجای آن نصب می‌گردد . سرعت اعظمی این طیاره ۱۳۳ کیلو متر در ساعت می‌باشد .

عادات خراب را باید از سیستم زندگی خود اخراج نمایند تجارب اندوخته شده محاربات ویتنام می‌پالست در مکاتب تربیه افسران و خوردن ضایعات مورد تطبیق قرارداده شده و بر اساس آن و تحول آوردن در سیستم تعلیم و تربیه صاحب منصبان و خورد ضایعاتی را باز آورد تا در تحت هر گونه شرایط حیاتی بالاستفاده از وسائل بسیط حریبی و زندگی به وظیفه اصلی که عبارت از مجادله در برابر خصم است ، محاربه را پیش برد و خود را مربوط به وسائل رهایش لوکس و وسایط بسیاری تخفیکی نسازند .

اندوخته های جبهه ویتنام از تجارب بسیار قیمتداری است که بخون و ارزش حیات ملیونها جوان بدست آمده که می‌باید از هر کدام آن استفاده اعظمی به عمل آمده تشکیلات ، تجهیزات ، تسلیحات و سیستم تعلیم و تربیه خود را نظر بان عیار و تنظیم نمود ، تا باشد که در پرتو همچو نو آوریها ، اردوی مشکله هدف مطلوب را در حریه‌ای آینده بدست آورده بتواند .

امروز مقامات نظامی امریکا در مرحله استفاده ازین تجارب قرار داشته و یقین کامل است که نوآوریهای این اردو ، بتواند در راه تامین صلح و سلامت گیتی خدمت ارزشمندی را انجام داده ساکنین این کره خاکی را از یک حرب خون آشام و تباہ کن مصیون گردانیده مأمول اصلی که عبارت از رفاه و آسایش مردمان گیتی است برآورده سازد . (پایان)

بتواند مبادرت گردد . گویا سیستم را که در آینده اتخاذ باید کرد طوری باشد که واقعاً مربوط به اشیاء یوکس مانند ایر کاندیشن ، چراتور و ماشین های الکترونیکی نبوده بلکه در شرایط بسیط‌زندگی نیز فعالیت کرده بتواند . همچنان ترک دادن یک مقدار وسائط مخابراتی بر قی مانند بی‌سیم وجودیت و عدم استعمال آنها در تحت آتش دشمن ممکن باشد ، بهتر خواهد بود که از وسائط مخابره که آنقدر هامدرن و عصری نباشد نیز استفاده به عمل آید .

اگر در حریهای آینده ، بالاستفاده از تجارب قیمتدار ویتنام ، افراد در عوض داشتن کوکه کولا ، انواع مشروبات بسکوت و چاکلیت وغیره سامان داخل (Px) (معازه های عسکری داخل قطعات که انواع اشیاء لوکس را دارا می‌باشند) ، مهمات و ادوات موردنیزه جنگ را با خود نقل می‌نمایند ، در تحقیق مؤقت و ظرف رول بیشتری را دارا خواهند بود . از طرفی هم اگر یک صاحب منصب قرار گاه کار و استراحت را در یک محوطه آرام ولوکس انجام می‌دهد ، آیا آنها قوماندان کنند که را که صرف در هفتۀ یک مراتب از جبهه محاربه به عقب آمده و بعد استراحت و احیای مجدد از نارامی های جنگ دو باره رسپار وظیفه می‌گردد ، ملامت کرده خواهند توانست ؟ بین شکل اگر وسایل نقلياتی مختلف و هی کوپر ها به قوماندانان عالیرتبه فرستی را می‌دهد که ما نور یک قطعه خط تماس باشمن را از نزد یک بی‌بینندآیا آنها صاحب منصبان خورد رتبه را می‌توانند که در قسمت عدم داشتن استقلالیت حرکت و دادن قرار های ضعیف ملامت نمایند ؟

سوالات فوق از زمرة هزاران سوالاتی است که جبهه ویتنام ، آن هارا بحیث تجارب ذی قیمت ، به اردوی امریکا داده است - زیرا امریکائی ها درین محاذ عصری ترین وسایل وسایط حریبی خود را مورد استعمال و تجزیه به قرار دادند ولی جریان حرب ثابت ساخت که انسان مناسب خود را به تمامی وسائل راحت و خوب و آسان زندگی مربوط ساخته در پهلوی آنها یک اندازه وسایط و وسائل بسیط زندگی را قرار دهد تا عنداضرورت از آنها نیز استفاده نمود وهم ذر مقابل با منطبق ساختن عساکر در شرایع مشکل و دشوار میدان کار زار از اکمال وسایل راحت ولوکس بیلزوم زندگی ، که با شرایط محیطی میدان محاربه مقایرت دارد ، کاسته و در عوض آن چیزهای را اکمال نمود که در جریان و سرنوشت حرب تاثیری را وارد کرده بتواند .

در اخیر باید گفت که اردوی امریکا از محاذ ویتنام بسیجیزها و عاداتی آموخته که بعضی خوب و بعضی نا مطلوب می‌باشد عادات خوب کسب شده صرف در پرتو مشق و تمرین بیشتر جز خو و عادات پرسونل اردوی آنکشور شدنی بوده ولی

کوچک با قدرت عالی تامین و پرسنل را به مقصد استعمال آن تحت تعلیم و تربیه قرار دادند. خلاصه نشان دادن ابتکار قوی و در یافت راه حل ممکنه به شکل فوق هم جواب لازمه فراهم ساخته شد.

بدون شبه مشکل دیگر عبارت از خود کانال بود. جریان آب بحال ملایم و آرام نبود بلکه جریان و ارتفاع سطح آب در هر ۶ ساعت تغییر می خورد. در انتهای قسمت شمال سویه مدوجز در حدود ۶۰ سانتی متر بوده اما به طرف جنوب این رقم بیشتر شده می رفت در حالیکه در انتهای قسمت جنوبی فرق در حدود ۲ متر مشاهده می شد. سرعت جریان آب که در قسمت شمال ۱۸ متر در دقیقه بیست می شد در آوازیکه به قسمت جنوبی می رسید به ۹۰ متر در دقیقه بالغ می گردید. کانال که دارای طول ۱۷۵ کیلومتر و عرض ۱۷۰ الی ۲۲۰ متر میباشد تو سطخ خلیج آب تلخ شکسته گی حاصل و مانند پجر اختلال موسمی داشت. برای رسیدن به یک نتیجه درست و کسب غلبه به این مشکل استاد مر بوظ چندین ساله موظفین کانال به صورت دقیق تحلیل گردید. در منطقه آبال بله کانال یک چرخ را اجرا نموده و هر دو قسمت کانال درین حصه به تصرف مصری ها باقیمانده بود، این محل نیز به مقصد انجام تمریقات طرف استفاده قرار گرفت. قوام ندان قطعات استحکام مدعی شده که افراد مر بوظه او عملیه عبور از کانال را بیشتر از ۳۰۰ مرتبه با نظر داشت شرایط حقیقی محاربه انجام داده بودند اینها همه مشکلاتی مادی بود که اسماعیل به آن مواجه و با یست راه حلی به هریک ازین مشکلات در یافت می نمود.

برعلاوه نامبرده به یک مشکل دیگر که آنرا تپ خندق می نامید نیز مواجه شده بود زیرا اردوی مصر در مدت ۶ سال اخیر به حالت مدائعه موضعی پسر برده و او مجبور بود تا عساکر خود را برای اجرای یک تعرض عادی سازد. اکثر آنرا از شان اظهار می کرد که اردوی مصر برای اجرای یک حرب ناگزیر است تعلیم و تربیه دشوار، طاقت فراسود و امداد بود و اکثر آن را هرحر کت به حال مکرر اجرا می گردید تا هر نفر وظیفه خود را در محاربه به صورت مشخص درحالیکه به خود وسلحه خود اعتقاد داشته باشد انجام داده بتواند اسماعیل بعد آن توجه خود را به بهبود وضع محاربه وی صاحب منصبان بالخاصة به صاحب منصبان مادون تمرکز می دهد افسران تنبیل و غیر مستعد را از اردو پاک کرده و مرخص ساخت. در جنوی ۱۹۷۱ ستاندارد دخول محصلین عسکری به پیمانه قابل ملاحظه بالا بوده شد. این اقدام سبب شد تا برای چنگ اکتو بر افسران شایسته، جوان و قدا کار به اختیار شان باشد.

انتیخاب روز تعریض:

به تاریخ ۶ اگست جنرال شازلی لوی درستیز قوای مسلح مصر یک سفر دیگر به دمشق انجام داده و بعد از در همین ماه یک کنفرانس طولانی را در اسکندریه دائز کرد.

مطا لعاتی

در تحلیل

قرارگاه

نظا می

جمهوریت

عربی مصر

به دوام گذشته

ترجمه: جگرن ار کا نجرب فضل الری

تا با ایجاد این نوع رخته بتوانند پهای پانتونی را تاسیس و برای عبور وسائل به صحراء از آن کار گیرند. اسرائیلی ها حساب نموده بودند که مصری ها با استعمال وسائل تورمال مانند مواد منفلقه و بولدوزرها ۲۴ ساعت و یا بیشتر به کار خواهد داشت تا در محلات مطلوب به ایجاد خالیگاه موقعی گردند که البته این مدت وقت کافی برای اکمال سفر بری و اقدام متفاصل قوای اسرائیلی محسوب می شد در نتیجه تجریبه به مصری ها ثابت شد که پایپ های آبی که با قشم از زیاد از خود آب را خارج کنند به سرعت و به پیمانه و سیعی خریطه های ریگی را بجا نموده و قادر خواهند بود که در مدت ۳ الی ۴ ساعت خالیگاه های مطلوب را به امتداد خط بر لیف دو ساحل شرقی بوجود آورد. بدین لحاظ و ترتیب های

پلان ساختگی به مقصد فریب دادن دشمن:

در یک مصاحبه بانماینده جریده مشهور الاهرام چنان‌ال
اسمعیل در موضوع طور ذیل ایضاً حاتم داد: « در هر حرب دو
پلان موجود است که یکی آن بنام پلان حرکات و دیگر ش
بنام پلان ساختگی یاد نمی‌شود. یقین دارم که در احضار پلان
ساختگی به سویه ستراحتیزی و سفر بری عمومی توفیق حاصل
نموده ایم . و برای اینکار محل و زمان را طوری عیار و
ترتیب نمودیم که با زمان تنظیم شده پلان حرکات به
صورت موازی وهم آهنگ انکشاف نمینمود . »

پلان ساختگی مصر مؤثرانه کار کرد و به شکل ذیل
احضار شده بود:

احضار نموده یک سلسله تاسیسات تدافعی دائمیه در
ساحل غربی کانال تا پربات متناظر اسرائیل را جذب نموده
بتواند و بدشمن این فکر را تقویت بخشد که برای دفاع از
یک تعرض اسرائیل به غرب کانال آماده‌گی از طرف مصر
گرفته نمی‌شود. اسمعیل اعتراف کرد که این پروژه پر مصرف
و مشکل بود. درسايده اين فعالیت هاي ساختگی تدافعي
مواضع كموفلاز شده و پناگاه‌ها برای سلاح، و سائب و جبهه
انشآگرديده. ما لزمه و تجهيزات لازم در اثنای شب انتقال داده
شده و تادرجه ممکن به پيشروز خبر نمی‌شود. برای مثال مالزمه
پل سازی که در ذات خود جسمی، زياده سترو و اخفا آن مشکل است
تا آخرین لحظه به عقب گذاشته شده و در زمان مساعد
قسمت اعظم آن بداخل محفظه‌های عظیم به پيشرو انتقال و
در چاله‌ها و محلات حفر شده قبلی گذاشته می‌شود، برای اینکه
از طرف دشمن کشف نشود روی آن پوشانیده می‌شده‌م چنان
به عقب دیوارهای خریطه‌های ریگ ساحل غربی تخت‌های
کانکریتی برای توپ و تانک‌ها به مقصد اجرای اندخت‌های
دیر کت ساخته شده بود.

مصری‌ها در ده سال اخیر مانورهای خزانی را به صورت
مسلسل به مقاصد مختلف در منطقه کانال اجرا می‌نمودند
ولی مانورهای مربوط به چهار سال اخیر به عبور یا هجوم از
موانع آبی پیشرفت به سینا مختص گردانیده شد ادامه این
فعالیت‌ها به نظر اسرائیل تکرار تمرینات قبلی و عادی تلقی
شده و فکر نمی‌کردند که در مانور آخری مصری‌ها دست به
فعالیت غیرعادی بزنند بنابر آن این وضعیت سبب تشویش
و آلام یهودی‌ها شد.

مصری‌ها هم چنان به یک اقدام ظاهري دیگر نیز تشبیث
نمودند؛ طوريکه قسمت انتهای شمال ساحل شرقی که به شکل
یک مثلث و مرکب از اراضی شوره زار، جبهه زار و نم دار
بوده و به تصرف مصر باقیمانده بود.

ونسبت تشكل اراضی اسرائیلی‌ها برای اشغال آن
کدام علاقه از خود نشان نداده بودند مصری‌ها به انسا
یک معبر خشک در منطقه اقدام نمودند تا به اسرائیل و اند
سازند که تعمیر این راه از لحاظی صورت مسی گیرد

پلان گذاران عالی مرتب از هردو مملکت مصر و سوریه با
درجہ احضارات، مؤثیریت قوا مسلح و امور مربوط به
کور دینا سیون را بررسی و راجع به وضعیت داخلی اسرائیل
تدقیق و مطالعه بعمل آورد. گروپی که مشغول جمع آوری
معلومات برای دریافت تاریخ مساعد جهت شروع اجرای
حرکات بودند را پوری با تشریفات مفصل تکنیکی ترتیب
و یکی از ماههای اکتوبر و یا سپتامبر را برای این مقصد پیشنهاد
کردند. در پیشنهاد درحالیکه از لحاظ سیاسی ناممکن نباشد
حق اولیت به اکتوبر تا کید شده بود. روز حقیقی تعریض به
مقامه مشترک دولتی مصر و سوریه یعنی حافظ الاست و
انور السادات تثبیت شد. این روز برای هفته‌های متعدد صرف
به دوزیعیم فوق معلوم بوده دیگران ازین تاریخ کدام
اطلاعی نداشتند. هر دورئیس دولت قراردادند تاریخ زنده
۶ اکتوبر که مصادف به روزدهم رمضان المبارک بود بحیث
روز تعریض انتخاب شود. این روز در عین زمان سالگرۀ
محاربه پدر که یکی از جمله مغاربات حضرت رسول اکرم
صلی الله علیه وسلم در شبۀ جزیرۀ عربستان و در واقع اولین
ظفرشان بود؛ محسوب می‌شد. بدین لحاظ قسمت عسکری
حرکات جرقه را بنام حرکات بدر مسمی ساختند. اعراب
این حرب را بنام حرب دهم رمضان یاد می‌کشند.

عوا ملیکه در تثبیت ۶ اکتوبر به حیث روز تعریض تاثیر
وارد آورده بود:

— عامل میانی؛ حماهه عرب و دنیادین زمان به نفع
مصر و سوریه اعظمی خواهد بود. هر چیزیگر مجبور از راه
استعمال قوه بادست آورده خواهد شد.

— درین روز وضع جوئی متعدل بوده و شرائط هیدر و
گرافی برای کشتی‌ها مساعد خواهد بود.

— شب دارای طول اعظمی بوده (در حدود ۱۲ ساعت)
قسمت اول باداشتن روشنی مهتاب به تعریض امکان می‌بخشید
تماموضع سرپل را تحکیم و قسمت دوم آن (بدون روشنی زیاد)
به انتقال تعداد زیاد پرسونل، مهمات و وسائل به پیشرو
بدون دیده شدن مساعدت می‌کرد.

طوریکه این روز در ماه رمضان، اتفاق افتاد و
امرايیلی‌ها که مشغول فعالیت‌های انتخاباتی برای ۲۸
اکتوبر بود، انتظار چین یک حمله رانیکشیدند پلان گذاران
مصری این شایعات را که روز ۶ اکتوبر نسبت عید مذهبی
يهودی‌ها انتخاب گردیده و مفکوره شان را مبنی بر اینکه درین
روز هریک از افراد یهودی مشغول مراسم دینی خود بوده
و مصر توانست ازین فرصت استفاده نماید، تردید نموده‌اند.
مصر برای اثبات تردید شایعات فوق مدعی شده اند که
اشخاص مسئول اسرائیل به صورت قطعی میدانستند که
احتیاط‌های شان درین روز به کجا هستند (درخانه و یاد رکنیسه)
درحالیکه این وضعیت به سال نو یهودی که مصادف به ۲۹
الی ۲۷ میتامبر است مغایرت کلی داشته و تماس کمترین
مقامات مربوط و افراد برقرار نمی‌بود.

تاعندها موقع از آن به سرعت استفاده نموده و با استقامت شرق به امتداد راهای ساحل شمالی وادی سینا پیشرفت نماید.

فعالیت پلان ساختگی دیگر یکه به مقصد فریب دادن و اغفال دشمن عملی گردید مسئله قلعه شانو در استریا بود. از قلعه مذکور وظیفه یک پایگاه تر انزیتی یهودی‌ها یکه از اتحاد شوروی به قصد اسرائیل مهاجرت می‌نمود استفاده می‌گردید. برای مسدود ساختن این پایگاه (کمپ) ترانزیتی کماندوهای سوریه یک قطار آهن آستریائی هارا

راکت پورتا تایف دافع هوایی (پلوپاپ) انگلیسی

اسرائیل بدون اینکه به طیارات شان ضدمت دارد آید بعد از سقوط دادن ۱۱ طیاره جت قوای هوایی سوریه سالماً به مرکز خود فرود آمد. اما سوریه درین تصادم هوایی به سقوط هشت طیاره خود اعتراف کردند.

این واقعه سبب تولید غیظ در بین قوای سوریه شده و اصرار داشتند تا روز تعرض نسبت به روز تعیین شده پیشبرده شود اما اسمعیل متین و آرام به این کار ابراز موافقت نکرد.

به تاریخ ۲۴ سپتامبر تمرکز قوای سوریه به جبهه جولان از طرف اسرائیلی‌ها احساس گردید و موشی دایان وزیر دفاع اسرائیل به بلند بردن احضارات قوای مسلح آن کشور به یک درجه بالاتر امرداد. امادر عمل یک مفهوم قابل ملاحظه محسوب نگردید. با آنهم در دوران سال نویهودی به صورت مخفی و بدون افشا نمودن به طبقه عامه یک غند زره دار را از پیشبا به قسمت شمالی ارتقایات جولان انتقال داد (این انتقال احتمالاً مانع اشغال مکمل ارتقایات جولان از طرف سوریه شده باشد). سال جدید بدون مجادله مخاصمانه به پایان رسیده و اسرائیلی‌ها مجدداً به کشیدن نفس راحت‌تری شروع نمودند به تاریخ ۳۰ جنرال اسمعیل به همکار هم پایه‌اش جنرال تلاس دریک تلگرام اظهار کرد که حرکات بدرو قریب الوقوع می‌باشد. بد تاریخ اول اکتوبر قوای مسلح مصر و سوریه به حالت تیارسی آورده شد و توای زره دار سوریه جهت انتقال به مناطق تجمع به حرکت شروع نمود در جبهه مصر به قومندانها ابلاغ شد که این فعالیت یک تمرین سفر بری بوده و برای قطعات استحکام زمینه مساعد خواهد شد تا تاسیسات تدافعی را تقویه نموده و راه‌خشنده که تحت انشا بود تکمیل خواهد ساخت، تمرکز قوتها به طرف پیشو و آغاز شد طور یکه غندها به مقصد اجرای تعریفات در اثناهی صبح بطرف غرب حرکت کرده و در عصر صرف یک کندک آن بازگشت نموده

ربوده و حکومت استریا تقاضای خاتمه دادن به روش مهاجرین یهودی شد. مصری‌ها به این عمل با بی میلی موافقت نشاند اده بود. صدراعظم استریا به تقاضای کماندوهای عرب جواب مشبت داده که این عمل باعث تأثیر و آشفتگی اسرائیلی‌هاشد. وحدات مذکور سبب بروز انلاق سیاسی در اسرائیل گردیده که بدون شک تاثیری در انتخابات آینده و قریب الوقوع اسرائیل دارد می‌نمود.

از عنصر دیگر پلان ساختگی به مقصد اغفال نمودن دشمن یکی هم راپوری بود که برای نشر به جریده الاهرام سپرده شده و در آن تذکر داده شده بود که برای آنعده از افسران نظامی که به ادائی عمره (حج کوچک) اقدام می‌کنند مساعده داده خواهند شد همچنان مخصوص نمودن بیست هزار احتیاط به مقصد فوق به تاریخ ۳ اکتوبر خبر و این پلان بود علاوه‌اً اعلامیه دیگری نشر و در آن تذکر رفته بود که وزیر دفاع رومانیه به تاریخ ۸ اکتوبر جهت ملاقات با وزیر دفاع جمهوریت عربی به قاهره وارد خواهند شد.

به تاریخ ۶ سپتامبر جنرال اسمعیل دیرکتیف فدرالی بیشتری صادر و در آن اعتبار از اول اکتوبر تصریح گردیده بود تا قوای مصر و سوریه به وضعیت آماده باش ۵ روزه در آورده شود. در یک ملاقات سران عرب که برگزار گردید روابط اردن دو باره با بعضی ملل عرب نزد یکشند وهم به اعلیحضرت ملک حسین پادشاه اردن در باره عملیات جرقه و حرکات بدر معلوم ابیهم داده شده بود موافقت کرد تا احصارات علی‌تاختاد و قوای خود را به ساحل دریای اردن انتقال دهد تا به اینصورت اسرائیلی‌ها را در ساحل غربی دریای اردن تمدید نموده و بر علاوه دوچند دیگر درین منطقه نیز به استخدام قوت مجبور ساخته شود. به تاریخ ۱۳ سپتامبر بین اسرائیل و سوریه یک تصادم هوایی بوقوع پیوست که نظر به ادعای

سینه‌خنا ن چا و دان

دوست دارم پرداخت مزد کارگر را پیش
از آنکه عرق وی خشک شود .
خداآوند فردی را که بیکار باشد دوست
نمیداند . « حضرت محمد ص »
کبر او غرور دعقل او پوهی سره نه جو زیری
ژان دوك فوتتن «
غريبانوته په هیچ وخت کښي سپکمه گوري
« سولون »

و به محل معینه اخذ موقع نمود . بطرف راست آن جنرال اسماعیل و بطرف چپ آن جنرال شاز لی قرار گرفتند باید واضح ساخت که محل قومانده به فاصله چند کیلو متری شرق قاهره بحال زیر زمینی درین یک زمین ریگی احراز شده بود . تمام نقشه‌های ساخته گی که به مقصد فریب دادن دشمن احضار شده بود پایان آورده شده و به یک طرف گذاشته شد . سیف‌های مر بوط باز و خربزه های حرکات کشیده شده و به محلات معینه آن نصب گردید .

به ساعت ۱۳۰۵ امر صادر شد تامامی فعالیت‌های هوائی ملکی و نقلیاتی متوقف گردد .

به ساعت ۱۷۰۵ اشارات و علایم الکترونی روی پرده‌ها ، نقشه‌ها و خربزه های روی دیوارها نشان می داد که حرکات بدرو به وقت معینه به فعالیت آغاز و به شکل پیش بینی شده و به ساحة تطبیق قرارداده شده . قوت‌ها از کانال عبور و اسرائیلی‌ها به عقب رانده شده موقتی بود اوج موقتی پلان گذاری که ماها را در بر گرفت . حل قرارگاه مصری‌ها سبب حسرت و دلتگی اسرائیلی‌ها ، شادمانی دنیای عرب و تعجب دنیای ناظر گردید . با صفين به شکل مکمل آن تطبیق شد . حتی خروج پرسونل و فامیلی‌های روی از قاهره به اتحاد شوروی به تاریخ ۴ و ۵ اکتوبر سبب اخطار به اسرائیلی‌ها از خود راضی نشده بلکه بالعکس عقیده شان را که مصری‌ها بدون کمک شوروی‌ها حرب کرده نمی توانند ؛ تقویت بخشید . ریچارد نکسن رئیس جمهور ایالات متحده امریکا به ساعت ۶۰۰ وقت واشنگتن از خواب بیدار ساخته شد و از حرکات قریب‌الوع به نامبرده اطلاع داده شد . با مدنظر گرفتن فرق زمان امریکا و شرق میانه او ازین حرکات صرف یک ساعت قبل از شروع ساعت ۵ اطلاع حاصل کرد .

قسمت باقیمانده قوا در مناطق اجتماع شان به پیشرو بحال مخفی گذاشته می‌شد . از روز تعرض صرف یک عدد محدود صاحب منصبان مطلع بودند . تاریخ تعرض در روز اول اکتوبر به حال پر اگنده نظر به احتیاج به اشخاص مورد نظر توزیع و اخبار شد . از روز تعرض به ملک حسین هیچ‌گاه خبر داده نشد . او شروع حرب را توسعه امواج رادیو در حمله پلان در ساحه تطبیق قرار داشت استماع کرد . لیدر لیبیا در پلان مدنظر گرفته نشده بود .

ساعت تعرض (ساعت -S) هنوز هم تسبیت موجودیت اختلاف نظر تثبیت نشده بود سوریه آرزو داشت تا ساعت تعرض هنگام فجر تعیین گردد اما مصری‌ها عصر را ترجیح می‌دادند . زیرا هر دو طرف می‌خواستند تا آفتاب را به عنی گذاشته و روشنی آفتاب در حمله پیش‌رفت نمایند به چشم دشمن بتاپد به روز دوم اکتوبر جنرال اسماعیل به دمشق پر از نموده به مصالحه رسیدند و در نتیجه ساعت -S را ۱۴۰۵ تثبیت کردند . شمارش واقعی به ساعت ۶۰۰ روز پنجم اکتوبر شروع شد . درین زمان قطعات انجییری به فعالیت‌های مقدماتی خودجهت برداشت خریطه‌های ریگ در قسمت‌های مورد نظر آغاز نموده تا پتوانندتم به ساعت -S درین محلات به انفلات خود به پردازند . جریان آب تازه در معتبرهای آبی مسدود ساخته شد تامانع انشا پل‌ها برای عبور عزاده - جات نشود .

اسلحة مخفی اسرائیل:

به ساعت ۱۱۰۰ یک مشکل که آنهم اسلحه مخفی اسرائیلی‌ها بود باقیمانده بود . تمام مواضع خط بر لیف به استثنای دو موضع واقع در خلیج آب تلخ دارای یک تانک بزرگ مواد محروم بوده . که درین ریگ‌های خریطه دار مدفعون گردیده بود واز هر تانک نل‌ها تا کنار آب ساحلی کانال تهدید شده بود . این اقدام برای این مقصد بعمل آمده بود تا در صورت اجرای یک عبور هجومی از طرف مصر، والمربوطه هر نل باز و مواد محروم را به روی آب انتشار داده و بادان اشتعال سبب سوختا ندهشدن قوای مصر خواهد شد .

اما به شب پنجم اکتوبر کماندوهای مصر-ر مخفیانه کانال را عبور نموده نل‌هارا یاقطع نموده و یادهن هر نل را توسط کانکریت مرتکب مسدود ساختند در صبح روز دیگر صرف یک صدمه دیده کشف گردیده و برای ترمیم آن پرسونل استحکام اسرائیلی فرستاده شد که آنهم از طرف قوای مصر اسیر گرفته شد در واقع این اسیر بود که از طرف قوای مصر بعد از ساعت ۵ گرفته شده بود .

به چاشت روز ۶ اکتوبر تمام آنها به حرکات بدرو اشتر اک داشتند ساعت خود را با استفاده از بروز کاست های نورمال رادیو قاهره اعلام ساختند . به ساعت ۱۳۳۰ انور السادات به اطاق حرکات محل قومانده عمومی داخل

د جګړی له امله د اسارت په کمپ کې

د پایبندت او فعالیت د دپاره هڅه

د جګتورن ګل زړک ژباره

استعمال سره سره له منځه لارشی او یا د دېمن په لاس که د اسیر او یا اسیرانو په حیث کیوزی ، د هیواد والو په مخکی به رتیل شویوا فرادو په حیث ارزیابی نهشی ، بلکه د خوا خوبی تلوسه به هیوادوال دی ته را ارباسی چه د اسیرانو د خلاصون په مقصد هر ادخیزی هشی په کارواچوی .

بر عکس ، هر هغه فراداو یا ډله چه د موجوده قابلیتونو او امکاناتو د استعمال او بنو شرایطو په صورت کې ، د خپلو امکاناتو او قابلیتو نو شیخه استفاده نهوي کړي دوي په هر موقف چه وي ، له منځه تللى وی اسیرشوی وي او یاژوندي پاتي وی مسئول دی او هیواد والو په نز د رتلي شميرلى کیوي .

په همدي اساس هرهغه خوک چه د خپلو امکاناتو د استعمال سره سره پیاهم اسیر شوی وي په دی د ډاده اوسي چه د هیوادوالو په منځ کي ددوی ځای خالی دي ، او ددوی سره دهرا په خیزو مرستو لار پرانیستي ده .

د اسارت پیښه گر چه اقلیوب (قهرمانی) نه شميرلى کیوي ، مګر بايد رتليوب (نفرت) هم و نه ګنل شي . مخکه په جګړه ئیز و شرایطو کي دير کله پیښیږي چه جګړه ئیز و امکانات له منځه مخی . مختلف ډول زخمونه ددي باعث ګرځی چه فرد او یا عسکري ډله د

په مقصد په بی ساری سمبالبنت لګيادي جګړه ئیز و قوتونه دورخنيو ايجابا نو په اساس روزی او په حضر کي د جګړي دپاره دعالی احصاراتو د تامینيدو په مقصد مختلف ډول روزننو نوته پرانستي دي ، او د ضرورت سره سه دروز لوپرو ګرامونه پکي عملی کيوري .

لدي امله چه په جګړو کي دا فراد و اسیر یدل یوه محتمله پدیده ده ، نو ځکه اسیر شوی فراداو ډله نه بوازی دا چه د یوه عسکر په حیث مکلفيتو نه لري بلکه د محان او نورو د خلاصون په مقصد مسئوليتونهور په غازه کښوی نو ځکه ، دا ايجابات منځ نه راځۍ چه په حضري روزننونو کي ، جګړه ئیز افراد په دی و پوهېږي چه د اسیر یدو په صورت کي ، هرومونځان او ډله خپلوا که کاندي او د اسیرانو په کمپ کي د پایبندت او فعالیت دپاره لازم تدا بېرغوره او په عملی کولوئي لاس پوري کړي ، دا مرام او غایه هغه وخت تتحقق پیدا کولی شي چه ، د اسارت په شرایطو کي فرد د لازمو فعالیتونو د اجرا کولو دپاره په حضر کي لازم چمتووالی ولري ، په همدي مقصد دا دلاندی معلومات د مطلب د توضیح په مقصد خپل شوی او په لنډيز ډول وړاندی کېږي :

هر هغه فرد او ډله چه د خپلو موجوده قابلیتونو او امکاناتو په صحيح

د بشريت د تاريخ د بشپړ تيا په درېبل کي په سلهاو او زره او جګړي اجرا شوي ، او په دی لپکي بشر دير مادي او معنوی تاوانونه زغملي او تير شوی تاريخ د جګړه ئیز و د ګرونو دير او ماټي خوبی او ترخي خاطري دخپلوا پا نو په مخونو کي ثبت شوی ساتلي دي د دير په خوانيو جګړو شيخه را نیولي ، تر همدي نېردي وخت جګړو او پرله پسی لګیا جګړو په درېلش کي ، دېمنو دلوته درانه تاوانونه وراوښتی وی او لګيادي همدا او سن هم ورآوري . د دېمنو ډلو تو منځ په اوړیدونکو تاوانونو کي ، د افرازو په ژوندي تو ګه اسېيدل هم شامل دي لکه ځنګه چه د تير تاريخ شاهد دی د مقابلو ډلو په لاس کي په زره او افراد اسیر نیول شوي ، او د اسارت اجباری ژوندنه مجبور کړل شوي دي له دی کبله چه راتلونکي جګړي د پخوا په تناسب د کيقيت او کميته له مخې خورا دير تو پير لري ، او بشريت د همدومره پرمختګ سره سره لاتر او سه هم ندی بریالی شوي چه د جګړي مخه و نیول شی ، او راتلونکي هم د اتضمين نهشی کولی چه موجوده صلح او کراری به دتل دپاره پا يېښت ودر لولی شي .

ههذا مسبب دی چه هیوادونه د خپلوا خاوروا او ملتووند خوندي ساتلو

دشمن په لاس کې اسیرشی، لکه خنګه چه تجربو بودولی ده، دیر هغه کسان چه اسیر شوی دی په کيفي او معنوی لحاظ ئى خپل امکانات لاه لاسه ور کري وي.

د اسیر يدو په صورت کې د پامنې

خلاصون د پاره هڅه :

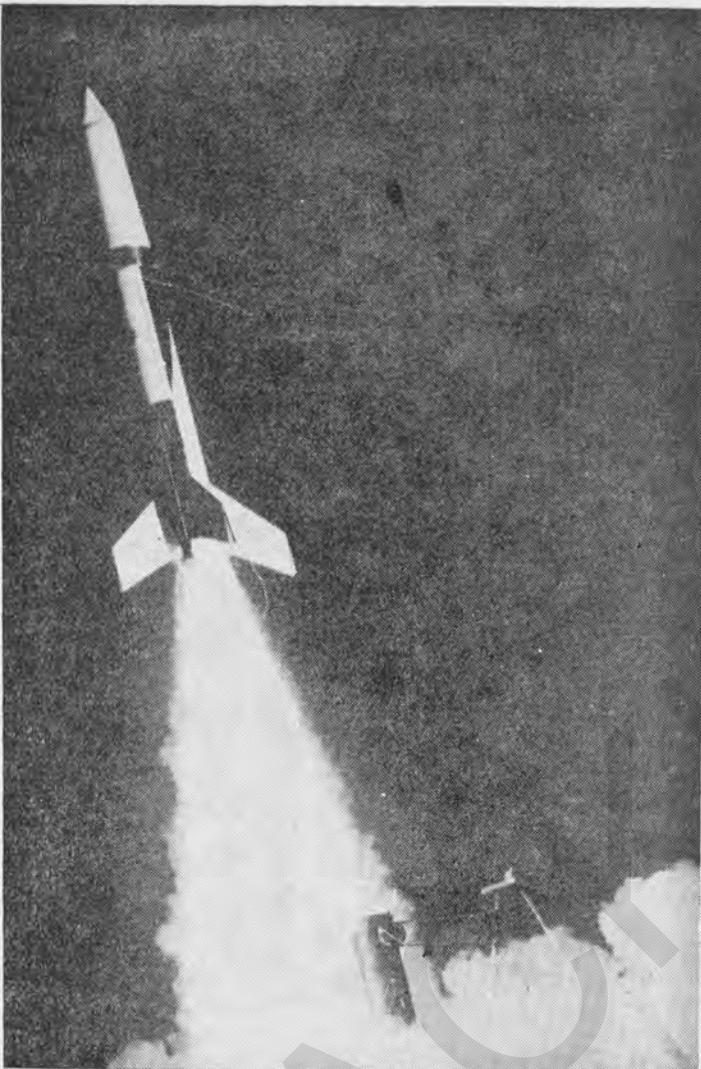
دا د اسیر شوی فرد وظيفه ده چه د خپل ذکاوت شخنه په استفاده د اسارت په لوړ نیو پیښو کې د تیبنتی په پلان لاس پوری کري. په همدي مرحلوکۍ به د دېمن له خوا د اسارت تداير دومنه کلک نه وي لکه خومره چه به د کمپ په شرايطوکۍ تر اجرالاندی و نیولي شي.

بل دا چه د دېمن د لوړۍ خط قواو خوکیداران د اسیرانو د ساتلو په برخه کې په هغه اندازه سره چه د شاتدموا فرادمهارت لري ما هنروي، لاه همدي امله اسیر شوی افراد د شرايطو شخنه په استفاده د مخان او نورو د خلاصون لته بايد هيره نه کري.

د اسیر يدو شخنه وروسته د دېمن هڅه کوي چه اسیر شوی افراد شاته تخليه کري، د اسیرانو تخليه امكان لري چه د پلي تګ په صورت، د لاري او يا اور گاډي په واسطه صورت و نيسی، لاه همدي موقعو شخنه په استفاده، د اسارت شخنه د خلاصون او تیبنتی په مقصد لکه خنګه چه شرايط مساعدت و کري، سمدلاسه مخان او نور د تیبنتی د پاره چمتو کري، او په دی دوں بايد د اسارت له کمپ او رتلي ژوند شخنه مخان و ژځوري.

په هغه صورت کې چه د تیبنتی شرايط هيچ موجود نشي، هغه وخت اسیر فرد مسئولیت لري چه په کمپ کې د پاينې د پاينېت چانسونه، د دی لاندی تداير و په عملی کولوسره تأمينیدا اي شي:

۱- دليلور شیپ او مشر تسوی احساس پیاوړی کول.
۲- شخصي او عسكري د سهلین ساتل.

د تيئيك د پېپر تيا په درشل کي، هغسي اري و يشتو نکي تو غندی جو پوشوي دی، چه د صريح نښتی له اسله د پخوا په نسيت دير تو پير لري، او د لري و يشتو دو اتن له امله د ستر اتيئي صنعت ته ئى عملی مفهوم وربېلى دی

۳- فردي او تو لنيز مورال پیاوړي کول.

۴- د پاينېت هشي د تو لنيز و هڅو او زيارونو په ترش کي مخته بیول.

۵- دار او بیم پیژندل او هغه تر کنترول لاندی راوستل.

۶- هر هغه شه چددخور لوړوړي، د ژوند د پاينېت په مقصد تسر ینه استفاده کول.

۷- دخوش خلقی او ساعت تيری احساس ته وده ور کول.

۸- د پاينېت په مقصد رو غتیا مراجعتول او لوړنې مرسته په خپله اجرا کول.

(متکي په خود بودن) او د کړوونو په مقابل کې تینګاردر لودل دي. د اسارت په کمپ کې، د ژوند تېټ شرايط، د دېمن ظالمانه رویه، اسیر روحا او فزيکي زېي. د نومور یوشرايطو په مقابل کې روحي تینګار او فزيکي متأفت بری تأمينوي.

د اسارت په کمپ کې د ژوند د پاينېت چانسونه، د دی لاندی تداير و په عملی کولوسره تأمينیدا اي شي:
۱- دليلور شیپ او مشر تسوی احساس پیاوړي کول.
۲- شخصي او عسكري د سهلین ساتل.

د پاينېت د عزم د پاره لوړنې اوله هرڅنه زيات ضروري عوامل هماځه ژوند ته هيله، په مخان و یساتوب

۹ - د پا یینبت د پاره تل عزم
درلولد .

دپا یینبت دپاره تل عزم ساتل ددی
لاندی تکیو په مرا عنو لو سره
تامینیدای شی .

۱ - دمسولیت احسان : (هیواد
او عسکری و ظا یفو ته تل صادق
او وفادار پاتی کیدل) .

۲ - دکور او کورنی سره علاقه :
(کور او کورنی تهد بیر ته راستیندو
احساس) .

۳ - په هیجاناتوباندی غلبه کول .
۴ - پهخان ویساتوب ، او دهیلو
تسرب کیدو تر وخته پوری صبر
اوحوصی ته وده ورکول .

۵ - دزغم احساس پیاوی کول .
۶ - په پله کی دارغپی لاس
نیوی کول .

۷ - د پا یینبت په هکله عمومی
معلومات او پوهه درلولد .

۸ - د تضمیمو نو د عملی کولو
دپاره چمتو کیدل .

داسارت په کمپ کی دپا یینبت
په کمپ کی دپا یینبت په مقصد له
هر هنده خدخته استفاده کیوی ، کوم

چه ، دکمپ په شرایط سره کی لاس ته
راتلای شی . په عمومی توگه دادی
لاندی دری غوره موضوعات د پا یینبت
چانسونه تامینولی شی :

سپما او زیرمه :

داسارت په کمپ کی هر خه لکه
کالی ، فلزی پارچی ، کاغذونه ، پری ،
او سپهی ، دودی او دامی نور شیان
ساتلی کیدای شی . دخوندی پاتی
کیدو په مقصد داشیان له غولی لاندی
اویا په عتمکه کی زیرمه کیدای شی .

الف : د لزوم په صورت کی ،
کم کالی اغو متل کیوی . زیار
با ید وایستل شی چه بو تو نه
کمیسونه ، جاکتونه ، بالاپوش ،
او د کالیو نور اغو ستونی با ید
دزیرمی په مقصد سپماشی ترشود بیر ته
راتلک په لارو کی ترینه استفاده وشی .
ب : هغه غذائی مواد چه ترڅنهه

ساتل کیدای شی با ید سپماشی . دا ډول
غذا باب امکان لری چه دکمپ
له اداری اورگان او دسره میاشتو
له خوا و یشن شوی وی . دمثال
په توګه خواجه باب چه انژری منځ ته
را او رونکی مواد دی ، په سفر کی
دارزېت و رشمیر لی کیوی . کیدای شی
چه ورخنی استحقاقی بوره ، لووندې شی
او یا دخوږو په ډول زیرمه شی .
دغذا په پله کی ، پخه غوشه ،
وچه ډوډی ، وچمهیو ، دمیو و زیوی
اونور مواد دارزېت وردی .

ج : فلزی آلات او پارچی په هر
کیفیت چه وی ساتل ئی گټور دی .
محکه دکمپ داسارت په موډه کی
او یا دبیر ته راتلک دلا رو په او پدو کی
له نومور یو فلزی توتو خخه مختلف
ډول استفاده معکنه کیدای شی .

د : دخپل خان سپما : دا په دی
مفهوم افاده کیوی ، چه هر خومره
چه ممکن وی له سترتیا خخه دخان
ژغورنه وشی او رو غتیا دتل دپاره
مراعات شی . د رو غتیا د ساتنی په
مقصد اسیر شوی فرد ، دایماً کیفیوی .

۲ - زیاتول : د پا یینبت په مقصد
دآلات او شیانو تو لونه او سپما باید
دپاره دوام ولري ، محکه ددی امکان
شته چه ، ناواره شرایط سره موجودشی ،
په هنده صورت کی سپماشوی شیان
دپا یینبت دپاره پهه از زیابی کیدای شی .

۳ - ساتنه او خارنه :
دپا یینبت د تامینیدو په مقصد ساتنی
او خارنی تدا بیر غوره اغیزی لر لی شی
هر هنده خه چه دا سیر سره موجودشی ،
هنده با ید به کلکه توګه و ساتنی .

البته په هنده صورت کی چه بو تو نه
اویا کالی موزاړه شی ، ترڅو چه
معین وختئی راغلی نه وی ، دیا
دپاره ئی دکمپ اداره نه ویش .

البته دا خبره هم دیره غوره پهکاري ،
چه دروغتیا دیا لاس ته را او پو خخه
له اوله د رو غتیا ژغورنه گټوره ده .
دپا یینبت په مقصد دکمپ په هر ډول
شرایطو کی دخپل خان دروغتیا خارنه
او ساتنده محبتنه دیره اغیزه لری ،
او دښتی رو غتیا په درلود سره په خان
وسیاتوب پیاوی کیوی او ده ډول

پلان عملی کولو امکانات تامینیدای شی
دخان دروغتیا ساتنه بالخصوص
دکمپ په گنه گونه او ناواره صحي
شرایطو کی دیر اهمیت لری .
د هر هنده امکان او تدا بیر و خخه
استفاده کول کوم چه رو غتیا تامین
کپری یو ضروری کاردي .
او به او صابون د وجود د سپیشلیتیا
دپاره لوړمنی درجه او غوره و سیله ده
په هنده صورت کی چه او به کمی وی ،
دباران او به او یادا چه دلوندہ رومال
په واسطه د صورت موبل رو غتیا
تامینولی شی .
دپاک ساتلو د فعالیت په لپ کی
د وجود هنده برخی چه دیر زر خیری
اخلي ، لکه دینې د گو تو منځونه ،
تخر گونه ، غبندی ، سر ، خوله
او غابونه د یادولو وردي .
د کالیو د حفظ الصحي په مقصد ،
دایماً له صابون خخه کار اخلي ،
صابابون دنه موجودیت په صورت کی ،
دولی او یا د نورو پو قیو ایره
د پر یعنی دپاره یو غوره تدیردی .
په هنده صورت کی چه د تامینځلوا امکانات ئی
خورا مشکل شی .
بیانو کای په خلاصه هوا کی
لر ته وغوریو ، ترڅوئی لمرووهی
او دلمه وړانګی دخنو مکروبو نو
په ژړلوا کی اغیزه ناکروول لو بولی شی .
په وجود کی دخنندو د پیدا کیدو
دمخ نیوی په مقصد ، دتل دپاره
پامنرنه کوی محکه دیر کله دخنندو په
واسطه لپیدوونکی نارو غی ساری
بنه لری ناواره عواقب منځ ته او پری .
د خزندا و د پیدا یینبت په صورت کی
سدلاسه با ید دکمپ صلاحیت دار
مقام ته خبر ور کپری هغوي به دنارو غی
د سرایت خخه د مخ نیوی په مقصد
په لازمو تدا بیرو لاس پوری کپری .
کله چه دنارو غی کپر او مخ
په زیاتیدو وی . لازم دی چدد کمپ
اداري ته سدللاسه خبرونه وشی .
دکمپ داداري د خبرونکی تکلیف او زغم
په دی ارزی ، چه ستاد نارو غی د مخ نیوی
په مقصد په وظیفوی لحاظ اقدام شی .

صنعت حرب در اضلاع متعدد

مترجم جکتورن دیپلوم انженیر عبدالواسع روئین

مفکوره اوج گرفت که با است از نگاه قدرت تفوق نسبت بدیگر قوا دارا باشد از ایترو در صنعت علم عسکری امریکا یک سلسله تشبات جدید شروع شد در این دوکتورین حربی امریکا باید نیروی هوائی رول فیصله کن را در بین سایر قوای مسلح بازی کند . روی این اساس تصمیم گرفته شد که قوای مسلح هوائی باید دارای اوصاف عالیتر سرعت حرکت باشد . اصل عملده این بوده که قوای هوائی در آنزمان طوری فکر میشد که فقط نقل دهنده سلاح ذریعی باشد . بر علاوه قوماندانی امریکا نظر یه داشت که اهداف استراتژیکی در حرب فقط با یکجا ساختن تمام صنوف قوای مسلح مضمحل شود . درین دوکتورین حربی تناسب و توازن قوا مدد نظر گرفته شده و انکشاف متوازن انواع قوای مسلح طرح گردید این پروگرام با خود تابعین (قوای زمینی) قوای مسلح هوائی و قوای مسلح بحری وزارت دفاع امریکارا بخود مشغول نموده البته در جریان حرب دوم وزارت دفاع درین مورد چندان توجه

صنعت حرب استراتژیکی و صنعت حرب تکنیکی . روی این درجه بندی استراتژی و یا (استراتژی بزرگ) نظر به مفکوره متخصصین نظامی عبارت از فن طرز استعمال تمام قدرت کشور است تکنیک ، تیوری و عمل را باهم یکجا ساخته نه تنها محاربه بلکه اپراسیون ها به شکل اتحاد یه های اپراتیفی (اپراتیفه های متعدد شده) از طرف یک و یا چندین قوای مسلح اجراییگردد نظر به مفکوره متخصصین حربی انکشاف صنعت حرب امریکا دارای چندین مرحله (دوره ها) می باشد :

مرحله (دوره) اول، ۱۹۵۲، ۱۹۴۵:

در نتیجه مضمحل شدن المان و چاپان که درین حرب ها اهمیت اتحاد شوروی نیز بود و بالای تمام اتحاد شوروی نیز بود و بالای تمام قوتها مسلح جهان این حریبه تأثیر زیاد وارد کرد . از آنمله اضلاع متعدد امریکا درین اثنا به تقویه قوای مسلح خود کوشید . در «مین سالیان دو کتورین حرب» قدرت اتومی هوایی را پذیرفته و حتی این

گرچه در سالیان اخیر مجاہده زیاد برای برقراری صلح و رفع تشنجات بین المللی از طریق مقاهمه صورت گرفته باز هم در اکثر ممالک مصارف نظامی همه ساله افزایش می باد و قدرت نظامی انکشاف یافته و نظریات حربی هم بحال رشد می باشد .

طوریکه واضح است، صنعت حرب شامل دو قسم اساسی احضارات نظری (تیوریکی) و عملی ساختن میباشد روی این اساسات، مقیاس حرکات محاربوی و طرز اجرا و احصار آن تعیین می گردد .

طوریکه تجارت گذاشته ثابت می سازد صنعت حرب مربوط به سیاست دول از لحاظ ساختمان مانند بزرگی سویه نیروی تولیدی موقیت های علمی تحقیکی و خصوصیت حرب منتظره می باشد .

برعلاوه بالای صنعت حرب، خصوصیات وضع سیاسی دول عنده ملی و شرایط فزیکی و چهار افایی دیگر عوامل نیز تأثیر غیر مستقیم دارد . صنعت حرب امریکا بدو قسم تقسیم می شود :

استراتژی و تکنیک یا بعابر دیگر

جدی نداشت

در آغاز سال های ۱۹۵۰ در امریکا
تیوری «حرب های عمقانی» بوجود
آمد (جنگ در ساحه و اراضی بیگانه
خارج امریکا ادامه یابد)

صفت حربی این دوره اصلاح به
تجارب سالیان حرب دوم جهانی بوده
مگر بنا بر امکانات مجازه قطعات،
جزو تامها، قوتها و قوهای بزرگ
«درنتیجه پذیرفتن مدرن ترین انواع
وسایل تخریکی و حر بی مخصوصاً سلاح
اتومی» و نظر به فواید و ساحت
اپراتیفی قوای زمینی زیادتر شده.
بدین اساس نوع اصلی اصول های
فعالیت محاربوی حركات تعریضی
پنداشته شد.

مدافعانه بحیث حادثه «حر کت»
موقعی محسوب شده و به دو شکل اجرا
می شد.

مدافعانه موضعی و مدافعانه توأم
با حرکات.

مرحله «دوره» دوم در طی سالیان

۱۹۵۰

خصوصیت این سرحد زیادتر
خصوصیت سیاسی «از لحاظ قوه»
بود انکشاف سریع و جدی انواع سلاح
حر بی و بطور عمده تولیدات زیاد
مهماں اتمی و وسایل استعمال آن
در انواع و صنوف مختلفه قوای مسلح
قابلیت و خصوصیات بیشتری در انکشاف
امور حربی این سالیان بوجود
آورد.

قوماندانی امریکا سلاح اتمی
را بحیث سلاح (توтал) پنداشت که
از لحاظ ذخایر مهماں هستی، در
تمام صورت ها به پیروزی نا ایل آید
بدین اساس در سال ۱۹۵۲ طور رسمی
در اضلاع متحده امریکا استراتیژی
بنام «پاداش تجمع داده شده» یادشد.

تیورسن های حر بی امریکا متکی
باداشتن تفوق بادشمن احتمالی خود
استخدۀ اتمی را در نظر داشته به اساس
این مفکرۀ نظریه، تیوری حرب
های هستی مجموع الشمول بوجود

آمد و ضعیت های اصلی در تعیین اهداف
وغیره اثرات قواعد حر بی گنجانیده
شد.

پذیرفتن استراتیزی «پاداش تجمع
داده شده» واضحًا در ساختمان قوای
مسلح منعکس شد که به ظهور و بسط
پوتانسیل هستی استناد نمود روی
اساس «استراتیزی پاداش تجمع داده
شده» صنعت حرب بمقایسه بزرگتری
گسترش یافته، متوجه و شکل اجرای
اپراسیون استراتیزیکی و حر بی هستی
بطور مکمل تر تعیین گردید که در
عین حال، تکییک جدید ظهور نمود
و در قوای مسلح هستی، ایجاد متوجه
جدید تشریح گردید. تیورسن های
(نظمی اعتراف نمودند که چنین فاصله
وانقطعان بین قوتها مسلح و عدم
موجودیت تجارب اجرای حركات
محاربوی با سلاح ذریع و با درنظر
گرفتن ارزش محاربوی آن نظریات
متضاد را در مورد استعمال انواع
قوای مسلح بوجود می آورد.

با تدقیق اصول های اساسی احصارات
تعلیم و تربیه و اجرای محاربی
واپراسیون ها تیورسن های حر بی
امریکا سلاح ذریع را در نظر داشته
وهم در بعضی موارد استعمال سلاح
عادی مضمحل کننده را پیشنهاد کرده
اند.

در پلان استعمال سلاح ذریع
پرسنیب اجرای محاربۀ خلاف انتظار
باداشتن قابلیت عالی حركت مورد
بحث قرار گرفت ضمناً وسایل قوای
زمینی در استقامت های اصلی مورد
مطالعه واقع شد. اپراسیون ها بطور
جدی وغیر قابل انتظار با سلاح ذریع
بالای دشمن اجرا گردیده و متعاقباً
تعرض وصل کننده به دهد به تمام عمق
ساحه فعالیت محاربوی امحا کننده
دشمن صورت گیرد.

مراکز مهمتر سیاسی و اقتصادی
دشمن اشغال شده و بالاخره دشمن
مجبرویه تخلیه گردد.

ضمن ارتباط با موضوع مذکوره
فیصله شد که بطور فوچ العاده
گروپمان عظیم قوتهای زمینی در
ساحه های احتمالی محاربۀ سوق
گردد.

امحای گروپمان دشمن اشغال شده
با سلاح هستی کنلوی کم صورت گرفته
مگر فرقه هادرای سرعت عالی حركت
با تشکیل پنجگانه و وسایط و مالزه مه
مخصوص (مسله کی) باشد که چنین
فعالیت در شرایط حرب هستی بنام
محاربۀ صنوف پنجگانه بی پادگردید.
در تشکیل فرقه ها سلاح را کنی
هستی هم شامل بوده که موجودیت
سلاح را کنی باعث کم شدن تعداد
وسایل عادی صحراوی و تو پچی دافع
تا نک میشود.

بدین اساس در فرقه گروپ
محاربوی قطعات جداگانه مویلزه
شده باقدرت زیاد آتش نسبت به غند
پیاده احصار گردیده مگر تعداد افراد
آن نسبت به توپی های پیاده حرب
دوم کمتر بود.

تمام قوتها بالاتر از فرقه در
اختیار خود وسایل زیاد و مهماں
ذریع داشتند از اینرو ذخایر وسایل
هستی هم افزونی گرفت. بطور مثال
در سال ۱۹۵۳ برای اجرای تعریض
اپراسیون گروپ اردو ۶۰-۵۶ جبهه خانه
و برای اردو صحراء ۱۵-۲۰ جبهه خانه
تخصیص داده شده حالانکه در سال
۱۹۵۹ این مقدار در تعریض گروپ اردو
۲۰۰-۳۰۰ جبهه خانه و برای اردو صحراء
۱۲۰-۱۳۰ جبهه افزونی یافت در سال
۱۹۵۰ پرسنیب تجمع دادن خیلی رواج
یافته چنانچه مینویسند در شرایط
استعمال سلاح ذریع تجمع دادن
اجزای ساختمانی مخصوص (نظام
محاربوی) درجه بده و عمق بیشتر گردید
بدین اساس در تطبیقات گروپ اردو
در تعریض ساحه ۴۰۰-۴۵۰ کیلومتر و
اردوی صحراء ۱۵۰-۲۰۰ کیلومتر را
احتوا میکرد حالانکه در جنگ دوم
جهانی ساحه تعریض گروپ اردو

۱۵۰-۲۰۰ کیلومتر و از اردوی صحراء به ۴۰-۶۰ کیلومتر میر سید.
بادر نظر گرفتن قدرت عظیم تخریبی سلاح ذریعی قوماندایی مساح اضلاع متوجه امریکا باین نتیجه رسیدند مخصوصاً در تعرض ضربه های کافی بالای قوای دشمن وارد گردیده بعد فعالیت مباربوی بطور مستحبانه پیش برده شود. لذا عمق اپراتیفی گروپ اردو به اندازه ۷۰۰-۶۰۰ کیلومتر و از اردوی صحراء از ۳۰۰-۲۵۰ کیلومتر متر از ارتفاع حالتکه سرعت متوسط شبانه روزی در حین شق مدافعت به ۳۰-۲۵ کیلومتر و در عمق اپراتیفی به ۸۰-۶۰ کیلومتر میرسد.

قدرت ضربه اول در اپراسیون های تعریضی مفید تر پنداشته شده که مخصوصاً این موضوع در تطبیقات شیر سیاه سال ۱۹۵۷ به ثبوت رسید.

بدین ترتیب بنابر موجودیت تفوق سلاح ذریعی در اجرای اپراسیون تعرض موقتی مد نظر گرفته شده بود.

چیز یکه جلب توجه درین تطبیقات نمود اینست که در دو سه استقامت تعریض اجرای گردیده مگر استقامت ضربه اصلی تعیین نه شده بود. اجرای شق هم به تلفات کمتر صوت میگیرد اگر قوتهای تعریض کننده ذریعه انلاقه های هستوی در مدافعت از بوجود آوردن حرکات تدابعی به اساس تعلیمانه های آن زمان طبق وضعیت پلان گذاری شده دقیق زیاد در قسمت کمایی کردن زمان مبذول گردیده تا که مساعد ترین شرایط برای اجرای تعریض بوجود آید. برای اجرای تعریض فیصله کن در یک استقامت از استقامت های دیگر قوایک-ا-اهش باید.

در جریان فعالیت های تدابعی با یاد تمام فعالیت طوری تنظیم گردد که املاحی مکمل گروپ مان تعریض کننده دشمن بصورت قاطع بوجود آمده از این تو در اجرای چنین فعالیت مباربوی وسایل تاثیر دسته جمعی و قوتهای

ракت پورتا تیف دافع هوای (ردای) امریکانی

سال ۱۹۵۷ «شیر سیاه» و امثال آن که اپراسیون های تدابعی در شروع مباربه مدنظر بوده و بعداً داخل ساختن قوتهای به مباربه باجرای فعالیت مباربوی لازمه در عمق ۱۵۰-۲۰۰ کیلومتر تحت تدقیق قرار گرفت. ضمناً در طی فعالیت مباربوی دشمن رامجبر ب تعریض در استقامت های نامساعد ساخت. قابل نظم مباربوی آن تحت فشار واقع شده و برای وارد کردن تلفات آن شرایط رامساعد ساخت، برای پایداری و محافظه خطوط تدابعی آخرین که از آنجا تعریض متقابل می گذارند تقویه اساسی در نظر گرفته شده بود با یاری مذکور شده باشد که با پذیری فتن سلاح هستوی در فعالیت مباربه با خصوصیات مباربه تعریض و تدابعی «زمان» اهمیت زیاد پیدا نمود: مثلاً در استعمال کملوی سلاح دسته جمعی، کوتاه ساختن وقت و سیستم پلان گذاری، و اتخاذ احصارات برای اجرای فعالیت مباربوی و افزایش قدرت آتش و قدرت حرکت قوتهای و افزایش فوائل فعالیت مباربه و تغییر فعالیت مباربوی، سرعت مباربه و تغییر

موبلیزه شده دارای قدرت عالی حرکت اشتراک ورزد. در مدافعت هم املاحی قوتهای متعرض بصورت قاطع به کمک سلاح ذریعی تعریضی پلان گذاری شده و قوتهای مدافعت دارای قدرت عالی موبلیزه شده باشد، صحبت محافظه قوتهای از تاثیر سلاح هستوی عرض و عمق مدافعت قوتهای و قوتهای بزرگ هم زیاد گردید. بدین ترتیب عرض ساحه گروپ اردو و اردوی صحراء در مدافعت دوچند و عمق باندازه ۲۵-۲۰ در چند افزایش، یافت، در اواسط سال ۱۹۵۰ قوتهای مدافعت طوری جا بجا شدند تا که امکانات تا ثیر جه خانه هستوی قدرت متوسط ساحه پک تویی و یا [بطریه] را احتوا کرده بتواند. ضمناً راجع به نقاط مقاومت مدافعت اهمیت زیاد قایل شده در صورت آسیب دادن باشد خطوط تدابعی برای کمالی کردن زمان اشغال شود تا احتیاط های تازه دم تقرب بتواند. بدین ترتیب در تطبیقات های بزرگ اروپا در سال ۱۹۵۶ «لانه خرس» و در

جنگ های محدود مساعد ساخته که در آن حمایه کنندگان عظیم هم اشتراک ورزیده بودند. ویدرجر یان آن دلچسپی شان تحریک گردیده بود.

و محققین حریب امریکا تذکرداده اند که خیلی مشکل است قبل از لحظه «وقت» تبدیل حرب های محدود را به حرب های مجموع الشمول تعین نمود. مخصوصاً در نشرات امریکا

بسیار زیاد امکانات اجرای حرب های محدود در ساده اروپا مورد جو بحث قرار گرفت. یک تعداد متخصصین پیشنهاد نمودند که در اروپا ممکن حرب های محدود بظهور برسد. در اینصورت در تصادمات بین پیمان ناتو و پیمان وارسا فقط سلاح ذریع تکنیکی استعمال خواهد شد. از اینرو شالوده مفکوره دیگری ریخته شد. به اساس اینکه استعمال سلاح تکنیکی ذریع در حرب های محدود ممکن خطر بروز حرب های مجموع الشمول را با آورد پس طرفین متخاصم هم پیمان های ناتو و وارسا عی ورزیدند که در استعمال وسائل امتحان تاثیر دسته جمعی؛ معاهده را امضا نمایند که چنین معاهده میتواند شرایط خاصی را بخواهد:

— منطقه معین یک اراضی که در آنجا سلاح ذریع استعمال شوده

— تعیین اندازه قدرت مهمات ذریع با استثنای افلاط های هوائی دارای تاثیر رادیو اکتیفی زیاد که مقصد معین را دارد.

— مدنظر گرفتن شرایط و معیار که به نشرسپرده شده از نگاه تخفیکی وغیره نقاط نظر مغلق بوده و طوری که شرایط حرب های محدود در حال تبدل و تحول است پس از چنین معیار ها با تبدلات تخفیکی خطرات بزرگ از آن بوجود آید.

در اینصورت تحدید دوباره شرایط مورد بحث قرار گیرد. مطابق با پذیرش استراتژی سال های ۱۹۶۰ خصوصیاتی بوجود آمد که قومندانی اضلاع متحده امریکا توجه زیاد برای مکمل

واحاطه هر جزو تام وقطعه مبذول گردید.

مرحله دوره سوم سالیان ۱۹۶۰

شروع این دوره با قواعد استراتژیکی (باداشتن تجمع داده شده) ارتباط داشته که از طرف اداره کننده گان نظامی اصلاح متحده در سال ۱۹۶۱ «پاسخ قابل انتظار» بوجود آمد.

بادر نظرداد استعمال غیر محدود

سلاح ذریع وعواقب غیر مستقیم که بالای امریکا وارد می کند. امریکا در تجسس آنست که طریق محدود ساختن آنرا دریافته و از ضربه های اتمومی کشور خود را رهایی بخشد روی این منظور فیصله شد که به اساس آن حرب محدود تبدیل گردد. هستیوی به حرب محدود تبدیل گردد. نظر به مفکوره متخصصین حریب امریکائی حرب های محدود دارای خصوصیت و هدف تثیت شده بود و مقیاس استعمال وسائل سلاح محاربی و منطقه فعالیت محاربی تعیین می شود یا عباره دیگر چنین محارب دارای نیرو و مصادیقه مسلحانه بود که از نگاه مقیاس از حرب مجموع الشمول کوچکتر است.

حرب های منطقی؛ استعمال سلاح عادی و یا حرب محدود با سلاح هستیو صورت گرفته می تواند.

از اینرو مدنظر گرفته شده که چنین مجادله مسلحانه تا آخرین سرحد خود رسانیده شده و کش-ور های اشتراک کننده قبل از موافقه بررسند تا که فعالیت حریب از چوکات معینه خارج نشده و به حرب های مجموع - الشمول ذریع تبدیل نگردد نظر به تشکیل دول طرفداران حرب های محدود دارای تشکیلات مختلفه می باشد. مثلاً جنگ های وینام در جنوب شرق آسیا و جنگ های عرب و سرائیل.

همچنان چنین نظر موجود است که تصادمات مسلحانه محدود معنی به حرب های مجموع الشمول هستیو ارتقا یابد و این وضع شرایط را برای

سریع وضعیت، و گذشن از یک شکل محاربه به شکل دیگر محاربه و مجادله برای کمایی کردن انسیاتیف.

استعمال سلاح هستیوی با پلان گزاری فعالیت محاربی بدرقه و تکمیل شده نظر به گذشته بعضی تحولات در سیسمون آتش بوجود آمد.

مشلاً درسابق اولاً پلان فعالیت قوتها بوجود آورده شده و بعد آن مایه آتش ترتیب می شد.

کنون در ابتدا موضوع نظام محاربی واستعمال سلاح هستیوی حل و فصل شده و بعد آن پلان گزاری ما نور قوتها و مساعدترين شکل استفاده ازموثر واقع شدن ضربات اتمومی احضار میگردد.

شق کردن شکل اساسی ما نور در محاربه تعرضی قبول شد. چنین نظریه بوجود آمد تعریض با سرعت عالی و با غایه معین اجرا شود.

بدین اساس متخصصین امریکایی داشتن قابلیت عالی حرکت را در محاربه حتمی شمرده در سابق برای فرقه در تعریض ۷-۵ جبهه خانه ذریع تیکهیض داده میشد و کنون باداشتن همین قوه ۳-۲ مراتبه ساحه تعریض و عمق وظایف محاربی تزايد یافته است. پس باید قدرت عالی حرکت به قوتها داده شود. پرسنلیپ اساسی محاربه تدافعی عبارت از تجمع قوا و مانور بوده درین او اخر ضربات ذریع قوی بالای دشمن تعریض کننده پلان گذاری می شود.

طبق تعلیمنامه، قطعات و جزو تامها در جبهه فراخ و عمق زیاد بمدافعه پرداخته، نظام محاربی قوتها با تجهیزات در نقاط مقاومت احتیاطی وصلی و منطقه های (به شکل های مختلف) تدافعی جا بجا شده و ایجاب تاسیس مواضع قطع کننده و مناطق احاطه تدافعی رامی نماید.

با چنین نظام محاربی فواصل زیاد بین نقاط مقاومت تو لی ها و بلوكها گردیده از اینرو دقت خاص برای ترتیب و تنظیم مدافعانه علمی محدود و

ارتقا و انسکاف در موضوع مدافعته است، مدافعته مو بیلیسیون مین و مضبوط در احضارات قوتهای امریکا مدنظر گرفته شده در صورت استعمال سلاح ذریعی این عناصر مو بیلیسیون شامل مدافعته موضوعی بوده که در سال ۱۹۶۰ بنام مدافعته منطقه مسمی گردیده و فرق چنین مدافعته با مدافعته موضوعی اینست که این نوع مدافعته به حمایه محکم خطوط (محلات) معینه مدافعته استناد نموده و دارای فعالیت های متجر که مدافعتی – تعریضی می باشد دخول دشمن را به محل معینه اجازه نداده و دارای وسائل آتشدار و موانع انجینیری است گرچه مدافعته مو بلیزه شده (مو بیلیسیون) یعنی مدافعته محل و فعالیت های محافظه کننده با ترتیب و تنظیم و خصوصیت اجرای آن از همدیگر فرق دارد.

مثل درین ترتیب و تنظیم مدافعته قوتهای عظیم (قول اردو و بالاتر) قوت اول به مدافعته مو بیلیسیون پرداخته و قوت دوم مدافعته منطقه (حمل) را پیش ببرد و قوت سوم حمایه و محافظه کننده فعالیت آنها باشد برحله دوره چارم آغاز سال ۱۹۷۰ این مرحله دارای خصوصیت بوده که که پنتائگون استراتژی جدید را قبول نموده اساس آن تناسب حقیقی و قدرت را کنی در ساحه بین المللی را بوجود آورد.

مفکوره اساسی این است که ظرف بخصوصیات محاربات آینده هم به شکل حرپ های محدود این مفکوره نظامی تظاهر کند. بصورت اساسی تیور سن جنگ هارابه چار شکل اساسی تقسیم می نماید:

حرب های استراتژی هستی حرپ های هستی فقط در ساحة محاربه حرپ ها با سلاح عادی در ساحة محاربه حرپ های عادی در ساحة فعالیت محاربی و یاد را منطقه محدود ساحة فعالیت محاربی. [محل تعین شده] (بقیه در صفحه ۴۹)

استعمال مین و موانع ذریعی اهمیت زیاد داشته باشد در استقامت های اصلی مهم، در ساحة فعالیت حرپی سیستم مکمل موانع هستی (کمر بند مین) و در اطراف سرحدات کشور تاسیس گردد.

در آینده هم اصول های اساسی صنعت حرپی انسکاف بیشتر یافته و خلاف انتظار بودن وقدرت عالی و حرکت (مو بیلیسیون) خصوصیت بارز در بارهای خواهد بود.

پیوسته باین موضوع اردوی اضلاع متوجه مقدار زیاد سلاح و ساپل تحقیکی حاصل نموده که قابلیت مانور قوتهای زیاد ساخته از آن جمله جزو تام های مخصوص ایر و مو بیل مخصوصی ایجاد شد که در شرایط حرپ ها دروینام مورد آزمایش واقع شد. یکی از پرسنل های مهم صنعت حرپی مثل سابق تجمع دادن (متعم کز ساختن) قوا بوده که در حرپ های ذریعی و غیر ذریعی بدون تغییر باقی مانده است بدین ترتیب عرض ساحه گروپ اردو درین دوره ۳۰۰ - ۴۰۰ کیلومتر واردی صحرا ای ۲۵۰ کیلومتر قول اردو واردو ۹۰ - ۷۰ کیلومتر و فرقه ۲۰ - ۳۰ کیلومتر را اختوا می کند.

در عین حال عمق وظیفه و سرعت تعرض بدون توجه به ذریعی کمتر میباشد.

نظر به مفکوره دانشمندان حرپی عمیق اپراتیفی گروپ اردو ۲۵۰ - ۳۰۰ کیلومتر واردی صحرا ۱۵۰ - ۱۸۰ کیلومتر بوده و سرعت متوسط تعرض شبانه روزی ۲۰ - ۲۵ کیلومتر در عمق اپراتیفی ۳۰ - ۴۰ کیلومتر میباشد.

در شرایط استعمال سلاح عادی مجدد آهیت زیاد پرسنل کنلوی بودن قول و سایط در استقامت اصلی بوده و شرایط مهمنتین موقیت تعرض به اساس تفوق در تعداد قولی تعرض کننده به تناسب ۱:۲ و یا ۱:۳ می باشد.

ساختن قوای استراتیجی ذریعی خوش مبذول داشته، تا انسکاف قوابه حسب مقاصد عمومی ایجاب لازمه بطور متوازن صورت گیرد در شرایط ایجاد شده قومندانهای اضلاع متوجه امریکا به نتیجه رسیدند قوتهای زمینی در ارجای فعالیت های معابر سوی خویش فقط از سلاح عادی کار پیگرد روی این مفکوره ضرورت تبدیل تشکیل فرقه های پنجگانه بی به فرقه های تشکیل سه گانه بی احساس شد.

برای اینکه قدرت اساسی بلند برده شود باید قدرت آتش و قدرت ضربه و قدرت حرکت «مو بیلیسیون» اپراتیفی و تکنیکی افزونی یا بد.

مگر ذخایر زیاد مهمات ذریعی و تولید انواع وسائل سلاح هستی برای قوتها موقف جدید خلق نمود که بدین لحاظ قوتهای وقوتهای بزرگ نسبت به سال ۱۹۶۰ مقدار مواد ذریعی پیشتر داشته باشد.

در اردو اضلاع متوجه امریکا درین مرحله صنعت اوپراتیفی و اصول اجرای اپراسیون ها در حرپ های ذریعی و غیر ذریعی انسکاف زیادتر یافته از اینرو وقت بیشتر راجع به تحول حرپ های غیر ذریعی به حرپ های ذریعی میگردد.

در هنگام اوضاع بحران و خطر، استعمال سلاح های مختلفه مصادمی و غیر محدود ذریعی هم اجازه داده میشود گرچه در جریان این اجرای آتشمندان توجه داشتند کما یسی کردن فعالیت محاربی از اثر قول و سلاح عادی صورت گیرد. مگر بطور عملی این مفکوره تحقق نمی یافت و بر عکس دوره بدون اتووم بحیث قانون غیر دوامدار (از چندین ساعت الی چندین شباهه روز) به دوره استعمال سلاح ذریعی تظاهر نمود که تطبیقات های فالکس - ۶۰ و ۶۴ بطور عملی موضوع باثبات رسید.

در طی سالیان این دوره تیوری و اجرای تدبیر عملی راجع به تاسیس

برخی مسائل مدافعت معاصر

تبیع از دیپلوم انجینیر

محمد ابراهیم جگتیورن مدافعت هوائی

دانشی سلاح هستوی که در مقابل آن استفاده از سلاح مذکور وجود داشته باشد.

گذشتن به مدافعت مربوط به وضع متسلسله بوده وطبق پلان بطور عمده (پیش از پیش) و یا مجبوری (عاجل) میباشد.

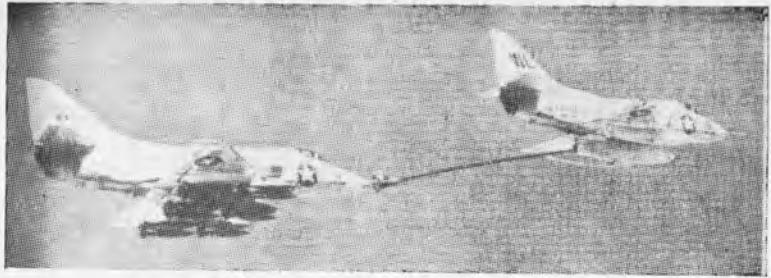
گذشتن عمده به مدافعت درآغاز محاربه هنگامی درنظر گرفته میشود که دشمن از لحاظ قوا و وسائل تفوق داشته و موقعیت بهتر حرکاتی و سرتاییزیکی را اشغال کرده باشد. درینصورت گذشتن به مدافعت طبق پلانهای تنظیم شده پیش از پیش که درجریان تطبیقات آزمایش گردیده و در زمان صلح طرح شده اجرا میشود. سوق قوتها و اتخاذ وضع مدافعی میتواند که پیش از آغاز و یاد رشروع فعالیت های محاربی صورت پذیرد. زمان معین پیش از آغاز محاربه موقع میدهد تا موضع را از نگاه انجینیری مجهز نمود، عملیات متقابل قول اردوها و واحدهای بزرگ قوای پیاده را بین خود شان سازمانداد و عملیات آنها را با سائر انواع قوای مسلح خصوصاً قوای هوائی تنظیم کرد.

گذشتن مجبوری به مدافعت درآغاز محاربه بنابراین عقیده متخصصین نظامی هنگامی ضرورت میافتد که قوای مسلح دشمن در زمان سوق و گسترش قوتها نسبت به قوای دوست پیش میافتد و یا نتیجه جنگهای نزدیک به سرحد موقیت آمیز نمیباشد. درین شرائط گذشتن به مدافعت عاجل بوده، تجهیزات انجینیری کافی نمیباشد و اتخاذ وضع مدافعی سوق و گسترش قوتها در وضع پیچیده حرکاتی صورت میگیرد.

در اساسنامه ها و تعليمات های اردوی اکثر آنها کشکل پیش فته و همچنین در نشریات روزمره شان مدافعت یک شکل اساسی فعالیت محاربی قوتها خوانده میشود. ضمناً قبول شده است که فعالیت های مدافعی بمقیاس های مختلف اجرا شده میتواند (تاکتیکی، حرکاتی و سرتاییزیکی). چنانچه مطبوعات نظامی میباشد که کشور های ناتو از اصل مدافعی پیروی نموده و موضوعات مدافعی اساسی تطبیقات و مانورهای قوتها ناتوار اتسکیل میدهد. معنداً در نشریات اروپای شرقی گفته میشود که اداره نظامی - سیاسی بلاک اتلانتیک شمالی از اصول تعرض جانبداری میکند.

بنابراین عقیده متخصصین نظامی در شرائط استعمال سلاح هستوی که اوضاع بسیار زود و ناگهانی تغییر میباید، گذشتن از تعرض به مدافعت و عکس آن نسبت به شرائط استعمال وسائل تیغربب عادی، بسیار زیاد تکرار گردیده و یک پدیده کثیر الوقوع میشود. ازین رهگذر به سازمان دهی و اجرای این شکل فعالیت محاربی اهمیت بسزایی داده میشود.

اینکه برخی مسائل سازمان دهی و اجرای مدافعت معاصر را در قوای مسلح اعضا ناتو مطالعه مینماییم.
شرائط گذشتن به مدافعت: معینه شدن که قول اردوها و واحدهای بزرگ قوتها پیاده در شرائط مختلف اوضاع بحال مدافعت درآمده میتواند: درآغاز محاربه و یاد رشروع مدافعت از سایر اقسام سلاح هستوی از شروع محاربه و یا در شرائط استعمال سلاح عادی در صورت تهدید

طیاره استراتژیک 52-B مواد سوخت خود را اکمال میکند

گرفتن ابتکار بمقدب شکست و خورد نمودن دشمن استفاده نمایند، توجه مزیدی مبذول گردیده است. بدین مقصد دشمن را با پدیده عملیاتیکه در پلان در نظر گرفته شده است و ادار نمود و عزم واراده خودرا به وی تحمیل کرد، قوتهای مدافعی باید از نقاط ضعف دشمن استفاده نموده و اشتباهات ویراکه هنگام تعرض صورت میگیرد به نفع خویش بکار برد.

علاوه از آن مطالبه استفاده اعظمی امکانات تعریضی قوتهای خود نیز موجود است. معتقدند که موقیت اساسی در مدافعته مربوط به حملات متقابل (ضربات متقابل) میباشد ازین لحاظ قوتهای در حال مدافعته از هرگونه امکانات مساعد برای گذار به تعرض باید استفاده بعمل آورد. چنین عملیات در تعرض دشمن اختلال وارد کرده، ویراموچ نمی دهد که قوتهای خویش را تمرکز بخشد و در نتیجه شرائط مساعدی را برای قوای درحال مدافعته بمقدب انجام وظیفه محوله ایجاد میکند.

به استفاده ماهرانه از مناطق (شکل اراضی و سازمان دهی محافظت اطمینان بخش قوتها در مدافعته اهمیت خاص داده میشود. در اساسنامه ها اشاره میشود که مدافعته باید عمیق، پایدار، ضد اتوپی، ضد تانک و مانورها باشد.

طبق نظریات متخصصین نظامی شکل اراضی عامل مهمی هنگام انتخاب منطقه و یا سرحد مدافعی، تقسیمات قوا و وسائل می باشد. عامل مذکور بالای پلان عمومی مدافعی جنگ و عملیات تاثیر بزرگی دارد. ازین نگاه لازم است که قوتهای درحال مدافعته باید بخوبی شکل اراضی را دانسته و خصوصیات آنرا ماهرانه در مدافعته بکار ببرند.

بنطور جلوگیری از حملات ناگهانی دشمن، قوتهای در حال مدافعته باید محافظت دائری داشته باشد. محافظت دائری، افزای قوا را در راه های احتمالی تقویت دشمن، حمایه بنایها و معابر و حفاظه تاسیسات مهم عقب جبهه احتوا نماید.

در نشریات نظامی غرب تذکر داده میشود که بموجب موجودیت امکانات حملات دشمن نه تنها از جبهه بلکه از

گذشتن مجبوری به مدافعته در جریان عملیات تعریضی نیز مجاز بوده خصوصاً در مرحله آخری آن زمانیکه تعرض بعدی در اثر تلفات بزرگ و سرگین حین فعالیت های مغاربوی امکان ناپذیر میشود.

متخصصین نظامی ناتو به این مفکرها اند که در صحنه های فعالیت های مغاربوی در اروپا گذشتن به مدافعته در شرائط استعمال تنها سلاح عادی در صورت تهدید دائمی سلاح هستوی با امکانات شروع جنگ هستوی احتمال بیشتر دارد.

هدف مدافعته: نظریات متخصصین در مورد هدف مدافعته بعد از جنگ جهانی دوم تابع تغییرات فاحش گردید. با ایجاب سلاح هستوی و امکانات استعمال آن هدف مدافعته بیشتر قاطع و ثابت گردیده است.

در صورت اجرای فعالیت های مغاربوی با استعمال وسائل تخریبی عادی قوتهای درحال مدافعته هنگامی بهدف خودنائل میگردند که منطقه رادر تصرف خویش نگهداشند. اما در شرائط استعمال سلاح هستوی، هدف مدافعته تلفات اعظمی دشمن متعرض و امحای گروپهای ضربه ای را احتوا میکند. زمانی حتی تأیید مینمودند که تصرف و حفظ منطقه اهمیت درجه دوم دارد. زیرا که بعد از امحای قوتهای متعرض دشمن تصرف منطقه بخودی خود صورت میگیرد.

در مورد مدافعته معاصر قوتهای ناتو که میتواند در طی مدت استعمال تنها وسائل تخریبی عادی و به تعقیب آن استفاده از سلاح هستوی آغاز یافته و عملی میگردد باید گفت که مبنی به نظریات متخصصین نظامی کشورهای غرب هدف آن باید حفظ مستحکم منطقه (نخستین سرحد مدافعی) و همچنین وارد نمودن ضربات و تلفات اعظمی به دشمن متعرض باشد.

طبق تجربه تطبیقات های قوای مسلح ناتو که در سالیان اخیر صورت پذیرفته است هدف عملیات مدافعی در آغاز مغاربه عبارت از شکست گروپهای متعرض دشمن، جلوگیری از تصرف نخستین سرحد مدافعی توسط دشمن، احیای وضع اولیه و ایجاد شرایط ثمر بخش برای گذار قوتهای ناتو به حملات متقابل می باشد.

بدینسان هدف آخری مدافعته اینست که در صورت اجرای مؤقتانه آن شرایط مساعد و ثمر بخش بمقدب گذشتن به تعرض بوجود آورد.

همالهات اساسی مدافعته معاصر:

یکی از مطالبات و خواستهای اساسی مدافعته معاصر عبارت از جدیت مدافعی میباشد.

در تعیینامه های رسمی به این مسئله که قوتهای در حال مدافعته باید از هرگونه امکانات مساعد برای بدست

اشکال مدافعته : طور یکه معلوم است در اردو های کشور های ناتو دوشکل مدافعته در نظر گرفته شده است: متجرک و ثابت مدافعته متجرک به اساس وارد نمودن حملات متقابل (ضربات متقابل) توسط ذخائر بزرگ عمقانی و مدافعته ثابت به اساس حفظ مستحکم اراضی و آماده نمودن موقعیت مدافعوی از نگاه انجینیری استوار می باشد.

قول اردوها و احدهای بزرگ اراده در جنگهای مدافعوی و یا عملیات محاربی قاعدتاً از هر دوشکل مدافعته استفاده می کند. چه وقت و در چه شرائطی این و یا آن شکل مدافعته باید مورد استفاده قرار گیرد؟

متخصصین نظامی تا کید می کند که در شرائط استعمال سلاح هستوی باید اکثر آزمدافعته متجرک استفاده شود و هنگام استعمال وسائل عادی حمله و تعرض مدافعته ثابت ترجیح داده میشود. اما این امر بد ان معنی نیست که مدافعته متجرک را تنها باید در شرائط استعمال سلاح هستوی سازمان داد و عملی کرد. رجحان نامبرده شکل عمومی داشته و در موارد لازمه می توان از مدافعته ثابت در شرائط استعمال سلاح هستوی واژ مدافعته متجرک در شرائط استفاده از سلاح عادی استفاده بعمل آورد. نظریاتی حاکمی از تاثیرات عوامل دگری در انتخاب شکل مدافعته موجود می باشد. مثلاً مشوره داده میشود که گذاشتن به مدافعته متجرک زمانی صورت پذیرد که وظیفه محله و منطقه عملیات محاربی اجازه سازماندهی و اجرای فعالیت های محاربی را در عمق زیاد پاده، شرائط اراضی حرکات نسبتاً آزادانه قوتها را تأمین نماید، تحرک قوتها در حال مدافعته مساوی و یا بیشتر از تحرک قوتها دشمن باشد قوتها در حال مدافعته حاکمیت هوائی را بدست گیرد (اولاً حاکمیت منطقه) قوتها دوست عاجلانه به حال مدافعته باید، مدافعته در جبهه و سیع صورت پذیرد و قوتها وظیفه حفظ اراضی و منطقه را نداشته بلکه وظیفه شکست دشمن را بعده گرفته باشد. مدافعته ثابت (مدافعته منطقه) در موارد ذیل باید عملی گردد: در صورت عمق غیر کافی مدافعوی، ضرورت به حفظ حتمی یک منطقه معین و یا اراضی و تأسیسات، در شرائط خاص که اراضی به قوتها در حال مدافعته اجازه مانور را ندهد، اگر قوتها متعرض نسبت به قوتها در حال مدافعته تحرک زیاد داشته باشد، هنگامی که دشمن تفوق هوائی داشته باشد، در زمان موجود بست موضع کافی برای استحکام وضع مدافعوی و ایجاد موانع و در وقایعه عرصه مدافعوی نسبتاً تنگ باشد. حق انتخاب شکل مدافعته به قومندان تعلق می گیرد. قومندان با ارزیابی وضع و شرائط قرار اتخاذ نموده که اساس مفکره اجرای جنگ و یا عملیات مدافعوی را تشکیل میدهد.

عناصر اساسی ساختمان مدافعته : اساساً مدعوی اردوی کشورهای بزرگ ناتوه عنصر اساسی ساختمان

جناب ها وعقب جبهه نیز، مدافعته معاصر باید دائری باشد. برای حملات مذکور دشمن از قوای پارا شوتی (دیسانت هوائی) و پرتاپ هوائی و سائط استفاده نموده و یا جنبش های پارتیزانی را سازمان میدهد. در صورت پلان گذاری مدافعته دائری همه قومندان از قواء و وسایط شان باید ماهرانه استفاده کننده که در صورت ضرورت، تجدید گروپ بندی قوتها و انتقال آتش امکان پذیر باشد.

بعض مقصود پایداری علیه دشمن امروزی که دارای قدرت بزرگ ضربوی و آتش بوده، مدافعته باید عمیق باشد تا بتواند دشمن متعرض را متوقف سازد و یا او را به منطقه مساعد برای وارد نمودن حملات متقابل و یا ضربات متقابل برازد. بنابراین مفکره متخصصین نظامی، مدافعته کم عمق بسیار تا بل نفوذ می باشد زیرا که دشمن می تواند پیش از آنکه قوتها در حال مدافعته ویرا متوقف سازد و یا حمله متقابل را ضربه متقابل را سازمان دهد رخنه نماید. عمیق مدافعته مربوط به نظم محاربی و ساختمان حرکاتی قوتها، اشکال مانور، ایجاد ساختمان های مدافعوی در عمق زیاد و استعمال موثر وسائل و ذخائر آتش می باشد.

بمنظور افزایش ثبات و پایداری مدافعته بمقابل سلاح هستوی و کیمیا وی، قوتها در حال مدافعته باید در مخفی گاه های زیر زمینی جا بجا شوند و در عین زمان پراگنده باشند. اما پراگندگی باید بالای انجام وظیفه تاثیر منفی نداشته باشد. اندازه پراگندگی پیش از همه باید انجام وظیفه محله را وتنها بعد از آن تلفات اقل ناشی از سلاح دشمن را تأمین کند.

در اردوی کشورهای ناتو و پیش از همه در قوتها آلمان غربی به سازمان دهی مدافعته ضد تانک اهمیت بسزائی داده میشود مدافعته ضد تانک به صفت اساس مدافعته معاصر پذیرفته شده است. پایداری مدافعته ضد تانک خصوصاً در شرائط استعمال وسائل تخریب عادی پیش از همه مربوط به قابلیت قوتها در حال مدافعته در دفع حملات قوی تانکهای دشمن می باشد. ازین لحاظ موقفيت قوتها در مدافعته اضافه تراز همه به اجرای مدافعته ضد تانک بستگی دارد. موقفيت مدافعته باید گفت که رویه هر فتح مربوط به موقفيت انجام مبارزه ضد تانک میباشد به اساس نظریات متخصصین غربی موجودیت ذخائر متجرک و در شرائط استعمال وسائل تخریب کنلوی - ذخائر سلاح هستوی و کیمیا وی مطالبه مهم مدافعته معاصر را تشکیل میدهد. این امر آزادی عمل وسیع قومندان را در صورت جنگها و تصادمات تدافعی تأمین مینماید. ازین لحاظ تا کید میشود که مدافعته معاصر باید از امکانات مانور توسط قوا و وسائل برخوردار باشد.

نظریات قوماندانی ناتو منطقه حمایه در امتداد سرحدات دولتی بعنظور حمایه آن از حملات غیر مترقبه قوتهای پیاده دشمن احتمالی بوجود می‌آید. در منطقه حمایه گروپ بنده عمدۀ قوتهای در حال مدافعته صورت می‌پذیرد. منطقه مدافعته برای استقرار قوا و پیشبرد جنگ اساس مدافعه اختصاص داده می‌شود.

مه‌هیم «منطقه حمایه» و «منطقه مدافعته» در سالهای پنجاه هنگامیکه ایالات متحده امریکا و بلارک ناتو برای اجرای تنها یک نوع مغاربه - جنگ عمومی هستوی در منطقه ناتو آمادگی می‌گرفتند، بعیان آمد. مقاومت مذکور تا کنون هم در بلارک ناتو حفظ گردیده است. در حال حاضر قوای مسلح بلارک مذبور برای هر گونه جنگ بشمول جنگها نیز که در آن تنها از وسائل عادی تخریب استفاده می‌شود و یا با وسائل عادی تخریب آغاز یافته و بعداً از سلاح هستوی استفاده بعمل می‌آید، آمادگی می‌گیرد. اما باشد افزود که عمق مناطق مذکور و همچنین ساختمان شان و آمادگی انجینیری تابع تغییراتی گردیده است.

در نشریات نظامی سالهای پنجاه کشورهای غربی دیده می‌شود که عمق منطقه حمایه را صد کیلومتر و عمق منطقه مدافعته را دو صد کیلومتر تعیین نموده بودند که در سال ۱۹۶۳ کا هش پذیرفت. منطقه مدافعته پیش برده شد که عمق آن از ۱۵ - ۲۰ کیلومتر به ۷۵-۵۰ کیلومتر می‌رسد. بلارک ناتو به آمادگی منطقه از نگاه انجینیری اهمیت شایانی قائل می‌باشد. در مطابوعات نظامی غرب مطالبی بچشم می‌خورد که درین منطقه علاوه از مواضع مشخص شده، چاههایی برای انفجارات هستوی نیز حفر گردیده است. مطابق پلان طرح شده درین منطقه خط انفجار هستوی مخصوصی

مدافعت را در نظر می‌گیرد: خط تامینات، منطقه پیش افتاده مدافعته و منطقه ذخائر.

خط و یا منطقه تامینات از کنار مقدمی منطقه پیش افتاده شروع شده و بطرف دشمن گستردگی می‌شود.

منطقه پیش افتاده مدافعته از کنار مقدمی مدافعته شروع از عمق گذشته و به سرحد عقب جبهه قطعات و قول اردوها نیکه

در مدافعته قطار اول قرار دارند می‌انجامد.

منطقه ذخائر از سرحد عقب جبهه منطقه پیش افتاده مدافعته الی سرحد عقب قول اردوها امتداد دارد.

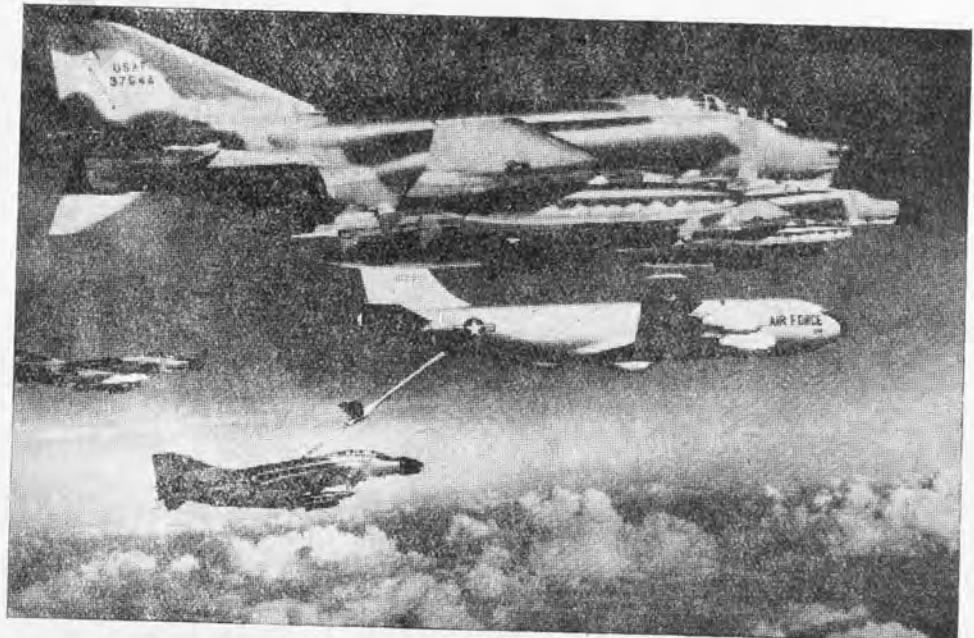
عنصر فوق الذکر ساختمان مدافعته به مقایس تاکتیکی و همچنین به مقایس حرکاتی تعلق می‌گیرد هر قول اردو و واحد بزرگ نظمی دارای خط تامینات، منطقه پیش افتاده مدافعته و منطقه ذخائر می‌باشد. امامعقم آنها مختلف است. بطور مثال خط تامینات فرقه دارای عمق ۱۵ الی ۲۰ کیلومتر و قول اردو واردودی دارای عمق ۷۵-۵۰ کیلومتر می‌باشد. منطقه پیش افتاده مدافعته فرقه میتواند که ۸ الی ۱۲ کیلومتر عمق داشته باشد. بعضی عمق آن به پانزده کیلومتر ارتقا می‌جوید

(عمق مدافعته قطعات قطار اول) اما منطقه پیش افتاده مدافعته قول اردو ۳۰-۲۰ کیلومتر و حتی بیشتر از آن می‌باشد منطقه پیش افتاده مدافعته اردو عمق ۶۰-۵۰ کیلومتر گرفته

می‌تواند و بعضاً عمق آن بیشتر افزایش می‌پذیرد.

باید در نظر داشت که در شروع مغاربه خطوط تامینات قول اردوها و واحدهای بزرگ که در امتداد سرحدات ایجاد گردیده منطقه خاصی را تشکیل می‌دهد که بنام منطقه حمایه مسحی می‌باشد. و منطقه عقبی آن که مناطق ذخائر و پیش افتاده مدافعته قول اردوها و واحدهای بزرگ را در بر می‌گیرد در حقیقت منطقه مدافعته را تشکیل می‌دهد. طبق

یکدسته از طیارات فانتوم
قوای هوائی امریکا در حال
اجرای فعالیت

ایجاد خواهد گردید.

ساختمان منطقه مدافعته نیز تغییرات زیادی پذیرفته است. درسابق، در ایالات متحده امریکا الی سال ۱۹۶۱ و در بلک ناتو الی سال ۱۹۶۳، هنگامی که تنها آمادگی برای جنگ هستوی گرفته میشد، بصورت اسامی استعمال سلاح هستوی در نظر بود و به عملیات قوتها پیاده چندان اهمیت زیادی نمی دادند. فکر می نمودند که افواج می توانند در عمق جبهه عقب نشینی کنند اما در طی این مدت درنتیجه استعمال سلاح هستوی سنجیده شده بود که توازن قوابه نفع ناتوبرهم خورد، حملات دشمن متوقف می گردد و گذشت

به تعرض مبتا بل صورت می پذیرد.

بنا بر آن هین ساختمان منطقه مدافعته یک و یا چندین سرحد مدافعتی پیش افتاده را در نظر گرفته بودند که در آخرین آن باید دشمن متوقف می گردد و حملات مبتا بل آغاز می یافتد. نخستین سرحد مدافعتی عموماً در فاصله ۱۰۰ - ۱۱۰ کیلومتر از سر حدات دولتی آلمان غرب با کشورهای سوسیالیستی امتداد داشت.

با تصدیق فرضیه «سرحدات مدافعتی پیش افتاده» توسط ناتو، نخستین سرحد مدافعتی بطور اعظمی به سر حدات دولتی نزدیک شد. سرحد مذکور در فاصله ۷۵-۱۵ کیلومتر از سرحدات شرقی آلمان غرب تعیین گردیده است. به تعقیب آن می تواند که یک و یا چندین حدود و یا سرحدات عقبی واقع گردد. در مرود حدود یا سرحد آخری باید گفت که در ساختمان منطقه مدافعته شامل نمی باشد، زیرا که طبق فرضیه «سرحدات مدافعتی پیش افتاده» نخستین سرحد مدافعتی باید توسط فوجها بشکل پایدار حفظ گردد. یعنی باید از نفوذ دشمن به نخستین سرحد مدافعتی جلوگیری بعمل آورد که در حقیقت حیثیت سرحد آخری مدافعته را می گیرد.

حدود مدافعتی باید دارای نقاط اتکاء جدا گانه، مناطق مدافعته و مراکز مقاومت باشد. مناطق و مراکز مذکور باید بطور غیر مساویانه در امتداد جبهه و عمق واقع شود. سطح و تناوب تجهیزات انجینیری مربوط به مقصد و مفکوره عملیات مدافعتی، موجودیت قوا و وسائل و همچنین مربوط به زمانیست که بدسترس قوتها در حال مدافعته قرار دارد.

خصوصاً درجهاتی که اجرای مدافعته ثابت در نظر می باشد از نگاه انجینیری باید حدود و سرحدات دقیقاً نه آماده گردد. درین نواحی باید بناء گاههای متعدد، بخش های مخابراتی و مواضع سررواخفاء ایجاد شود.

در جهاتی که مدافعته متوجه که صورت می پذیرد باید «کیسه» های مخصوصی برای فریب دشمن گذاشته شود تا توسط سلاح هستوی یا عادی و یا حملات مبتا بل تخریب شوند.

در مناطق ذخائر، پناه گاههایی بمنظور استقرار پراگندۀ قوتها، شبکه راهها برای مانور، نقاط و موضع مقاومت ساخته

میشود. مواضع مقاومت برای نقل ذخائر هنگام حملات و ضربات متقابل و در صورت ضرورت برای اتخاذ مدافعته مستحکم اختصاص داده میشود.

بادر نظر داشت امکانات اجرای عملیات مدافعتی در صورت تنها استعمال وسائل تخریب عادی، تمامیلات مبتنی به مجهز نمودن انجینیری دقیق‌تر حدود مدافعتی و مناطق مدافعته پدیدار گشت.

صف آرائی قوتها برای مدافعته: تقسیمات قوتها به مقصد جنگ (عملیات) طبق عناصر ساختمان مدافعته فوق الذکر صورت می پذیرد.

بخشی از قوا برای خط تامینات و یا منطقه حمایه تعیین می گردد و قوای نامبرده بنام گارد عمومی و یا فوج های حمایی یاد میشوند. بصفت قوتها مذکور مشوره داده میشود که متوجه که ترین قطعات و قول اردوها مورد استفاده قرار گیرد (قوتها مکانیزه و تانک).

در فرقه بصیغت گارد عمومی می تواند که کشیده کشیده و یا گروپ مؤقتی تاکتیکی اینفای وظیفه کشیده در قول اردو عموماً وظیفه قوتها حمایی را فرقه مکانیزه و یا زرهدار بعهده می گیرد.

در منطقه پیش افتاده مدافعته قوتها وظیفه دار میشوند که نخستین قطار مدافعتی را تشکیل میدهند در منطقه ذخایر افواج قطار ذخایر عهده دار می باشند.

تقسیمات قوا بین نخستین قطار و قطار ذخایر به شکل مدافعته مربوط است در صورت مدافعته متوجه در منطقه پیش افتاده مدافعته حداقل قول و وسایط مورد ضرورت اختصاص داده میشود (رویه هر فته از جزو تامهای پیاده) در ذخایر (احتیاط) که اساس مدافعته را تشکیل میدهد باید بخش اعظمی قول و وسایط تعیین گردد در صورت مدافعته ثابت (مدافعته) در منطقه پیش افتاده مدافعته بخش اساسی قول و وسایط متوجه کز می گردد بشکل ذخایر و احتیاط بخش کوچک قول و وسایط باقی مانده که تامین عمق و استحکام مدافعته را بدوش می گیرد.

پرینسان نظام محاربوی قول اردوها و ساختمان حرکاتی واحد های بزرگ از سه قطار مرکب است قطار حمایی (محافظت و یا تامینات)، نخستین قطار مدافعته (قطار مدافعتی پیشاز) و قطار ذخیره یا احتیاط.

سوق واداره توپچی در فرقه قول اردو از یک مرکز صورت می پذیرد اگر بعد مساقه اداره را از یک مرکز اجزاء نمی دهد، توپچی به جزو تامهای بزرگ و قطعات داده میشود. برخی جزو تامهای توپچی اتو می به قوتها گارد و یا حمایی داده میشود هنگام شمول ذخیره و احتیاط در جنگ از طرف توپچی حمایه می گردد.

تطبیقات قوماندان و قرارگاه فرقه (۷)

شاغلی لوی درستیز
در حال استماع
جو ا بات یک تن
از افراد فرقه ۷

در فرقه (۷) قول اردوی مرکزی تطبیقاتی صورت گرفت که از تاریخ ۲۷ ثورالی ۱۳۵۵ ثور ۲۹ دوام کرد . برای مشاهده این تطبیقات تور نژنرال غلام حیدر رسو لی لوی درستیز ، عده از جنرالها و دیگر صاحب منصبان ارشد اردوی جمهوری حضور داشتند ، که اکثریت آنها را صاحب منصبان قطعات اطراف تشکیل داده بود .

موضوع آنرا ، تطبیقات قوماندان و قرارگاه در خصوص صاحب رات محابوی تشکیل میداد ، و با بیانیه تور نژنرال رسو لی که توسط درستیز وال قول اردوی مرکزی قرائت گردید بدینصورت آغاز شد :

رقای عزیز و دوستان محترم !
جای بسی مسرت است که قطعات مربوطه اردوی جمهوری درین عصر فرخنده جمهوریت طبق آرزوی رهبر ملی ما بناغلی محمد داود رئیس دولت و صدراعظم شاھراه ترقی و اعتلای خویش را می پیماید و وظایف

تور نژنرال محمد نظیم قوماندان فرقه ۷ درحال دادن وظایف به قوماندانان شامل تطبیقات

بناغلی لوی درستیز صورت
از کانسر و یشن کشیدن و سایط
را ملاحظه می نمایند

فعال و موافق است که هر آن قوسن
صعودی خود را با جدیت تمام می پیماید
و با مساعی خستگی ناپذیر و ظایف
خویش را طبق پروگرام مرتبه تقویمی
انجام میدهد.

به بیانیه بناغلی لوی درستیز بعد
از آنکه پیرامون سیر تکامل اردو
در افغانستان و خدمات مردان مبارز
و فدا کار سخنان ارزشمند ایراد
گردید چنین ادامه داده شد:

تطبیقاتی که امروز در مرحله اجرا
قرار میگیرد نمونه از فعالیت ها
و زحمات شباروزی منسوبين فرقه «۷۷»
را وانمود میسازد که برای رسید بیشتر
آنها مؤثر بوده و برای ملکه و ممارسه
منسوبين مذکور نقش بسزای دارد.
یک ملت و یک کشور وقتی قوی
و نیز و منداد است که اردوی آن از هر نگاه
مجهزو و مسلح بوده و در هر نوع شرایط
آمادگی کامل داشته باشند. آرزوی
من از شما جوانان رشید و زحمت کش
این است که با مساعی هرچه بیشتر
در راه حفظ خالک و نوامیس ملی خویش
دریغ ننموده و فرزند صادق و برومند
این سرزمین مرد خیز باشید.

این رژیم خجسته از هیچگونه فداکاری
وجانبازی دریغ ننموده و این سرزمین
قهرمانان را آنطور یکه آرزوی واقعی
هر فرد این خاک است به او ج اعتلا
و ترقی برسانیم.
اردوی امروز دیگر یک اردوی

محوله خویش را بوجه احسن به پیش
میبرند.
برادران عزیز!
کشور ما در این مرحله حساس
تاریخی نیازمند نیروی توانای شما
جوانان وطن پرست است تا در تحریکیم

بناغلی لوی
درستیز حین
با زدید از
موقعهای پلانیزه
شدۀ تطبیقات

کشور خویش گردیم . تا باشد برای
مردم و مملکت مصدر خدمات ارزنده
گردیده باشیم ... شاغلی لوی درستیز
در پایان بیانات خویش از شاغلی والی
لوگر که در اکثر تطبیقات ها تشریک
مساعی کرده اند ابراز تشکر نمودند
و بیانیه خود را با شعار : زنده باد
افغانستان — پا ینده باد رهبر کبیر
افغانستان خا تمہ دادند .

در اختتام تطبیقات بر ید چنرا
محمد یحیی نوروز رئیس اوپراسیون
وزارت دفاع ملی خطاب به حاضرین
گفت :

رفقای محترم !

اجازه بدھید و ظائف عمل که
با لنتیجه تطبیقات نمایشی قوماندان
وقرار گاه بعضیه ماقرار میگیرد طور
خلاصه باشمار در میان بگزاریم :

طبق نظریات جدیدترین اردوهای
معاصر جهان، تعلیم و تربیه تکنیکی یک
علم مستقل است. فراغر فتن صحیح این
علم تا اندازه زیاد به مهارت میتواند یکی
قوماندا نان و آمنان و نتائج تعلیم
و تربیه صاحب منصبان قرار گاه ها و
قوتهای مادون مربوط میباشد.

تور نجراں غلام حیدر رسولی لوی درستیز هنگامیکه از موضع ها بازدید
می نمایند

جمهوری افغانستان گام برداشت
تااردو که رکن اساسی و مهم مملکت
است تقویه بیشتر یابد .

پس بر ما است که باسas مشی
خردمندانه رهبر ملی خویش گام
برداریم تا یک اردوی مشرقی و ظفر مند

تور نجراں رسولی لوی درستیز
بعد از ختم تطبیقات سه روزه در بیانیه
خویش چنین گفتند :

تطبیقات سه روزه فرقه « ۷ » که
باسas دیر کتیف ستر درستیز در داشت
« التمور » صورت پذیرفت مؤلقانه
بود . دشت التمور جائیست که شاهد
بسا واقعات تاریخی بوده است ،
واقعه تیکه بواسطه دشمنان دا خلی
و خارجی بمیدان آمد . اما مردان
مبارز این خاک به رهبری اعلیحضرت
غازی امان الله خان نگذاشتند که دشمن
علم پیروزی را بر فراز کوههای شامخ
این خطه باستانی به اهتزاز در آورد
اعلیحضرت نادر شاه شهید برای برانداختن
شورشیان برخاست و دشمنان وطن را
تار و مار کرد .

اما امروز عصر دیگریست، عصر یکه
آرزوی دیرینه مردم افغانستان بوده
علم بردار آن فرزند صالح این خاک
شاغلی محمد داود کبیر است . این
شخصیت بزرگ از همه اولتر در راه
پیشرفت علمیت منسوب بین اردوی

شاغلی لوی درستیز توضیحات یک تن افراد را استماع می فرمایند

دروجہان امر و ز تعلیم و تربیہ صحیح
عسکری بدون ادارک ماهیت حر بھاںی
مودرن، میتوودھاںی عصری سوق و ادارہ
فہمیدن نقش انسان و تخفیکدر حر بھاںی
حاضر۔ تعین محتویات مناسب تعلیم و
تربیہ تکنیکی و تطبیق اشکال و
میتوودھاںی معقول تعلیم و تربیہ ممکن
نمیباشد۔

تعلیم و تربیہ تکنیکی با گذشت
زمان بصورت متعدد مکمل تر شده
واشکال جدید بخود میگیرد۔

این تحولات زادہ تغییرات سلاح
و وسائل و تشكیلات قوتھامیباشدواں
تغییرات بنویہ خود بالائی محتویات
میتوود ترتیب و تنظیم و پیشبر درسهای
تکنیکی و تطبیقات تاثیر قابل ملاحظہ
دارد۔

خشوبختانہ ما این تغییرات را در
اردوی جمهوری افغانستان نظر بدلاں لیں
آتی بوضاحت مشاہدہ کرده میتوانیم:

۱- ازدیاد تعداد تطبیقاتها۔

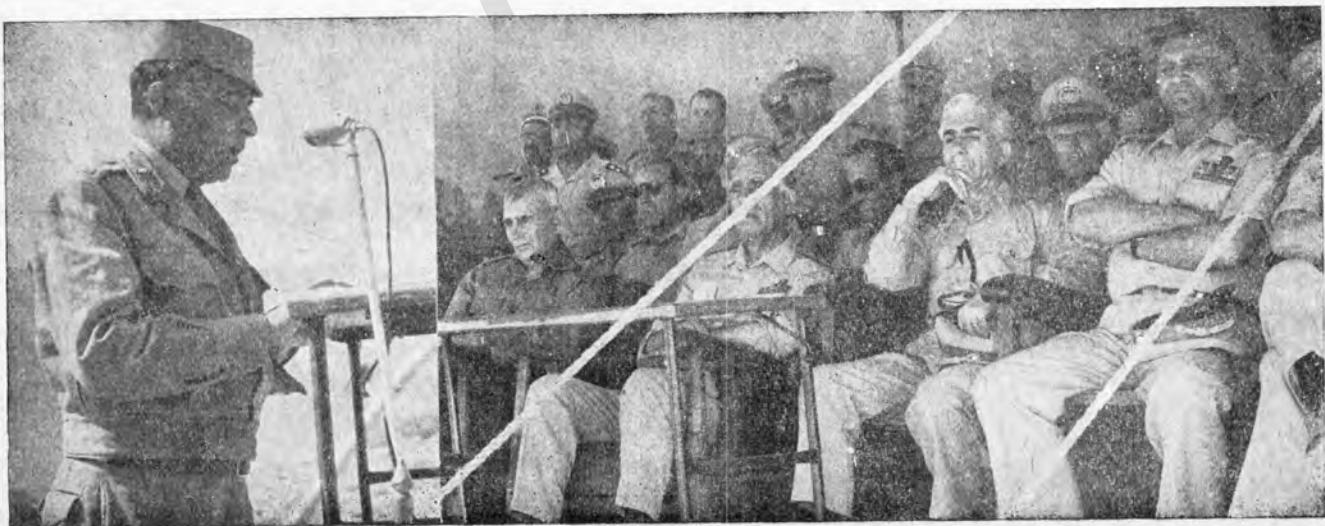
۲- تطبیقات گذشته بالعموم شق
موقع مدافعہ، گرفتن خط مدافعہ و
غیرہ بود، امروز اقسام عملیات
محاربوی ما نور دار، گذشن ازیک
شكل بشکل دیگر، شروع ازشله۔

پرسونل شامل تطبیقات در حال کشیدن و سایط از کا نسرو پیش

مسافہ زیادی را پیمودنی هستیم باید
میتوود اجرای درس ها و تطبیقات ها را
بہتر بسازیم و برای این مقصد نباید از
نواقص جدی که در حرکات ما موجود
است چشم پوشی کنیم بلکه آنها را
تشخیص دهیم مطرح نمائیم و برای
ازین رفتگی شان مساعی بخراج دهیم.
این نواقص هم در تنظیم و ادارہ
(بقیہ در صفحہ ۷۷)

- ۳- ساحة تطبیقات وسیع تر شده۔
- ۴- ازنگاه زمان، وقت زیاد تر را
در بر میگیرد۔
- ۵- تطبیقات ها توام با انداخت
محاربوی تمام انواع اسلحہ بالخاصہ
قوای هوائی۔
- اما این پیشرفت هادرحالیکہ مایہ
مسرت است. کافی نمیباشد. ما نہ نوز

برید جنرال عبدالعلی درستیزوال قول اردوی مرکزی در بارہ موضوع و مفکرة تطبیقات بیانیہ میدهد

مقايسه يي ميان حماسه هاي گشتاپنا مه

و

برزو نامه

نوشته: بكتاش

(۲)

راکشته است تورانیان را شکست داده است، خاقان چين را گرفتار کرده است بیژن را از چاه رهانیده است، از هفتخان گذشته است واکوان دیورا نابود کرده است و اسفندیار و سهراب را کشته است بلکه شمایل مرد محافظه کاري است که میخواهد با ترفنده و نیرنگ دشمن را نابود سازد و اینگونه قهرمان سازی، شناخت خواننده را از رستم پیغام مغشوش میسازد، از رستمی که گویا فردوسی در باره اش به سلطان محمود گفته بود: خدای تعالی خوبیشتن را یهیج بنده چون رستم دیگر نیا فرید.^(۱)

اگرچه فردوسی هم در شاهنامه دوبار، تصویری را از رستم میکشد که تصویر مطلوبی نیست، یکی در نبردش با سهراب و دیگری در رزم اسفندیار که اندیشه فرار بر سر شمیزند ولی در هردو رزم، باز هم پیروزی از آن رستم است، از آنگذشته رستم که وجودش اینهمه آمیخته با افسانه هاست، وجودش هرگز از یک انسان عادي و خاکی جدا نمیشود مردیست دارای گوشت، پوست، استخوان دارای ضعف ها و توانایی های جسمی ...^(۲)

اما در بروز نامه رستم به پیمانه و سیعی ناتوان است، در

اگرچه دقیقی خود بحیث راوی داستان داوری و قضایت نمیکند اما روایتش نشان میدهد که گشتاپ یک شخصیت لر زان و مضاعف است. یکی از روانکاران، این بیدادگری گشتاپ را در حق فرزندش چنین تحلیل میکند دردیگر از گره های بزرگ روانی آدمی، حسادت نسبت بنسل جوان است و چیزی که من عقده؛ رستم خوانده ام موضوع رستم و سهراب چیزی جز بیان این عقده روانی نیست همچنین این عقدة روانی را در رفتار گشتاپ با پسر خود اسفندیار بهترین وجه میتوانیم دید فاجعه رستم و اسفندیار را در حقیقت گشتاپ بوجود می آورد و در حقیقت قاتل اسفندیار هم اوست (۱) و بی جمیت نیست که طبری هم میگوید، گشتاپ به پسرش حسادت میورزیده است^(۲)

اما قهرمان سازی در بروز نامه، سوای قهرمان سازی در شاهنامه است، باین معنی که هر مان های شاهنامه در این داستان عملاً ناتوانتر وضعیت تر نشان داده میشوند. رستم در بروز نامه شمایل مردی نیست که دیگر سفید را کشته است، دژکوه سپهند را گشوده است، کیقبادر را از البرز آورده است، با شاه هماوران جنگیده است، اشکبو س

(۱) تاریخ سیستان تصحیح ملک الشعرا، بهار ص. ۷.

(۲) نوشن، دکتور محمد علی اسلامی. زندگی و مرگ پهلوانان در شاهنامه، ۱۳۴۸، ص. ۲۹.

(۱) ص. ۶۸ ج. ۱. (به نقل از کتاب نولدکه) سخنرانی های دانشکده ادبیات دانشگاه تهران ۱۳۴۸-۱۳۴۷

(۲) طبری. ج. ۱. ص. ۱۲ (به نقل از کتاب نولدکه)

در بروزونامه هم رستم جهان پهلوان باید ضعیف تر و ناتوانتر از نوه اش بروزومیدان آید و ناتوانتر از فرزندش فرامرز جنگی را که رستم میباشد، فرامرز میپرد، تا حقانیت و برتری نسل نو خاسته بیشتر شود.

ولی تفاوت در اینجا است که در بروزونامه، رستم جهان پهلوان، بحیث قدر تمدنترین پهلوان حمامه ملی ما کرکتری است که از لحاظ نیروی جسمانی و هم از نگاه قدرت روحی و اخلاقی پهلوانی، ضعف های آشکاری دارد درین مغایر اصل داستان پردازی در منظمه های حمامی است و دقیقی با فهم همین مطلب است که اسفندیار را بحیث قهرمان اصلی داستانش، کرکتر بی عیبی جلوه میدهد.

یک دیگر از جواد اشتراک در منظمه، تطمیع قهرمانان است. تطمیع قهرمانان در هردو منظمه نقش مؤثر و تعیین کننده دارد.

زن وزر دو و سیله بی است که در این دو مشنوی، صاحبان قدرت در بهای آن پایگاه منفعت های خویشن را تحکیم میبخشند.

در گشتن سپنامه هنگامیکه کی گشتناسب میخواهد از نیروی اسفندیار بهره کشی بیشتری نماید، و عده میدهد تا پس از جنگ، تخت و تاج را به اسفندیار بسپیرد، تا پدینویسه او را حریصانه تر بجنگ بکشاند و تمام نیروی او را در خدمت خویش استخدام کند:

چو من باز گردم از ای رزمگاه

با سفندیارم دهم تاج و گاه
میدانیم که گشتناسب نه تنها در اینجا و عده خلافی میکند بلکه در آن زمان که اسفندیار کافران و بت پرستان را به آین تازه می آورد باز هم از پدر همین و عده رامی شنود و همان خلافی را می بیند.

سومین بار و چهارمین بار هم این و عده دادن و این تطمیع ادامه می یابدو باز هم در پشت سرش و عده خلافی را نهفته دارد. زمانیکه اسفندیار از زنجیر و غل زندان (گنبدان دز) بر میخیزد و ارجاسپ راشکست میدهد و خواه رانش را بشهر بلخ می آورد و زمانیکه بفرمان پدر به نبرد رستم جهان پهلوان تهمتن بیگناه کشور خویش می شتابد و جانش را بر سر این کار میگذارد.

تطمیع گشتناسب در حمامه دقیقی یکبار دیگر درجا بی است که میخواهد انتقام برادرش زریر را از دشمن بگیرد، در همین زمان است که میگوید، بخاطر خونهای زریر، حاضر است دخترش همارا به فاتح این جنگ بدهد.

که هر کس میانه نمده بیش پای

مرا اورا دهم دخترم را همای (۶۱۹)

در همین جنگ است که ارجاسپ تورانی هم اعلان میدارد که هر کسی بتواند زریر را از پای دراندازد، دخترش را ولشکر ش را باوارزانی خواهد کرد.

با بروز و دستش خسته میشود و فردای آن پسرش رادر قالب خویشن بجنگ میفرستد، گویا میخواهد از نیروی شکست ناپذیر جوان به نفع نیروی کم استفاده کند. او فرامرز را در هیات خویشن میفرستد و اصرار دارد که خود را رستم معرفی بدارد و بروز و که از این گریز رستم آگاه است در جایی چنین طعنه اش میزند:-

دو بار آمدی جنگ را پیش من
چو دیدی بعیدان کم و بیش من
بچاره زمن روی برگ-ا شتی
مر ا ابله و خیره پنداشتی

گذشته از این در حضور همین رستم است که گر گین غذای بروزورا زهر آگین میسازد و رستم علی الرغم خصوصیات پهلوانیش، این ننگ رامی پذیرد و همین رستم است که بخاطر حدیثش بازنان در بروزونامه مورد شماتت بروز و قرار میگیرد (۱) ولی ارجاسپ و ارجاسیاب تورانی دوقهرمان منفی این دو حمامه و این دوقهرمان یک خصلت مشترک آشکار دارد که پیوستگی و گرایش به دیو است. دقیقی در مورد ارجاسپ میگوید:

مگر شاه ارجاسپ توران خدای
که دیوان بدندی به پیشش بپای (۳۶)
ودر بروزونامه میخوانیم که روان ارجاسیاب نزد دیوان
مزدور بوده است:

نه این بی خرد، کز خرد دور بود

روانش بر دیو مزدور بود

صفت ارجاسپ (ارجت اسپه Aredjat aspa) در اوستا (درونت) است یعنی دروغ پرست اما در گشتن سپنامه، گذشته از اینکه بنامهای شهریار جهان - جهان ندارکهان و مهان، سالار گردان چین گردگزین، سپهبدار چین، یاد میشود بنام ترک جادو و ارجاسپ زشت هم یاد میشود و با آنکه مر کز قدرت های نابکار و پلید هموست اما و استگان او بیشتر به صفت زشت یاد میگردند تا خودش. مثلاً بیدرفش در گشتن سپنامه پلید ستر گ نامیده میشود و سگ جادو. در هردو منظمه، قدرت و پیروزی، از آن نسل نو خاسته است از آن نسلی که جوان است، برومند است و دینامیزم بیشتری دارد، اسفندیار، بستور و بروز و از شمار همین نسل اند، از شمار همان پهلوانانی که قدرت بازوی شکست آفرین و ناشکستنی. در گشتن سپنامه با آنکه زریر هم پهلوان نیرومندی، هم شخصیت مطلوب مذهبی، اما محکوم است، به مرد تا تو ای فرزندش آشکار شود و همین گونه، توانایی و زورمندی اسفندیار پسر گشتن سپ.

(۱) ترا بازنان چوست این گفتگوی

اگر جنگ را آمدی جنگجوی

حدیث زنان سیخت ناخوش بود

نه آین مردان سرکش بود

هران گزه میان باره انس گزیند

بگرداندش پشت و بگریزند (۶۵۳)

من او را دهم دختر خویش را

سپارم بدو لشکر خویش را (۶۵۴)

در برزو نامه هم، قهرمان گشتاب سپ نامه و برزو

نامه اینست که قهرمان گشتاب سپ نامه سیمهای مغشوش و

و گنگی دارند صفات و حالات شان بدروستی تشریح نمیشود

مخصوصاً صفات جسمانی شان در حالیکه در برزو نامه از

همان آغاز مخصوصاً از قهرمانان اصلی تصویرهای روشنی

پیش روی داریم ولی میتوان به جرأت گفت که اینگونه

قهرمان سازی به سختی زیر تاثیر قهرمان سازی فردوسی

است. حتی کلمات و تشبیهات که ارزانی قهرمانان میشود

بیشتر تر کیبات و صفات و تعابیر است که قبل از فردوسی

بکار برد است، هنگامیکه از زبان افراسیاب در مرور برزو

می شنویم که:

نیامد زما بر دلش هیچ باک

چه یا بیم پیشش چه یک مشت خاک

ناگهان بیاد سخن رستم می افتم در تراژدی رستم و

شهراب که وی در مورد کاووس میگوید:

چرا دارم از خشم کاووس باک

چه کاووس پیشم چه یک مشت خاک (۱)

نحوه پرداخت و ساختمان:

نحوه بیان و ساخت داستانی هر دو حمامه یکی نیست

Description که در گشتاب سپ نامه از توصیف

و تصویر سازی (Image) کمتر است ولی برزو نامه،

دارای توصیف ها و تصویرهای فراوانی است از همینروست

که فردوسی در نقد منظمه گشتاب سپ میگوید:

به نقل اندرون سنت گشتش سخن

از او نشد روز گار کهن

و یا: بگیتی نماند است از او بادگار

مگر این سخن های نا پایدار

و یا: نگه کردم این بیت و سنت آمدم

(بسی) همه بیت نا تند رست آمدم

در گشتاب سپ نامه، وصف ها، فشرده و کوتاه است،

گویی دقیق وظیفه دارد که یکمتن منثور را، منظوم

سازد، از اینرو در روایاتش شتابزدگی فراوانی بچشم

میخورد - ظهور زردشت در گشتاب سپ نامه با دو سه بیت

آشکار میشود و پذیرش گشتاب سپ، این بهی را باز هم در

چند بیت مختصر است. همینگونه وصف میدان های جنگ هم

به تناسب صحنه های جنگ شاهنامه حتی به نسبت صحنه

های برزو نامه کوتاهتر است، فقط در نامه گشتاب است

که فضای وسیعتری را می بینیم، در اینجا دقیقی در استعمال

تعابرات و تشبیهات، سخاوت بیشتری دارد و از همین هایش

تصویر روشنی نشان میدهد. همچنان در خطابه ار جاسپ...

و اینگونه وصف های با لنسیه هنرمندانه می نمایند که دقیقی

رستم و شهراب، بکوشش مینوی و بنیاد شاهنه:

مکن خاکسار دوگیتی مکن ازین مهر بان مام بشنو سخن

در برزو نامه هم همین توقع، از زبان مادر برزو

گاهی ممکن است که این تعبیرها و توصیف‌ها ، بیش از دوباره تکرار شود مثلاً در این ایات :
 چو آمد بنزدیک رستم فراز
 زمین را بوسید و برداش نماز
 یا : چه رستم برخسر و آمد فراز
 زمین را بوسید و برداش نماز
 یا : پیاده شد از اسپ و برداش نماز
 نونه های را که شاعر تکرار میکند و یا بکلام دیگر از گفته های خودش و ام میگیرد کم نیست ولی گذشته از این سر ایندۀ برزو نامه از کلام فردوسی هم به سختی متأثر است و از آوردن تشبیهات تعبیرات ، وصف ها و حتی بکار گرفتن یک مصرع تام و یا یک بیت کامل فردوسی هم ابازمی ورزد جاییکه در برزو نامه میخوانیم :
 ترا شرم ناید ز روشن سفید
 زیزدان همانا شدی نا امید
 بی اختیار بیاد گفته ، پشو تن در رستم و اسفندیار فردوسی می افتخیم که خطاب به پدرش گشتاب سپ میگوید :
 ترا شرم ناید ز روشن سفید
 که فرزند کشتی ز بهر امید ؟
 یا این بیت فردوسی که از زبان رستم در برابر اشکبوس بزبان می آید که :
 مراما من ، نام مرگ تو کرد
 زمانه مرا هنک ترگ تو کرد
 در برزو نامه چنین تقلید میشود :
 درین جایگه نام من مرگ توست
 کفن بیگمان جوشن و ترگ توست
 گاهگاهی تاثیر شاعران دیگر راهم میتوانیم در برزو نامه بنگریم ، مثلاً تاثیر فرخی رادرین بیت برزو نامه :
 چو خواهد کسی را رسیدن زمان
 گواهی دهد ، دل برو هر زمان
 که مأخذ است ازین بیت فرخی :
 بلی هرچه خواهد رسیدن بمرد
 بر آن دل دهد هر زمانی گواهی
 گذشته ازین میتوان بیت های ضعیفی را ، با ترکیبات سمت و حشو های ... در برزو نامه دید ، مثلا درین ایات :
 بسی کرد زاری و مویه گری
 بمن آخر این داد انگشتی
 یا : مرآنگه بخری سور چهار
 چنانچون بود در خور کار زار
 یا : بگفتایمن این زمان گوش دار
 شوم تا بگوییم بتو هوش دار
 اما تأثیر فردوسی چه از نگاه مضمون و چه از نگاه پرداخت جای درجای برزو نامه آشکار است و حتی زیبایی (بقیه در صفحه ۵۱)

در تصویر سازی و وصف ، ناتوان نیست بلکه بخارابر پاسداری از متن مورد نظر خود است و بخارابر سفر درازی که در پیش دارد ، در داستانهای داز پیش ، شناختی فراوان روابیدار و گرنۀ همین چند بیت کافی است که پارایی او را در بیان هنری و بیان داستانی به خوبی ثابت سازد . هنگامیکه او برای ارجاس پرورانی خصوصیات پهلوانان آریایی را می شمرد ، در واقع نقاشی است چیره دست که تصویر پهلوانان را بر روی هرده ، نقاشی میکند و آدم را بی مهبا با بیاد وصف های فردوسی می اندازد :
 بیارم ز گردن هزاران هزار
 همه کار دیده ، همه نیزه دار (۲۵۱)
 همه ایرجی زاده و پهلوی
 نه افراسیابی و نه بیغولی (۲۵۲)
 همه (ماه) چهر و همه ماه روی
 همه سرو بala ، همه راست گوی (۲۵۳)
 همه نیزه داران ، شمشیر زن
 همه باره ا نگیز و لشکر شکن (۲۵۵)
 با آنکه توصیف میدان های جنگ و توصیف حالات و ابزار در برزو نامه بیشتر است اما غالباً این وصف ها تکرار میشود کاری که دقیقی در چند جای گشتاسب انجامش میدهد (۱) از توصیف های تکراری استفاده می برد در واقع ، عملی است که نظام برزو نامه انجامش میدهد ، با این قضایت که گاهی این وصف ها و تعبیرها ، از خودش هم نیست . وقتیکه برزو در باره زندگی گذشته اش با افراسیاب سخن میزند چنین میخوانیم :
 چو افراسیاب این ز برزو شنید
 بکردار گل تازه شد بشگفید
 اما همین وصف را در جای دیگری از برزو نامه ، باز هم همینگونه می یابیم :
 چو افراسیاب ، آن زامنان شنید
 بکردار گل تازه شد بشگفید
 یا هنگامیکه افراسیاب در مورد دلیری رستم سخن میزند میگوید که : چه کوه و چه هامون چه دریای نیل ، در حالیکه همین وصف را از زبان شهرو ، در مورد بزر در جای دیگری میخوانیم .
 جای که افراسیاب به هومان میگوید به ، کمان و گرز و نیزه او را حاضر سازد میخوانیم که :
 همان گرز و هم نیزه من بیار
 بدین نامور مرد جنگی سپار
 و آند کی بعد همان مصرع را بی هیچگونه تغییری در این بیت می بینیم :
 بیاور بدین مرد جنگی سپار
 در نگی ممکن ، زودا کنون بیار

(۱) دکتور صفاهم با این تقلید پذیری ، اشاره را نده است.

مطالبی درباره اردو های جهان

ترجمه جکون محمد حکیم

می نماید که احتمالاً سنگین ترین بار دفاعی در جهان بمقایسه نفوس، ساحه و عایدات آن میباشد. (قابل تذکر است که در این زمینه کمک قابل ملاحظه را از اضلاع متعدد امریکا دریافت داشته) هدف عده دوم پالیسی نظامی تایوان امنیت ساحه آنست که در این مرور به پیمان مقابله امریکا و تایوانی استناد می شود.

این حقیقت که حکومت جمهوریت تایوان یک ایالت چین (تایوان) و قسمت های ایالت دیگر اکوی مولی و ماتسو که جزء ایالت فوکین میباشد) را کنترول مینماید دارای اهمیت فوق العاده سیاسی بوده و در زمینه جنگ داخلی لایحل این اهمیت زیاتر می شود.

بعد از ختم جنگ جهانی دوم که تلفات انسانی چین فقط کمتر از اتحاد شوروی، جرمنی و جاپان بود، حکومت سابق از طرف اردوی سرخ چین در سال های (۴۴ - ۱۹۴۵) شکست های سختی خورده، حکومت مذکور به تایوان فرار کرده و بجای آن در چین جمهوریت مستقر گردید. عواملی که این شکست فاحش را سبب شد عبارت بودند از عوامل اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و سایکولوژیکی همچنان بعضی محققین غربی علت آنرا اشتباها و نواقص عده ای میدانند که از طرف حکومت مذکور در اثنای حرب صورت گرفته یک هدف عده پالیسی نظامی تایوان از زمان مهاجرت آن تاکنون رفع نواقص مذکور و تصحیح آن غلطی ها می باشد با کمک های نظامی و مشاورتی امریکا مخصوصاً از سال ۱۹۵۳ با ینظر این تلاشها تا اندازه زیادی موفق بوده است.

جمهوریت تایوان خدمت عسکری به اساس قرعه که برای مدت دو سال بو-ه و برای همه جوانان را که سن شان از ۱۹ سالگی تجاوز کند جبری می باشد صورت می گیرد. تقریباً نیم اعضاؤ افراد و تهای مسلح از سر زمین اصلی چین میباشد. همه شامل افراد مهاجر مسن و فرزندان شان می شود که در ۱۹۴۹ به تایوان فرار کرده اند. اکثر آنها اعضاً دائمی میباشند نیم دیگر قدرت اردو از مسکونی اصلی

جمهوریت (تایوان)

چونگ چهارمین - گرو

ارقام پوتانسیل قدرت:

ساحه: ۱۳۹۵۹ میل مربع

نفوس: ۱۳۰۴۰۰۰۰۰ نفر

مجموع قوتها مسلح فعال: ۰۰۰۵۲۸ نفر (۳۰.۹۲٪)

(نفوس) تو لید مجموعی ملی: ۷۳ میلیارد دالر (۲۷۶ دلار فی نفر)

مصارف سالانه نظامی: ۲۵۷ میلیون دالر (۷۴.۶٪)

تولید مجموعی ملی: ۶۸٪ بودجه عمومی)

تولیدات آهن و فولاد: ۰۰۰۴۰۰ تن.

تولید مواد سوخت: ذغال سنگ ۱۵ میلیون تن.

نفت تصفیه شده: ۱۷ میلیون بیتل.

تولید انرژی برقی: ۶ میلیارد کیلووات فی ساعت.

بحریه تجاری: ۱۲۲ کشتی بظر فیت مجموعی ۷۶۰۰۰۰ تن)

هوانوردی ملکی: ۴ طیاره جت، ۵۸ طیاره پستون دار

و ۱۱ طیاره ترانسپورت خفیف ساخته ای دفاعی:

رئیس جمهور سر قوماندان قوتها مسلح بوده شخصاً

از آن وارسی می کند، قواها استقلالیت نداشته و بصورت

مرکزی از طریق وزارت دفاع و ستر درستیز عمومی تقریباً

مشابه ستر درستیز مشترک امریکا اداره می شود، لوی درستیز

دارای وظیفه دو گانه میباشد. ولی بحیث ستر درستیز نزد

رئیس جمهور و همچنان نزد وزیر دفاع از نظر اعطای

اوامر واجرای فعالیت مسئول می باشد.

پالیسی نظامی - سیاسی

هدف اساسی پالیسی نظامی جمهوریت تایوان عبارت است

از حمایت از تصمیم جز ایرلایسیموجینا نکا یچک در مرداد عاده

حکومت وی بالای خاک اصلی چین که از طرف حزب کمونیست

چین بتاریخ ۱۹۴۹ از آنجا خراج و رانده شده بین دلیل

ساحه کوچکی که تا هنوز تحت کنترول حکومت جمهوریت

تایوان است (تایوان و چند جزیره کوچک) از چیزی حمایت

قوتهای جمهوریت تایوان بشمول بعضی قطعات خصوصی آن در جنگ و یعنی حضه گرفته و با حکومت سابق و یعنی جنوبی کمک‌های لازمه را انجام داده است.

اردو :

۱۵۰۰ نفر در ماتسو (بشمول ۶۵۰۰ نفر در کوی موى افراد) ۳۷۲۰۰ نفر

تشکیلات :

۲ فرقه زرهدار.

۱۵ فرقه پیاده

۶ فرقه خفیف

لوای پراشوت

۲ غند سواری زرهدار.

۴ گروپ قوتهای خصوصی

۲ کنندک سام (نایک - هر کولیس - هاک)

سلاح و وسایط

۵۰۰ عراده تانک (M-41 و M-24)

طیارات خفیف

دستگاهای پرتاب سام (هاک، نایک هر کولیس)

احتیاط: تقریباً یک میلیون نفر احتیاط تعلیم و تربیه دیده در اختیار داشته و هنگام سفر بری سلاح و وسایط آنرا جهت تجهیز و تسلیح این تعداد محتملاً در اختیار دارد.

قوای بحری

۱۵۰۰۰ نفر

قطعات وجز و تامهای عمدہ

۶ مخرب (DD)

۵ مخرب اسکورت (DE)

۴ اسکورت (PF)

۱۴ تعقیب کننده تحت البحری (PC)

۹ تعقیب کننده تحت البحری (SC)

۱۲ کشتی ترانسپورتی سریع السیر (APD)

۶ کشتی نقب پاک کن (MSF)

۹ کشتی نقب پاک کن ساحلی (MSC)

۱ کشتی قوماندۀ امنیتیک (AGC)

۱ کشتی پیاده کننده (LSD)

۳۷ کشتی پیاده کننده تانک (LST)

۱۸ کشتی پیاده کننده وسط (LSM)

۵ کشتی پیاده کننده قوتهای پیاده کلان (LSIL)

۳ کشتی کلان اكمال (LSSL)

۴ قایق گزمه (YP)

۱۶۰ قایق گزمه ساحلی

۲۱ کشتی های معاونه

پایگاههای مهم بحری تای نان، تای تو نگ، چی لو نگ، تسو-ینگ، پنگهر.

تایوان بوده که اکثر آن به سیستم قرعه تابع می‌باشد. بعد از جنگ جهانی دوم بقاوی قوتهای نظامی حکومت ملی در اراضی جنگلدار و صعب المرور شمال شرق برم او شمال غرب تا یلنند باقی مانده است. درجه ارتباط و مسؤولیت این قوتهای بحاکومت آنکشور معلوم نیست.

پرایم های استرائیژنک:

کاملاً واضح است که امید حکومت چین تایوان در بازگشت بوطن اصلی چین بدون کمک و حمایت وسیع خارجی محتملاً اضلاع متحده یا انهدام رژیم موجوده چین میسر شده نمی‌تواند که در شرایط فعلی کاملاً محال است. از طرف امریکا واضح ساخته شده که در این نوع عملیات تعریض بهیچ صورت کمک نکرده اما رسماً تعاون و استقلال تایوان تضمین گردیده با آنکه دولت چین مشکلات و بحران مواجه گردد. امریکا چنین کمک‌های اقتصادی لوژستیکی و یا کمک‌های دیگر راجه‌ت حمایت تعرض چین ملی مهیا نخواهد کرد.

تصمیم جمهوریت تایوان جهت بدست آوردن کنترول چندین جزائر هم‌جوار قریب سواحل چین (محصولاً کوی موى) پرابلم بزرگی را بالای حکومت تایوان تحمیل کرده است با وجود بمباردمانهای مکرر، تهدیدات متعدد، معیارهای کافی تدافعی زمینی و هوائی، همراه با حمایت امریکا، حکوت تایوان قادر گردیده است تاجی پائی در کوی موى برای خود داشته باشد یک بر پنجم حصه تمام قوتهای مسلح در تایوان این ایکار مؤلف است. قوتهای مذکور و جزائیر یکه گارنیز و نهای آنها را تشکیل میدهد در برابر تعرض احتمالی جمهوریت مردم چین نهایت ضعیف میباشد این نقطه ضعف با قرار گرفتن چین در دردیف کشورهای دارای سلاح ذرهی عمیق ترشده در حقیقت این قدرت اتومنی تهدید بزرگی برای تایوان هم بشمار می‌رود.

کمک‌های نظامی:

از سال ۱۹۵۱ اضلاع متحده امریکا زیادتر از ۳ میلیارد دالر کمک نظامی به تایوان داده است فعلآً مقدار این کمک زیادتر از ۱۰۰،۰۰۰ دالر سالانه تخمین شده است. از سال مذکور یک هیئت بزرگ نظامی امریکا در تایوان متهم کن میباشد. تجهیزات نظامی اردوی آن از طریق پروگرام همکاری نظامی امریکا تهیه میگردد.

هتھیلدین:

یگانه میبدیچین تایوان امریکا می‌باشد که به اساس فرار امنیت میتابل استوار است. تحت موافقات و قراردادهای دوجانبه چندین قوت محاربوی هوائی امریکا در تایوان موجود بوده و همچنان تسهیلات لازمه برای بحریه نمبر ۷ امریکانیز وجود دارد. ظاهرآ امریکا برای تایوان طیارات کشف U-۷ دارای امکان پرواز بلندغرض کشف مناطق حکومت مردم چین داده است.

قوای هوائی :

افراد ۸۵۰۰ نفر

تشکیلات :

۴ قوماندانی شکاری بمبارد

مرکب از طیارات *F-1D OA/DF*

F-SA/B, F-104 G, F-86 F

هر قوماندانی شامل ۱۲ کندک ۲۵ طیاره‌ای می‌باشد)

۱ کندک کشف (*RF-104G, RF-101*)

۱ قوماندانی ترانسپورت *-46 A/B, C-119G, C-123* (*C-47, C*)

۱ قوماندانی تعلیمی و حمایه

۱ کندک هلیکوپتر

انواع طیارات

۳۷۵ طیاره محاربوی

۵۰ طیاره *F-104G* دفع و طرد کننده

۷۰ طیاره *F-SA/B* شکاری

صنعت خوب در اضلاع هنرخواه

(بقیه صفحه ۳۳)

پیش برده می‌شود چنین حرب‌ها ممکن بصورت عمومی در شرق میانه و یا شرق دور و یا شرق نزدیک و یا افریقا و یا امریکای لاتین و یا غیره ممالک بوقوع می‌پوند. تیورسن‌های امریکا چنین پیشنهاد می‌نماید که در شرایط مدرن که خصوصیت مانور و سرعت فعالیت با سلاح عادی و هستوی زیاد بوده با استدراطی زمان کوتاه ازیک شکل محاربه به شکل دیگر آن گذشت آسان باشد. ضمناً بعضی تصحیحات در قدمه‌های قوای توتال و مکلفی بودن استراتژی و انتخاب هدف و حرب‌های نیمه و داشتن استراتژی موییلیسیون بوجود آمده است.

نیز بکار رود.

حرب‌های عادی در ساحه حرب عبارت از مصادمه مسلحانه با استعمال قوا و سلاح عادی بوده ممکن این زدو خورد بین قوتهای زمین و یا قوتهای بحری تظاهر کند و انواع سلاح عادی در آن سهم بگیرد.

حرب عادی در ساحه فعالیت محاربوی آن نوع مجادله بوده که در ساحه فعالیت محاربوی و یاد رمنطقه محدود بوقوع پیوند ضمانت درین نوع حرب‌ها قوتهای محدود اشترانک ورزد.

ساحه فعالیت حریقی در مناطق محدود بمقایس کوچک بوده فقط با وسائل عادی حریقی در یک قسمت خالک‌پک کشور

حرب‌های ستراحتی هستوی و یا حرب‌های مجموع الشمول ذریعی به مفکوره تیورسن‌های بین دو بلاک متضاد بهظور میرسد هردو طرف متخاصم شروع حرب تمام قوا و وسائل استراتژی هستوی خود را استعمال نمایند.

حرب‌های هستوی در ساحه محاربه عبارت از تصادمات مسلحانه بوده که در جریان آن طرفین متخاصم با سلاح عادی تکنیکی و اپراتیفی و تکنیکی هستوی بوده و مدنظر است که چنین حرب‌نباید از چوکات یک‌حرب خارج شود.

در صورت وارد کردن ضربات هستوی ممکن که قوای هستوی استراتژی

ریشه و معنی لغت

ورزش

و تربیت بدنی

از پاگرهن

سید عبدالقیوم «شا فضلی»

ورزش «تئیل» واژه دیدگاه علوم اجتماعی بـورزش «انفرادی» وورزش «اجتماعی» تقسیم میشود و اگر به مقصد اصلاح نقص بدن باشد ورزش «اصلاحی» نامیده میشود. همچنان با افروختن نام رشته های مختلف علوم - اساسی مرکب جدیدی از آن ساخته میشود مثلاً «ورزش صحی» یا ورزش روانشناسی وغیره که از دیدگاه همان علم که نام برده شده نوع رشته ورزشی را مشخص داشت.

لغت ورزش در زبان دری بمعنی کشت و زراعت نیز یاد گردیده مثلاً در بیت ذیل میگوید:-

کسی را کجا تخم یا چار پای
بهنگام ورزش نبودی بجای
همچنان فعل «ورزش کردن» - بمعنی ممارست و تمرین کردن نیز آمده چنانچه میگوید :-

با بلاهای عشق ورزش کن
خویشتن را بلند ارزش کن
ضمناً اگر «ی» نسبتی در آخر نسبتی بودن آن بهمان معنی منسوب میگردد مثل مجله ورزشی میدانهای ورزشی - جاذبه ورزشی و مانند آن.

۳- تربیه بدنی :- لغت تربیه بدنی مرکب از دو کلمه تربیت و بدنی که کلمه دوم آن منسوب بر بدن میباشد اما کلمه تربیت در زبان دری بمعنی «پروردن» و پرورانیدن و اسم مصدر پرورش استعمال میشود.

این لغت عربی و انشعابی از مصدر «ربوب» بمعنی پرورش دادن که اسم ، فاعل آن عربی یعنی پرورش دهنده است ولی بطور کلی تربیت بدنی بمعنی پرورش بدن بوسیله انواع ورزش آمده است.

قبل از آنکه مفهوم ، معنی ، مقام ورزش و تاثیر آن از دیدگاه علوم مختلف مورد بررسی قرار گیرد . لازم است طور مختصر اشاره به معنی لغت ورزش «SPORT» و تربیت بدنی Physical Education که امروز در بین تمام ملل دنیا تحت یک معنی و مفهوم مصطلح و متدالو ا است پرداخته شود .

۱- ورزش :-

لغت ورزش در زبان دری همانطوریکه از علامت مصادر آن «ش» مشخص میشود اسم مصدری است از فعل «ورزیدن» که بطور کلی به معنی عمل کردن انجام کار هایی ، بکار گماری فکری و جسمی ، و یا به معنی اجرای مرتب تمرین های بدنی به منظور تکمیل قوای جسمانی و روحی استعمال میشود . فعل امر آن ورزیا بورز اسم فاعل آن «ورزنده» و اسم مفعول آن «ورزیده» میباشد . با افزودن حرف ، کلمه و یا اسم به «ورز» به صورت اسم مرکب استعمال که از جمله «کارورز» و یا کارورزی را میتوان نام برد . از مشهقات آن لغات ورزشکار (کسی که ورزش میکند) ورزش گاه (محل انجام ورزش) میباشد از لحاظ کیفیت تدریس آن در مدارس ابتدائی - متوسط و عالی اصطلاحات ورزش - سپورت - تربیه بدنی - احصارات بدنی بطور معمول استعمال میشود .

از نگاه تاریخ ورزش بدو قسمت «ورزش باستان» و «ورزش مدرن» تقسیم میشود . از لحاظ انطباق یا عدم انطباق حرکات آن با زندگی روزانه به «ورزش طبیعی» یا «ورزش صنعتی» از لحاظ امکان اجراء آن در فصول مختلف سال بورزش زمستانی وورزش «تابستانی» از نقطه نظر مقدار فشاری که به بدن وارد میآورد کیفیت و اثرات آن بورزش «خفیف»

هقا پیمه‌ی میان حماسه‌های گشتا سینا مه

(٤٦ صفحه بقیه)

تبی و حلاوت کلام بربزو نامه هم تا حدی بخاطر پیروی
فرا و ان و مطابقت فعل بالفعل از فردوسی است آنگونه که
در بخش نخست گفته آمد ، تیم داستان تا سر حد زیادی
همان تیم رسمی و سهراپ است ، با همان گره ها
با همان پرداخت و با همان جدال . منتها شناخت رسم از
سهراپ ، در آستانه مرگ صورت میگیرد و آشنا بی رسم از
برزو هنگام اسارتیش ، از آنگذشتہ جنگ دوروزه برزو بارستم
که رسم فردای آن پسر ش را بجای خود گسیل میداد نوعی
تقلید از حنگ رسمیه و اسفندیار است .

اما دقیقی هر چه که دارد از خودش است و او مستقیماً
دبایله روکسی دیگر نیست، او فقط موضوع را بر گزینده
است و این موضوع را با تجربیات خویشتن که فراوان همه
نیست آمیخته است و او که بقول فردوسی در مدح افسر
تاجداران است (۱) اما در داستان پردازی، داستان پرداز
شتاپزده بی است که آرزو دارد، پیغامش راه را زودتر
بگوش خواننده اش برساند و انگهی او در پیش رویش منتهی
را نهاده است که نمخواهد از آن متن انحراف کند، برای
این ادعای کافیست که حتی یاد گار زیران را
بکشایم و بگیر که چگونه دقیقی محتاطانه و با امانت داری
حوادث را در تحریر نظام میکشد.

دریاد گار زریران درمورد تردد جاماسب دراظهار پیشگوئی نتائج جتنگ چنین میخوانیم : درجا ماسب بتیخش (Bitaxsh) گفت که کاش نمیزادم و چون زاده ام به بخت خویش بدور جا می بیمیر و یا مرغی شوم که بدرو یا افتم و یا خدا یگان این پرسش ازمن نمیکرد و اکنون که کرده است، مراغامی دیگر نیست، جز آنکه راستی گویم اگر خدا یگان خواهد است بر دل نمهد، به خوره ، آهور مزد به دین مزد پستان و بجا بی زریر سو گند پاد کند" دقیقی این ایات را اینکوئه به تظم میکشد :

نیامد خوش آن پیر جا ماسپ را
بروی دژم گفت گشتنا سی را
(نا تعام)

دو شرائط کنونی نیز در اکثر قریب به اتفاق زبان ممل دنیا لغت سپورت بمعنی تمرین بد نی تفریح ، جنبش بازی ، مشغول کردن سرگرمی، حرکات مصنوعی، سرگرمی دیگری، مسافتگردی، مسابقه پهلوانی، دویدن خیز زدن ، اندامختن ، تماشا و تشویق پهلوانان برای رقابت آنها در مدرسه و سائر اجتماعات، اعمال و حرکات منظم برای تقویت جسم و روح و مانند آن آمده است ولی با ترقی و صنعتی شدن جوامع معاصر که مختلف به تدریج این لغت نیز بیشتر از آنچه که در بالا اشاره شده معنی میدهد و بخصوص در جوامع صنعتی در مقابله با فنازیری ناشی از زندگی ماشینی بیشتر به معنی «تجدد یاد قول» و ایجاد تعادل جسمی و روحی شده است .

۰۳ سپورت :-
 لغت سپورت که ترجمه فارسی آن ورزش است و امروز به تعام معنی یک لغت بین‌العلی و درین تمام ملل متعرقی و نیمه متعرقی متمدن نیمه متمدن دارای معنی و مفهوم و مورداستعمال است ولی در عین حال عملاً این لغت دارای مفهوم دیگری است که بمراتب بیشتر از تفریح و سرور معنی میدارد. گرچه لغت سپورت از کشور انگلستان بواسیله زبان انگلیسی به اکثر زبانهای دنیا منتقل شده است ولی این لغت در اصل یک لغت انگلیسی نبوده بلکه لغت فرانسوی که در حدود قرن ۱۱ میلادی اصطلاح بوده که عشاير فرانسوی آنرا برای «زندگه مرقه» پکار میبردند و استعمال میگردند.

هر گاه در جستجو، ریشه لغت سپورت Sport برآئیم می بینیم که این لغت در ابتدا با پیش آرندهای مختلفی استعمال شده است از قبیل «di (disport)» و «dy» و «de sport» و «dy sport» و «de» و «dy» و «spo» بطور یکه حدس زده میشود از قرن ۱۴ میلادی به بعد در اثر استعمال زیاد پیش آوند، چنانچه خیلی لغات فرانسوی و انگلیسی در قرن وسطی پیشاو نداش حذف شده اما معنی آن استراحت مطلق، سرور و تفریح بوده است.

اگر ریشه این لغت را قبل از قرن ۱۱ میلادی مورد ارزیابی قرار دهیم متوجه میشویم که این لغت در اصل لاتینی و به شکل (*disportare*) و یا *disporto* استعمال میشود است. با توجه به اینکه در زبانی ایتالیو-کنونی نیز *disporto* به معنی ورزش و *disport* به معنی شادی و تفریح کردن و بطور کلی همان معنی را میدهد که امروز نیز بکار برده میشود، این لغت در زبان اسپانیائی نیز به عنی شکل یعنی *deporte* و در زبان پرتغالی *esporto* مورد استعمال دارد بنابران به توجه به ارتباط لغات فوق الذکروا زیک خانواده بودن آنان میتوان گفت که ریشه این لغت را نیز باشد در زبان لاتینی جستجو کرد. چه در زبان لاتین قرون وسطی لغت *disportus* و *desportare* نیز استعمال شده است. محقق دیگری لغت سپورت را مشتق از لغت *deporto*

بعنی « زندگی در بندر » میداند . چه بناء به استدلال « زندگی در بندر » در مقابل کارهای سخت بدنی و طاقت فرسای قرون و سطی در کشتی ها یکنوع تفریح همراه با نشاط و یازدهی مختلف بوده است .

بر عکس معنی مفردی که امروز لغت ورزش در زبان انگلیسی دارد تاچندی پیش بعنوان یک اسم جمع بخصوص به معنی انواع بازیهای مرکب یکار برده می‌شد. چنان‌چه در کتابی که اسقف مرتون در سال ۱۶۱۷ بناء به امر حاکم وقت انگلیس جا کوب اول تحت عنوان *Book of sports* نوشته است لغت ورزش به عنوان اسم جمع استعمال شده است این شخص در تاریخ ۲۷ ماه می ۱۶۱۸ یعنی یکسال بعد طی انتشار نشریه «بنام» *Decitation of sports* برای همه مردم انگلستان و کشور انگلیس از ورزش‌های مجاز و غیر مجاز نام برده است.

مستقل ایتالیه اثر کوچکی بر حادث سیاسی و نظامی داشت چونکه قدرت مذکور مخصوص ساختمان و اندیشه‌های قرون وسطانی بود این قدرت مجبور بود یک قلعه واحد را مهار کرد در محاصره بکشند و بالاخره هم بانا میدی از تسخیر آن ترک محاصره کند. مگر تاخت قشون جدید فرانسه به ایتالیه که شهرها و دولت‌ها را به سرعت بی‌ساقهای در دست مهاجمین قرارداد تمام آن معیارها و اندیشه‌های سابقه را در مورد تاثیر قدرت نظامی بر روابط بین المللی دگر گون ساخت و کاری را که قشون و فوج ساقه قرون وسطانی در ماهها و سالها انجام داده نمی‌توانستند قشون جدید با استفاده از نیروی توپچی و پیاده جدید را در چند روز به نتیجه میرساند این موضوع سبب شد که توازن بین المللی سابقه که متکی بر قدرت اردوهای سابقه بود دفعتاً برهم خورد و اقدامات عسکری تعیین کننده سر نوش دولت قرار گیرد.

این حادث و تحولات بزرگ در ماهیت قدرت عسکری ماکیاولی را چنان تحت تاثیر قرارداد که در اندیشه هایش پایه دولت را یک تشکیلات شایسته نظامی تلقی کرد و گفته معروفش را به این الفاظ بیان داشت که با وعظت دولت فقط هنگامی تضمین میگردد که در نظام سیاسی موفقیت خاص

درا و آخر قرن پانزدهم هنگامیکه استفاده از نیروی آتش توپچی تازه در برخی از اردوهای اروپائی عمومیت یافت و سیستم‌های عسکری قرون وسطانی را دستخوش انقلاب عظیمی قرار داد و توجه به اهمیت پیاده تشکیلات و طرق استعمال آنرا در ساختهای قلعه که قرنها از نظرها افتاده بود با ردیگر احیا کرد، قشون فرانسه بسیار ۱۴۹۴ تجت قیادت شارل هشتم با برخورداری از قدرت توپچی و پادشاهی پیاده جدید مویس چون سیلاخ خروشانی بر شبهه جزیره ایتالیه فرود آمد و در نتیجه تشکیلات سیاسی ایتالیه را کاملاً زیر ورود کرد. این حادث در تاریخ حرب با توجه زیادی مورد مطالعه قرار گرفته است چونکه حادثه مذکور در پهلوی سایر ویدادها سبب شد که متکرین عسکری و سیاسی به اهمیت قدرت عسکری در ساختمان سیاسی جامعه و روابط بین المللی توجه بیشتری نشان دهد. یکی از اشخاص بر جسته این عصر که اندیشه‌های جدیدی را درین زمینه عرضه داشت عبارت از اندیشه‌مند معروف ایتالیو ماکیاولی بود که عده‌ای اورا احیا کننده صنعت حرب در اروپا می‌داند. او که درین عصر زندگی میگرد و تأثیر عملیات قشون بزرگ و مجهز فرانسه را در ایتالیه به چشم سردیده بود به یک

نقش قدرت نظامی در روابط بین المللی

از جگرن ارکانعرب علی احمد جلالی

قدرت عسکری تامین شود. آنچه که توجه ماکیاولی را به روابط بین تشکیلات سیاسی و نظامی معطوف داشت تجربه دوران زندگیش بود زیرا او خود می‌دید که استقلال ایتالیه به مخاطری در مدت کوتاهی ازین رفت که قدرت نظامی آن کفايت خاص را نداشت و نه به آن توجهی بعمل آمد بود. او قدرت نظامی سابقه ایتالیه را با شرایط متحول و متغیر آن عصری که معیارهای زندگی قرون وسطانی را کاملاً زیور و میکرد کافی نمیدانست و دگر گونهای حیات سیاسی، اجتماعی و اقتصادی قرون جدید را موثر بر قدرت نظامی میدانست که باید مطابق با اوضاع جدید هم آهنگ گردد. این موضوع بر یک واقعیت خیلی ها سهم روشی انداخت و آن عبارت ازینست که بین اوضاع و تحولات سیاسی، اجتماعی و اقتصادی از یکطرف و قدرت نظامی از جانب دیگر روابط نزدیکی موجود است. شاید بتوان گفت که این واقعیت تاریخ‌گار ما اهمیت خود را از دست نداده است. به همین ترتیب آنچه از اندیشه‌های ماکیاولی در زمینه مبانی قدرت که قدرت نظامی عنصر مهم آن میباشد

بررسی جدید در مورد رابطه قدرت نظامی با ساختمان سیاسی جامعه و روابط بین المللی تمايل یافت و نتیجه آن اثر معرفتی می‌باشد که این اتفاق (صنعت حرب) نوشت و علاوه بر آن نظریات خود را در آثار دیگری نیز ابراز داشت. زمانیکه قشون فرانسه بر ایتالیا تاخت بر دیگرانی چون سایر ایتالیویان بوضوح مشاهده کرد که سیستم سیاسی آنکشور به چه سرعی در هم ریخت و قوای بیگانه به چه سهولتی بر سر زمین میخیلف ایتالیه حاکمیت یافت. در آنوقت در ایتالیه پنج دولت عملده وجود داشت که عبارت بودند از: دولت کلیسا دولت ناپل، دولت نیز، دولت میلان و دولت فلورانس دول مذکور تا آنوقت همواره سعی داشتن توازن قوا را بین خود حفظ نمایند تا در روابط ایشان استقرار مورد نظر ادامه یابد. این دولت‌ها در حالیکه جدا از هم دیگر به زندگانی سیاسی دوام میدارند دارای قدرت نظامی کوچکی بودند که باهم توحید یافته نمی‌توانست. در نظر آنها قدرت نظامی از روی معیارهای موجود در ایتالیه ارزیابی میشد و آن معیارهای بود که براساس آنها قدرت نظامی هر دولت

دوم جهان تقریباً به یکصد و چهل و پنج میلیون (منجمله تقریباً پنجاه و پنج میلیون مقتول) میرسد. دلیل اصلی این تلفات بی سابقه از یکطرف بلندر فتن قدرت تخریبی اسلحه و سایر متنوع مجادله و از جانب دیگر وسعت ساخته حرب بشمار می‌رود. چنانچه در حرب اول جهانی و شش دولت با نفوذ مجموعی بیش از یک میلیارد نفر شامل حرب شدند و بطور مجموعی در حدود هفتاد میلیون سر بازرا وارد صحنه های جنگ ساختند. این ارقام در مورد حرب دوم جهان هنوز هم بزرگتر اند طور یکه در حرب مذکور شصت و یک کشور با نفوذ مجموعی یک میلیاردو هفتصد میلیون نفر در حرب اشتراك جستند و مجموعاً یکصد و ۶۰۰ میلیون عسکر را به مقاصد حرب تحت سلاح درآوردند.

پس از حرب دوم جهان با وجود یکه حرب بین المللی بسویه دو حرب گذشته جهان صورت نگرفته است اما نقش قدرت نظامی در روابط بین المللی به هیچ وجه تقليل نیافرته بلکه میتوان گفت که نقش آن در تامین توازن قوا و تجدید خطرات حرب بیشتر از گذشته موثر بوده است. البته انکشافاتی که پس از حرب دوم جهان در جهت تامین صلح و حل پر اblem های بین المللی از طرق مسالمت آمیز صورت گرفته خیلی ها قابل توجه و بی سابقه می باشند مگر با وجود آنهم میتوان گفت که این موضوع در عین زمان شکل حرب و تشدید را تحول داده و از جانب دیگر تا اندازه زیادی بر توازن قوا در روابط بین المللی متکی بوده است زیرا با وجود آمدن اسلحه ذریعی و امکانات استعمال آن در ساخته ستاریزی، اوپراتیفی و تکنیکی و موازی با آن انکشاف قابل ملاحظه اسلحه غیر ذریعی در نتیجه پیشرفت های تحقیکی چهره حرب در تمام ابعاد آن به پیمانه بی سابقه ای مدهشت و خطر ناکتر شده است. چنین خطرات محتمله و تلفات بی سابقه ای که حرب جهانی با استعمال اسلحه ذریعی در تمام جهان بیمان آورده اند در حقیقت بدون آنکه حرب را یکسره از ساخته روابط بین المللی خارج سازد ممکن نشکل آنرا تغییر داده و متناسب به آن تلا شهای سیاسی و نظامی تنظیم یافته اند و یا کوشش به تنظیم آنها صورت گرفته است بدون تردید احتمال استعمال اسلحه ذریعی در حرب جهانی تا اندازه زیادی قبول خطر حرب را بسویه جهانی و با استعمال اسلحه ذریعی مشکل ساخته مگر طور یکه ذکر یافت سایه حرب را در روابط بین المللی از بین نبرده است و حتی این مسئله سبب شده که در اشکال استعمال قدرت نظامی و یا تهدید توسط فوت تنوع بیشتری بیمان آید و ساخته استفاده و توسل به اعمال تشدید آمیز و سیعی شود چونکه کشورها در حالیکه هنوز هم حرب را برای تامین مقاصد سیاسی خویش بحیث وسیله نهائی تلقی میدارند شکل اجرای آنرا متناسب با اوضاع و شرایط معاصر هم آهنگ ساخته اند. این

بر می آید روابط بین المللی طی قرنها تحت تاثیر معیارهای قدرت نظامی قرار گرفته است. این موضوع طی حوادث بعدی در قرون جدید و معاصر در فعالیت های مختلف و در مناطق مختلف تأثیرگذشده است منتها ماهیت قدرت با تحول شرایط زندگی و انکشاف علمی و تکنیکی وبالاخره توسعه روابط همه جانبه بین ملل جهان تحول پذیرفته است.

امادره رصورت با در نظرداشت نقش حرب در روابط بین المللی میتوان گفت که حرب چیزی جز یک عمل سیاسی بشکل دیگر نیست همانطور یکه کلزاویز در تعریف آن گفته است و اهمیت این نقش در روابط بین المللی بیشتر از همه از طریق بررسی تاریخ واضح میگردد. بیانید باری به احصایه هاوارقام درین زمینه توجه نمائیم. طبق محاسبه یک دانشنامه مویدنی در طول پنج و نیم هزار سال گذشته در جهان به تعداد چهارده هزار و پنجصد حرب صورت گرفته و در آنها بطور مجموعی تقریباً معادل نفوذ فعلی جهان تلفات بیان آمده است. سوروكین در اثر معروفش (دبنا میک اجتماعی و کلتوری) توضیح میدارد که در طول تقریباً دو نیم هزار سال گذشته عده ای از ممالک اروپائی که مورد مطالعه اش قرار گرفته اند مجموعاً نهصد و چهل و هفت حرب بزرگ را انجام داده اند و به این ترتیب هر کدام بطور متوسط در هر دو سال یکباره حرب اقدام ورزیده اند. بروفیسر رایت در کتابش بنام (مطالعه حرب) مینویسد که از سال ۱۴۸۰ تا حرب دوم جهان در جماعت بین المللی به تعداد دو صد و هفتاد و چهار حرب صورت گرفته است. اما آنچه بیشتر ازین همه ارقام جلب توجه میکند اینست که اخیراً یکی از اعضای صلب احمر بین المللی تذکرداد که در طول سه هزار و چهارصد سال تاریخ شناخته شده بشر صرف دوصد و پنجاه سال صلح عمومی در جهان وجود داشته است.

ازین ارقام بخوبی بر می آید که حرب در روابط بین المللی ساخته مهمی را تشکیل میدهد و در گذشته جوامع بشری به پیمانه وسیعی با حرب واستعمال قدرت نظامی سروکار داشته اند درین ضمن با پیشرفت هائیکه تدریجیاً در جنبه های مختلف زندگانی اجتماعی، سیاسی و اقتصادی بشر بیان آمده قوای نظامی نیز تکامل یافته و حرب از حیث کیفیت از شکل ابتدائی خود به شکل امروزی تحول وسیعی یافته است. حرب های ابتدائی که توسط قوای کوچک و کم تنوع در ساخته های محدود و با اسلحه بسیط اجرا میشد بالاخره بشکل یک مجادله مغلق به اشتراک او و سایر موقعيت های سه گانه جغرافی یعنی بحر، بر و هوای صورت گرفته میتواند تحول پذیرفته و ضمناً تلفات آن به تناسب حرب های گذشته خیلی ها افزایش یافته است. قرار میجانات دست داشته اندازه تلفات بشریت در حرب اول جهانی به تقریباً سی میلیون (منجمله تقریباً دوازده میلیون مقتول) و در

(Status quo) در تمام موارد، زیرا در بسا نقاط جهان وضع بوجود آمده که محصول گذشته می باشد در نتیجه حاکمیت یک جانبه بین آمده است نه دو اثر موافقت مسأول طرف های ذمعلقه این موضوع مخصوصاً در مناطقی که مدتی در استعمار قدرت های بیگانه بسر برده اند بخوبی مشهود میگردد. گذشته از آن پانزده کشیدن جهان به همدیگر و توسعه روابط بین المللی صلح نمیتواند برایک وضوح ساکن متکی شود بلکه لازم است که پیوسته انسکاف داده شود زیرا وضع بین المللی و روابط متملی یک شکل ثابت را اختیار نمیکند بلکه پیوسته در حال تحول و توسعه می باشد و بنا برین باشد انسکاف صلح موازی با این تحولات سیر نماید و در هر وقتی که این هم آهنگی بین توسعه روابط، انسکافات جدید و انسکاف صلح از میان برود حرب با چهره خطرناکی بر روابط بین المللی سایه می اندازد. بدین ترتیب صلح جهانی صرف به حل پر اblem های ساقه و موجوده بین المللی مربوط نیست بلکه حل عادلانه پر اblem هایی که در آینده بوجود می آیند نیز درین زمینه حایی اهمیت زیادی می باشد و در یک جهانیکه سرعت تحول می نماید بین آمدن پر اblem هادر روابط بین المللی در آینده بسیار امکان دارد و در صورتیکه تعامل به حل این پر اblem ها از طرق مسالمت آمیز بین آید توسل به قدرت نظامی بشکل اجرای حرب یا تهدید توسط نقش قدرت نظامی را در روابط فعلی و آینده بین المللی بخوبی روشن می سازد.

به اینصورت میتوان گفت که قدرت عسکری در عصر موجوده نیز منعیث یک وسیله سیاست از عوامل قاطع در روابط بین المللی و تمایلات معاصر در جهان بشمار میبرود و با در نظر داشت این حقیقت که ساحة سیاست بین المللی اساساً یک ساحة روابط متقابل قوه از حیث سیاسی، نظامی، اقتصادی، اجتماعی و کلتوری می باشد و در آن تولید هر نوع فشار (سیاسی، اقتصادی، عسکری، روانی) با تکا بر قدرت بعمل آید واضح می شود که در شرایط معاصر نقش قدرت نظامی در صلح و حرب یک عامل موثر بر روابط سیاسی تلقی می شود طوریکه این قدرت در سیاست خارجی بحیث یک عنصر تامین غایه های ملی بشکل تشدید آمیز در صورتیکه تهدیدات خارجی موجب استعمال آن گردد، بشمار میبرود و یا بحیث پشتونه سیاست خارجی بشکل یک وسیله باز داشتن طرف مقابل از توسل به اقدامات تشدید آمیز موردن استفاده قرار می گیرد که در اصطلاحات جدید بنام (Dissuasion) و (Deterrence) یاد می شود. به همین ترتیب قدرت عسکری در داخل بحیث یک تکیه گاه قبل اطمینان جهت حفظ سیستم ها و دلچسی های ملی، تضمین امنیت و آرامش عمومی و مجادله با تحریکات و تحریکات خارجی که از واقعیت های تلح

حاده را میتوان حتی در تیوری های استعمال قوای عسکری مشاهده کرد طوریکه اگر روز گاری ستراحتیزی کاملاً در چوکات اندیشه های استعمال قوای عسکری در حرب مدنظر گرفته می شد در شرایط فعلی مفهوم ستراحتیزی تا حدود زیادی ماورای مفهوم ابتدائی عسکری آن توسعه یافته است زیرا همینکه جامعه و حرب بطور دوامدار مغلق شدند و با یکدیگر ارتباطات و همبستگی های فراوان و چند جانبه یا فنتند عوامل عسکری بطور روز افزون غیر قابل تفکیک از عوامل غیر نظامی قرار گرفت و ملن ضرورت احساس کردند که عوامل سیاسی، اقتصادی، تخفیکی و روانی را با عناصر عسکری در اداره پالیسی ملی خویش متناسب و هم آهنگ سازند. بدین ترتیب نقش قدرت نظامی نه تنها در ساحة حرب مانند گذشته قابل توجه می باشد بلکه در عین زمان در فعالیت های دپلوماتیک، اقتصادی و اجتماعی نیز اهمیت زیادی یافته است. با چنین طرز تفکر جدید تعریف ستراتیزی با گذشته فرق های اساسی دارد و برخی آنرا علم و صنعت استخدام قوای مسلح یک کشور جهت بدست آوردن اهداف پالیسی ملی از طریق استعمال قوت یا تهدید ذریعه قوت تلقی میدارند و این جمله (تهدید ذریعه قوت) اهمیت زیادی به نقش قدرت نظامی در پالیسی زمان صلح می پخشند که تلاش های سیاسی برآن اتکامی ورزد.

بنا برین پس از حرب دوم جهان خطرات محتملة استعمال چند جانبه اسلحه ذریعی اندیشه های تباہی مقابله را میان قدرت های بزرگ بین آورد و این موضوع سبب شد که از یک طرف در روابط قدرت های بزرگ تقابله مسلحانه بتد ریج جای خود را به مذاکرات و تفاوتات بدهد و از جانب دیگر مشکلات در قبول خطر حرب ذریعی باعث شد که حرب سرد و حرب محدود به پیمانه وسیعی در مناطق مختلف جهان جانشین حرب گرم شود و بالاخره هم خطرات احتمالی کشیدگی ها در روابط بین المللی توجه قدرت های بزرگ را به پایان دادن به حرب سرد و برقراری دیباتنت معطوف ساخت. مگر در تمام این انسکافات یعنی مذاکرات، حرب های محدود و دیباتنت نقش قدرت نظامی بیشتر از هر وقت دیگر واضح و روشن می باشد و شاید بتوان آنرا منعیث یک عامل سریع تلاش های مسالمت آمیز و برقراری صلح از طریق توازن قوا بحساب آورد. البته این تحولات مصالحتی در روابط قدرت های بزرگ تحولات خیلی ها مثبت و مفید قرن بیستم بشمار میروند چونکه صلح جهانی یک ضرورت اساسی بشریت است ولی باشد و شاید بتوان در عصر موجوده صلح صرف از طریق انسکاف آن در یک جهانیکه سریعاً تحول می پذیرد بشکلی که متکی به حل عادلانه و منطقی قضایا و پر اblem های بین المللی باشد محافظه شده می تواند نه با محافظه کردن وضع بوجود آمده

برای بحث تلقی شده می‌تواند نه اینکه کاملاً یکی ازین

حالات ها نفی گردد.

البته درین گونه بحث نمی‌توان نظر آنهاست را تائید کرد که قانون تنافع للباقرا که از قوانین عمومی زندگی حیوانی می‌باشد بالای زندگی انسان تطبیق میدارد زیرا که انسان از آغاز پیدایش پیوسته ازموازین و معیارهای زندگی حیوانی بلندتر رفته و خود را از سوق طبعی آزاد ساخته و به ارزش های والاتر زندگی گرایش یافته است. مگر درین ضمن نمی‌توان اتکا کرد که قوه و تشدد در تنظیم روابط جوامع بشری ذات مهی داشته است. زیرا واضح است که رقابت مجادله بین افراد در داخل یک جامعه اگر در اوایل بیشتر شکل تشدید آمیز داشته بااخره با بیان آمدن ساختمان سیاسی در جامعه تابع قوانین و قواعد خاصی شده است. چنین ساختمان سیاسی که موجود دولت می‌شود موظف بدفاع از منافع مشترک اجتماع می‌گردد. تحت چنین شرایط وقتی قدرت عامه در دولت تمرکز یا بد تضمیم و مقررات دولت در زمینه روابط بین افراد و گروه های داخل جامعه دارای مؤیده هائی می‌شود که قدرت خود را از قدرت عامه می‌گیرد. بدین ترتیب مجادله بین افراد در داخل جامعه شکل مسالمت آمیز و قانونی را بخود می‌گیرد و هر کس میداند که ماورای میل و اداره شخصی او میل و اراده عالیتری وجود دارد که باشد از آن اطاعت نماید. در نتیجه بجای تنافع للباقا اتحاد و همکاری بشری به مقاصد مخصوصیت مجموعی بین افراد و قانونی آوردن شرایط بهتر زندگی برای همه ادامه می‌باشد. یکی از نویسندهای معاصر درین مورد تبصره کرده می‌گوید که حتی در داخل یک ملت که روابط افراد توسط قانون تنظیم می‌گردد آنچه را که انسان قابل حمایت حس می‌کند باید بر مبنای قوه اتکا ورزد. به همین ترتیب درین باره مقوله معروفی از پاسکال پیاد گار مانده است. که می‌گوید «عدالت بدون قوه ضعف و بسی کفایتی را بارمی آورد و قوه بدون عدالت موجب ظلم و ستمگری می‌شود. بنابرین لازم است که قوه و عدالت باهم توأم گردد تا آنچه که عادلانه است قوی گردد و آنچه که بوسیله قوه اجرامی شود عادلانه باشد.»

مگر چنین وضعیتی که در آن یک اتوریته مرکزی حاکم بر روابط ضروری اجتماعی باشد در روابط بین المللی هنوز بین این نیامده است و جهت ازین بردن حرب و تشدد بشکلی که جمیع روابط بین دولت شکل مسالمت آمیز را بخود گرفته باشند از طریق ناقدساختن قوانینی که دارای مؤیده های کافی و موثر باشد - توفیق حاصل نشده است. اگرچه موسسات جهانی مانند سوسمائی ممل متحد برای تامین صلح و عدالت در جهان یک مرجع بین المللی بشمار می‌رود ولی در بساموارد تصمیمات آن در ساحة عمل تطبیق نمی‌گردد زیرا برای تطبیق این تضمیم تضمین کافی قوت موجود نیست. تحت چنین

عصر مامی باشد تلقی شده می‌تواند.

این نکته قابل توجه است که برخی جریانات و تمایلات فکری مخصوصاً درده سال اخیر وضع بوجود آمده بین المللی را عامل تشویق کنندهای برای عدم تشدد و پاسیفیزم (*Passifisme*) دانسته سعی ورزیده اند نقش قدرت عسکری را در صلح و حرب کوچکتر وغیر ضروری تر جلوه دهند. آنها ادعاد ازند که توجه بیش از حد به نقش قدرت عسکری در روابط بین المللی در ذات خود اوضاع تشنجی را بیان می‌آورد که ممکن است حرب را تشویق نماید. طرفداران پاسیفیزم ادعاد ازند که در مقابل ملیتاریزم مجادله می‌کنند مگر در حقیقت پاسیفیزم پیشنهاد عده زیادی از آنها بر تمايلات خاص سیاسی و سایکالوژیک اتکادار است که نقابی از عدم تشدد بروی آن کشیده است بصورت عمومی پاسیفیزم عبارت از مجموعه دو کتورین هائی است که ذه تنها حالت صلح را بر حالت حرب ترجیح میدهد بلکه علاوه بر آن داعی تامین وسائل حفظ صلح و جلوگیری از حرب یا حرب ها می‌باشد.

از نظر خصوصیات عمومی این تعریف یک اختلاف را بین دونوع تمايل بوجود می‌آورد که عبارتند از پاسیفیزم-زم پرسیبی (که مخالف تمام اقدامات خصمانه می‌باشد) و پاسیفیزم قسمی که مخالف یک نوع حرب مشخص قرار می‌گیرد و به مقصد تقویه موقف خود تبلیغات خویش را در چوکات پاسیفیزم پرسیبی بعمل می‌آورد. طور یکه با اتکا بر روش های پاسیفیزم پرسیبی با حرب مخالفت ورزیده مگر در عین زمان از برخی اشکال حرب حمایت و پشتیبانی می‌کنند. این موضوع در ذات خود ماهیت پاسیفیزم را از صلح گرایانی بیرون می‌کشد.

درین شکی نیست که روحیه انسان متکی بر ارزش های اخلاقی و معنوی فقط تا صلح را ستایش و حرب و تشدد را تقویح می‌کند و به اینصورت صلح در نظر روح انسان یک پدیده خوب است که باشد از اکشاد ادله شود و حرب حادثه نامطلوبی می‌باشد که باشد در این بین بردن آن کوشش بعمل آید. مگر چنین طرز تلقی بعضی تحلیل موضوع رادر و قتیکه حرب و صلح کاملاً از زاویه اخلاقی مورد بررسی قرار گیرد و بطور مجرد بر آن بحث صورت گیرد باشد خاطر نشان ساخت که جدا می‌سازد. این نکته را نیز باشد خاطر نشان ساخت که اگر عده ای انسانها در روی زمین آرزومند صلح می‌باشند عده ای هم وجود دارند که تشدد را وسیله تامین خواسته های خود می‌دانند. در گذشته نیز انسانها همان نظرور یکه صلح را خواسته اند حرب های زیادی را نیز اجراء کرده اند و در حقیقت مفهوم و کلمه (صلح) بخاطری در فرهنگ بشر بیان آمد که پدیده ای بنام (حرب) هم وجود داشته است پونکه بانفی حرب، صلح نیز دیگر یک لغت قابل فهم بوده نمی‌تواند. پس صلح و حالت حرب چیست موضوع مفیدی

مصنوعی مبتكی به قوه خالص مادی را بوجود آورده است باعث بیان آمدن حربهای داخلی مخصوصاً در جهان سوم واقع میگردد و چون دلچسپی‌های قدرت‌های خارج ساده در اثر این حوادث در تصادم واقع می‌شوند یک شکل دپلوماسی ماورای ملل اکتشاف می‌کند.

بدین ترتیب میتوان نتیجه گرفت که در شرایط فعلی ساخته سیاست بین المللی یک ساخته روابط فومن از هیئت، اقتصادی، اجتماعی و کلتوری بشمار می‌رود و در نتیجه آن تامین غایه‌های ملی در عرصه بین المللی مخصوصاً در شرایط معاصر که روابط متقابل بین ملل جهان بطور بی سابقه ای توسعه یافته است - با درنظر داشت روابط فومن به اشکال مختلف صورت می‌گیرد و جریان دیپلماتیکی پس از تامین غایه‌های تا اندازه زیادی مبتكی بر روابط متقابل فومن در ساخته بین المللی بشمار می‌رود. پس در اثر این وضعیت اگر بر حرب جهانی واستعمال نا محدود قدرت نظامی در ساخته بین المللی تجدیدات وضع شده است شکل حرب و مجدد لمه مسلحه تحویل یافته که درینصورت باز هم نقش قدرت نظامی کاملاً مشهود می‌باشد و نه تنها نسبت به گذشته تقلیل نیافته بلکه افزایش هم پیدا کرده است.

بادر نظر گرفتن مطالبی که ذکر یافته و واضح می‌گردد که بیان آمدن اسلحه ذری و پس از حرب دوم جهان، استقرار توازن ذری و تکامل بی سابقه اسلحه غیر ذری به هیچ وجه نتوانسته است با درک خطرات احتمالی آن سایه حرب را ازین ببرد بلکه مقتها شکل حرب را تغییر داده و با اوضاع جدید مطابق ساخته است. این موضوع نقش قدرت نظامی را در روابط بین المللی نه تنها کم نساخته بلکه به تدریج افزایش پخشیده است. شاید دلیل اصلی آن این باشد انسان هیچگاه با احساس محدودیت در استعمال یک وسیله سکون را نمی‌پذیرد بلکه به جستجوی وسایل دیگر می‌پردازد. این وسایل دیگر در عصر ما تا جاییکه حرب را علاقمند می‌سازد خیلی ها تنوع یافته است. مثلاً از ختم حرب دوم جهان تا سال ۱۹۶۷ به تعداد ۷۹ حادثه حریق بشمول حربهای منطقه‌ی، مذاخلات عسکری، اغتشاشات داخلی و غیره در کشورهای جهان صورت گرفته و پس از آن تا سال ۱۹۷۳ به تعداد ۳۳ حادثه مشابه رخداده است و صرف در سال ۱۹۷۴ به تعداد ۲۰ مورد نمایش قدرت عسکری در جهان بیان آمده است.

بنا برین واضح است که حادثی چون تحریکات خارجی، مذاخلات عسکری، حربهای محدود و منطقه‌ی از واقعیات این عصر بشمار می‌رود و درین ضمن دیده می‌شود که تنوع روزافزون در استعمال قدرت عسکری صرف محدود به تصادمات

شرایط و قیکه دلچسپی‌های ملی دول مورد تهدید قرار گیرد یامنافع ملی آن‌ها پامال گردد توسل به حرب یک حادثه معکن بشمار می‌رود. امکان حرب در چنین شرایط مربوط به قدرت نسبی در برابر دشمن با درنظر داشت اوضاع و شرایط عمومی ملی و بین المللی می‌باشد. چنین تحلیل در مورد رابطه قوت و سیاست دول درصلاح و حرب درگذشته نیز صورت گرفته است و در شرایط فعلی اگرچه این رابطه به اهمیت خود باقیست اما در اثر بیان آمدن اوضاع تازه آنقدر عمیق و پیچیده شده که به قول نویسنده‌ای بین یک قوه اساساً سیاسی شده و یک سیاست اساساً برخوردار آ میز فرق واضح روابط غیرقابل تغییر و ثابت وجود ندارد. البته درین شکنی نیست که مفهوم قدرت و حرب در شرایط فعلی و سیعتر از مفهومی است که در گذشته به آن تعلق می‌گرفت زیرا قوت در شرایط امر و زره به پیمانه و سیعی قدرت و استقرار سیاسی، اجتماعی، ایده‌لوژی و اقتصادی را نیز اختوا می‌کند و بنابرین صرف قدرت نظامی نمیتواند نظم و استقرار مورد نظر را در روابط داخلی و با تطبیق غایه‌های مطلوب را در روابط خارجی تامین کند بلکه با ید قوه در هر دو مورد با درنظرداشت اوضاع فعلی جهان پاساژر عناصر قوت که ذکر یافت توأم گردد و درنتیجه آن ممکن است در عصر امروز یک قدرت کوچک با تعقیب روش بهتر و استفاده از شرایط بین المللی در برابر یک قدرت بزرگ به موقیت برسد. این موضوع در حالیکه اهمیت قدرت نظامی را کمتر نمی‌سازد نقش سایر انواع قدرت را تجلی میدهد که بطور متعددانه با قدرت نظامی و یا یک جهان بینی در حوادث ملی و بین المللی نقش اساسی را در روابط بین المللی بازی می‌کند.

بنابرین درحالیکه بیان آمدن توازن ذری و مشکل شدن قبول خطر حرب جهانی در ساخته بین المللی بر عکس گذشته محدودیت‌های بزرگی را بر اجرای حرب به اشتراک مستقیم قدرت‌های بزرگ وارد ساخته و مجادلات غیر کلاسیک (گریلانی) عمومیت یافته است یکنوع تمايل به انتقال حرب از ساخته جهانی به ساخته‌های داخلی دول و بعضی منطقه‌ی بیان آمده است چنانچه طبق مطالعات یکی از نویسنده‌گان از جمله ۸۴ تصادمی که بین سالهای ۱۹۲۹ و ۱۹۶۸ در جهان رخداده است صرف ۲۸ تصادم آن شکل تصادم بین دولت‌هارا داشته و متباقی آن تصادمات داخلی بوده‌اند به قول نویسنده دیگری از جمله ۹۷ تصادم منطقی صرف ۱۵ تصادم آن شکل تصادم بین دولت‌ها را داشته است. این نکته قابل تذکر است که از یکطرف نزدیک شدن کشورهای جهان به هم دیگر از حیث روابط و دلچسپی‌های مختلف و از جانب دیگر بقایای استعمار گذشته که در برخی موارد قلمروهای

په چمتو او مکمل حالت کبی د موټر لرونکی

واسطی ساتل

دامرام او فکر هغه وخت حاصلیدلی
شی چد واسطی د ۳۰۰۰-۵۰۰۰ کیلو مترو
اندازه وهلی وي همدا رنگه
فوماندانان دی به دغه وخت کبی ووینی
چه به خراب سرک او بدمسفر او په
سرعت سره دریوری اجرانه شی دموټر
لونکی واسطی د باور ور او دخدمت
ددوری او بدواالی دهغی دېترولو
او آئیلو او محافظتی او ساتنی درجی
پوری اړه لري . ځکه چه د تیتی درجی
پطروول او آیل دواسطی د پستونو،
رنګونو او داشتعال د حجر و د کار بونی
کولو سبب گرزي .

دهواد موسم راز راحلات دواسطی
په پطرولو او دهغی د سیستمونو او
مکانیزمونو په وظیفو باندی تاثیر اچوی
دمثال په ډول په تاوهه اقلیم کبی
د حرارت درجه پورته کبی او هوا
د ګر دشخه ډکه وي دغه شی بايد په
نظر کبی و یوں شی په لمري محل بناشي
چه هوا دانجن په کار باندی خپل تاثیر
واچوی خصوصاً دانجن په سرو نکی
سیستم کبی تاثیر رابنکاره کړی ددی
خشخه مرام داشی دی چه ددی ډول کار
محکمیو په جدی توګه د سرعت په هکله
ورکړشوو تعليماتو په نظر کبی نیولو
سره تامینوی دموټر لرونکی وسطی
دبور بايد په دوامداره او ثابت شکل
د سرو نکی مايچ د حرارت درجی ته
ستړگی اړوی پرته له دی بنا ئی چه
د حرارت درجه ډپه ژرې پورته شی او
دانیلو فشار نیت او انجن ډېرژر ګرم
راسی .

خینی دریوران هشه کوي چه په

درجه په نورمال شکل ساتل یوضوري
کاره دی همدا رنگه آئیل بايد
دروغه نیاتو په سیستم کبی په منظم
شکل سره بدل کړشی د آئیلو د لمري
 محل د پاره بدلوه هغه وخت بايد اجرا
کړشی چه دموټر لرونکی واسطی
کیلو مترا ۳۰۰ - ۲۵۰ پوری
رسیدلی وي .

او د پارچو د چلولو خڅه وروسته
هم اجرا کړشی .

کوم وخت چه د نوو آئیلو سره
دروغه نیاتو سیستم د کېږي داهم
ضرور دی چه د رقيق فلترا عنصر
بېرته شای په خای کړشی او یاده غی
صافونکی پاکشی بل مهم تکی دادی
چه ده غوښه کونو خڅه کارو اخستل شی
چه مخنی او اوار او تغیر کونکی وي .

موټر لرونکی واسطه با پدې بی د تریبل
څخه حرکت و کړی او سرعت ئی هم
داغلشمی سرعت په اندازه چه ورته حساب
شوي دشپیتو فیصد و خڅه زیات نه شی
او هم دهغی بار د ۷۵ فیصد و خڅه
زیات نه بارېږي .

کوم وخت چه د چلولو وخت سرته
رسیپری د دیورانو ته د جزو تامونو
دقیقانه لخوا امرور کړول
کېږي چه د کار بوراتور خڅه تحدید
کونکی واشروباسی او یا دیز لسی
انجنونو ته پوره تفديه ورکړشی .

د دی کارونو وروسته لعپی قدمه
ترمیم سرته رسیپری .

دابه د مره درست هم نه وي چه
د چلولو خڅه وروسته دی دانجن ټول
قسمتونه په مناسب شکل ګوندی کار
ورکړی .

تجربه نېښی چه دموټر لرونکی
واسطی د ټولو سیستمونو ، پارچو او
مکانیزمونو د باور ور او دخدمت
داو پدی مودی کار او فعالیت په یوه
زیاته اندازه د واسطی د فعالیت
دور کړشوو تعليماتو په نظر کېښی
نیولو د اصول پوری اړه لری او خصوصاً
په ربیتا چه دموټر د پارچو د چلولو
په وخت کېښی دا همیت وردي .

او د دی سبب هم ګر زی چه ټولو برخو
قسیمتو، د انجن د مکانیزمونو
او دقوی د تولید کونکو پارچو
دفعالیت او د کار د ساحی آسانیا منع
ته راوري .

دموټر د پارچو چلولو وخت د نوو
وسایطو او دهغه و سایطو د پاره چه د
ترمیم په مرام معاينه شوی وي او یا
منځنی ترمیم ته اړشوي وي لکه
(دانجن بدلوه) پلانېږي چه ده یو
وسایطو د پاره په معمولی ډول ۱۰۰۰ د
کیلو مترا خڅه وروسته دغه پلان
 بشپړ یووي .

د لمري محل حرکت خڅه پخوا
قو ما ندانان دریوران دواسطی
دفعالیتونو د خصوصیات تو سره آشنا کوي
چه دغه خصوصیات د حرکت کولو
دفعالیت او نوره وظیفو خڅه عبارت
دی .

مګر کوم دا همیت ور تعليمات چه
د کار او چلولو په وخت کېښی په نظر
کېښی نیول کېږي په مختصر ډول
سره لاندی ذکر کېږي :
دروند بار او د کرنکشافت زیات
سرعت په جدی توګه منع دی د حرارت

د بیر نگونود ذوب کید لو سب و گرzi
که آئیل بدل او د تعلیماتو سره سم
فلتر کم شی دانجن د خدمت کولو دوره
او بدوی .

دمثال په ډول کوم وخت چه د
دقیق فلتر عناصر په منظم ډول سره
خای په ځای شی دانجن د سایدگی
اندازه به دهی اندازی در پمه برخه
وی چه هغوي وروسته د ۷۰۰-۸۰۰
کیلو مترا و هلو تجدید کیپری او سایدگی
منځ ته راشی .

په ډیرو وسا یطو کښی د غلیظ فلتر
عناصر کیدای شی چه د جمع شو و مسوباتو
څخه د هغو په تغییر ورکولو سره چه دو
یادری محله د وسطی میلے دلاس
نیونکی په وسیله اجر اکیپری پاک کړي
تجربه بشی چه د هوادر طوبت او تودوالی
په حلال تو کښی بنائی چه د سرو نکی
ما یعاتو د حرارت ۱۱۰ درجه سانتیگراد ته
ورسیو (چه اعظمی قیمت دی او دلو
وخت د پاره جواز لري) دغه سبب
چه د بیرون مرطوب بی چار پیپر هواله کبله
منځ ته راخی او کم واقع کیپری دانجن
د بیرون والی خطر له ځانه سره اوږي
او همدا رنګه د سلندر د خط السیر
د سولیدلو او زنگ و هلو سبب ګرځی
او دغه کار په هغو کښی تطبیقیو چه
دهغوي دریور ان د توجه وړاوو یونکی
آلاتو په لیدلو کښی د پوره احتیاط
څخه کار نه اخلي :

کوم وخت چه انجن دنور مال
حرارت څخه کښه فعالیت کوی دغه
کار بنائی چه دانجن سولیدل زیات
کپری او همدار نګه که د سرو نکوما یعاتو
درجه ۶۵ درجه سانتیگراد + څخه تیټه وی
د پطرو لو بخار او رطوبت به د برضیق
بیامومی او احترافی موادو تخریبونکی
تا ثیر به زیات کپری .

دلیله همدار نګه داسی هم پینپیوری
چه دا بو زیاته اندازه د پطرو لو او
آنیلو په دوره کښی په انجن کښی
نوئی او بنائی دقا د تولید د پارچو

یوزیات وخت له پاره بی پترو لو
وساتلی شی د پطرو لو د پمپ د یافرامونه
(پردي) به وچی شی خپل الاستیکت به
بايلي او په اختر کښی به خرا بی هم شی
د هوا سره چه زیاته اندازه ګرد
ګیوی په مکا نیز مونو بد تاثیر کوی
د ځانه سره سولیدلی مواد را اوږي
خصوصاً دانجن د صندوق په حصه
کښی په همدي ډول دانجن په سلندر و نو
کښی د هوا سره یو ځای نوئی او د
والونو په او اواره سطح کښی دوالونو
په سیتو نو کښی ځای نیسي او په نتیجه
کښی ضررورسو .

دانجن څخه سلندر و نو، چوشکو نکو
او دقوی د تولید پارچوته نوئی په
اختر کښی دغه ګردا ټیلو سره لپل
کپری او د ټیلو په کاناونو کښی
ځای نیسي او په نتیجه کښی د ټیلو
اکمال بیر نگونه او نوری برخی د خطر
سره مخامنځ کوی .

او په دی شکل سره د روغنیا تو د
سیستم نورمالی وظیفی په نامناسب
شکل باندی اروی .

کوم وخت چه انجن کار کوی
ائیل کیدای شی چه د کارین دذراتو
سره ککر شی او د فلزات او میدگی چه د
اصطکاکی قسمتونو څخه منځ ته راخی
ورسره یو ځای شی او دغه ائیل د سیستم
د ګروپ او د سلندر و نو د سولیدلو
اندازه زیاتوی .

په اکثر وختو کښی داسی واقعات
هغه واسطو ته ور په برخه کپری چه
دهغوي د ریوران دوسایطو د ساتلو
او نگهبانی قواعدنه مراعاتوی او په
وخت او زمان سره د هوا صا فونکی
او فلترونه نه مینځی او د ټیلو او فلترو نو
د عنصر او چه د پطرو لو او روغنیا تو په
سیستم نو کښی شته دی په بدلولو
باندی نه بریالی کپری که دانجن د
روغیاتو د سیستم فلترو نه په منظم
شکل سره و نه مینخل شی بنائی چه
دانیلو اکمال اصطکاکی سطحوته بند
کپری او په نتیجه کښی د کر نکشافت

سرو نکی سیستم کښی د حرارت په
کښه کونه د در بوری په سرعت اجرا
کولو سره د جگ ګیر په زریعه اجرا کړي
دغه کار بايدونشي ځکه چه ورسه
به دانجن بار زیات کپری او په نتیجه
کښی به دانجن د حرارت زیاتوالي
منځ ته راشی او بنائی په اختر کښی
دانجن د بیر تود والی سبب و گرzi
د داسی وضعیتونو او حالاتو په
موجودیت کښی د پستونونو رنگونه
څپل مقاومت بايل او بنائی چه د
سندر ګاسکیتونه ضررو مومن او
پستونونه به هم خراب شی بشد کار
دادی چه ګیر د جگ څخه کښه شکل
ته واچول شی او د کر نکشاف سرعت
زیات شی .

کوم وخت چه دانجن سرعت
کمپیوی انجن بنائی چه لیو حرارت منځ
ته را او په عین زمان کښی د
کر نکشاف د سرعت زیاتوالي په د
دهغه حرارت مقدار چه د هوا په زریعه
وزی زیات کپری بنائی چه دغه میتود
به لازم تاثیر په منځ ته را په لو
کښی بریالی نه شی واسطه دریوی
بی له دی چه انجن خاموش کپری شی
د سرو نکو او بیو سویه بايد و کتلې شی.
او که ضرورت وي سیستم بايد
دانجن په فعالیت سره اکمال کپری شی
که انجن په پوره اندازه سور
شوی نه وی کیدای شی چه په اصطکاکی
قسمتونو کښی سایدگی او د سولیدل
منځ ته را په لو بخار په ټانکو نو او پیچو نو
و لوا او صاف خرا بیوی) همدار نګه د
خرrog والونه او د هغوي سیتونه
سو زیدلو ته تحریکوی .

د چار پیپر جگ حرارت په زریعه
د پطرو لو بخار په ټانکو نو او پیچو نو
پکښی بنائی پورتہ درجی ته ورسیوی
او په نتیجه کښی به د هواد بندیدنو
سبب هم و گرzi او په دی ډول په د
پطرو لو د پمپ کولو کار په دا منظم
شکل سره واپوی .

که موټر لرو نکی و اسٹی د

دغورولو برخوته هم و رینی چه دغه
ناخایی حاده بنایی چه دگاسکیت ،
پترولو دفلتر دوالونو دندیدلو
دقیقان له کبله منع ته راشی
اویا دهفوبرخو په زریعه چه پترولو
شخه پکی وی منع ته رامی چه دفلتر
نیمکر تیاواصلی سبب اونتیجه دپترولو
او آئیلو دسیستمونو دغیر منظم خدمت
کول دی .

آنلی دهیرو او بو د اندازی په
په لرلوسره کیدای شی چه دیبر نگونو
دیناگاو، کرنکپن او دارتباطی میلی
دزنگ و هو اوخرابیدلو سبب و گرزی
(خصوصاً) په هغه وخت کبنی چه فعالیت
په وقوفی شکل دوام و کبری) دا دول
آنلی غلیظ او تینگیرو او دغورولو او
صفاف ئی خرابیرو او مقاومت ئی دزد
په مقابل کبنی کمپیو او په دوره
باندی ضررناک تاثیر اچوی آئیل چه

او بولری همدانگه بود اسی تدریجی
عمل اجزاکوی چه دمکروا اور گانیزمو نو
دزیاتوالی دپاره ساحه مناسبوی
(خصوصاً) که چیری دغه آئیل
دشپیرو میاشتو شخه زیات بی له
بدلیدلو په واسطه کبنی پا تی شی)
دغه اور گانیزمو نه بنایی چه دفلتر
عناصر او آئیلو کانالونه او بی پونه
بندکری همدارنگه دانجن دروغنیا تو
دسیستم دتوزیع کولو د کار مخه
ونیسی او دهفو کانالونو دندیدلو
سبب شی چهدقوی دتولید دپارچو
شخه خاروچیری .

دروغنیا تو دسیستم په چمتو حالت
کبنی ساتلو دپاره با پد چه آئیل په
هرو شهزو سیاستو کبنی تبدیل کړشی
پرته دهی زمان شخه چه په هغې
کبنی واسطه په فعالیت کبنی مصروفیت
ولري او زیاته استعمالیرو .

نقش قدرت نظامی در روابط بین المللی

(بقیه صفحه ۵۶)

یک کشور درساحه بین المللی و تجربید آن از سایر ممالک
بعمل می آید . توسعه روابط اقتصادی در جهان ، نزدیک شدن
فاصله های جغرافی و انسکاف سریع و مایل ارتباط کنلوی
وسایط موثری را در اختیار حرب سایکالوژیک می گذارد .
بنابرین ضروریات حیاتی برای حفظ آزادی و حاکمیت ملی
در عصر حاضر ایجاب میکند که دفاع ملی در برابر هر نوع
تجاوز و تضمین امنیت ملی برپه کقدرت قابل اطمینان متکی
باشد . در شرایط فعلی این موضوع بیش از هر وقت نیکر
مورد نیاز کشورها بشمار می رود . برای تامین این مقصد
اشترالک کلیه نیرو های ملی جهت تحکیم استقرار داخلی
و حمایت فعال سیاست خارجی دولت از ضروریات مبرم ملی
بشمار می رود و واضح است که در زمینه نقش قدرت نظامی
خواه مسئیقاً استعمال گردد و خواه بحیث وسیله تمدید کننده
فعالیت نماید دارای ارزش بزرگ و اهمیت قابل
مالحظه می باشد .

مسلحانه نمی باشد بلکه به اشکال دیگری نیز صورت می گیرد .
که برخی از آنها تاثیرات مدهشتتر از حرب بار می آورد .
تاسیس پا یگاه های عسکری در کشور های خارجی ، تجارت
و سیع اسلحه و وسائل نظامی در جهان ، بینان آمدن بلاک های
نظامی ، نمایش قدرت عسکری ، تمدید به استعمال قوا
عسکری ، اجرای تحریمات و عملیات زیر زمینی ذریعه
سازمانهای مخفی میتوود های اند که بحیث وسیله در تامین
غايه های سیاسی مورد استفاده قرار گرفته می توانند . علاوه
برین از طرق غیر مستقیم مجادله پشمول تولید فشار سیاسی ،
اقتصادی و سایکالوژیک بیشتر کار گرفته می شود . شرایط
زندگی معاصر وسائل موثری را برای اجرای پرو پا گند ،
تخریب حقایق وبصورت عمومی تمام اقداماتیکه تحت عنوان
حرب سایکالوژیک قرار می گیرد ، مهیا ساخته است . اینگونه
نمود که به مقصد تولید بی اعتمادی ، تخریب وحدت ملی ،
بوجود آوردن اختلالات داخلی و همچنان بی اعتبار ساختن

خصوصیات سوق و اداره قوای

مدافعه هـ وائی

وظاییف اساسی سوق و اداره عبارت از پلان‌گذاری فعالیت محاربوی، تاسیس و حاضر کردن قوت‌ها و نگهداری آنها با احصارات محاربوی دائمی است. برای قوای مدافعته هوائی مفهوم اهداف کشف شده پیش از پیش وجود ندارد. موثریت سوق و اداره مربوط به استفاده کردن

قوندانان از سیستم اداره اتوماتیکی است

مترجم: دیپلوم انجینیر تورن محمد اکبر سروزی

وظایف محاربوی برای سویه های مختلف، تشکیل ساختمانی قوت ها و طرق اجرای آنها تعیین میگردد.

دوم: گروپ بندی قوای مدافعه هوائی و سیستم های اداره آتش آنها قبلاً در زمان عادی (حضر)، در شرایط مجھول بودن شروع محاوار به و تمام امکانات پیشترفت طرف مقابل ترتیب و تنظیم می گردد.

سوم: در تاسیس گروپ بندی قوت ها حاضر کردن آنها
برای اجرای عملیات می‌حاربوی به انتخاب و اریانت وارد
کردن ضربات بالای مناطق و اهداف مدافعه شونده از طرف
دشمن حمله کننده حق اولیت داده می‌شود . و باید بگوئیم
که انتخاب این قسم واریانت‌ها نظر به ساختمان سیستم
مدافعه هوائی تعیین می‌گردد . بدین لحاظ قوای مدافعه هوائی
در تمام شرایط فعلیت دشمن یا یدار و یا اطمینان باشد .

چهارم: جایگا کردن گروپ های قوای مدافعه هوائی و سیستم اداره آنها با ید فعال محا ربوی قطعات و قول اردوها را با تعداد لازمه و سایر محا ربوی شان تأمین داشته و با حجم زیاد کارهای مر بوط به مجهز ساختن میدان نهای هوائی و ساخته نهای دیگر را انجام بدهد. مدافعه هوائی در مقیاس یک کشور بصورت آنی در وقت بسیار کم با ید تا سیس نگردد.

سوق واداره قوت های مدافعته هوانی یک عده مسائل مهم را که از هر طرف مر بوط به فعالیت و حیات آنها بوده و دارای قانونمندی عمومی است در بر میگیرد. اینکن غیر از قانون مندی عمومی این قوت دارای یک عده خصوصیات مسلکی میباشد که فقط برای همین قوت ها مخصوص میباشد. دانستن این خصوصیات برای تعیین مفهوم و طرق فعالیت قومندانان و قرارگاه ها برای اداره عصری ترو مجهز تر بسیار مهم میباشد . مؤثربت این سلاح بصورت عمومی مر بوط به خصوصیات مذکور میباشد.

مفهوم اداره (خصوصیت در اداره) با خصوصیات تعلیم و تربیه و اجرای فعالیت های محابوی ارتباط مستقیم دارد. درینجا فقط بعضی خصوصیات مهم تاسیس مدافعه هوانی اهداف و مناطق کشور را که در زمان موجوده در بعضی کشور های پیشرفتی جهان از آن استفاده میگردد مطالعه پیشنهادیم:

اول - مدارفه های اهداف و مناطق یک کشور نظر به
پلان و مفکر و واحد تاسیس میگردد. این موضوع نظر به
ارزش دهی حلقه های عالی سوق و اداره قوت های ستر ایشان یکی
اوپراتیفی، تکنیکی و تعیین تشکیل لازمه قوت ها و مهمات،

هليکوپتر جدید امر يكايی که (تحت پروگرام UTTAS) ساخته شده به مقاصد مختلف از آن استفاده ميگردد.

قوت هاو گذاشتن آنها با حضرا رات محاربوی دائمی، کنترول و معاونت کردن میباشد.

وظایف متذکره باید در تمام مراحل سوق واداره حل شود، لیکن در چوکات هر یکی از آنها وظایف مذکور دارای خصوصیات و مشخصات معین بوده و دارای مفهوم جدید میشود. زیرا درینجا خواست مسایل حل شونده تغییر می خورد. تصامیم اتخاذ شده راجع به تاسیس مدافعت و اجرای عملیات محاربوی یکی از جمله مراحل مهم جریان مغلق سوق واداره قوت ها بصورت مجموعی است. با اساس این تصمیم و تهیه پلان های عملیات محاربوی تاسیس مستقیم مدافعت هوانی اهداف و مناطق صورت می گیرد.

در جریان تاسیس مدافعت هوانی تصامیم اتخاذ شونده بعدی رول مهم را بازی می کند. در اثنای طرح این قسم تصامیم، پیش بینی های علمی پیشرفت و سایط و طرق تعریض هوانی دشمن احتمالی و با درنظر گرفتن این موضوعات پیشرفت و عصری شدن سلاح و تехنیک محاربوی، ساختمان تشکیلاتی، طرق و شکل استعمال محاربوی قوت های خود با اساسات علمی رول بسیار مهم را بازی می کند.

TASIS سیستم های مدافعت هوانی نظر به مفکوره و پلان واحد در مقیاس یک دولت با تحلیل همه جانبی علمی و آینده تصامیم اتخاذ شونده بلند رفتن مفهوم وحجم وظایف که در مرحله تاسیس قوات مدافعت هوانی از طرف ارگانهای عالی

نظر به معلومات مطبوعات خارجی پیشرفت آنها مرحله بمراحله صورت گرفته و مقابلاً وقت زیاد را در بر میگیرد. حل مسایل جدید که در جریان فعالیت و سایط مدافعت هوانی در مقابل قوای تعریض دشمن بوجود می آید با ساسن سیستم های موجوده از طریق عصری ساختن آنها امکان پذیر میباشد.

پنجم - فعالیت محاربوی قوای مدافعت هوانی از قوت های دیگر بواسطه سریع بودن آنها، ساخته فعالیت بسیار وسیع، استفاده از تехنیک های مختلف، مغلق و شدید بودن اوضاع بالکل فرق میشوند. در صورت رسیدن کدام یکی از طیارات و یاراکت های بالدار دشمن به محل مدافعت شونده، قوای مدافعت هوانی وظایف محاربوی خود را بصورت موافقانه انجام نداده است. موثریت استعمال قوای مدافعت هوانی مربوط باز است که تاچه اندازه در اثنای تعليم و تربیه پرسونل آن تمام موضوعات فکر شده، چه قسم پلان گذاری شده، ترتیب و تنظیم آن چه قسم بوده و در ساخته پر کتیکی تاچه اندازه کار شده است.

مفهوم جریان اداره در وظایف اساسی قوماندانان، فرارگاه و دیگر اگانهای اداروی آشکار است. این موضوعات را بصورت مفصل بررسی مینماییم.

در اثنای تاسیس سیستم های مدافعت هوانی نظر به عقیده متخصصین نظامی و ظایف اساسی سوق و اداره عبارت از پلان گذاری فعالیت محاربوی ترتیب و تنظیم و حاضر کردن

را نظر به واریانت ها باید عملی ساخت. وظیفه مذکور برای قوماندانی وقرار گاه های اوپراتیوی و تکنیکی حتمی است. این وظیفه دانش عمیق تمام عناصر وضعیت را ازبیل توانست تحلیل وضعیت، اتخاذ تصمیم همه جانبه و مؤثر و عملی کردن آنها در جریان حاضر کردن قوا وغیره را تقاضا می کند.

در اساس پلان گذاری عملیات محاربوی و حاضر کردن قوا باید از همان واریانت های دشمن هوائی استفاده شود که در همان منطقه و در همان شرایط خاص وضعیت زیادتر قابل استعمال ده بوده قوماندان تصمیم جداگانه را در عملیات قوت ها برای تخریب دشمن تناقض می نماید.

ارزش دهی تشکیل قوت ها و وسائل هوائی دشمن، تحلیل وظایف که در اجرای آن به مقصد وارد کردن ضربات بالای اهداف مدافعته شونده سعی می شود، مطالعه مناطق عملیات محاربوی واضح ساختن معلومات دشمن راجع به خصوصیت سیستم مدافعته هوائی اجازه میدهد که بصورت عمومی واریانت های ممکنه ضربات هوائی دشمن را پیش بینی کرد واز جمله تمام واریانت ها ۲ یا ۳ واریانت را که زیادتر مورد استعمال است انتخاب کرده و نظر با نهای اجرای عملیات محاربوی را از طرف قوت های خود پلان گذاری و حاضر بسازند.

این را هم باید متذکر شویم که واریانت های پیش از پیش پلان شده و آماده شده عملیات محاربوی می تواند با واریانت هایی که در جریان وظایف محاربوی اجرا می گردد فرق کلی داشته باشد. در اثنای دفع و طرد ضربات هوائی دشمن قوماندان بدون قید و شرط، وضعیت همان وقت را مطالعه کرده و به قوای خود وظایف جدید می دهد.

لیکن در شرایط مدنظر گرفتن زمان دادن وظیفه محاربوی وقابلیت مانور قوا مؤثر است مدافعته هوائی مربوط بآن عناصر فعالیت محاربوی است که پیش از پیش از طرف قطعات بزرگ و جزو تامها تحلیل شده و در تصمیم قوماندان برای دفع و طرد ضربات دشمن هوائی شامل ساخته شده باشد. تعداد ممکنه این عناصر مربوط به درجه صحیح بودن واریانت های پلان شده می باشد.

واضح است که مدافعته هوائی مانند سیستم چندین واریانتی تاسیس می گردد. الاستیکیت آن یعنی قادر بودن آن برای مقابله با هر قسم ضربات دشمن نه نقطه از طریق تاسیس

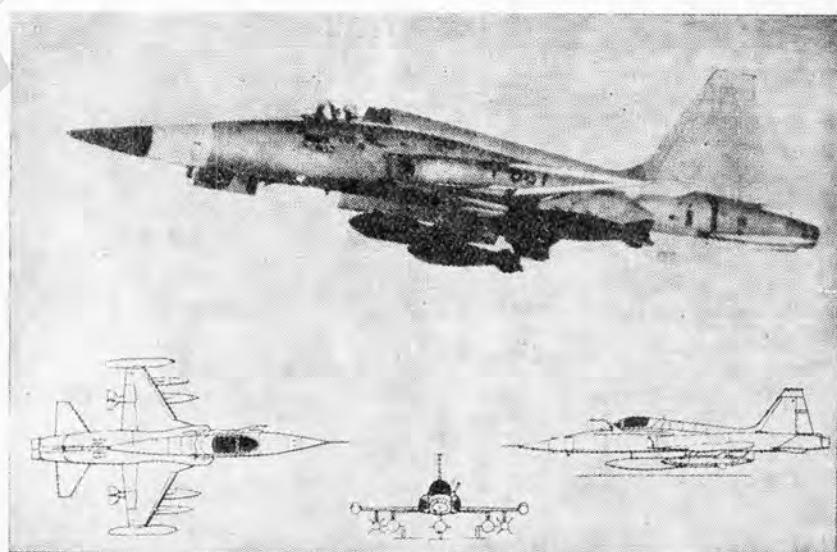
سوق واداره اجرا می گردد تعیین می شود. درین حلقه ها مسائل ذیل حل می گردد: ارزش دهی نسبتی اهمیت اهداف و مناطق کشور، تعیین تشکیل قوت ها و وسایط محاربوی، ساختن گروپ ها و انتخاب نظام های محاربوی جزو تام های بزرگ وقطعات مدافعته هوائی تامین را داری عملیات محاربوی، تاسیس سوق واداره وعمری ساختن مدافعته هوائی.

حلقه های عالی سوق واداره دارای معلومات کافی راجع به وضعیت و دو رنما پیشرفت قوت های خود و دشمن بوده و فقط با استفاده از پیشنهادات و تحقیقات علمی مختلف قادر با انتخاب واریانت های اوپتیمالی تأسیس مدافعته هوائی اهداف، مناطق و حتی خود کشور بصورت مکمل میباشد.

لیکن این موضوع چنین معنی دهد که در شرایط داده شده قوماندانان قطعات تکنیکی در عملیات محاربوی تصمیم نگرفته در تصامیم آنها برای تأمین مدافعته هوائی مؤثر بی اعتبار می باشد. استفاده مرکزی از قوت ها و وسائل مدافعته هوائی نظر به ضروریات حقیقی مقامات عالی تعیین گردیده و در عملی شدن تصامیم آنها از قوماندانان و قرارگاه های قطعات مختلف کوشش و زحمت کشی اعظمی را تقاضا می کند.

با این مناسبت لازم است که موضوعات ذیل را بصورت مفصل تر بررسی کنیم:

در انتخاب طریقه عبور از سیستم مدافعته هوائی حق اولیت دادن بدشمن، سریع بودن عملیات محاربوی، محدود بودن زمان برای اتخاذ تصمیم، دادن وظیفه بقوت های مدافعته هوائی واجرای وظایف ضرورت یه پیش گوئی واریانت هایی ممکنه وارد کردن ضربه را از طرف دشمن هوائی پیدا کرده و حاضر کردن عملیات محاربوی قوای مدافعته هوائی

طیاره تکنیکی A-5 Fبحیث طیاره شکاری دفع و طرد، بمباردمان طیاره گیر نده و حتی طیاره اکتشافی در بسیاری کشورهای پیمان نظامی ناتوازان استفاده می نمایند

حاضر کردن و اجرای عملیات مباربی ، تا سیس سیستم مخابره ، محلات قومانده و محلات سوق واداره تشکیل و هم آهنگی مرتبات محل قومانده و تأمین راداری فعالیت مباربی ، آنها از جمله خصوصیات مهم آن میباشد.

برای قوای مدافعته هوائی مفهوم اهداف کشف شده پیش از پیش وجود نداشته و نبودن معلومات راجع به دشمن هوائی در کدام لحظه زمان بانبودن اداره حتی و قطیکه قوی ترین وسایط ما. افعوی نمی توانند به فعالیت شروع نمایند مساوی میباشد . بدین لحاظ مهترین و در عین زمان مغلق ترین شکل تأمین مباربی قوای مدافعته هوائی عبارت از تأمین راداریست و این موضوع عبارت از جریان واحد مسلسل اجرای کشف را دیوئی جمع آوری ، تهیه ، تحلیل و دادن معلومات را داری راجع به وضعیت هوائی در محلات قومانده قدمه های مختلف میباشد .

در ترتیب و تنظیم عملیات مباربی با یادآن قسم سیستم تأمین کننده را داری تشکیل گردد که بوقت و زمانش بصورت فوق العاده حل مسائل را در ارسال معلومات لازمه در شرایط بسیار سریع تغیر خوانده او ضاع و استفاده وسیع دشمن از وسایط مبارزه رادیو الکترونی و تحت فشار گیر نده آتش مهیا بسازد .

* در کرکترونیک تعریضی از هوای وسایط مدافعته هوائی عصری کشف دشمن هوائی در مسافت اعظمی از محلات مدافعته شونده و تعقیب صحیح هر هدف در جریان پرواز آن در تمام خطالسیر دارای اهمیت بسیار زیاد است. تشکیل این قسم سیستم تأمین کننده را داری تنها بواسطه موجودیت وسایط لازمه و اجرای کارهای زیاد مهیا نشده بلکه به ترتیب قوماندان و قرارگاه در تمام قدمه ها که دارای سویه مسلکی بسیار عالی باشند ارتباط دارد .

اداره مرکزی قوت هاووسایط مدافعته هوائی موثریت عالی استعمال آنها را در شرایط مغلق تأمین می دارد بايد این راهم خاطر نشان بسازیم که اداره مرکزی فقط از طریق دادن قومانده ها و هدایات لازمه در جریان فعالیت مباربی تأمین شده نمی تواند اداره

مرکزی یعنی کوشش قدمه های متفاوت در حل مسائل عمومی از طرف قدمه های پایان مربوط به خواص پلان گزاری بوقت و زمانش ، واضح ساختن و تحلیل واریانت های فعالیت قوت ها در شرایط او ضاع میباشد .

تعیین مقدماتی وظایف مباربی تصمیم ممکنه قوماندانهادر باره کدام وضعیت و طرق اجرای آنها مربوط به درجه عالی اداره مرکزی حتی

گروپ ها بلکه در یک ساحة وسیعی باما نور نقطعات و جزو تام های مدافعه وبالخصوص طیارات شکاری بدست می آید .

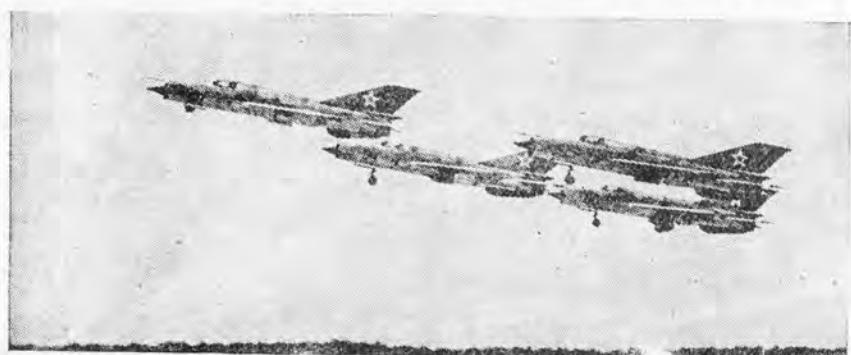
مانور طیارات شکاری باید در مقیاس های مختلف اجرا گردد . این مانور ها در زمان بسیار محدود اجرا شده و اقدامات کامپلکسی را قبل از وقت با یدتامین بدارد .

تمرکز دادن قطعات وجز تامهای طیارات شکاری در مناطق لازمه ، اجرای سوق واداره آنها ، و همچنان مساعی مشترکه آنها با قوت ها و وسایط دیگر مدافعته هوائی به مقصد بدست آوردن تفوق قوت تاینکه بدون قید و شرط تخریب اهداف هوائی دشمن را تا زمان اجرای وظایف مباربی شان تأمین بدارد عبارت از خصوصیت عملیات مباربی شکاری است .

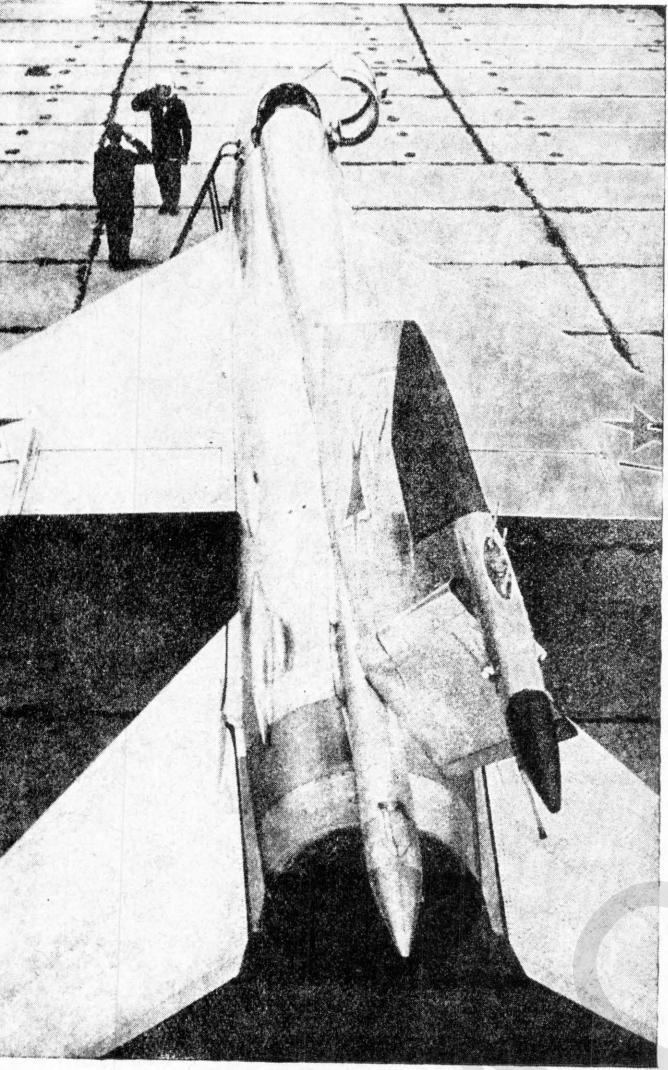
قوای راکت دافع هوا دارای قدرت آتش بوده و امکانات مانور حرکتی آن محدود میباشد . لیکن دشمن برای وارد کردن ضربات بالای اهداف خویش با یاد به ساحه آتش راکتها دافع هوا داخل شود . سیستم اداره آتش قطعات وجز تامهای راکتی دافع هوا در هر قسم شرایط وضعیت مباربی با یاد تمرکز دادن تمام قدرت آتش راکت دافع هوا را در ساحه فعلیت ممکنه کامپلکس های آن در مقابل اهداف هوائی دشمن تأمین بدارد .

این قسم صنعت عملیات مباربی قطعات قوای راکت دافع هوا ضرورت به پلان گزاری و آموزش واریانت های قابل استفاده آنها را که خصوصیت آن در مراحل مختلف اداره مرکزی آتش طرق اجرای عملیات مباربی و مساعی مشترکه با طیارات شکاری شامل میباشد در کرده نمی تواند . انتیخاب صحیح واریانت های ممکنه ضربات دشمن هوائی و تعیین بسیار مناسب فعالیت قوت های خود را با حاضر کردن آنها عبارت از مهترین شرایط تأمین مدافعته هوائی موثر بوده و سبب اجرای موافقانه وظایف مباربی از طرف قوت های ما در وضعیت مغلق می گردد .

برای قوای مدافعته هوائی مسائل تاسیس اداره آتش از قبیل تعیین وظایف و فعالیت قوماندانهای مختلف در

مشق و تمرین مرتبت تجارت پیلوتان را بلند می برد

لحظه شروع پرواز

فقط در اثر مشق و تمرین دوامدار اداره قوت‌ها و وسایط در شرایط مغلق بdest آورده می‌تواند. موثریت سوق واداره تا ندازه معین مربوط به استفاده کردن قوماندان از سیستم اداره اتوماتیکی می‌باشد. در شرایط محدود بودن زمان و رسیدن معلومات گوناگون زیاد بدون کمک سیستم اداره اتوماتیکی حل عالی مسایل جمع آوری و تحلیل معلومات راجع بدشمن هوائی، حالت و امکانات وسایط خودرا، ارزش دهی مناسب تصامیم قبول شده و رساندن آنها تا قطعات بدون ضایع کردن زمان بصورت عملی غیرممکن می‌باشد.

وظیفه اصلی سوق و اداره قوت‌های مدافعت هوائی عبارت از نگهداشتن آنها با حضارات دائمی برای دفع و طرد ضربات ناگهانی دشمن هوائی می‌باشد. احصارات دائمی محاربی قوا بوسطه اجرای اقدامات کامپلکسی قبل از وقت تأمین شده می‌تواند. مهمترین آنها نگهداشتن احصارات دائمی محاربی قوا نظر به زمان پرواز دشمن احتمالی، ترتیب و اجرای نوکری‌ها محاربی می‌باشد.

در صورت اجرای فعالیت مستقل از طرف جز و تامهای و قطعات بزرگ قوای مدافعت هوائی می‌باشد. موثریت عالی واداره پایدار عملیات محاربی قوای مدافعت هوائی از طریق یکی ساختن عملی اداره مرکزی وغیر مرکز (مستقل) تأمین شده می‌تواند.

علمی ساختن این پرسنلی اجرای اقدامات کامپلکسی احصاراتی را مهیا ساخته و در نتیجه آن قطعات بزرگ و کوچک امکانات فعالیت مستقل را داری عملیات مستقل عبارت از ترتیب و تنظیم تأمین را داری عملیات مستقل قطعات و جزو تامهای را کت دافع هوافضیارات شکاری می‌باشد. وظایف و فعالیت اداره هر قدمه قوماندانی با اساس تحلیل پیشرفت احتمالی فعالیت محاربی با در نظر گرفتن امکانات بدست آوردن معلومات راجع به وضعیت، تحلیل آنها و رساندن تصامیم اتخاذ شده به قوت‌ها تعین می‌گردد. به قوماندانان وقرارگاه‌های قطعات و جزو تامهای مدافعت هوائی لازم است که در چوکات تحلیل مقدماتی پلان های فعالیت محاربی مستقل نمایند. معلومات گوناگون که وضعیت هوائی را تعزیز مینماید، حجم زیاد و مغلق بوشن وظایف که در مجلات قومانده حل می‌گردد، محدود بودن زمان اجرای آنها جدیت و کیفیت عالی سوق واداره را تقاضا کرده و تاثیر خود را در بالای اشکال و میتودهای ترتیب و تنظیم و اجرای آنها باقی میگذارد. موثریت سوق واداره محاربی مربوط به مراحل اتونمات بودن وظایف اداره، تعلیم و تربیه و مشق و تعریف قوماندانان وقرارگاه‌ها، هم‌آهنگی مرتبات محاربی محلات قومانده قدمه‌های مختلف می‌باشد.

فعالیت محاربی در محل قومانده باشد طوری ترتیب گردد که در شرایط مغلق اوضاع قوماندان بوقت و زمان به شکل مناسب تری معلومات لازمه را برای اتخاذ تصمیم بdest بیاورد. درینصورت از نقطه نظر موثریت اداره زیاد بودن معلومات وهم چنان ناقص بودن معلومات نقص دارد. هم‌آهنگی کامپلکسی مرتبات محلات قومانده قطعات بزرگ و جزو تامهای مدافعت هوائی با اساس استفاده وسیع از دستگاه‌های تریناژور و تمثیلی تأمین گردیده، ترتیب و تنظیم علمی فعالیت محاربی، فعالیت دوامدار و زیاد قوماندانان وقرارگاه‌ها و عملی ساختن سیستم مرتب تطبیقات مشق و تعریف هار تقاضا مینماید.

برای اداره موثر فعالیت محاربی قوا، قوماندان باشد دارای سویه علمی مناسب و تجربه زیاد بوده و قادر به قبول معلومات، محاکمه و وضعیت هوائی، پیش‌بینی ممکنه تغییر آن باشد و در شرایط وقت بسیار کم تصامیم صحیح را باید اتخاذ بدارد.

این قسم صفت مسلکی را قوماندان قوای مدافعت هوائی

دلیان

لیکنہ: جگتوں حمید

کورنی

شخری او جگہی ورخ په ورخ سختیزی

مأمول دلاسته را اولو لپاره دھر پلوه مخانونه چمتو کوی او دمنظمو تشکیلاتو په جورو لوہی لاس پوری کپری۔ ترتولونه سہمه خبره داده چه یوشمیر دلیان عیسویان هم ددوي ملاتر کوی۔ په دلیان کی وروستی تحولات دمسلمانا نو په گکھه دی پر ته لدی چه دلیان بیوا که جمهور رئیس سليمان فرانجیه دیتے اړ شوچه دلیان داساسی قانون تعدیل شوی ماډه لاسلیک کپری دلیان پار لمان پدی بریالی شوچه دلیان دهاره یوم منیخب جمهور رئیس ویا کی که خه هم دلیان نوی منتخب جمهور رئیس الیاس سر کیس چه دیوی معتمد لی مفکوری خاوندی دمسلمانا نو په خوبنہ ندی انتخاب شوی بیاهم دنوموری تاکنه دلیان دمسلمانا نو دهاره یونسبی بریالیتوب دی۔ دور وستیو رپوتو خجھه معلومه شوھ چه دالیام سر کیس په تاکل کیدو کی دسوری حکومت هم لاس درلود۔

همدا رنگه شرنگه چه دنظامی رپوتو خجھه معلومیری دلیان حساس سترا تیڑیک مخایونه اوں دلیان دمسلمانا نو په لام کی دی او ددوي قدرت دنظامی پلوه په دلیان کی ورخ په ورخ پیاویری کپری دسوری حکومت چه دپخوانه دلیان دلانجو دحل لپاره خپلی هلی خلی شروع کپری وی تراوسه پوری پدی ندی بریالی شوی چه په دلیان کی سوله او آرام تیاتینگہ کپری۔ دسوری دحکومت نظامی مداخلی چه پدی و روستیو وختو کی په دلیان کی شوی ڈپری نوری نوی لانجی بی په عربی نپری کی منځ ته راوستی او ددی سبب گر خیدلی چه بعضی عربی مطبوعات دسوری په دریخ باندی انتقادو کپری۔ همداراز په خپله دلیان سویا لستان هم دسوری دحکومت نظامی مداخلی خجھه ذار ارضی پکاری او د فلسطین د آزادی د موسسی په بعضی اړخو کی هم متفاوت نظرات پدی هکله پیدا شوی دی چه د پرخواشینی خای دی او همدا سبب ده چه خوموده پخوا د فلسطین د آزادی د موسسی دوه دلی

بو کال او شومیاشتی کپری چه په دلیان کی جگره روانددهد مبصرینو په عقیده دغه جگہی کورنی شکل لری اما په حقیقت کی ذکر شوی جگہی دباندی نه تمویل کپری ٹککه دروانور پوتو شخه معلو میری چه دلیان دمتاخاصمو ڈلو تهد بہرنہ درندی او سپکی وسلی ایرل کپری پدغه یو کال او شومیاشتی کی شو خوچلہ دلیان دلانجو دحل لپاره دمتاخاصمو ڈلو تر منځ خبری اتری شوی او په اور بندی مواقفه کپری اما هر اور بند دلنې مودی وروسته بیا مات شوی او سختی جگہی شروع شویدی او زرهاوونه دلیان ڈد غوجگپو کی خپل ژوند له لاسه ور کپری۔ شرنگه گران لوستونکی خبر دی او په تیر و بخشو کی پری رنما چول شوی دلیان او سنی لانجی منشاء دمتاخاصمو ڈلو تر منځ قدرت په لاس کی نیو لو موضع ده چه البتہ هر دله زیار باسی چه دلیان په سیاسی نظامی او اقتصادی کدر و کی زیات قدرت ولری۔ پدی هکله هر دله بول بیل نظر او مفکوره لری او د هنغو د عملی کولو لپاره د قدرت نه کارا خلی او په پراخو جگپو لاس پوری کوی۔

دلیان فلا نژیستان چه په پخوانیو حکومت کی دیر سیاسی نظامی او اقتصادی قدرت در لود تروسه و سه پوری هلی خلی کوی تر شو ددوي قدرت هماغسی دپخوا په شان پاتی وی سره لدی چه فلا نژستان دنفوس له نظره په دلیان کی په اقلیت کی شی بیاهم دوی زیار باسی چه په دلیان کی دنیو ریفورمو محه و نیسی او دینه غاره فیردی چه قدرت دی په دلیان کی په دیمو کراتیک شکل سر د تو لو خاکو په منځو کی په مساوی تو ګه وو یشن شی نو ددی دپاره چه دوی و کولا یشی دپخوا په شان په قدرت په اتنی شی د بهر نه عصری او مدرنی و سلی رانیسی او بگری ته دوام ور کوی۔

دلیان مسلمانا چه د کلونو کلو نورا په دیخوا د فلا نژیستانو د قدرت لاندی تیر کپری ددی او سنی وضعی نه په تنگ راغلی او تصمیم بی نیو لی چه خپل حقه حقوق ترلاسه کپری او ددی

بود بل سره په جگړی بوخت او بول ته بی دسر او مال تاو اونه
ورسول .

د سوریي حکومت چه د لبنان د خلکو سره نژدي اړیکې
لري تروسه وسه هڅه کوي چه ډله هـواد کـی
رسوله او آرامـی استـقار وـموـی اوـداـزـمـیـنـه
مسـاعـدـهـنـشـیـ چـهـ دـاـسـرـاـئـیـلوـ حـکـومـتـ پـرـ لـبـانـ تـیرـیـ وـکـرـیـ . اوـ
پـاـ دـفـلـسـطـینـ دـخـلـکـوـ نـهـضـتـ پـهـ لـبـانـ کـیـ دـ پـنـبـوـغـورـخـوـیـ
اوـیـوـهـ بـلـهـ خـوـنـپـیـ جـگـړـهـ پـهـ منـځـنـیـ خـتـیـزـ کـیـ بـوـڅـلـ بـیـ شـروعـ شـیـ
نوـدـسـوـرـیـ دـخـبـرـیـ منـاـبـعـوـ پـهـ حـوـالـهـ دـسـوـرـیـ وـسـلـهـ وـالـ فـوـغـ
ددـیـ دـپـارـهـ لـبـانـ تـهـ نـوـتـلـیـ تـرـخـوـپـرـتـهـ تـبـعـیـضـ خـخـهـ دـبـشـرـیـ
حـقـوقـوـپـهـ اـسـاسـ دـلـبـانـ دـتـیـلوـ پـلـوـپـهـ منـخـوـکـیـ سـوـلـهـ تـیـنـگـهـ
کـرـیـ . نـوـپـدـیـ اـسـاسـ دـسـوـرـیـ وـسـلـهـ وـالـ فـوـغـهـ کـلـاـبـندـ
شـوـیـ کـلـیـ چـهـ پـهـ هـغـوـکـیـ عـیـسـوـیـانـ ژـوـنـدـ کـوـیـ دـلـبـانـ
دـ سـوـسـیـاـ لـسـتاـنـوـ دـ مـجاـصـرـیـ خـخـهـ وـ باـسـیـ .

پـهـ اوـسـنـیـوـشـ اـیـطـوـ کـیـ دـسـوـرـیـ دـ حـکـومـتـ دـ غـهـ دـ رـیـغـ خـیـنـوـعـرـبـیـ
هـیـوـادـ اوـ پـخـیـلـهـ دـلـبـانـ دـ سـوـسـیـاـ لـسـتاـنـوـهـ خـواـ پـهـشـدـتـ سـرـهـ
اـنـقـادـ کـیـرـیـ اوـ مـخـصـوصـاـ دـ مـصـرـ مـطـبـوـعـاتـ اوـ حـکـومـتـیـ
منـاـبـعـ پـرـسـوـرـیـ باـنـدـیـ سـخـتـ تـورـوـنـهـ لـکـوـلـیـ اوـپـدـیـ هـکـلـهـ
دـ مـصـرـ بـوـیـ باـخـبـرـیـ منـبـعـ دـاـسـیـ وـیـلـیـ : خـیـنـیـ خـارـجـیـ
هـیـوـادـنـهـ دـاـسـرـاـئـیـلـوـ دـحـکـومـتـ دـ صـدـمـهـ وـرـسـوـیـ اوـ لـبـانـ پـهـ دـوـوـ بـرـخـوـوـوـیـشـ
چـهـ دـلـبـانـ وـحدـتـ تـهـ صـدـمـهـ وـرـسـوـیـ اوـ لـبـانـ کـیـ دـ پـنـبـوـغـورـخـوـیـ
اوـهـمـ دـفـلـسـطـینـ دـخـلـکـوـ نـهـضـتـ پـهـ لـبـانـ کـیـ دـ پـنـبـوـغـورـخـوـیـ
اوـدـ مـصـرـ حـکـومـتـ اوـ خـلـکـ بـهـ ټـیـچـاـتـهـ دـاـ اـجـازـهـ وـرـنـکـرـیـ .
چـهـ دـلـبـانـ وـحدـتـ تـهـ صـدـمـهـ وـرـسـوـیـ اوـ یـاـ دـ فـلـسـطـینـ دـ خـلـکـوـ
نهـضـتـ دـ پـنـبـوـغـورـخـوـیـ اوـدـ مـصـرـ خـلـکـ دـ یـتـهـ چـمـتـوـدـیـ چـهـ پـهـ
خـلـپـوـتـوـلـوـ قـوـاـوـوـ سـرـهـ دـ فـلـسـطـینـ دـ خـلـکـوـ دـفـاعـ وـکـرـیـ .

دـبـلـیـ خـواـنـهـ دـاـسـرـاـئـیـلـ حـکـومـتـ دـلـبـانـ دـاـوـسـنـیـوـ جـرـ یـاـنـاـتوـ
خـیـخـهـ پـهـ زـرـهـ پـورـیـ ګـتـیـ اـخـیـسـتـلـیـ دـیـ یـوـدـاـچـهـ دـلـبـانـ دـلـانـجـوـ
دـدـوـامـ پـهـ صـورـتـ کـیـ دـاـسـرـاـئـیـلـوـ حـکـومـتـ پـهـ آـرـامـهـ توـګـهـ خـلـپـوـ
استـعـمـارـیـ هـلـوـخـلـوـ اوـدـاـشـغـالـیـ ځـمـکـوـ پـهـ خـلـپـ قـدـرـتـ کـیـ سـاـتـلـوـتـهـ
دوـامـ وـرـکـوـیـ اوـهـمـ دـعـرـبـیـ هـیـوـادـوـ دـنـاـخـاـبـیـ بـرـغـلـ خـخـهـ
پـهـ اـمـانـ کـیـ پـاـتـیـ ګـیـرـیـ لـخـکـهـ عـرـبـیـ هـیـوـادـنـهـ دـلـبـانـ
دـلـانـجـوـ دـحـلـ لـپـارـهـ یـوـشـانـ نـظـرـ نـلـرـیـ دـبـلـیـ خـواـنـهـ دـ فـلـسـطـینـ

خـلـکـ اوـدـسـوـرـیـ حـکـومـتـ چـهـ دـاـسـرـاـئـیـلـ سـرـهـ کـلـکـهـ دـشـمـنـیـ
لـرـیـ دـلـبـانـ پـهـ لـانـجـوـکـیـ ډـوبـدـیـ اوـدـدـیـ وـختـ نـلـرـیـ چـهـ خـلـپـیـ
نـظـامـیـ حـمـلـیـ پـهـ مـنـظـمـهـ توـګـهـ پـهـ دـاـسـرـاـئـیـلـوـ بـانـدـیـ اـجـراـکـرـیـ
نوـپـهـ هـرـصـورـتـ دـلـبـانـ اوـمـنـیـ لـانـجـیـ اوـ خـوـنـپـیـ جـگـړـیـ
داـسـرـاـئـیـلـ حـکـومـتـ پـهـ ګـهـ دـیـ اوـدـاـسـرـاـئـیـلـوـ حـکـومـتـ هـمـ اـخـطـارـ
وـرـکـرـیـ چـهـ پـهـ لـبـانـ کـیـ روـانـ حـالـاتـ پـهـ دـقـقـتـ سـرـهـ تـعـیـبـوـیـ
اوـدـاـ اـتـکـلـ هـمـ مـوـجـوـدـ دـیـ کـهـ دـلـبـانـ لـانـجـیـ اوـ کـورـنـیـ
خـوـنـپـیـ جـگـړـیـ دـاـسـیـ شـدـتـ وـمـونـدـ دـاـسـرـاـئـیـلـ حـکـومـتـ
عـسـکـرـ بـهـ دـلـبـانـ جـنـوـبـیـ سـیـمـوـتـهـ وـرـ نـنـوـخـیـ اوـدـ فـلـسـطـینـاـنـوـ

نـهـضـتـ سـرـهـ بـهـ جـگـړـهـ بـوـخـتـشـیـ لـخـکـهـ پـخـواـ تـرـدـیـ چـهـ پـهـ لـبـانـ
کـیـ جـگـړـهـ پـهـ رـاـخـیـ شـوـیـ خـوـخـوـوـارـیـ دـاـسـرـاـئـیـلـوـ نـظـامـیـ مـسـلـحـیـ
وـاحـدـوـنـدـ دـلـبـانـ جـنـوـبـیـ سـیـمـوـتـهـ نـنـوـتـلـیـ اوـدـ فـلـسـطـینـ دـخـلـهـ
اوـسـرـ تـبـرـیـ بـیـ وـژـلـیـ دـیـ . لـخـکـهـ دـلـبـانـ دـخـاـوـرـیـ خـخـهـ فـلـسـطـینـیـ
سـرـتـبـرـیـ خـلـپـلـ اـکـشـنـ نـظـامـیـ حـرـکـاتـ دـاـسـرـاـئـیـلـوـ پـرـ خـدـهـ طـرـحـهـ کـوـیـ
اوـدـعـمـ دـ ګـرـتـهـ اـیـرـدـیـ نـوـپـهـ هـمـدـیـ مـنـاسـبـتـ دـاـسـرـاـئـیـلـوـ حـکـومـتـ
دـلـبـانـ دـجـتوـبـیـ سـیـمـوـخـخـهـ دـ فـلـسـطـینـیـ سـرـتـبـرـوـ دـبـرـیدـوـ خـخـهـ
دـیـرـبـهـ تـشـوـیـشـ کـنـبـیـ دـیـ اوـهـمـدـاـچـهـ پـهـ تـبـرـ کـالـ کـیـ دـ فـلـسـطـینـیـ
یـوـعـلـتـ بـیـ دـاـوـهـ چـهـ دـلـبـانـ فـلـانـزـیـسـتـاـنـوـنـهـ غـوـښـتـهـ چـهـ فـلـسـطـینـیـ
سـرـتـبـرـیـ دـلـبـانـ دـخـاـوـرـیـ خـخـهـ دـاـسـرـاـئـیـلـوـ پـهـخـاـوـرـیـ بـرـ یـدـوـ نـکـرـیـ
اوـدـاـ قـوـیـ اـمـکـانـ مـوـجـوـدـیـ چـهـ دـلـبـانـ پـهـ اوـسـنـیـوـ جـگـړـوـ کـیـ
پـهـ پـتـهـ سـرـهـ دـاـسـرـاـئـیـلـوـ حـکـومـتـ لـوـیـ لـاـسـ لـرـیـ . اوـحـتـیـ دـیـرـیـ
عـصـرـیـ اوـدـرـنـدـیـ وـسـلـیـ دـلـبـانـ فـلـانـزـیـسـتـاـنـوـتـهـ دـاـسـرـاـئـیـلـ
دـحـکـومـتـ لـخـواـ بـرـاـیـرـیـ کـیـرـیـ .

هـمـدارـنـگـهـ دـسـوـرـیـ جـمـهـورـ وـرـئـیـسـ حـاـفـظـ الـاـسـدـ چـهـ پـهـ تـبـرـوـ
خـواـوـنـیـوـ کـیـ پـهـ وـرـخـ کـیـ ۸ـ سـاعـتـهـ دـلـبـانـ پـهـ کـرـ کـیـجـ بـاـنـ
کـارـکـوـیـ دـلـبـانـ پـهـ بـارـهـ کـیـ دـاـسـیـ نـظـرـ وـرـکـوـیـ «ـ دـلـبـانـ »
دـرـوـغـیـ جـوـرـیـ مـسـالـهـ پـدـیـ نـژـدـیـ وـخـتـوـ کـیـ اـمـکـانـ نـلـرـیـ »
نـوـمـوـرـیـ دـاـشـکـایـتـ کـوـیـ چـهـ دـاـسـرـاـئـیـلـوـ مـخـفـیـ پـوـلـیـسـ تـلـ دـاـ
زـیـارـبـاسـیـ چـهـ یـوـشـیـرـ توـپـکـ لـرـوـنـکـیـ پـهـ لـبـانـ کـیـ اـجـیـرـ کـرـیـ
اوـپـدـیـ توـگـهـ اوـرـبـدـوـنـهـ دـمـسـلـمـاـنـاـنـوـ اوـ عـیـسـوـیـانـوـ تـرـمـنـعـ
مـاـتـوـیـ دـاـسـرـاـئـیـلـوـ دـحـکـومـتـ مـقـصـدـ دـدـیـ کـارـخـخـهـ دـاـدـیـ تـرـخـوـ
لـبـانـ پـهـ دـوـوـبـرـخـوـدـمـسـلـمـاـنـاـنـوـاـعـیـسـوـیـانـوـ پـهـ مـنـخـوـکـیـ وـوـیـشـیـ
اوـهـمـ دـاـسـرـاـئـیـلـ حـکـومـتـ دـاـهـخـهـ کـوـیـ چـهـ پـدـیـ تـهـ ګـهـ دـاـرـدـنـ
دـسـیـنـدـ لـوـیدـیـخـدـهـ بـرـخـهـ دـخـلـپـلـیـ خـاـوـرـیـ جـزوـگـرـخـوـیـ اوـ خـلـپـهـ
قـدـرـتـ پـدـغـیـ سـیـمـیـ کـیـ لـاـپـسـیـ پـیـاـوـرـیـ کـرـیـ اوـ ګـوـیـاـ دـدـغـهـ
پـلـانـ دـعـمـلـیـ کـیدـوـ دـپـارـهـ دـاـسـرـاـئـیـلـ حـکـومـتـ تـشـوـیـقـ شـوـیـدـیـ
شـکـهـ هـمـداـ اوـسـ دـارـدـنـ دـسـیـنـدـ پـهـ لـوـیدـیـخـیـ غـاـرـیـ کـیـ دـاـسـرـاـئـیـلـوـ
دـافـرـاطـیـ ډـلـوـ لـهـخـواـ دـاـسـیـ نـاـوـرـیـ هـلـیـ خـلـیـ رـوـانـیـ دـیـ چـهـ
مـقـصـدـیـ دـعـرـبـیـ سـیـمـوـشـکـلـ ګـرـخـوـلـ پـهـ اـسـرـاـئـیـلـیـ سـیـمـوـ دـیـ
اوـدـاـسـرـاـئـیـلـ حـکـومـتـ خـلـپـلـیـ دـاـ حـرـکـتـ پـهـ آـرـامـیـ اوـچـوـپـتـیـاـسـرـهـ
عـمـلـیـ کـوـیـ اوـ هـمـ پـهـ لـبـانـ کـیـ شـقـاقـ اوـنـفـاقـ پـیـاـوـرـیـ کـوـیـ
تـرـخـوـ دـجـهـانـیـانـوـ نـظـرـ دـغـیـ سـیـمـیـ تـهـ وـارـوـرـیـ اوـدـدـوـ پـهـشـوـمـوـ
هـلـوـخـلـوـخـوـکـ پـورـهـ پـوـ نـشـیـ اوـخـوـکـورـتـهـ مـلـنـفـتـ نـشـیـ .

پـهـعـمـوـمـیـ توـګـهـ دـسـوـرـیـ حـکـومـتـ خـلـپـلـیـ پـالـیـسـیـ دـلـبـانـ
دـجـکـرـوـ پـهـ اـثـرـ دـاـسـیـ طـرـحـهـ کـرـیـ چـهـ دـ توـلوـ دـ مـنـخـاـصـوـدـلوـ
حـقـوـقـ مـحـتـرـمـ وـپـیـرـنـدـلـ شـیـ اوـ کـوـچـنـیـ اـقـلـیـتـوـنـهـ دـنـورـوـدـلوـهـ
خـواـ وـخـلـپـلـ شـیـ دـدـیـ طـرـحـیـ پـهـ اـسـاـسـ تـرـاـوـسـهـ پـورـیـ خـوـخـلـیـ
دـسـوـرـیـ حـکـومـتـ خـلـپـلـیـ مـسـلـحـیـ قـوـاـوـیـ ټـوـخـهـ دـفـاعـ وـکـرـیـ چـهـ یـاـپـرـیـتـیـرـیـ
شـوـیـ اوـیـاـ کـلـاـبـندـ شـوـیـ دـسـوـرـیـ حـکـومـتـ دـاـهـخـهـ هـمـ کـرـیـ
تـرـخـوـ پـهـ لـبـانـ کـیـ دـاـسـیـ زـعـامـتـ مـنـٹـ تـهـ رـاشـیـ چـهـ وـکـوـلـاـیـشـیـ

دلیان سوسیالستان دیته چمتو شی چه خپل ملات او همکاری
در کیسیں الیاس دلیان دمنتخب جمهور رئیس سره
شروع کری .
همدا رنکه دلیان جمهور رئیس سلیمان فرانجیه هم
وروسته دالیاس سر کیس دتا کل کیدو خیخه اعلام کری
چه اوس اوس زه په یو پروگرام باندی کار کوم چه
مقصدی دادی تر خود امریکی - فرانسی - سوریی اوسعودی
عربستان دلیان دمعضی دحل لیاره ضمانت و کری
او تر اوسه پوری معلومه شوی نده چه دنوموری دغه
پیشنهاد دلیان دمتخاصو دلو او الیاس سر کیس له
خواندن شوی یانه .

په هر صورت سره اوس ، اوس دلیان لانجی دبل هر
وخت نه حساسی مرحلی ته رسیدلی او دا حالت هغه وخت
منځ ته راغی چه دسوری حکومت خپل وسله وال عسکر
لبنان ته واستول دسوری حکومت دخپل وسله وال عسکر لیبور
لبنان ته دمحلی مقاما تو دغوبنتونه اثر بندولی او زیانه کریده چه
دسوری عسکر وظیفه لری چه دلیان په شمال کی دوه کلابند
شوی کلی دملما نا نواود فلسطین سرتیر و خیخه خلاص کری
دیوی امریکایی منبع به قول خوزرنه سوریا په عسکر لبنان
ته ننو تلی او دسوری دقولو عسکر و شمیر په لبنان کی پنجوزرو
تنوته رسیوی هغه وخت چه دسوری عسکر دلیان په مرکزی
او شمالي سیمو کی خای په خای شول دیوی ابلاغیه به ترڅ
کښی په دلیان دعربي اردو او فلسطین سرتیر و ته اخطار
ورکر چه ژر ترژره خپل مرکزونه خوشی او دلیان په
غرونو کی موقع و نیسی مګر هم فلسطینی سرتیر او هم دعربي
اردو او سوسیالستانو مسؤولو مقاما تو دسوری د حکومت د
عسکر و دغه اخطار ته توجه و نیکره اگر کی دسوری خلور
جهت الوتکی دقدرت دبندولو په خاطر دلیان په فضا کی
ولیدل شوی او په مقابله تو گه دفلسطینی سرتیر و له خوا پری
ډزی و شوی .

فلسطین دآزادی موسمی ددی کېله چه او سنی حالت لا پسی
خراب نشی دیولیک په ترڅ کی په دعربي تو لني ته یی
پیشنهاد کری چه هرڅه ژردی دعربي هیوادوله خوا دلیان
په روانو حالاتو او دسوری دوسله والو قو او ونوتو دپاره
دخارجه وزیر ان جرگه وشی تر خود دغه موضوع و شمیری .
 محمود ریاض دعربي تو لني سرمنشی پدغه برخه کی دعربي
هیوادو د سفیر انو سره په تماس کی دی او دبلي خواهه
خلورو عربی هیوادو فلسطین دآزادی دموسمی پیشنهاد مثلی
اواحظر شوی چه دعربي هیوادو خارجه وزیر انو په جرگی کی
کلکون و کری دغه خلورو عربی هیوادونه مصر ، عراق او
او دواره یمنونه دی همدار نگه دعراق هیواد دری ملیونه
دالره دفلسطین نهضت ته بسپنه ورکریده تر خو ددغو

سوله او امنیت په لبنان کی تامین او ورخنی کارونه او
فعایتونه بیاد سره شروع کری دسوری د حکومت په نظر
الیاس سر کیس چد دلیان دمنتخب جمهور رئیس په تو گه
تا کل شوی یومناسب شحتمیت گتل شوی او دخپارو شویو
ر پوتو شخه شرگنده کیږی چه نوموری دسوری د حکومت
د فشار په اساس دلیان دمنتخب جمهور رئیس په تو گه
تا کل شوی دی او همدا دلیل و چه دلیان سوسیالستان
 DALIAS سر کیس دتا کل کیدو سره مخالفت کاوه او تر
او سه پوری یی خپل دغه مخالفت ته دوام ورکری . شکه
کمال جنبلاط او دهه پلويان یوبل عیسوی مذهبی سری
ریوند ایدی دلیان د جمهوری ریاست دشو کی دنیولو
لپاره په پارلمان کی کاندید کریده او دیوی او نی دهاره
دلیان د سوسیالستانو دغوبنتون او فشار په اساس و نشو
کولای چه خپل غونه کی پل کری او دلیان دپاره منتخب
جمهور رئیس و تاکی و روسته دیوی او نی خخه دلیان
هارلمان په یواضطراري حالت کی غونه و کړه او دشپرو
شپیتو موافقورا یو په اساس الیاس سر کیس یوبل شو
چه خپل رقیب ریموندا بدی ته ماتنی ورکری او دلیان
دمنتخب جمهور رئیس په تو گه و تاکل شور و روسته ددغه
روانو حالاتو خیخه معلومه شووه چه دلیان سر کیس تاکل
کیدل په لبنان کی لاپسی لانجی زیاتی کری او خو نړی
جګړی په خپل تول شدت سره یو عمل یا شروع شوی او
د سوسیالستانو پلويانو دیروت په بشاراو نورو خایو کی
لور او جګ عمارتی خایونه و نیول ترڅو پدی تو گه ددغه
خایو خیخه خپلی حملی پر افراطی عیسویانو باندی شروع
کری پدی ترتیب سره هره ورڅ دمتخاصم دلولو تر منځ
جګړی شدت مونده او دلیان د سوسیالستانو په خپلی بوی طرحد
شوی پروگرام کی دقولو خوا وونه و غوبنل ددی دپاره
چه په لبنان کی سوله او امنیت منځ ته نتوی دلیان خاوره خوشی
طرحد شوی پیشنهادونه و متنل شی د سوسیالستانو په پیشنهادو
کی دسوری د حکومت خیخه غوبنل شوی و چه بايد ژر
تر ژره خپلی قوا وی دلیان دخاوري خیخه و باسی همدار نگه
ددوی بل شرط داده چه بايد لس زره ته فلسطینی سرتیری
چه مختلفو لارو خیخه لبنان ته نتوی دلیان خاوره خوشی
کری او همدي دخارجي او عربی هیوادو عسکر دسلوی او
آرامتیاد تین گیدو دپاره لبنان ته راشی ددوی بل شرط داده
چه دلیان اردو چه د سوسیالستانو او عیسویانو د جګرو په
اثر په بیلو - بیلو دلو و پیشل شوی بیر ته سره یو موقنی شی
او ددوی یو خای کیدل بايد د سوسیالستانو د طرحد شوو
پروگرام په اثر تر سره شی .

د سوسیالستانو په طرحد شوی پروگرام کی زیاته شوی
که ددوی دغه شرطونه دقولو ډلوله خوا و متنل شی شاید

پیسوونه داحتمالی جگری چه د فلسطین سرتیرو او د سوریی عسکرو ترمنج واقع شی کارو اخستل شی .

همدارنگه دعراق حکومت وروسته د سوریی د نظامی مداخله شخنه په لبنان کی ویلی چه د فلسطین سرتیرو دریخ شخنه به ملاتر و کپری او هیچا ته به اجازه ورنگری چه د فلسطین دسرتیرو نهضت ته تاوان ورسوی دمصر حکومت هم اعلام کریده چه د فلسطین دسرتیرو دریخ نه ملاتر و کپری اود سوریی د حکومت نظامی مداخله په لبنان کی غندی او زیاته کریده پرته لدی چه د سوریی نظامی مداخله په لبنان کی کر کیچ زیات کپری بله کومه گته نلری دبلی خوانه د فلسطین دوه نورو نهضتو په یوی ابلاغیه کی ویلی چه د سوریی د حکومت عسکر ددی دپاره لبنان ته نوتلی ترخو د فلسطینا نو نهضت له پبنو وغور محوي پدی ترتیب سره د فلسطین دخلکو تولو نهضتو دسوریی د حکومت نظامی مداخله په لبنان کی غندی او زیاته کریده چه ترسه و سه پوری به هشنه و کپری چه د سوریی دعسکرو وه مقابله کی به جگری تهدوام ور کپری او همدارنگه دغونهضتو ویلی چه مونیر مجبوریو چه دخبلی تقوبی دپاره دنور و عربی هیوادو شخنه نظامی مرسته وغوارو هفو هیوادونه به چه فلسطینی سرتیری نظامی کومک وغواری لبیا . الجزایر ، عراق شامل دی .

دپور تیبو حقا یقو شخنه داحقیقت بشکاره کیبری چه اوس ، اوس دعریبی هیوادو ترمنج لانجی خپلی حساسی مرحلی ته رسیدلی او که ژرددغولانجو دحل لپاره گتمور اقدام ونشی گوندی دفعه لانجی لاپسی پیاوپری شی ولی دا ڈاډینه موجوده ده چه د سوریی وسله وال فوجونه به په لبنان کی دیو مشیت دریخ نه کار واخلي او داسی کار به ونکپری چه د لبنان عربی اردو فلسطینی سرتیری او د سوریی دعسکرو و ترمنج جگر هشروع شی ، مکده مخفکی لدینه هم د سوریی عسکر لبنان ته نوتلی اوددواز و هیوادو عسکرومآل اندیشی صبرا او حوصلی شخنه کار واخست او ددوی په منخو کی جگره ونشونه نو داخلي هم اميد شته چه جگره ونشی د اسرائیل دفاع و زبر چه پخواپی ویلی وه چه مونیر د سوریی دعسکرو نوتل په لبنان کی به خیر سره خپری او دروانحالات توخار کوو اوس معلومه شوی چه دفعه هیواد خپل یو خه تا نکونه د لبنان دجنوبی سیمونزدی خای په خای کپری و روسنی جریانات به ونشی چه د لبنان شخنه او اوسنی جگره به خرنگه تجولات منج ته راپری .

مخکی لدی چه د سوریی عسکر یو محل بیالبنان ته نوشی د فرانسی جمهور رئیس والری ژیسکار دستن چه د امریکی هیواد ته بی سفر کپریوی د منځنی ختیز او مخصوصاً لبنان

دپاره یو خه مطالب بیان کپل د فرانسی جمهور رئیس د منځنی ختیز د عمومی حل لپاره د امریکا په کانگرس کی داسی وویل : د منځنی ختیز لانجی چه یوه خطرناک بنه یی غوره کپری که ژرترزره ورته توجه وشی گمور به ثابت شی او موضوع به حله شی او که ورته ژر توجه و نشی د هغی حل به مشکل وی د فرانسی جمهور رئیس زیاته کپری بنه به داوی چه غربی اروپا ، امریکا او شوروی اتحاد په ګله سره دمنځنی ختیز د لانجو دحل لپاره اقدام و کپری او همدوی بدرا تلونکی وخت کی د منځنی ختیز هیوادونو د پولو د خوندی ساتلو حمایت و کپری .

هغه وخت چه د فرانسی جمهور رئیس خپله دغه وینا په کانگرس کی ایراد کپری په نیویارک کی صهیونی امریکائیان مظاہری و کپری او په چیغوسره وویل چه فرانسه د امریکی میحده نده د فرانسی د جمهور رئیس دسفر په وروستیو شیبو په امریکا کی اعلام و شو چه فرانسه حاضره ده خپل یو شمیر وسله والی تو اwooی دسولی دکرار ولو لپاره لبنان ته و استوی د فرانسی د جمهور رئیس وینا دمبصر ینو په نظر داسی بشکاره شو چه البته پدغی زمینی کی د فرانسی حکومت د امریکی ، شوری اتحاد او یو شمیر عربی هیوادو سره په تعاس کی شوی وی . د فرانسی د جمهور رئیس دغه پیشنهاد په عربی نپو کی ناوره عکس العملونه منج ته راوسنل او تقریباً تولو عربی هیوادو پری انتقاد و کپری . مخصوصاً د لبنان مسلمانان او فلسطینی سرتیرو ددی په ضعن کی چه دغه پیشنهادی و غاندہ زیاته کپری چه د فرانسی جمهور رئیس خپل دغه پیشنهاد هغه وخت کریده چه د امریکی په مسافت بوخت او ددی کبله مونیر د دغه پیشنهادونه انتقاد کوو او په کلکه سره غندو .

سره لدی چه نظامی او غیر نظامی حالت په لبنان کی دیر و یجار بشکاری په پاتی نورو عربی سیمو کی هم آرامی نه لیدل کیبری د اسرائیل افراطی صهیونستان داردن دستیند په لو یدیمه برخه کی خپل تو لوهلو خلوته د پخوا په شان دواز ورکوی . او دا زیار باسی چه پد غو سیمو کی اسرائیلی خایونه جور کپری او په همدى مناسبت خو واری په دخو سیمو کی عربی او سیدنکو په پراخومظاہر ولاس پوری کپری . چه د عربی او سیدونکو او د اسرائیل د پولیسوس ترمنج اخ و دب واقع شواو خو تنه عربی مبارزین خپل ژوندله لاسه ورکر او یو زیات شمیر عربی خوانان د پولیسوس لخوا و نبول شول او هم دشپی په تگ او راتگ باندی د اسرائیلی پولیسوس لخوا بندپزونه کیښو دل شول . دغی و ضعی چه خو

داداکتر کورت والدها یم په نظر د سوریي د حکومت در يع
پدی هکله په مههم وه خکه هغه وخت چه د سوریي حکومت
خپله موافقه اعلام کړه د ملګرو ملتو سرمنشي ہر ته لدی چه
اسرانیلو ته سفر و کړي د سوریي نه مستقیماً نیو یارک ته ستون
شو او د خپلو د خبر و اترو نتیجه د حافظ الاسد سره د یوه ریوب
په ضمن کی د امنیت شوري ته و راندی کړه. د بلي خوانه
دارائیل خارجه وزبر د یوه ویناپه ترڅ کی وویل چه
مونږهم هغه وخت د ملګرو ملتو د سولی د قوا او د تجدید ید د جولان
په لورو خو کو کی منوچه د سوریي حکومت بدون د قید او
شرط خخه دغه کارومنی دخچاره شویو روپو تو خخه معلومه
شوي ده چه پخوا د اسرائیل حکومت د ملګرو ملتو موسسی
ته خبر و رکړیوه چه د اسرائیل حکومت د جولان په لورو
خو کو کی د ملګرو ملتو د سولی قوا او د تجدید سره موافقه
لري. خو بیا هم د اسرائیل خارجه وزیر د داکتر کورت والدها یم
سفر سوریي ته و غاندہ او زیانه کړه چه پدی برخه کی اصل
دلګرو ملتو د موسسی سرمنشي د سوریي د حکومت سره خبر و ته
ازنه وه خکد ۱۹۷۳ کل کی د سوریي حکومت د قوا او
د جلا کو کو د پاره د جولان په لورو خو کو کی چه ده ګنډ
په موجب د اسرائیل عسکر د دغه سیمهو خخه شانګ و کړ
دارائیل د حکومت سره صریحًا موافقه کړیوه چه د ملګرو
ملتو د سولی د قوا او د تجدید سره به موافقه و کړي.

او سن چه شپږ میاشتی نسور هم د ملګرو ملتو د موسسی
د سولی قوا او دی داده د منځنی ختیز د بحران لپاره دحل عمومی
زمونږ هيله داده د منځنی ختیز د بحران لپاره دحل عمومی
لیار پيداشی او یواخنی لیار چه کولايشی د منځنی ختیز
د بحران دحل لپاره په موثر کومک و کړي هغه دژنیو د سولی
د کنفرانس بیا جوړیدل دی چه پدغه کنفرانس کی تو لی
خوا او دی ترتیب سره د منځنی ختیز بحران چه د کلونو ګلونو
پدی ترڅو لاينحله پاتی ده دحل لیار و مومی او د دغه سیمه
خلک په سوله او آرامی کی ژوند و کړي.

شکه د اداقت او سن تولو د مخاصلو پلوا ته معلوم شوی چه
جګړه نشي کولای د منځنی ختیز بحران حل کاندی. او یواخنی
لیار چه کولايشی د منځنی ختیز بحران حل کاندی هغه حسن نیت
او سوله ده چه مونږ هيله لرو دغه مامول د نړی د سوله
دوستو هیوادوله خوا او د دوی په مرسته په منځنی ختیز کی
تر سره شي او د فلسطین دخلکو د خودا رادیت حق او نور مادی
او معنوی حقوق و رکړشی او د یوه مستقل او خپلواک هیواد
خاوندان شي.

ورځی دوام و موند د ملګرو ملتو په موسسی کی ناپیلو هیوادو
پر یکپه کېږي چه د امنیت په شوري کی دغه موضوع مطرح
کاندی او پدی برخه کی یو فیصله لیکھ صادر کړي. او
همدازنګه د ملګرو ملتو د سرمنشي داکتر کورت والدها یم
نه غښتل شوی چه بو خپل مخصوص استاخی داردن د سیند
لوید یېخی غاري ته ولیوی ترڅو د نژدینه د اسرائیل
د حکومت زاواړه حرکات پدغی سیمه کی وڅېږي.

په منځنی ختیز کی د سوریي او اسرائیل تو منځ دغې گولی
د میاشتی په او لو ورځو کی د ملګرو ملتو د موسسی د سولی
قواوو د خدمت دوره بیا د شپږ و میاشتو د پاره تجدید شوه
دلګرو ملتو د موسسی د سولی قواوی چه په اضطراری
حالاتو کی د دو مخاصلو هیوادو تر منځ دنړی په ګوت ګوت
کی په فعالیت اچول کېږي په منځنی ختیز کی ۱۹۵۶ کال
نه راهیسی و ظیفه اجرا کوي. او او سن هم د ملګرو ملتو د
موسسی دغه قواووی د جولان په لورو خو کو کی د دو کاله
راهیسی د سوریي او اسرائیل د عسکر و تر منځ په فعالیت بونځت
دی د جولان په لورو خو کو کی د ملګرو ملتو د سولی قوا او
دوره د لوړۍ محل لپاره شپږ میاشتی او یا خو محله نور د
ملګرو ملتو د موسسی د هلوخلو په اثر دغه دوره تجدید شوه
شپږ میاشتی د منځ د سوریي حکومت د ملګرو ملتو د موسسی ته
خبر ور کړیوه چه پدی شرط د ملګرو د موسسی د سولی قوا او
د شته والی د پاره د جولان په لور و خو کو کی موافقه
کوي چه د امنیت شوري خپل بحث د منځنی ختیز د بحران
په هکله شروع کړي د سوریي د حکومت دغه پیشنهاد و ممن
شو او د امنیت شوري هم چه په هغه کی د فلسطین د آزادی
د موسسی نهاینده حضور د رلود خپل بحث د منځنی ختیز د
د بحران په هکله شروع کړي.

د منځنی ختیز د بحران د پاره مبصرین پدی عقیده وه چه
شايد بیا د سوریي حکومت داخل هم دغه رنګه قید او شرط
دلګرو ملتو د موسسی د سولی د قوا او د خدمت دوري
د تجدید په هکله و کړي مګرد هغه ځایه چه د سوریي حکومت
په او سنېو شرایطو کی د لبنان په لانجو کی دیر مصروفه ده
بدون د کوم قید او شرط خیخه دایی ومنله چه شپږ میاشتی
نور دی هم د ملګرو ملتو د سولی قوا او دی د جولان دخوکو
په لورو سیمهو کی پاتی شي د سودی د حکومت دغه درېټ هغه
وخت خر ګند شو چه د ملګرو ملتو د موسسی سرمنشي داکتر
کورت والدها یم په همدي متصدی سوریي ته سفر و کړي د ملګرو
د سرمنشي او د سوریي د جمهور رئیس حافظ الاسد تر منځ پدی
برخه که خبری اتری و شوی چه په پای که موافقه و شوه چه
د سولی قوا او دی د شپږ و نورو میاشتو د پاره د جولان په
لورو خو کو کی پاتی شي.

تمر کز حواس و سیله

کنله وی نیز گریبان گیر انسان مرفه امروزی شده است. مسئله تزايد نفوس ، مسئله منابع انرژی ، مسئله کمبود غذا ، مسئله آلودگی و صدھا مسئله دیگر حتی پيشتر از هزاران بهای خطرناک اتومی که در جبهه خانه های بزرگ کشورها آماده انفجار استند ، افراد ممالک به اصطلاح پیشرفتھرا تحت تأثیر قرار داده است ، این وحشت ها باعث میشوند که انسانها تمرکز حواسی و تمرکز قوای دماغی خود را از دست بدهد ، بیش از حد کار و تلاش و بیش از حد تفکر برای رفاه فردی ، آن وسیله که سبب اکتشاف ذهنی وبالنتیجه بهبود زندگی او میشود از یادداو رفته است ، حسی منفعت جویی او را تا سر حد تعصّب بندۀ درون گراسی خودش ساخته است . اینست که بعد از علمای عصر امروز بخصوص آنادکه در گره کشاھی های اجتماعی نقش مهمی دارند متوجه وضع موجودة کنو نی شده اند و برای رفع این معضله دست بدامن طرق های حل زده اند . یکی ازین طرق حل در تمرکز حواسی است ، حواسی که اینک فعالیترين نیروهای وجود ما اند و مایش از همه مرھون و گروهه طرز کار

و روش عمل آنها استیم .

در جوامع رو به اکتشاف کشورهای تو خاسته و ملت های که با سیر پیشرفت ممالک اکتشاف یافته ، چهار عقدہ کمودشده اند ، درین میانه سخت نازارم اند ، اینان نه توان آنرا دارند که یکباره بدون انجام یک سلسه

کارهای قبلی به آن سویه رفاه برسند و نه میتوانند قبول کند که بجای جهشها از رشد گام به گام در حدود امکانات خود شان در مراتب مختلف و وصول بجهان رفاه مادی و اقتصادی فیض ببرند . راه حل این دسته از ملت ما فقط در رهبری درست ، منطقی و علمی استوار است افراد چنین اجتماعات به فهم یک سلسله حقایق و واقعیت های عینی احتیاج دارند ، یکی از چنین واقعیت های عینی همانا وجود شرایط و امکانات است ، این امکانات را اگر از نظر اقتصادی و مالی توجیه نکنیم ناگزیریم به امکانات

دنیای ما ، دنیای جهش ها و تحولات دانش و تحقیک است سیر پیشرفت علم همراه با ترقی و تعالی انسانها ، مدنیت های جدیدی را پیروی میکند و فرهنگ های ضعیف و قدیمی را بلع مینماید . این جهش ها همانقدر که در رفاه و آسایش اقتصادی پسر سهم دارد به همان متناسب در مناسبات اجتماعی پیچیدگی های بوجود می آورد ، ازینرو اگر انسان از یکطرف با اخترات و اکتشافات غریق در نازونعمت و در بهبود وضع مادی خود مؤقتی های درخشنان را حاصل مینماید ولی در عوض در مسائل اجتماعی ، در روابط ذات البینی طبقاتی و در تشکیلات مؤسسات اجتماعی خود دچار تشتت ها و آشفتگی ها میشود ، بنا بر همین دلایل است که حتی پیشرفتھا ترین جوامع باز هم معضله های فراوانی دارند و روز بروز همزمان با پیشرفتھای اقتصادی ، نا آرامی های اجتماعی شان فزو نی میباشد .

تزايد توقعات افراد بالا میرود . احساسات شان تحت

تأثیر عوامل جهندۀ دانش و تحقیک قرار میگیرد و منافع افراد فقط متوجه زندگی میشود ، دیگر کسی حاضر نیست بخارط دیگران فدا کاری نماید ، وقت ارزش پیدا مینماید و خدمات با پول معاوضه میگردد همه اینها افراد را وامیدارند که نسبت بهم بیگانه شوند و بجز در برابر تبادله کار به پول ، هیچنوع کششی نسبت به هم نداشته باشند ، این مادی گرائی بر روی احساسات و عواطف بشری پرده سیاه میکشد ، دیگر از ایثارها و فدا کاریها ، از قهرمانی ها و قهرمان پروری ها خبری پیدا نمیشود ، لهذا این عوامل همه ممکنست گره های در روابط ذات البینی انسانها بیندازد و وقتی انسان متوجه میشود می بیند مثل عروسک کوکی برده ماشین و تحقیک شده است ، اگر یک لحظه یکی ازین وسائل رفاه از وجود شود یا موقتاً یکی ازین وسائل متوقف گردد آنوقت در ماندگی و وحشت این انسان پیشرفتھ را خواهیم دید ، ارزش زندگی بالاتر از هم چیز و مقدم تر بر همه چیز از آن انسان مهر باش و فدا کاری فردی خشن و بی احساس ساخته است . وحشت های مختلف حتی بصورت

برای اکتشاف ذهنی

از جگتورن مهرجو

و بهبود زندگی

بسیاری از مادرم ، اگر صادق باشیم اعتراف خواهیم کرد که به اندک صدا و یا وسیله‌انجرا خاطری رشته دقت و تمرکز حواس ما پاره میشود ، البته جای تأسیف است ، زیرا این حقیقتی است که توفیق ما در هر کاری در زندگی بیشتر به قدرت تمرکز حواس ما بستگی دارد تا بدانش قدرت ذهنی زیاد ، و در حقیقت به دارابودن نبوغ .

امروز به ثبوت رسیده است کسانی که همیشه درخیال زندگی میکنند هیچ وقت و در هیچ شاخه‌ی از شاخه زندگی توفیق نخواهند یافت . شما عالم ازینکه حسابدار ، خانهدار یا فوتبالیست و صاحب منصب باشید رمز مؤقتیتان درایست که حواس شما جمع باشد و بتوانید ذهن خود را متوجه مازید ورنه هیچ وقت از حد معمولی در کار تان جلوتر نخواهید رفت .

حالا ممکن است این سوال پیش آید که چطور میتوان به این قوه فرار تمرکز حواس دست یافت ؟

دروجواب باید گفت : نخستین قدم درین راه آنست که به طرز کار ذهن و فکر خود پی ببریم .

مغز آدمی به سه حصهٔ ذیل تقسیم شده است :

قسمت خارجی، قسمت داخلی و قسمت خود آگاهی .

قسمت خارجی در حصهٔ پیشانی مغز جای دارد و همه افکار آگاهانه و شعوری ما بدان مر بوت میشود ، میتوانید مجسم کنید که درین قسمت مغز چه خبر است البته تعداد کمی ازین افکار میهم میباشد ، ولیکن در طی روز کم از کم یک فکر است که باید آنرا در سطح تحت شعوری ذهن حفظ کرد و پرورداد . مشکل مادرایست که چطور این فکر ارزنده را به قسمت تحت شعوری و ناخود آگاهانه ذهن خود منتقل سازیم زیرا قسمت داخل ذهن بین قسمت خارجی ذهن و قسمت تحت شعوری آن مانع وحایل است .

قسمت داخلی مغز همه افکاری را که توسط قسمت خارجی دریافت میشود ، میگیرد و ذخیره میکند ، این بدان معنی نیست که افکار مذکور ازین میروند بلکه در مرحله نهایی بصورت خاطرات ، خواب و رؤیا ، در قسمت شعوری (قسمت خارجی) ذهن آشکار میگردد . اما برای کارهای روز مرأة زندگی از آن استفاده کرده نمیتوانیم ، زیرا درین حصه خلاق مغز ما یعنی درواپسین مغز ما که همان حصه تحت شعوری باشد جای ندارد .

درینجا باز به این سوال بر میخوریم : چطور میتوان تعیین کرد که فلان فکر مهم ما در قسمت تحت شعوری ذهن ما ذخیره شده است ؟ برای این کار باید آن فکر را از مجموع افکاری که عارض قسمت خارجی ذهن ما میشود جدا کرد و آنرا مستقیماً به قسمت تحت شعوری ذهن منتقل کرد و این نیز عملی نخواهد بود مگر به همکاری تمرکز حواس . لزوم تمرکز حواس ازین جهت است که بسیاری از

ذهنی ، در کی و احساس توجه نماییم ، چنین جامعه‌ها دریشت و آشنازی‌های خاص شان از نظر وضع روحی و اجتماعی بسیار میباشد ، بحران‌های مختلفی گریبان گیر چنین ملت‌های است ، تضادهای طبقاتی ازیکسو و کثیر طبقه مفتخار از سوی دیگر باعث میشود که سهم مزد عده قليل زحمتکش بهره‌عده کشیر مفتخار و دست نگردد ، تعیین دانش ، آشنائی به تخفیک و توازن و تعادل وضع اجتماعی میتواند عوامل مؤثری برای پیشرفت چنین اجتماعاتی شود ، اگر از یکسو افراد مادی گرای پیشرفت به خاطر وحشت گناگون احتمالی تمرکز حواس خود را از دست داده اند از طرف دیگر افراد ممالک رو به اکشاف نیز بخاطر بحران‌های اجتماعی ، عدم تامینات و عدم رفاه آیده‌آل اقتصادی دچار عدم تمرکز فکر و گرفتار تشتت و آشنگی ذهنی اند ، جامعه شناسان و روانشناسان دوسته از علمای که رهبری فکر و حواس انسانهارا بدوش میکشند در تنظیم و تعادل معضلات اجتماعی و فردی تلاش‌های فراوانی انجام می‌هند ولی اکثر آین تلاش‌ها به بن بست می‌انجامد ، چون ترکیب اجتماعی و مناسبات ذات‌البینی در هر اجتماع و در هر جامعه فرق بارزی دارد ، جستوی علل تشکیل ملیت‌ها ، وضع جغرافیا نیز ، موقف سیاسی و ایدی‌الوژی همه در وجود چنین تفاوت‌ها رول محسوس دارند ، کشورهای روبه اکشاف غالباً دچار چنین پرابلم های استند از همین رواست که سخت نیخواهند بین خود روابطی بوجود آورند تا باتباد افکار و نزد یکی اندیشه‌ها وضعی را بوجود آورند تا کم از کم وجود مشترک همیگر را در یابند .

خوب سخن اصلی مابر تمرکز حواس بوده ، ولی در پنهانی آن شناخت عوامل ترکیبی و مناسبات اجتماعات اتا اند زه برای افرادی همانند بایع ماضی روی شمرده میشود . تمرکز حواس شرافات نظیر اجتماع ما قابل بادآوری است ، ماهنوز پرابلم‌های خیلی پیچیده و غامض نداریم ، مگر در عین حال زندگی برای ما آرزوی بسیار خطیر شمرده میشود پس باید به امر میهم توجه نماییم .

یکی از گوشه‌های نیميخ زندگی فردی مسئله تمرکز بالوسیله باعث تحریک هنر آفرینشگان و خلاقیت فردی میگردد . در نتیجه تا ندازه زیادی در اکشاف ذهنی و بهبود زندگی موثر است . چه بسیار اند افراد یکدرواقع حواس شان پر اگنده نیست ، فقط در مورد چیزهای ظاهر آمیخته است که هیچ قسم رابطه ای با هدف و کار یا موضوع مسورد علاقه آنها که همه فکر و ذهنشان را بخود مطلع داشته است ندارد .

یکی از سایکولوژیست‌ها که در کشورهای نوچاریه و رویه اکشاف مطالعه زیاد نموده است درین زمینه میگوید :

ما مردم قادر به جداساختن یک فکر ممکن از افکار دیگر نیستیم این اشتباه است اگر خیال کنیم که پرداختن به چند موضوع در آن واحد، قدرت کارآیی مارا بالامی برد، بنابرین فلان قوماندان که در وقت دادن دیر کنیف به قوماندان جزو تام، در عین حال به یک موضوع دیگر مثل دعوت شبهی که پیش رو دارد فکر میکنند، چون قدرت وقت خود را به چند شاخه تقسیم کرده مینماید کاری را که مشغول انجام آن است با کندی انجام میدهد و به اصطلاح در آن کار معطل میشود و ممکنست اشتباه نیز بکند. پس با شاخه شاخه نمودن قوای دقت خود نه تنها باعث از دیداد اندازه کارآیی خود نمیشوند بلکه از اندازه آن نیز تا حدی میکاهیم.

برای اینکه بتوانید بر قدرت تمرکز خود بیفزاییم ذیلا

به چند نوع تمرین اشاره میکنیم:

- وقت صبح که در حال پوشیدن دریشی خود استید، سعی نمائید وقتی مثلاً نکتابی خود را می بندید منحصر آ به آن فکر کنید نه به چیز دیگر یعنی فقط به کاری یا ندیشید که فعلاً مشغول انجام آن هستید.

- تمرین دیگر اینست که به اتاق ساکت بروید، کاغذ و قلم بردارید و نفس عمیق بکشید، یعنی دهن خود را به بندید و هوا را از راه بینی داخل شش ها کرده و بعد از راه بینی آنرا خارج نمائید (نفس عمیق بکشید). حالا ساعت را یاد داشت نمائید، چشمها را به بندید و با خود بگویید که تا پنج دقیقه دیگر به هیچ چیز فکر نخواهید کرد وقتی که دیدید به چیزی فکر کردید، چشمها را باز نمائید و نوع فکر تان را بنویسید و بنویسید که چه چیز باعث آن شد و بالاخره بنویسید چند وقت پس از شروع تمرین این فکر به خاطر شما خطور کرده است.

معمولًا شخص این طور یاد داشت می کند: صدای رادیوی همسایه تمرینم را بهم زد، یا یاد پروگرامی افتادم که دیشب شنیده بودم، یا فلمی که دیشب در سینما پارک دیدم خیلی لجیم نبود، یا بیکدقیقه از شروع تمرین گذشت بود که فکر بالا به سرم افتاد (اگر دیدید فقط چند ثانیه پس از آغاز تمرین بی فکری، فکری خود را بیشما تحمیل کرده است تعجب ننمایید).

وقتی دیدید درین نوع تمرین مهارتی پیدا کردید، آنوقت بروید به سراغ تمرین تجسم معمولی، غرض ازین تمرین آنست آنقدر به چیزی نگاه کنید تا یقین حاصل نمائید جزئیات آن را بخاطر سپرده اید. آنوقت چشم هارا به بندید و آن چیز را جلو چشم خود مجسم کنید، وقتی توانستید آن چیز را بدین ترتیب «بینید» آنوقت چشمها را باز کرده بینید آنچه را که با چشم بسته مجسم کرده اید یا آنچه واقعیت داشته است، چه اندازه تفاوت دارد؟ ممکنست متوجه این نکته شوید که در یک چیز جزئی از هم فرق دارند، وقتی که چشم را می بندید به این موضوع

توجه نمائید که آن چیز را بیاد نیاورید یا در خیال مجسم نکشید، بلکه فقط و فقط جلو چشم خود آنرا مجسم سازید.

میان این دونوع تجسم فرق کوچکی دارد. بالاخره یک تمرین دیگر نیز هست که در واقع در حکم یکنوع سرگرمی است، پنجه ای را با منشی اشیاء کوچک و غیر مشابه پر کنید، البته این کار را باید کسی بگند که خود در تمرین تمرکز شرکت ندارد. یکدیگر تمام به یک اشیاء این پتنوس دقیق شوید، آنوقت پتنوس را پنهان کنید و اسم هر یک آن اشیاء را بنویسید. درست است که این تمرین خیلی ساده است و لی بر اندازه تمرین حواس تان اضافه خواهد کرد.

کسب تمرکز به خود خود هدف نیست، چون بطور یکه گفتیم تمرکز حواس و سیله برای اکتشاف ذهنی و بهبود زندگی و همچنین افزایش قدرت و توان آفرینندگی و خلاقیت دماغ انسانی است. وقتی قدرت تمرکز فکر و حواس پیدا شد قسمت تحت شعوری مغز، بصورت یک خدمتگار شگفتی انگیز در خواهد آمد، بدین معنی که پس از پیدا کردن حالت تمرکز، مسأله را به آنکه اکنون دیگر بصورت یک مغز برقی درآمده است بدھید و همه جزئیات آنرا به آن بسپارید، همانطور یکه صورت مسائل ویرابلم ها را باید به مغزهای برقی (مغزالکترونیکی) داد تا آن مسائل را برای شما حل کنند. پس از سپردن جزئیات مسئله به قسمت تحت شعوری مغز، میتوانید بالکل آن مسئله را فراموش نمائید و یقین کنید که ناخودآگاهی شما، حتی به وقت خواب، مشغول حل کردن پرایلمنی است که به آن سپرده اید در حقیقت نیز بهترین فرصتی که میتوانید با تحت شعور و ناخودآگاهی خود تماس بگیرید پس از خواب شبانه است.

اکنون راجع به تمرکز حواس معلوماتی بdest آورده ایم با اید از هنر خلاقیت وجود خود نیز مطالبه بدانیم. به عنوان سرلوוה و شعار سایکولوژیکی باید بگوییم که: هنر خلق کردن ابتکار و ایجاد و ساخت آثار و اشیاء، قدرت و سلامت روانی به شما میلهد.

در ذهن ما آدمها چیزی است که میخواهد آفتابی شود، وقتیکه راههای برای این آفتابی شدن یا ابراز آن پیدامیکنیم احساس کامیابی و خوشوقتی میکنیم و این پاداشی است که از نتیجه تمرکز قوای دماغی و حواس خود بdest آورده اید ولی اگر نهانیم، احساس ناکامی و بدینختی مینماییم. وقتی کاری را به آخر میرسا نید، مثلاً وقتی در یک تطبيقات بصفت قوماندان قرار صحیح اتخاذ میکنید و یا به حیث یک نویسنده یک مقاله می نویسد (در قاموس هنر نویسنده گی امروز، نویسنده به کسی ابلاغ میشود که نوشههای هنری مثل داستان، پارچه های ادبی و مقالات تحقیقی که از هنر نویسنده گی مثل ترکیب، تجزیه، توصیف، تعمیم و غیره برخوردار باشد بنویسد) و یا به عنوان یک تخنیک دان یک ماشین راترمیم مینهاید، وقتی آخرین قسمت کار خود را انجام میدهید

سومین راه: راه اصلی یعنی راه آفرینندگی و خلاقیت است این راه یکی از بهترین راههای ابراز وجودخویشتن است، «ساختن» باطیعت ما انسانها از نیم میلیون سال به اینطرف عجین شده است. جای تعجب نیست که همه موقتی اشیاء مشابهی می‌سازیم احساس خورنده و مؤقتی میکنیم، اگر در کارخود تان شخصاً چیزی نمی‌سازید یا کمکی به ساختن چیزی نمی‌کند، باید به بینید آیا در موقع فراغت گاهی به ساختن چیزی اقدام میکنید یا نه؟ باشد بدانید انواع و اقسام مهارت‌ها و استعداد‌های دست نخورده در وجود شما هست که باید آنها را پرورش دهید.

چهارمین راه: همان‌نویسنده‌گی و شاعری است که هنرای برتر به شمار میرود، البته شما احتیاجی ندارید که اثر تان یک کتاب پر فروش باشد، بسیاری از مردمان، نامه یا چیزی در مجله‌ی یاروز نامه می‌نویسنند و ازین کار خود احساسن لذت و کامیابی میکنند و بدین ترتیب افکار خود را ابراز کرد، به نظر هزاران خواننده میرسانند. خاطرات روز نوشتن نیز یک عمل کامیاب شده است به شرط آنکه عمیقترین افکار خود را در آن بنویسید نه اینکه هوا امروز چنین و چنان خواهد بود.

چه عجیبی دارد وقتی احساسات شما در موردی خیلی شدید شد شعر بگوئید؟ لزومی ندارد دیگران شعر تافرا بخوانند اگر از نوشتن خوشتان می‌آید، میتوانید نزد یک نویسنده کار آمد، مدتی کار آموزی کنید. معمولاً اگر با پشتکار در راه نویسنده‌گی قدم بردارید نتایج خوبی از کوشش‌های خود خواهید گرفت.

پنجمین راه: راه کامیاب شدن آخری یعنی سخن‌گفتن در میان جمع است زیرا یکی از موفق ترین راههای ابراز عقايد است، هر کسی بایک هوس متوسط و بالغاتی مناسب و معقول و چند فکر قابل عرضه میتواند در مجامع و لویویک صنف یا یک جزو تام باشد سخن بگوید و توفيقی بدست آورد.

به عقیده بسیاری از روانشناسان میل به خود نمائی و ابراز وجود، یکی از شدید ترین امیال بشری است، وقتی بتوانید با استفاده از تمرکز حواس خود را به کامیابی برسانید خود بخود احتیاج به خود نمایی در شماره از ضاء خواهد شد.

این بود مطالبی درباره تمرکز حواس که بصورت فشرده با استفاده از افکار و آراء انشمندان سایکوژی تهیه و ترتیب شده است البته در آینده باز هم درین مورد سخن خواهیم زد.

احساس رضایت و کامیابی می‌کنید. همینطور است که نقش خود را در انتشار مجله‌ای ایضاً مینمایید یا در تطبیقاتی سهم خود را بدون غلطی به سر میریید.

قسمتی از هنر زندگی کردن درینست که می‌بینید آیا برای ارضی این احتیاج اساسی طبیعی خود، راههای لازم و مناسبی پیدا کرده‌اید؟ بینید خودشما تاچه اندازه به این احتیاج اصلی خود میرسید.

اگر می‌بینید زندگی شما مخصوصاً در دنیاک یا ملال انگیز است و یا اگر احساس ناکامی و بدینختی میکنید احتمال دارد علتی این باشد که مجالی برای ابراز کردن افکار و قریحه‌های خود پیدا نمی‌کنید.

علمای روانشناسی پنج طریق ابراز افکار و احساسات را کشف کرده‌اند، این پنج طریق موجب میشود که افراد درین باره بینید و شنند و راهی را درنتیجه تمرکز حواس و قوای دماغی برای خود انتخاب کنند تا به کامیابی‌ها و موقتیت‌های بیشتری در زندگی برسند.

اولین راه: راه مکالمه و گفت و شنید است، منظور از گفت و شنید اینست که کسی بواند به روشنی البته با درنظر گرفتن تمرکز حواس حرفاهاش را بزند و منظور خودش را بیان و ابراز کند. به یقین این قدرت که شخص بتواند با خاطر جمعی باد یگر آن گفت و شنید ارزش ندارد، خود یکی از منابع مهم کامیابی در زندگی است. بیان اعتقادات یا شرکت در آنچه موجب غم و شادی دیگران شده است، افشاءی خودمانی عمیق ترین تجربه شخص یا نقل طفیله‌های شخصی، همه و همه مبین شخصیت حقیقی و عصماره وجود ماست.

در گفت و شنید باید سعی کنید تا اعماق شخصیت شنوندگان خود نفوذ کنید نه اینکه به ظاهر و به ابطلاح به نفوذ در ظاهر آنها قناعت ورزید.

دومین راه: راه کار است، که کار روزانه در واقع یکی از راههای ابراز شخصیت است به عبارت دیگر هر چه کار خود را بهتر انجام دهید به همان اندازه شخصیت تان جالبتر جلوه خواهد کرد کار یکه خلاق باشد یا فرصت‌های برای اخذ تصمیم به وجود آورد و یا موجب شود که از قدرت به نحو مطلوبی استفاده شود، بی اندازه کامیاب کننده است.

حتی ساده‌ترین و تکراری ترین کارها اگر به نیت خدمتگزاری آنها را انجام بدهیم میتوانیم به صورتی در آوریم که موجب کامیابی ماشوند.

چگونه میتوان بالای بیماری قرن پیروز و چیره گردید؟

از جگتورن میرحسام الدین «محتشمی»

رشد سریع صناعتی جهان و عدم تحرک کافی نسل موجود را بیک مریضی و حشتناکی مبتلا ساخته است که رهائی از آن در شرائط موجود در جهان بسیار مشکل جلوه میکند.

اما دانشمندان گیتی میخواهند تا با طرقهای متعدد برفع و درمان آن پرداخته و انسانها را از گزند آن تا یک اندازه درا مان نگهدارند.

برای رهائی از این مریضی قرن پروفیسور ا Anatoliy Kurovbo کوف دانشمند مشهور اتحاد شوروی طرز حل و روشن خاصی را اتخاذ کرده و در صدد است تا با پیوستن به آن از این بیماری، انسانها در آینده حیات خوشی را پشت سر بگذرانند.

بیماری قرن ییstem عبارت از ماشینی شدن زندگی میباشد که با گذشت هر روز بغيرنج ترو پیچیده تر میگردد. در جهان امروزی بدون توجه بر برخی از بهلوهای دیگر آنچه بشر را بصورت دوامدار خورد و به مشکلات متعدد مواجه میسازد، کار ماشینی مداوم در بالای میز های کار و یادربرا این چرخها و ماشین ها میباشد.

ابتدأ میپردازیم بتأثیر هر زیش در عنفوان طفلی و نقش آن در آینده بهتر وسلامتی کامل این دسته . قسمت بزرگی از حیات کودکان و نوجوانان صرف بازی، سپورت و یا دویدن های بقسم جست و خیز میگردد که این جست وقت میگردد . بعقیده شیلر فیلسوف مشهور آلمانی آنهائیکه بصورت مداوم و بدون تحرک در بالای یک میز و یا یک ماشین بکار اشتغال میداشته باشدند و یک وظیفه مشخص را انجام میدهند رفتہ ، رفته مغز آنها در مراحلی قرار میگرد که چربه همان نوع کار بچیز دیگر متوجه نمی شوند و در نتیجه اندازه های وسیع فکری و پرواز شگرف لایتاهی را از دست میدهند و کم کم شکل همان ماشین را اختیار میکنند که بالای آن کار میکنند .

پس قرار گفته شیلر و برخی از محققین دیگر دونوع کار یاد شده مداوم بالا اساس بیماری قرن را تشکل میدهد . طبق آخرین مطالعات برخی از دانشمندان رشته های مختلف ورزشی و تفریحات سالم سهیم بزرگی را در تربیت اطفال تشکل داده و به آنها می فهمانند که بدایم شکل شده میتوانند به پیش رفت و از تفریحات اجتماعی بقسم بازی برای تربیت شخصی و اکتشاف فکری استفاده اعظمی را کرد .

با سهی شدن یک مدت در میدان های بازی نوجوانان میاموزند که موجودیت آنها شده میتواند در اجتماع نظری بزرگ سالان باشد ، که این امر پشتونه ای بزرگی را برای اکتشاف روحیه و میجادله با مشکلات در زندگی آینده آنها تشکیل خواهد داد .

در همین بازیها است که اطفال قانون و مقررات را آموخته و برای فریها و حکم ها احترام بیشتر قایل میگردند ، و این آلات در روحیه آنها رشد و تقویه پیدا کرده و با گذشت هر روز بارور تر میگردد تا اینکه بالاخره بقسم ملکات فاضله برایشان تلقی میگردد .

در میدان ورزش بچین اطفال به نظر احترام یاد دیده شود تا آنها خوبیش را بزرگتر فکر کنند ، زیرا آنها دارای شخصیت مستقلی از نگاه روانی و جسمی میباشند که در ورزش رسید یافته و در هر پیروزی در میدان بازی هنوز هم بیشتر اکتشاف پیدا کرده و در حقیقت باعث تقویت اضافه تر اعتماد به نفس در آنها میگردد ، که این شیوه گذشته از آنکه در اکتشاف ذهنی آنها تاثیر فراوان وارد میسازد بعین شکل در تبارز شخصیت آنها در آینده نیز رول بسیمی را ایفا خواهد کرد .

طبق بررسی برخی از دانشمندان یاد علم طب مداخله مستقیمی درباره ارتباط دستگاه های مختلف جسم و ورزش های رقابتی درستین یائین داشته باشد ، زیرا در سنین خورده از دیادکار مایه فعالیت برای موفقیت در مسابقه خا من

کار بی حرکت اندام های حرکتی را مهجور وضعیت میسازد و کار با حرکت فعالیت های معزز را محدود ساخته و حاصله این دونوع کار بزرگترین خطر را برای نسل های آینده تولید و بعضی باعث مرگ های زودرس و پیش از وقت میگردد . بعقیده شیلر فیلسوف مشهور آلمانی آنهائیکه بصورت مداوم و بدون تحرک در بالای یک میز و یا یک ماشین بکار اشتغال میداشته باشدند و یک وظیفه مشخص را انجام میدهند رفتہ ، رفته مغز آنها در مراحلی قرار میگرد که چربه همان نوع کار بچیز دیگر متوجه نمی شوند و در نتیجه اندازه های وسیع فکری و پرواز شگرف لایتاهی را از دست میدهند و کم کم شکل همان ماشین را اختیار میکنند که بالای آن کار میکنند .

پس قرار گفته شیلر و برخی از محققین دیگر دونوع کار یاد شده مداوم بالا اساس بیماری قرن را تشکل میدهد .

بیماری یاد شده بزرگترین خطر و موانع را در راه ازین بردن تعادل اعضای وجود بیمان آورده که در نتیجه هم آهنگی و تعادل روحی و جسمی را ازین برده و مرضی های عصبی ، بیماری قلبی ، عروق و یک تعادل زیاد مرضی های دیگر را باز میاورد که در برخی موقع تشخیص آنهم از امکان بدور میباشد چه رسید به معالجه و تداوی آن . مخصوصاً آنها نیکه برای کسب در آمد بیشتر از وقت تعیین شده اضافه تر به چنین کارها خود را سرگرم میسازند اضافه تر زیر تاثیر بیماری قرن قرار میگرند .

و بالاخره یاد گفت : در دنیا ای که آلودگی محیط روز بروز اضافه تر میشود و غلظت هوا ، آب و فرسایش خاک لحظه به لحظه بیشتر میشود امیدها کم رنگ ترونسل هاروزبروز نگران تر میگردد ، هیچ وسیله را و یا هیچ راهی رانمی توان بهتر از گفته انا تویی کورو بو کوف عالم تربیت بدین مسکو که عبارت از پرداختن به سپورت و یاورزش میباشد سراغ کرد .

لذا برای گریز از این بیماری قرن و گیرودار زندگی پرداختن بورزش های گونا گون کلید موافقیت را در زندگی تشکیل داده ، از انواع مرضی ها کاسته شده و انسانها در نتیجه این راز موفقیت حیات خوشی را بدون از هر گونه در درسر که ناشی از زندگی ماشینی امروزی میباشد به پیش خواهند برد .

درینجا برای آنکه باهمیت ورزش که در طول عمر از طفلی گرفته تا پیری میتواند مصدر خدمان ارزشمند گردد بی ببریم نقش ورزش را درستین مختلف ارزیابی کسرده وجنبه های اجتماعی و روانی آنرا که برای ازین بردن مرضی های قرن خیلی ها مؤثر واقع میگردد زیر بررسی قرار میباشد .

و تربیتی برایشان تمیه گردد که با شرائط جسمی شان هم آهنگی و مطابقت داشته باشد. اگر بالفرض با وجود این طرز انتخاب درست باز هم کدام اشتباہی رخ بدهد شده میتواند که در جریان بازیهای متعدد از طرف دوکتور اشتباہ برطرف شده و در نوع انتخاب تجدید نظر گردد، و حتی نظر طبیبان ورزشی اینست که باید در طول جریان بازیهای ورزشی از جوانان بصورت دوامدار توسط طبیب مراقبت صورت گرفته و حتی کارت طبی را برای آنها مهیا گردانند که در آن شهرت مکمله هرور زشکار درج شده و با گذشت هر سال دوباره کارت های جدید جای کارت های کهنه را بگیرد.

با این مراقبت های دقیق طبی شده میتواند که بسیاری از نواقص دستگاه های وجود را مشخص کرد و آنها را که دارای نقاط منفی اضافه تر اند از دیگر ورزشکاران تحریم کرد. و اگر اطمینان بهترشدن ورزشی آنها را اینده متصور نگردد اقلای ورزشی را برای آنها انتخاب کرد تاحداقل از یکنوع پروگرام تفریحی و ورزشی استفاده بپرسد.

با چنین یک معاینه طبی معلوم میگردد که آیا حقیقتاً یک کودک و یا نوجوان قادر است بورزش انتخابی خود بپردازد یا خیر؟

در چنین موارع باید از قدرت دستگاه های مختلف اساسی بدن مثل قلب، نبض واعصاب در عین بازی معاینه مفصلی صورت بگیرد که در عوض این معاینات از بسیار عوارض غیر پیش بینی شده جلوگیری خواهد کرد.

از تگاه شرایط جسمی نیز نوجوانان بگروپ های مختلف «فربه، متوسط، لاغر» باید تقسیم گردد و از رهگذر روحی هم دقت فراوان صورت بگیرد تا آنها خود را با چیز فکر نکرده و سبب عقده های روانی شان نشود. علاوه از مراقبت از طرف طبیب باید طبی ورزشی نیز بالای نوجوانان تدریس و فهمانده شود تا از ضرر های جسمی و روحی بیک معیار بزرگ ممانعت گردد.

از طریق پروگرام های ورزشی طبیب مکاتب میتواند به معلمین ضرر های ناشی از خطرات الکلی، سگرت و عدم رعایت بهداشت تغذی را تفهمیم نماید، که اگر در جریان بازیهای چنین رهنمایی ها و هدایت ها صورت بگیرد هنوز هم نتیجه آن مشمر تر واقع خواهد شد.

و با این فرض اگر در محیط مکتب چنین شرائط و یازمینه سپورت برای معلمین مهیا نمیباشد بروالدین لازم است تا وسائل کافی را بدسترسن چنین معلمین قرارداده و از هیچ گونه کمک و رهنمایی و هدایات مضافه نکنند.

(بقیه در صفحه ۸۵)

کوشش های دوام دار و فوق العاده دستگاه های بدن است که اکثراً این از دیگر فعالیت و خستگی بدست آمده از آن برای طفل و یا نوجوان قابل تحمل و برداشت نیست.

با تحلیل گفته فوق چنین نتیجه بدست میا پد که قبل از سنین ۱۲ تا ۱۴ سالگی جسم در حالت رشد سریع میباشد قسمی که هم زمان با این فعالیت رشد فشار خون در درجات پائین ثبت میگردد که در این آوان رشته عضلاتی و ترتیبات عضلاتی به حال کامل نبوغ رسیده نمی تواند.

در همین وقت است که ترتیبات رشد استخوان ها و الیاف ما هیچه ئی بدن تشکیل میگردد، که اگر در این وقت ورزش بقسم مسابقه و به پیمانه یامقدار زیاد اجرا شود ضرر های زیادی را در آینده با خود همراه خواهد داشت که اصطلاحاً بنام سوتگی قدر درین مردم مروج میباشد به آنها گفته میشود که ناشی از همین فورمول بالا یعنی پرداختن بورزش های رقابتی به پیمانه ای زیاد در سنین پائینتر از ۱۴ سالگی و یا پیش از وقت میباشد.

طبق اظهار نظر برخی از معلمین تربیتی ورزش در بین سنین ۶ تا ۱۱ سالگی صرف جنبه تفریحات سالم را داشته و بشکل ساعت تیری باید اجرا گردد.

بعین ترتیب با گذشت یک مدت و آمادگی وجود شروع از سن ۱۶ سالگی شده میتواند از ورزش های سبک و تعریضی برای آمادگی و پذیریش سورتهای سنگین تری استفاده کرد، و در این وقت نباید لحظه ای از حرکات ورزشی کودکان از نظر معلمین ورزشی شان بدور بماند زیرا کوچکترین یک اشتباہ در آینده آنها تاثیر بد و ناگوار را بوجود خواهد آورد.

وقتی عوامل یاد شده ای بالا بالای کودکان و اطفال عملی گردید پس جسم آنها نیز و مند و قوی همراه با آموزش صحیح از لحاظ تغذیکی در سنین ۱۵ سال بالا آماده میگردد که در نتیجه ورزش های رقابتی هم در این وقت کوچکترین تاثیر بدی بالای ورزشکار نخواهد کرد، مخصوصاً با مراقبت دوامدار طبی و کنترول معلم یا مربی اگر صورت بگیرد هنوز هم حاصله آن مطلوب تر تمام خواهد شد.

نکته دیگری را که در اینجا یاد آور شد، اینست که قوام با قدرت جسمی و آمادگی بدنی کرکتر و خصوصیات اطفال نیز باید مد نظر گرفته شده و از آن مراقبت دوامدار صورت بگیرد تا در آینده مشکلاتی از این ناحیه متصور نگردد.

به اساس مفکرۀ فوق و طبق تحقیقات برخی از موسسات علمی شده میتواند در اکثر ممالک ورزش و پرورش قوای جسمانی یک قسمت از پروگرام های آموزشی آنها را در آینده تشکیل بدهد و در انتخاب نوع ورزش هم شرائط جسمی نوجوانان مطالعه شده و بعد رشته ورزشی هر کدام شان با همکاری مشترک که دوکتور و معلمین ورزشی تعیین گردد. در آنصورت شده میتواند قسمی پروگرام های ورزشی

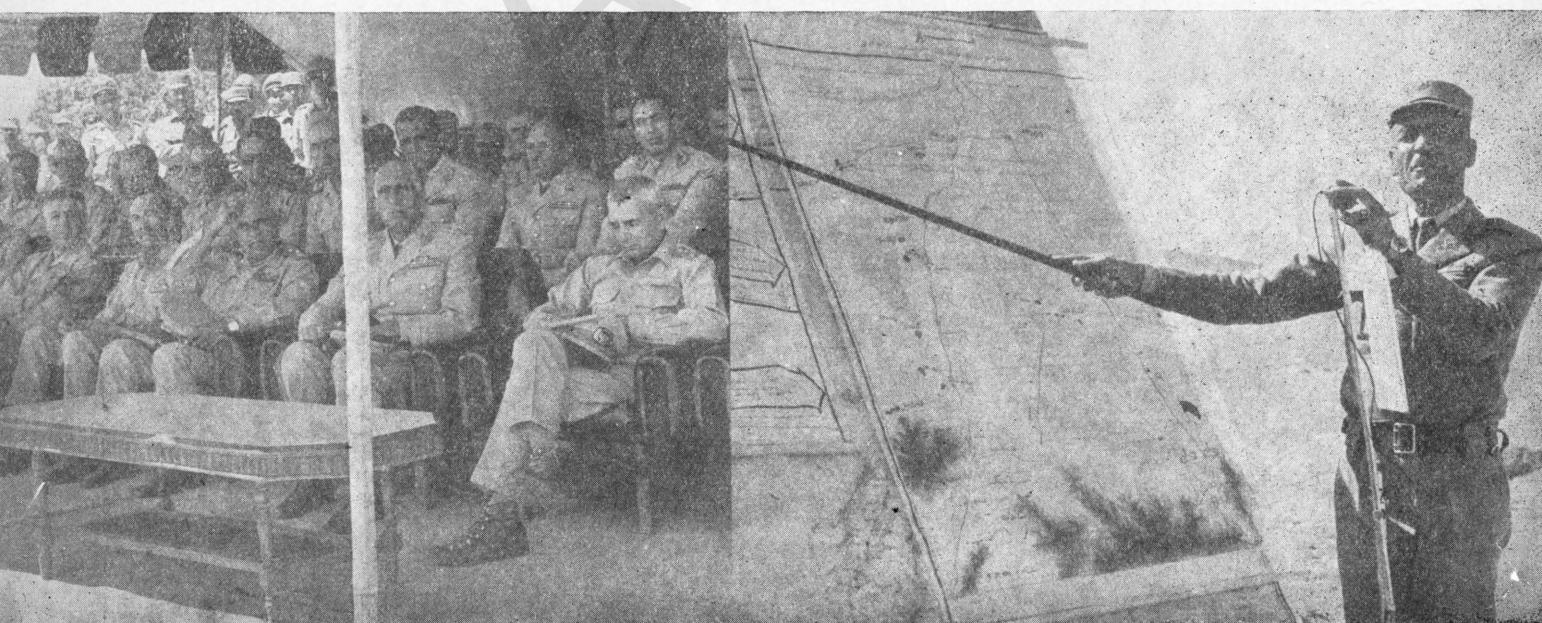
تطبیقات قومندان و قرارگاه فرقه (۷)

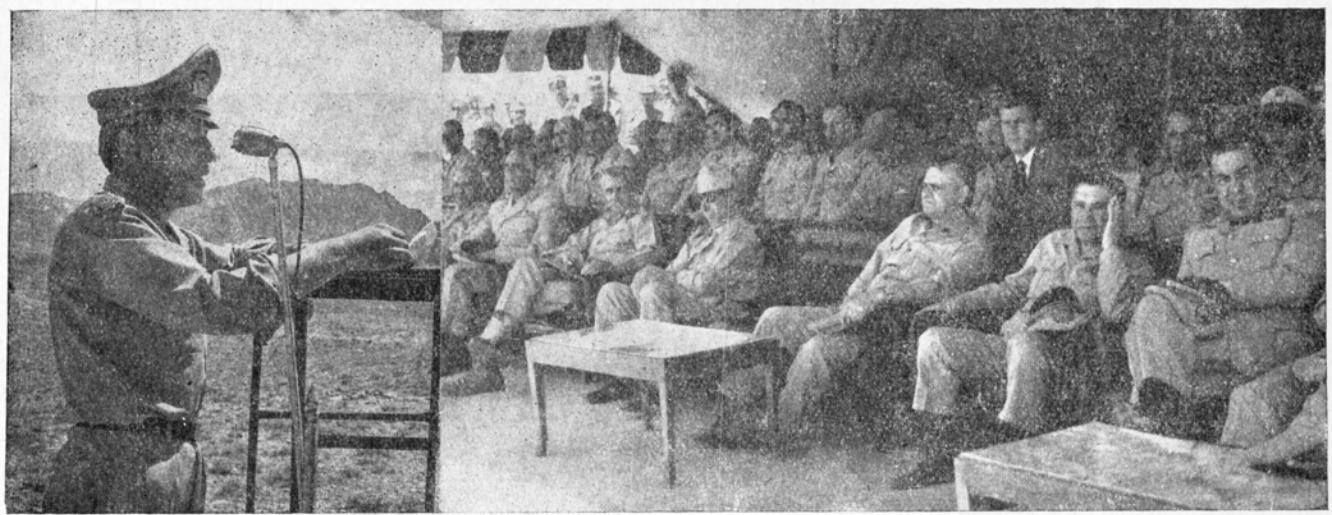
تورنجرال غلام حیدر رسولی لوی درستیز هنگامیکه بیانیه خود را ایراد می فرمایند
خواهیم توانست که این تطبیقاتها
با شکل حقیقی آن اجرا گردد.
نقصان دیگر ماعدم قدرت به اجرای
تطبیقات های تکنیکی دارای چورکات
بزرگتر است. ماتا کنون
 فقط تطبیقات های کنندگان اجراء
اجرا کرده ایم. اسباب موجهه آن را
میتوان در بعضی نواقص اکمالات
مادی و قسمماً در امور تعليم و تربیه
کادر سوق و اداره مسلکی جستجو نمود

و رسیدن بسویه که تطبیقاتها با
دربرداشتن شرائط حقیقی بدون افشاء
قبل از وقت به اجرا کنندگان اجرا
شده بتوانند ممکن نیست. باید فراموش
نکنیم که تطبیقات حقیقی باید بدون
ابلاغ به اجرا کنندگان و تکرار چندین
مرتبه اجرای پرواہای پر مصرف
اجرا گردد. سویه حقیقی تعليم و تربیه
صاحبمنصبان قرارگاهها. قطعات و
جزو تامهای خود را وقتی درست ارزیابی

تطبیقات و هم در اجرای آن موجود
است. از آنچه مربوط باداره کنندگان
تطبیقات است مهمترین آن نمایشی
بدون تطبیقاتها است. اگرچه
تطبیقات های نمایشی یکه ضرورت
مبرم اردوهای رو به انکشاف و مترقبی
است و هدف از آن آموختن طرز اجرای
حرکات تکنیکی برای اشتراك
کنندگان میباشد و بدون آن تکامل

دگمن ارکان حرب جمال الدین عمر پیرامون موضوع مشخص تطبیقات تشریفات میدهد

بر پیش جنرال محمد یحیی نوروز رئیس او پراسیون وزارت دفاعی ملی در حال ایراد بیانیه

۲- تطبیقات قوماندان و قرارگاه بالای اراضی، خریطه، وظائف نظر به تعیین‌نامه شب و روز، شرائط و صفحات مختلفه.

۳- تکمیل تجهیزات قرارگاه و صاحبمنصبان مخا بره.

۴- تجهیز مناطق تجمع

۵- تعلیم و تربیه رفتار.

۶- احصارات محابوی

دیر کتیف وزیر دفاع ملی- توزیع کورس قصیر المدت عملی. را پورهای وقطعات کروکی و وضع الجیش تنها شکل

ما به تظاهر علاقه ندارند. همچنان با یاد شخصیات را زیین برد. همچنان افراد ما به عجله عادت دارند. سرعت مهم و ضرور اما عجله مضر است.

ارزیابی این نواقص فقط بعد از تهیه را پور مکمل حکم‌ها و معاونین اداره کننده ممکن خواهد بود.

اینها با یارا پور خود را تهیه بدارند ماخوش شدیم که رفتار علاقه نشان داده نوت گرفتند.

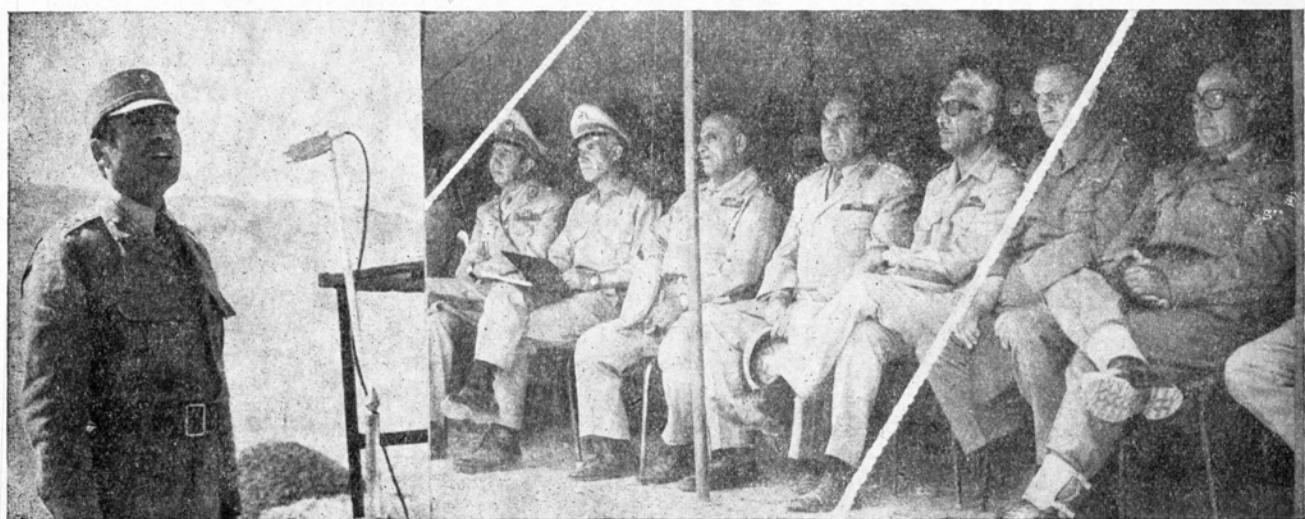
وظائف قوماندان وقطعات:
۱- اجرای تطبیقات های نمایشی طبق پلان تعلیم و تربیه.

ما یقین داریم که با مساعی لازمه و وظیفه شناسی با وجود خالیگاه‌های تامینات مادی و تحقیکی انکشاف چوکات اجرای تطبیقات ممکن است.

ریاست او پراسیون در سال آینده باجرای تطبیقات تکنیکی فرقه مساعی ممکنه عمل خواهد آورد.

در اجرای تطبیقات نواقص متعدد وجود داشت. هیچ قطعات بدون نواقص نمیباشد.

یکی از مهمترین علمی که علی العجاله گفته شده میتواند تظاهر است. آمرین

جگون سلطان محمد قوماندان قطعه پراشوت در موضوع دیسانت های هوائی و وظایف آن توضیحات میدهد

میتود یک اجرای وظائف را نشان میدهد

واز پریشا نی جلوگیری میکند.

بارولی که اردوروز بروز در حیات
ملی کشورها تعقیب میکند. یگانه چیز یکه
واقعاً آنرا شایسته مقام وحیشیت آن
میسازد تطبیق همین دیر کنیف است.

در پایان این گفتار لازم میدانم به
نمایندگی از ریاست او پراسیون از اجراء
کشند گان که با مساعی خسته کن چند
روزه تطبیقات را اجرا کردند.
قوماندان و قرارگاه فرقه ۷ قول اردودی
مرکز و متخصصین و والی لوگر تشرکر

کنم.

در این تطبیقات دگر وال عبدالغفور
نماینده ریاست او پراسیون پیرامون
نوکریوال او پراتیفی فرقه، وظایف
و طرز فعالیت و دیگر امور مر بو به آن
توضیحات داد. بعد آدگر من ارکا نعرب
جمال الدین عمر راجع به پلان تقویمی
پیشبرد قطعات و صفحات آن تشریفات
لازم را ارائه نمود، پس از آنکه از طرف

پرسونل مخابره در حال اجرای وظایف محاربوی

نوکریوال او پراتیفی هم به حاضرین
نشان داده شد.

سپس تورنجرال رسولی با معیت
جنرالها و دیگر صاحب منصبان
و اشتراك کشند گان تطبیقات،
بعد از آنکه در محل مساعی قوماندان
فرقه آمدند قطعات مر بو طه را گردش
نموده، فعالیت‌های گرفتن احصارات
محاربوی افراد را در محلات شان
بالذات مشاهده کردند، علاوه‌تاً
وضع آشپزخانه‌ها و اعاشه افراد را
از نزد یک دیدند.

همچنان، دیپوها و ترتیب
کشیدن مטבח سیار را از کانسر و یشن،
وضع و صورت باربندی ذخایر سیار
و مواد مالی دیپوها فرقه را ملاحظه
نمودند.

بناغلی لوی درستیز و دیگر صاحب-
منصبان در پارک فرقه صورت کشیدن
تازه‌ک، زر هپوش و موترها را
از کانسر و یشن و صورت تبدیلی

دگر من عبدالعظیم قوماندان غندان ۳۶
فرقه ۷ راجع به سیستم ایقاظ فرقه توضیحات
داده شد، حاضرین از طرز فعالیت
نوکریوال او پراتیفی فرقه با گرفتن
اشارة اخطار محاربوی دیدن کردند
تجهیزات تاسیسات ولو ازم اتاق

افراد قطعه پراشوئی بعد از نشستن بر زمین در حال تعرض دیده میشوند

و نجیب‌های تانک را مشاهده کردند
همچنین محل لا بر اتوار احضار مهمنات
و طرز پاک کردن و خشک کردن
و تبدیلی سرگله هارا عملاً مشاهده
نمودند در اخیر احضار کردن مهمنات
توپچی را برای انداخت و صورت
بار بندی مهمنات را بالای تانکها
دیدند.

* * *

قبل از ظهر ۲۸ ثور ۱۳۵۵ که
تور نجتر ال غلام حیدر رسولی
لوی درستیز و عده از صاحب منصبان
ارشد اردوی جمهوری، در دشت
(ستابه) حضور داشتند، مساعی آغاز
گردید:

دگروال عبدالغفور در باره پلان
مساعی تطبیقات تشریفات داد. بعد آ
از طرف شاملین تطبیقات در باره شمه
منطقه تجمع و محل قوماندۀ فرقه
و فعالیت هیأت اوپراتیفی در منطقه

تجمع و تدا به درجه اول احصارات
محاربوی و پلان مخابرۀ در تطبیقات
بطور شماتیک توضیحات داده شد.
به همین ترتیب پیرامون موضوعات
دیگر شامل پلان تطبیقات مطالب چند
ارائه گردید. سپس حضور لوی درستیز
و دیگر صاحب منصبان، منطقه تجمع
تانک، ور کشان ترمیم توپچی
وغیره موضع های پلانیزه شده را
مشاهده کردند.

* * *

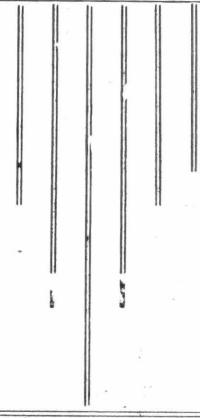
بتاریخ ۲۹ ثور ۱۳۵۵ جریان
عملی تطبیقات با تشریک مساعی
قوای هوائی در دشت «التمور» صورت
گرفت. بعد از آنکه اعلان شروع
تطبیقات داده شد برید جنرال عبدالعلی
پیرامون مفکورة تطبیقات، محاربه
تصادفی، وظایف مفرزة کشف و
قدمه های امنیت توضیحات مفصل
داد.

در تطبیقات مذکور
طیارۀ هلیکوپتر نیز
نقش بارزی داشت

مسو و لیت

مادران

نویسنده

میر من نفیسه شاپی مبارز

راجبران کنیم. و وطن را مانند اسلف خود بصورت یک امانت تاریخ اما مترقی و انکشاف یافته به آیندگان بسپاریم. یگانه راهی که مارا به هدف میرساند توجه به اصل تعلیم و تربیه اطفال ما، توجه به صحت و سلامت فکری فرزندان ما و توجه به پدید آوردن روحیه احترامکاری به اولاد ما و توجه به تلقین فعالیت و پیشکار به فرزندان ما است. ما باید استعداد های ذوق و سلیمانی شان را برآنچه دارند و شایسته است بحیث یک مادر با درک و روشنفکر تربیه بکنیم. و تا وقیکه فرزندان ماراه خودرا در زندگانی مطابق آرامانهای ملی بیاند و احساس مسئولیت شخصی بگفتند خود را مسئول و مکلف تربیه و رهنمائی آنان بدانیم. و پلان معقولی را برای خانواده خود طرح کنیم آنوت است که وطن مترقی و اجتماع مر فه خواهد شد.

بیشه شیران و رزم آوران شده و از نوامیس ملی با امانت داری حفاظت کرده اند بر ماست که امروز با اقتباس از سجایای اخیل افغانیت و با پیروی از اخلاق جمیل اسلامیت فرزندان این خاک را با اهداف والای وطنپرستی و کار و زحمتکشی مانند زنان و مردان دیروز تربیه کنیم و به منظور پدید آوردن یک افغانستان مترقی و یک افغانستان نوین و مستحکم که آرزوی شایسته زعیم ملی ما است در راه تربیه و رهنمائی فرزندان و جوانان خود باسن و نوامیس ملی رسالت تاریخی خود را دنبال بکنیم زیرا وظیفه یک مادر بسیار حساس و با اهمیت است. اولین دانشکده طفل کانون خانواده و دامان مادر است.

ما امروز به فرزندان صالح، پژوهیزگار، وطنپرست، آرایه با غرور ملی و معقول و تعلیم یافته احتیاج داریم تا برای اعتلا و سر بلندی این خاک گذشته های شایسته را دنبال و پسمندیها

از آنجاییکه دولت جمهوری ما برای تقویت مادی و معنوی مادران افغان توجه کامل شانرا امیدواری میدهنند ما زنان افغان بزرگداشت روز مادر را امسال با دور نمای روشتری استقبال میکنیم.

بهترین تبریکات و شایسته ترین تعنیات خودرا برهمه مادران و زنان عالیقدرا این سرزمین مرداد آفرین تقدیم میداریم. و به همه مادرانیکه فرزندان با شهامت و با همت در دامان مهر - پرورشان تربیه کرده اند. مرحبا و تهنیت میگوئیم.

در آئین مقدس ما احترام و اکرام مادر از فرایض برگزیده انسانی است. تاریخ درخشنان افغانستان کهن نام مادرانی را نشانه افتخار مائیت کرده است که اولاد سر باز و قهرمان را برای حفظ و به منظور حاکمیت ملی باشیره جان و با احوالات خاص افغانیت پروریده اند. بدون شبیه به توجه و مشاعی مادران سلف ما این خطه باستانی

کرانی

ماتهه ديرى گرانى او قدر دانى
مورى زنه پوهىرم چە تاپە كوم
نوم اوصفت ياده كرم او شنگە او پە
شە دۈل دى دىز ياتو پېير زويى-و ،
لورىنۇ او بى آلايشىھ مىنى او محىت
ستايىنه او يادونەو كرم؟ زەچەھر خۇمرە
فکر و كرم ھرى خواتە مىخ واز و م
لما سره دو مرء قدرت او طامىت نىشە چە
دو يلى او لىكلى پە و سىلە پىرى ستاد كار
ونۇ اوحدىم تو نۇ يادونە و كرم .

و مهر بانی

حَكْمَةُ رَبِّ الْعَالَمِينَ

وجود باندی روپنده او و داده او
ددنیا پایینت او تینگنیت ، سمسور تیا
او شکلا ستاسی په کار او زیار پوري
او لهی .

مهر با نی موری ! سما غیر دجفت
مثال لری ستا په غیر کی یو عالم رنگپنی
او خود لئی شته او هلهه دیشانه انسانی
مینی او خواهودی شر گند مظاہر ایدل
کبیری ، تو له شپه دبو ناتوان ، ضعیف
محجاج اود ترحم و ماشوم ته چه دیوی
بی حرکتنه او ناتوانی قوتی غوبتی
ته ورتنه دی دروزنی او بالانی به خاطر
زرهاوو کپ او نه او تکلیفونه گالل په
په پر له پسی ڈول بی خوبی ، شو گیر و نه
اوستو مانی لیدل او تیرونل او داسی
نور ڈول ڈول ریروننه او متونخه
پر خپل خان متن او قبولول ڈیر گران
او مشکل کار دی دهیچا دوسی پوره
نه دی او نه خوک دی ته چمتو او
حاضر بیری چه دیو و پو کی ماشوم او

او کوچنی مخلوق دژوندانه ددوام ،
روغتیا ، خوبنی او آرام ساتلو په متصلد
دی شپه اورع پرخان یوه کپری او خپل
دجوددی په چول ، چول مشکلانو او
زپر نو اخته کپری او په لوی لاس دی
خان د تکلیفونه په سورا اور باندی وسیزی
و بادی خپله خوبنی ، آرامی ، نیکمر غنی ،
خوب ، خندا ، سعادت او راحت د بیوزلی
کوچنی مخلوق او اړه موجود د پاللو
وروزلو په لارکی وقف کا ندی ؟ د بل
زو ند له پاره د خپل ژوند نه تیریدل
و خان هیرول خه آسانه او وړو کې
کار زدی خو ولی همداته ئې چه دژوند
هر خنګه او هر چول کپر او نو او رېز نو
نه دی غازره ایښی او دیو و فادار او
حقیقی غمځوار انسان په حیث د بشر

او اړخان می ستا په درنه ، خوده
او دمه ربانی او خواه سوږي
نه ه کې غښړ کې ولید او هغه چاچه زما
د ماشوم او نا توانه وجود خواته
دهمدردي او مینې په نظر راوکتيل او
زما د ضعيفه او بېوزلې وجود او بدن
روزنې او پالنې تهئي ملاو تپ له هغه
ته وي .

د ژوند او طبیعت درمزونو او
رازونو سره تاراشتا اکرم ، دوطن
پالنی ، نوعه دوستی ، پاکی او
رشتینوالی خوبی نغمی او ترانی راته
تادللو ، للو په خوبو کلمو کی پیل
کپری داسلامیت او انسانیت دغونېتنو
او سپارېتنو یادونه او بشونه تارا ته
کوله د ژوند په سمو او کېړولارو چارو
تا پوهولم او د یو واقعی بیوونکی
په صفت دی ماته د ژوند هغه خه را
وښودل چه دتل له پاره می پکارېزی
و مرسته را سره کوي .

موری ! ستایس مقام په تولنه او
اجتماع کي خومره لوی او لوړدي
بو پوه وائی «مور په یو لاس
عهانګو عهنجکوي او په بل لاس
جهان خوهوي » ددی معنی داده
چه د مور په غېږ د نېږي سترملی او
بین المللی شخصیتونه روزل کېږي چه
د پوهی او عمل په وسیله په دنیا او
جهان کي ډول ، ډول بدلونونه او
تیحو لونه راوالي او په ذیجې کي اجتماع
او اجتماعي ژوند ته یو خاص کيف
اوخوند بینې .

موری ! ستاسی په غیږ کې تل

م-و-ر-ی

او بشریت په خدمت کی پریشانه ،
لامه نده اوستومانه بنکاری او پیچلو
مبادر کو لاسونو په چیر غور اودقت
سره انسانی گلان روزی ، په رشتیا
چه ستاسی صمیمه نه خدمتونه او کارونه
دزیاتی ستابینی او لما نخنی وردی او
ستاسی اجتماعی ارکینت ، اجتماعی
شیخیت او په توونه کی لور معنوی
مقام دو مرغ غوره او لوړدی چه په هر
وخت او هر خای کی ورته د زړه له
کومی احترام او اکرام کول او په
لوړه ستر ګه او درانه نظر و رته کتل
د هر انسان ایمانی او اخلاقی وظیفه ده .
مهر بانی موری ! کنه چه ما
دلومړی محل له پاره د ژوندانه په
د ګر کې ستړ ګه وغرولي خپل فاتوانه

تا اود گران هیواد نورودرنو میرمنو
او مینندوته مبارکی وايم.

گرانی موري ! تاسی باید پدی
حقیقت پوهشی چه دنوی جمهوری نظام
په راتگسره ساسی وظیفی د پخوانه
پیری درندی او دمسویت نه چکی
شوی دی افغانی میرمنی او مینندی پهانی
د پخوانه زیاته هڅه و کاندی چه په
خپلو غیرو کی داسی افغانی بچیان
وروزی چه د هیواد پالنی ، وطن دوستی
ولسی مینی او قام ولی دعالی رو حیه
له مخی خپل هیواد او خپلی تو لنه ته
نه هیر یدونکی او د ستاینی و پر خدمتونه
سرته ورسی او هم د اجتماعی دردونو
دله منځه وړلوا د ماتو ګډو د اوړلوا
په لارکی مشبت او ګټور ګامونه
او چت کاندی .

که افغانی میرمنی او مینندی همیشه
خپلو بچیانو ته د هیواد پالنی خواړه
او ګټور درسونه ورکړی نونیجه
او حاصله به ئی د تو لنه د نیکمرغی
اولوړ تیا تامین او تضمین وي .

هو ! هیواد حقیقی ، اصیلو ،
فدا کارو او هیواد پالونکو بچیانو ته
ضرورت لري دغه ضرورت باید
افغانی میرمنی او مینندی درک او حس
کړی .

(پای)

دوه دوله حقونه او معنوی پورو نه لری
«یو دهور و لی او بل ۱۵ استاذی»
په ربنتیا چه دمور کلمه دیر خوبه
او درنه ده او په اجتماع کی دمور
مقام او منزلت دیر لور او او چت دی
او تر هر چامور مهربانه او ګراندهه .
دا یو خر ګند حقیقت دی چه دمور
مقام چا پیژندي او د هغې له خاص
او زیاتی پېرزوینی ، سالمی او صاحبی
روزنی او بنوونی نه ئی استفاده کړی
ده هغه بیا په ملي او بین المللی سویه
دنپری دست او نامتو شخصیتونه په
دله کی و دریدلی او بشریت ته ئی
ستراونه هیر یدونکی خدمتونه - او
کارونه سره رسولی دی . که مور
نه وي نو دنپری پوهان ، فیلسوفان ،
نا بغان ، مختربین ، کاشفین ، سیاستمداران
اجتماع جوړونکی او داسی نور لور
شخصیتونه به چا روزلی ، زیږ ولی
اور الوي کړی واي ؟ داهه رخه چه دی
دمور د زیاراو کاربر کت دی .

پاک لمن موري ! زه په اسی حال کی
چه خپلخان ستاد خدمتونو او کارنا مو
د یادونی او سا د زیاتی مهربانی
او خواخوبی دستاینی نه عاجز بولم
ستا قدردان او مهربان حضور ته
دعیقت د ګلانو غنچې وړاندی کوم
او د دغې لور مقام او منزلت له امله

رحمت او بر کت دی او د مینی
پلوشی پکی له ورایه خر ګندبیوی پدغه
با ره کی یوبل پوه داسی خپله عقیده
خر ګندوی « هغه خه چه په هر
وخت او هر عهای کی ئی دمور
په غیږ کی لیدلی او موندلی
شو هغه مینه ، لورینه او خوا
خوبی ۵۵ » موري ! د اسلام په
کامل او جامع دین کی تل ستاسي
دمقدس او سپېڅلی وجود او په تو لنه
کی دلور مقام د احترام او لما نهنه
یادونه او سپارښته شوی د اسلامی
نړی ستر پیشوا حضرت محمد(ص) په
خپل یو مبارک حديث کی فرمائی:
**« په کوم کور کی چه بشغه نه
وی هلمه د نیکه مرغی او رحمه
فر بشته خپل ګام نه ابدی »**
دا خومره لوی او د ستاینی وړ کار
دی چه تاسی تو لنه نیک عمله ، نیک
خویه په انسانی او اخلاقی ګانه
سعیال انسان د سو غات په توګه وړاندی
کوي ، دا په حقیقت کی هغه خدمتونه
او فعالیتونه دی چه دیوی سالمی او
صالحی اجتماع د انسجام او استحکام
له پاره ئی سرته رسوی .

موري ! که ته له یوی خوا زما
مورئی نو له بلی خوامی بنوونکی او
استازه هم ئی نو ځکه ته پر ما با ندی

رول و اهمیت سوق و اداره

بدوش خود گرفته است بالای مادونان خویش تحمیل نکند. بدین صورت تشکیل و کرکت معلومات راجع به وضعیت هوانی که در محل قومانده تجسم (منعکس) شده است باشد با سویه سوق و اداره موافقت کند.

مهمترین وظیفه سوق و اداره اوپراتیفی عبارت از تحت آتش گرفتن دشمن هوانی از مسافت اعظمی ممکن بکمک طیارات شکاری و بوجود آوردن تناسب لازمه قوت ها در مناطق عملیات طیارات شکاری و در منطقه راکت های دافع هوا که تخریب بدون قید و شرط دشمن را تا شروع اجرای وظایف محاربوی تأمین میدارد میباشد. تفوق نظر به قوا بالای دشمن از طریق مانور عالی طیارات شکاری و قوت های دیگر مدافعت هوانی هم در جبهه و هم در عمق جبهه بدست آمده می تواند. این برتری به سبب تردیک شدن دشمن به اهداف مدافعته شونده باشد زیاد تر شود.

دروجو کات تکنیکی مهمترین وظایف آنها عبارت از اداره آتش قطعات و جزو تامهای راکتی دافع هوا و فعالیت طیارات شکاری در گرفتن و تخریب کردن اهداف هوانی است. در محلات قومانده باشد راجع به وضعیت هوانی معلوماتی موجود باشد که نه تنها کرکت (صفات) عمومی هر و از طیارات دشمن را منعکس سازد، بلکه قیمت دهی هر یک از وسایط تعرض هوانی مانند هدف برای قوای راکت دافع هوا و طیارات شکاری را اجازه بدهد. درینجا ترکیب و اهمیت اهداف، پارامتر پرواز، نوع طیاره، زمان پرواز وغیره باشد تعیین گردد. کوردینات هم اهداف در محل قومانده بصورت بسیار دقیق باید منعکس ساخته شود تا اینکه مؤثریت عالی اداره آتش قوای راکت دافع هوا و توجیه طیارات شکاری را تأمین بدارد.

در شرایط بسیار محدود بودن زمان و شرایط هیجان آور فعالیت محاربوی انتخاب و اجرای واریانت صحیح تاثیر آتش بالای اهداف بک موضوع فوق العاده مغلق بوده و از قومندان احصارات مسلکی بسیار عالی را تقاضا می کند

درجیان فعالیت محاربوی وظایف اصلی سوق و اداره عبارت از هدایت قوت هاووسایط نوکریوال، آوردن قوتها به احصارات محاربوی، اجرای کشف، قیمت دهی و پیش گوئی وضعیت، اتخاذ تصمیم دردغ و طرد حملات هوانی واضح ساختن وظایف محاربوی قوت ها، تأمین مساعی مشترک، اتخاذ اقدامات برای نگهداری قدرت محاربوی قوا و بر پا استاد کردن مدافعته تخریب شونده میباشد.

موجودیت قدرت عظیم تخریبی وسایط تعرضی در قوای مسلح هوانی دشمن ضرورت به کشف و تعقیب را از طرف سیستم مدافعته هوانی هر یک از طیارات و هر یک از راکتهای بالدار رهبری شونده «هوا - زمین» را ایجاد مینماید. در اثنای اجرای فعالیت محاربوی حتی وسایط منفرده تعرضی هوانی باید از سرحد تعیین شده عبور نکند. بدین لحاظ هر قدمه قوماندانی کوشش مینماید که معلومات مکمل را راجع به تمام اهداف هوانی دشمن به محلات قومانده خود جمع آوری بنمایند. لیکن با توسعه یافتن مقیاس آن هادر یک محل قومانده ممکن نمیباشد. زیاد تر از آن معلومات اضافه گری در بعضی موارد در اداره قوت ها وسایط مدافعته هوانی تاثیر منفی مینماید. بدین لحاظ بزرگ شدن وظایف و حل آنها با بلند رفتن سطح سوق و اداره عبارت از فکتور مهم است که در شرایط مغلق هوانی اداره موثر عملیات محاربوی قوای مدافعته را در دفع و طرد طیارات دشمن تأمین میدارد.

لازم است که تصمیم و فعالیت قوماندان و پرسونل آن بصورت عمومی یک مرآم را ارائه کرده و اداره موثر اعظمی قوت هارا در شرایط تعیین شده اوضاع تأمین بدارد هر مرحله اداره حل وظایف را نظر به سطح و مکمل بودن معلومات پیش بینی می نماید. در پهلوی آن هر آمر بزرگ رتبه که تصمیم می گیرد باید آن مسئولیتی را که در اجرای وظیفه محاربوی نظر به وضعیت پیدا شده و موجودیت معلومات

چگونه میتوان بالای بیماری قرن ...

(بقیه صفحه ۷۶)

درین صورت متعلّمین میتوانند در خارج از مکتب نیز بشق و تمرین پرداخته و با نکشاف جسمی خویش بپردازند. همچنان به تجربه ثابت گردیده که تمیه میدان ورزشی و سایلی که طرف ضرورت آنها میباشد اکثر اوقات از بروز رشد افراد مجرم و خطا کار جلوگیری کرده که برای همین مقصد موسسات مختلف ورزشی پیشنهاد میکنند تا با اضافه کردن هرچه بیشتر میدانهای ورزشی از وقوع حوادث و جنایات نایک پیمانه ای زیاد بگاهند.

در اخیر باید علاوه کرد از آنجائیکه نوجوانان از نیروی کافی بهره ورمیباشند بدرجۀ اول باید یک اندازه زیاد آنرا صرف تحقیقات خویش نمایند و متنبّقی آنرا در راه ورزش بگاریمندازند، زیرا در غیر آن تجمع چنین نیروها باعث فشار روحی شده و عقده های ناشناسی را بینان خواهد آورد که حل آن در آینده خیلی هاشمکل بوده و خسارات و مرضی های متعددی را بار خواهد آورد.

از طرف دیگر هنگامیکه من پیری فرا میرسد و امراض مختلف گریبان گیر آدمی میشود و سلول های بدن رو به ضعیفی میگذارند، در این وقت است تنها وسیله که میتواند مشمر واقع گردد، قدرت جسمی و روحی کسانی است که در دوران طفلى و جوانی بورزش های متعدد و متنوع پرداخته اند که در دقایق اخیر نتیجه آنرا بالفعل می بینند.

با این شکل می بینیم که پیروی از اصول صحیح تعلیم و تربیت ورزشی و مراقبت های مربوط به آن برای همه لذت بخش و جاویدانی خواهد بود. و در درجه اول باید این اکسیر بالای کودکان و نوجوانان تطبیق گردد تا نسل های آینده از هر نگاه نیرومندی خویش را حفظ کرده و مشکلات متعدد را از راه خویش بدور سازند. در آن صورت بیماری قرن نیز نخواهد توانست مشکلاتی را برای انسانها ایجاد کند....

در فعالیت قوماندان و قرار گاه تمام قدمه ها شکل عملی بخود بگیرد. بلند رفتن رول اداره محاربوی و حل وظایف که به قطعات داده میشود عصری ساختن و مجهز بودن دائمی آنها را تقاضا می کند. فعلاً سوق و اداره باید دارای پایه های محکم علمی بوده و در تمام شرایط اوضاع موثریت عالی فعالیت محاربوی و استفاده اعظمی از تمام امکانات مادی و معنوی را تأمین بدارد.

و در عین زمان ترتیب و تنظیم واضح فعالیت محاربوی محل قومانده، تیجر بدهم آهنگی عالی مرتبات محاربوی نیز حتمی است. قوماندان قوای مدافعه هوائی در انتخاب تصمیم برای دفع و طرد حملات دشمن هوائی اغلب برای استعمال پیشنهاد دات مادونان خویش وقت ندارد. هم آهنگی مرتبات محاربوی محل قومانده برای آن کمک می نماید که بدون یادآوری آن عملیاتی را انجام بدهد که به نفع حاضر کردن و عملی کردن تصمیم اتخاذ شده ضروریست. راپور بايد بسیار مختصر بوده و فقط حاوی معلوماتی باشد که اداره مؤثر فعالیت محاربوی قطعات و جزو تامها را تأمین بدارد.

اختصار اصغری زمانهای ارسال تصامیم قوماندان از طریق استفاده از اشارات قومانده ها و هدایات بسیار کو تاه برای دادن وظیفه امکان پذیر است. بدین سبب برای ارسال هدایت راجع به موقعیت هدف در فضاء به محلات قومانده پایانتر بصورت اعظمی از امکانات سیستم اداره اتوماتیکی استفاده می شود.

موضوع فعالیت مناسب مشترک قطعات و جزو تامهای قوای را کلت دافع هوا و طیارات شکاری در اثنای دفع و طرد ضربات دشمن هوائی در محلات قومانده حل می گردد. قوماندانان قوای را کلت دافع هوا و طیارات شکاری این تصمیم را واضح ساخته و آنرا اجرامی کنند، نظر به وظایف محل و زمان فعالیت محاربوی قطعات را کتی دافع هوا و طیارات شکاری را هم آهنگ می سازند.

در صورت تغییر سریع وضعیت، خراب شدن سوق و اداره ارگانهای بلند پایده هم حتی در صورت فعالیت مشترک قوای را کلت دافع هوا و طیارات شکاری به شکل غیر مرکزی (مسقط) اداره صورت گرفته و فعالیت مشترک قوای را کلت دافع هوا و طیارات شکاری باساس تصامیم مستقل قوماندانهای شان عملی می گردد. هدف فعالیت مشترک در اجرای بدون قید و شرط فعالیت محاربوی و کمک متقابل تمام میشود. طرق ممکنه فعالیت مشترک عبارت از فعالیت همزمانی و یا مسائل قوای را کلت دافع هوا و طیارات شکاری بالای عین هدف هوائی و یا بالای اهداف مختلف میباشد.

مساعی مشترکه قوای مدافعه هوائی دارای خواص تکنیکی و یا اوپراتیفی شده می توانند. تأمین امنیت فعالیت طیارات شکاری خود را نظر به شکل و طرق فعالیت مشترک شان عملی می سازیم.

اینک بعضی خصوصیات سوق و اداره محاربوی قوای مدافعه هوائی را فوقاً مطالعه کرده ایم و این نظریات

اثر: محمود شعبان

ترجمه: محمد جان مهدی

صلاح الدین ایوبی:

فَلَتَّةُ الْمُفْلِتِ

(۴)

صلاح الدین: من مناسب میدانم که سلطان امردهد لشکر خود را بسوی مصر در حرکت آوریم...

نور الدین: آیا خطرهای را که در سر راه لشکر ما وجود دارد در نظر گرفته‌ای...؟ در حالیکه شهرهای ساحلی و قلعه‌های کرک و شوبک که کلید راه ما بسوی مصر است در دست قوای دشمن افیده است...

صلاح الدین: به پاری خداوند در راه نجات میهن عزیز همه خطرها نا بود خواهند شد.

نور الدین: پس تو و کاکایت اسدالدین شیرکوه در رأس لشکر قرار خواهید داشت.

صلاح الدین: ما به توکل و نصرت خداوند در راه نجات این خطه عزیزاً سلام پیروز خواهیم شد... زیرا عمل ما در راه رضا و نجات دین او است. اگر غالب گردیم و یا شیبدشوم در هر دو حال پیروزی و سعادت از آن ماست... لشکریان را امردهدید تا بسوی مصر حرکت کنند... رزمندگان راه خدا همیش پیروزاند. (انشاء الله).

نور الدین: لشکریان را بنام خداوند تو انا فرمان میدهم که به افسری صلاح الدین ایوبی و اسدالدین شیرکوه بسوی مصر حرکت کنند... برای ماشام و مصر یکسان است، زیرا هر دو بلاد اسلام‌اند و باشندگانش زیر شعار توحید (الله اکبر) زندگی میکنند و تا جان در تن است دشمنان عقیده خود را اجازه نخواهیم داد که با قدمهای پلید شان کشور ماراملوٹ

صلاح الدین بعد از خواندن نامه حسن که در آن ملت مصر از و در خواست همکاری نموده بوند، نامه دیگری را از قصر خلیفه مصر دریافت میدارد که در آن همشیر خلیفه ازو خواهش بعمل آورده تا مصر را از چنگال نامیمون فرنگیان نجات دهد...

صلاح الدین بعد از پنکه هردو نامه را میخواند به همراهی جوان مصری (حسن) جهت مشوره با سلطان نور الدین با قامتگاه اومی روید... در عرض را توطئه گران میخواهند او را از عزمش منصرف سازند ولی موفق نمی‌شوند. بالاخره میخواهند او را بقتل رسانند ولی عنایت خداوندی اور انجات میدهد، و به اقامتگاه سلطان نور الدین میرسد. دق الباب میکند و بعد از اجازه داخل اطاق میشود و چنین سخن آغاز میکند:

صلاح الدین: ای زمامدار دمشق سلطان نور الدین... راجع به مقابله با غارتگران صلیبی چه نظریه دارید؟

نور الدین: در زمینه برخی نظر دارند تا به سوی قدس حرکت کنیم و آنرا از دست دشمن نجات دهیم... و بعضی دیگری میگویند که باید او لبر گنجینه‌های شام را که در دست فرنگیان افتیده واپس بدست آریم... و کسانی دیگر رأی میدهند که بسوی مصر روند تا مباردا قوای مادی و بشری آنجا بدست غارتگران افتدو بعد از تسخیر آنجا همه مقاومنهای خارج از مصر را سرکوب کنند و از بین برند...

مسلمان خود درین دیوار اسلام است تابعیه دشمن ناموس و عقیده
پیکار آغاز نماییم و از ستمگری بیگانگان نجات یا بیم .
شاور : بسیار خوب قول است که باهم برادر وار
بر خدمت دشمن بجنگیم .

صلاح الدین : وزیر شاور ... میدانی که مادر لحظات بسیار
حساس زندگی قرار داریم . هر تضمیم و هر نوع عمل ما برای
آیندگان بیاد گار می‌مایم و در وضع زندگی ایشان رول مستقیم
دارد ... یا آزادخواهند بیست و یا تا دیر زمانی تحت اسارت
دیگران با ذات امراض حیات خواهند کرد . بناءً هر نوع
خیانت و عدم شکنی گناهیست نایخشودنی و قابل باز پرس ...
باید از همین لحظه پلان عملیات و جنگ خود را طرح کنیم
و برای این کار آمادگی بگیریم ...

شاور : آری - بسیار معقول و بجای است از همین حال
تصمیم باید گرفت !

صلاح الدین : فکر می‌کنم اگر دشمن را هنگام بامداد تحت
حمله ناگهانی قرار دهیم ، بهتر خواهد بود ... چطور؟ آیا سپاه
شما باین کار آماده استند .. ؟

شاور : به تمام معنی ... و آنها بعزم شما قرار
خواهند داشت .

صلاح الدین : ما به ذیجه مثبت و موافقه نهائی رسیدیم ...
چند لحظه قبل از بامداد در پیش دروازه باب الفتوح باهم
مقالات خواهیم کرد ... تا رسیدن موعد مذکور شما را
بخداؤند می‌سازم ... خدا حافظ !

شاور : خدا حافظ

* * *

چندتی از جوانان پر احساس و با ایمان مصر در خانه‌ای
باهم جمع آمده اند . آنها پلان مقابله را با اشغال گران
خارجی و دیسیسه کاریهای خائنین داخلی - طرح می‌کنند ...
زینب دختر جوان و با غیرت که او نیز به نوبه خود درین جهاد
مقدس بهره ای دارد از برادر خود حسن می‌پرسد :
زینب : اینها کمیستند که درین اتفاق یکجا شده اند ؟
حسن : اینها فرزندان صدیق مصر و شاگردان فیض یافته
مکتب اسلام اند که حاضر نیستند قدرمهای نامیمون و پلید
فرنگیان را برخاک خود قبول کنند . آنها برای خود نقشه
کار و فعالیت را می‌سنجند ، که چگونه سر زمین خود را از دست
غار تگران آزاد سازند ، و آزاد زیست کنند ... ؟

زینب : پس آنها چه کاری را انجام میدهند ... ؟
حسن : برخی از آنها در بهلوی صلاح الدین قهرمان
خواهند گردید ... و بعضی دیگری هم مراقبت احوال دیسیسه
با زان و خائنان را بدوش خواهند گرفت تا رجال برازنده
ما از شر آنها در امان بمانند .

زینب : برادر عزیز ! یعنی نیز کاری را بسپارید ، و افتخار
پیشیش تا در راه خدا وطن عملی را انجام دهم که سبب رضای

سازند ... حرکت بسوی مصر ... خداوند پار و مددگار تان
باد !!

سپاه مجاهدین به افسری صلاح الدین و اسدالدین شیرکوه
به سوی مصر حرکت می‌کند ... اما پس ازینکه این لشکر مجاهد
بمصر داخل شود ، شاور و زیر خلیفه (عاصد الدین فرمانروای
مصر) از خویش باوری خلیفه نسبت به خودش سوء استفاده
کرده و او را علیه صلاح الدین تحریک می‌کند ... درحالیکه
خود را حامی تخت خلافت معرفی می‌کند ، صلاح الدین را بحیث
طعام و آرزومند مقام و ضد خلیفه (عاصد الدین) قلمداد مینماید
همچنین بر همشیر خلیفه که به صلاح الدین نامهای را فرستاده
بود اتهامات ناجای می‌بیند ... دیری نمی‌گذرد که مجاهدین
دمشق به سر کردگی صلاح الدین و اسدالدین شیرکوه داخل
مصر می‌شود . اسدالدین بن برادرزاده خود را صلاح الدین ایوبی
به ناما بندگی خود به خلیفه می‌فرستد . صلاح الدین بعد از
اجازه داخل قصر خلیفه می‌شود ... سلام میدهد و چنین به
سخن آغاز می‌کند :

صلاح الدین : به حضور امیر المؤمنین چنین عرض تقدیم
میدارم : سلطان عادل نورالدین محمود کاکایم را اسدالدین
شیرکوه در رأس لشکر سر باز و مجاهد برای کمک با برادران
مصری با ینجا اعزام داشته تابعیه فرنگیان دوش بدش
همدیگر بجنگیم و دیوار اسلام را ازدست اغیار آزاد سازیم ...
کاکایم مر اپشمما فرستاد تا از موقف سپاه شما در برادر دشمن
اطلاع حاصل کند . و بعد با اتحاد نظر و عمل علیه دشمن حمله
فیصله کنی را آغاز نمایم .

درینجا شاور مداخله می‌کند و ما کرانه جواب می‌گوید :
شاور : مامیتوانیم به تنهای خود علیه فرنگیان بجنگیم
و کشور خویش را ازتساط آنها آزاد سازیم .
صلاح الدین : ما بحکم عقیده اسلام و درخواست ملت مصر
با ینجا ... زمامدارانیکه بجزمال و منال حکمرانی و عیاشی
چیزی را آرزو ندارند ... ولی با آن هم بمنظور تعکیم علائق
و حفظ وحدت میان صفوی مجاهدین ما میخواهیم بکمک
یکدیگر علیه فرنگیان اشغالگر واستعمار جو بجنگیم تا آزادی
کشور و عزت مسلمانان را واپس بدهیم . (خداوند
مددگار مومنان راستین و کار ساز می‌گاهدین راه حق
و آزادیست) ...

شاور : من میتوانم به پیشنهادات جواب مثبت دهم و متفقاً علیه
دشمن بر زمیم ... ولی میخواهم بمن تضمین دهی و تعبیر کنی
که نورالدین محمود آرزوی منصب خلافت را ندارد و توهم
به منصب وزارت خود را کاندید نخواهی کرد ...
صلاح الدین : سبحان الله - ما برای چنین هدف ناچیز
نیامدیم و هیچگاه جهاد فی سبیل الله را بمعنا دنیا نخواهیم
فروخت . بلکه آرزوی ما پشتیبانی و همکاری با برادران

پروردگار و نجات هموطنان گردد.

در اثنای که آنها سرگرم گفت و شنیدهستند سائلی دربارا
آهسته می‌کوبند و صدا می‌کند:
سعید: ای دوستداران یزدان... ای منزل سخاوت
و کرم لقمه نانی برضای خدا بدھید.

وقتی حسن او را می‌بیند می‌گوید:

حسن: این سعید است بچه ماما مایت، زینب!

زینب: پس چرا اینگونه کلمات را بزبان خود می‌آورد؟
و چرا خود را باین شکل درآورده است؟

حسن: او هم اکنون در منزل وزیر شاور کار می‌کند،
و این کلمات سریست میان ما و او.

سعید: در را بکشائید - دوستان خدا و به این فقیر لقمه
نانی را احسان کنید.

سعید «به آهستگی»: لحظه پیش شاور با گروهی از
سواران خود برآمد، و من تاجایی آنها را تعقیب کردم
که داخل اردوگاه فرنگیان شد.

حسن: آیا بعد ازینکه او با صلاح الدین تعهد همبستگی
می‌کند با فرنگیان تماس می‌گیرد؟

سعید: این کاریست انجام شده، اکنون باید تدبیری
را بستحیم تا مبادا نقشه شومی علیه ما و مجاهدین راه
آزادی عملی گردد.

حسن: توانلا باید به خانه شاور بروی و مشغول کار
خود شوی - نشود که بر تو بدگمان شوند.

سعید: در امان خداوند باشید، دوستان خدا (ج)!
* * *

پاسبان فرنگی شاور را از دور می‌بیند که بسوی او
می‌آید... بالایش صدا می‌کند: کیست؟

شاور: من شاور استم، وزیر خلیفه عضد الدین.

پاسبان: بسیار خوب، بفرمانید که فرمان نزوا (امری) به
انتظار شما است... ولی دیرتر آمدی، بفرمانید داخل
خیمه شوید.

فرمانروا امری: خوش آمدید، جناب وزیر. کمی
دیرتر آمدی - فکر کردم تعهد ما را نادیده گرفته ای.

شاور: در انتظار فرستاد مناسب بودم تا مرکسی نبینند.
امری: آیا میتوانم پدام که شیر کوه و صلاح الدین
چه تصمیم دارند؟

شاور: آنها میخواهند بوقت با مداد علیه شما حمله و
شوند. و باین صورت (به لهجه استهزاء آمیز) شمارا غافلگیر و
از بین بپرسند.

امری: پس شما چه نظر میدهید؟

شاور: بهتر است شما اولتر هجوم را آغاز نمائید. و
در نیمه شب او را از پا درآورید...

امری: بسیار خوب... از همکاری تان یک عالم تشکر...
شاور: ولی میخواهم وعده خود را فراموش نکنی... و بعد

از پیروزی منصب وزارت مرا هنوز تحکیم بخشی.
امری: فراموش نکرده ام و هیچگاه فراموش نخواهم
کرد. جواب احسان را به احسان خواهی داد... مطمئن باش!!

* * *

شاور بعد ازینکه از ملاقات امری فارغ می‌شود و این به
اقامتگاه خود مراجعه می‌کند. در عرض راه ناگهان باحسن
رو برو می‌شود.

حسن: آیا در همین لحظه خطیر با دشمن ملاقات
میکنی...؟ در حالیکه باصلاح الدین تعهد کرده هنگام
با مدادان علیه دشمن حمله بی امان را آغاز مینمایی... این
عملت ثابت می‌سازد که تو خائن هستی و باید کشته
شوی... ولی قبل ازینکه بکفر عملت بررسی بهتر است ازین
خیانت مسئولین امور و صلاح الدین را آگاه سازم.

شاور: تو جاسوس هستی... بگیرید این جاسوس را
دستگیر سازید...

حسن: با اسب تیز گام خود بسرعت از آنها دور می‌
شود، طرفداران شاور او را تیر باران می‌کنند. گرچه
چند تیر بدنیش اصابت می‌کند ولی کاری نمی‌افتد و خود
را به خانه نزد همشیره خود زینب می‌راند.

زینب: برادر عزیز: ترا چشمده... چرانالش می‌کنی؟
حسن: مرا طرفداران شاور تیر زدند.

زینب: چقدر خون!! بگذار برادر عزیزم تا زخت را
بیندم. خون زیادی را ضائع کردی.

حسن: مرا بگذار... وقت را از دست ندهی، هر چه
زودتر خود را به برادران مجاهد، برسان... احمد، کامل، محمود
و سعید را از موضوع مطلع بساز. و بعد نزد صلاح الدین برو
که دمیسه کاران و خاندان حتماً نقشه‌ای دارند و میخواهند
مجاهدات ما را نقش برآب سازند.

زینب: در همین قلب شب...؟

حسن: آری چاره‌ای جزء این نیست. من راه رفته نمی‌
توانم، و تو یکانه کسی هستی که این اطلاع را به سمع
صلاح الدین برسانی... با و بگو که شاور به تو مرتکب
خیانت شده و همین اکنون نزد دشمن رفته و همکاری خود
را اظهار نموده است.

زینب: اکنون حیات تودر معرض خطر است این جریان
خون ترا خواهد کشت.

حسن: زود شو خود را به صلاح الدین برسان... حیات
من در پرا بر عقیده و میهن که هردو در خطر نابودی قرار
دارند هیچ اهمیتی ندارد.

زینب بدون معطی در پی برادران مجاهد می‌افتد
و آنها را از حالت حسن مطلع می‌سازند. و سپس روی خود

را بسوی اردوگاه صلاح الدین آورده و می‌گوید:

زینب: خدا یا بنم قوت و شجاعت عنایت فرماتا این
وظیفه را درست انجام دهم.

بازدید از فرقه ۸ و فعالیتهای

قرارگاه
قول اردوی
مرکزی

تورنجرال غلام حیدر رسولی هنگام استماع توضیحات یک تن از صاحب منصبان فرقه ۸

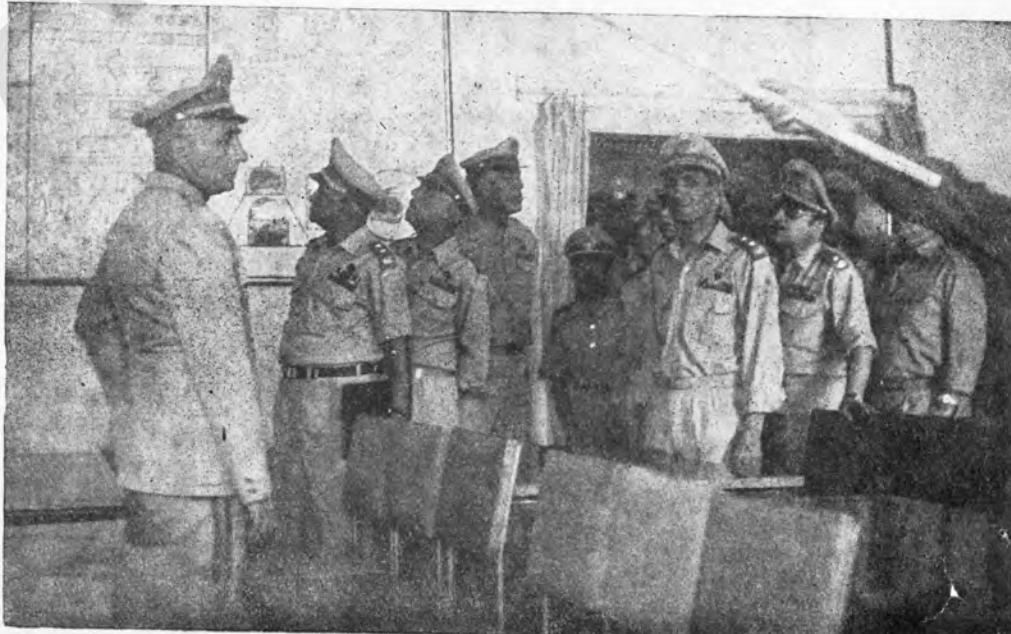
در سخانه تکنیکی فرقه آخذ موقع نمودند، سرود ملی نواخته شد. سپس بریجنجرال محمد نواز ضمن بیانیه خیر مقدم از فعالیت‌های که در حصمه پیشبرد سویه تعلیم و تربیه منسوبيین فرقه به عمل آمده توضیحات داده علاوه‌تا یاد آورشد که در آینده سعی بیشتری خواهد شد تا وضع تعلیمي و تدریسي پرسونل افراد و صاحب منصبان بهتر و عالی تر گردد.

بناغلی لوی در ستیز و دیگر صاحب منصبان از در سخانه های اوپراسیون، لوزتیک، مخابره، تحقیق و توانک دیدن نمودند. که در باره هر کدام آن از طرف مؤظفین مربوط توضیحات داده میشد در سخانه های مذکوره به بالات وسائل مجهز و مرتب بود. همچنان از میدان دریوری متوجه موضع های توپچی، پولیگونهای قلعه دافع تانک و دفعه هوا، پولیگونهای انداخت بم دستی، انداخت

جمهوری از فرقه (۸) بازدید بعمل آوردن.

دعوین بعد از آنکه بداخل

بتاریخ ۳۰ ثور ۱۳۵۵ تورنجرال غلام حیدر رسولی لوی درستیز و عده از صاحب منصبان ارشد اردوی

تورنجرال غلام حیدر رسولی لوی درستیز درحالیکه توضیحات یک تن از صاحب منصبان را درباره یکی از در سخانه های فرقه ۸ استماع میفرما پند

صاحب منصبان به سالون کنفرانس
تشریف آوردند و بعد از نواختن سروت
ملی درستیزوال قول اردوی مرکزی
راپور مفصل در باره فعالیت‌های
قوماندانی قول اردوی مرکزی در
امور زراعت، تعمیرات ایجاد کرد،
بعد از آن تورنجرال غلام حیدر رسولی
خطاب به حاضرین گفت:

رقای عزیز دوستان محترم!

از اینکه امروز مساعی یک هفتنه
شمار و به اختتام است، رفاقتی که
جهت بازدید از تطبیقات و وضع تعلیم
و تربیه وغیره امور قطعات قول اردوی
مرکزی به مرکز آمده‌اند ملتفت شدند
که چه تجولاتی در قطعات رونما گردیده
است و من بحیث همکار شما شهادت
میدهم که از بد و تاسیس نظام مردمی
جمهوریت باینطرف سنسوین قوای
مرکز و تمام قطعات آن در مساعی
۲۴ ساعته خوش از هیچ‌گونه مجاہدت
درین نکرده‌اند و شما ثمره آنرا در این
مدت مشاهده کردید.

شاغلی لوی درستیز در حال استماع جوابات یک تن از افراد فرقه ۸

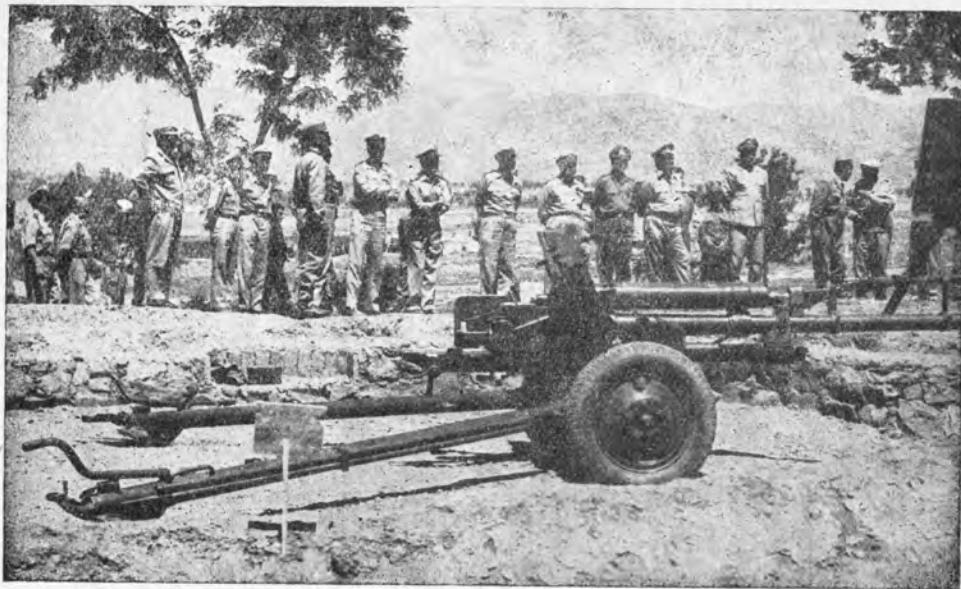
محل کار درستیزوال و درسخانه
قوماندان قول اردوی مرکزی را
ملاحظه نمودند.
سپس شاغلی لوی درستیز و دیگر

اسلحة پیاده و تانک بازدید بعمل آوردند
و به اثر جدیت و فعالیتی که از طرف
قوماندانان و افراد مربوط به مشاهده
رسید، مورد تقدیر و نوازش تورنجرال
رسولی قرار گرفتند و برای عده از آنها
مکافات نقدی اعطای گردید. به همین
ترتیب میدانهای دریوری تانک و
زرهپوش، محل سوق و اداره لوزستیک
اتفاقهای اوپراتیفی، دیپوی خند
احتیاط، آشپزخانه جدید و شفاخانه
را از نزد یک مشاهده نمودند.

بعد از ختم بازدید، تورنجرال
رسولی و دیگر صاحب منصبان بسوی
قرار گاه قول اردوی مرکزی
حرکت نمودند صاحب منصبان قطعات
اطراف و مرکز از درسخانه مخابره،
محل پولیگون توپچی، قوریه های
فارم زراعت، جنگلات فارم و رستورانت
و قهوه خانه قول اردو که به شکل
زیبائی طرح و دیزاین گردیده دیدن
نمودند. که قرار توضیحات یکی از
مؤذین کار اعمار آن در حدود ۹۰
فیصد با کمال رسیده است.
همچنان اتاق نوکریوال اوپراتیفی

تورنجرال غلام حیدر رسولی لوی درستیز درحال استماع توضیحات یک تن
از صاحب منصبان فرقه ۸

تسورنجرال غلام حیدر
رسولی در حالیکه فعالیت
افراد فرقه ۸ را از نزدیک
مشاهده مینمایند

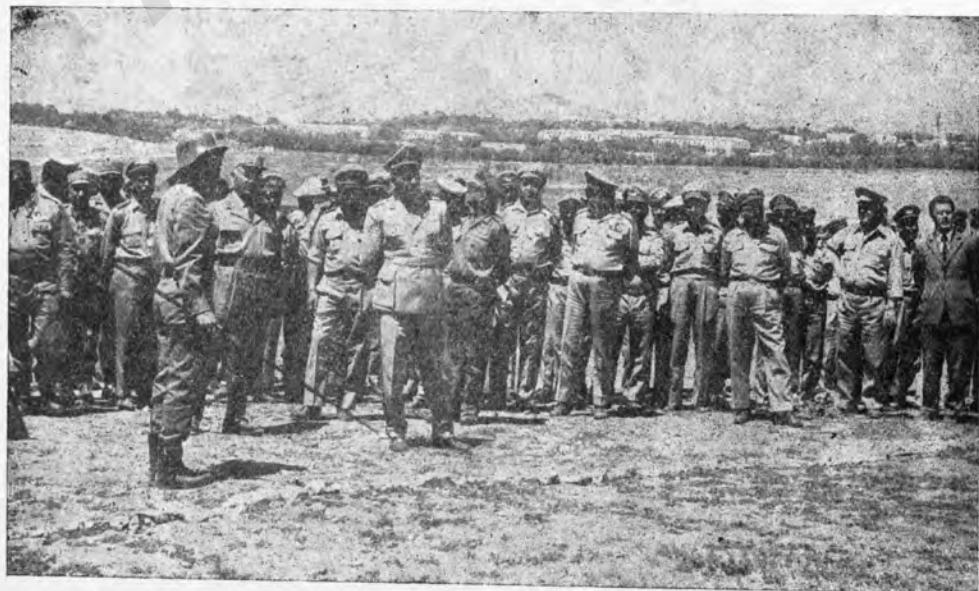
برا بری و برا دری است. و برخوردان لازم است که بر بزرگان احترام گذارند و تحت رهنماهی های آنها وظایف محولة خویش را انجام دهند.

پس با اتحاد و احترام متناسب به پیش روید و شاهد پیروزی را ببر کشید.

امروز خوشبختانه رهبری دارید که هدفش جز اعلاء و سعادت افغانستان چیزی دیگری نیست، پس وجیهه همه ما است که هدف و مرامهای بهی خواهانه رهبر خویش را گام به گام تعقیب کنیم.

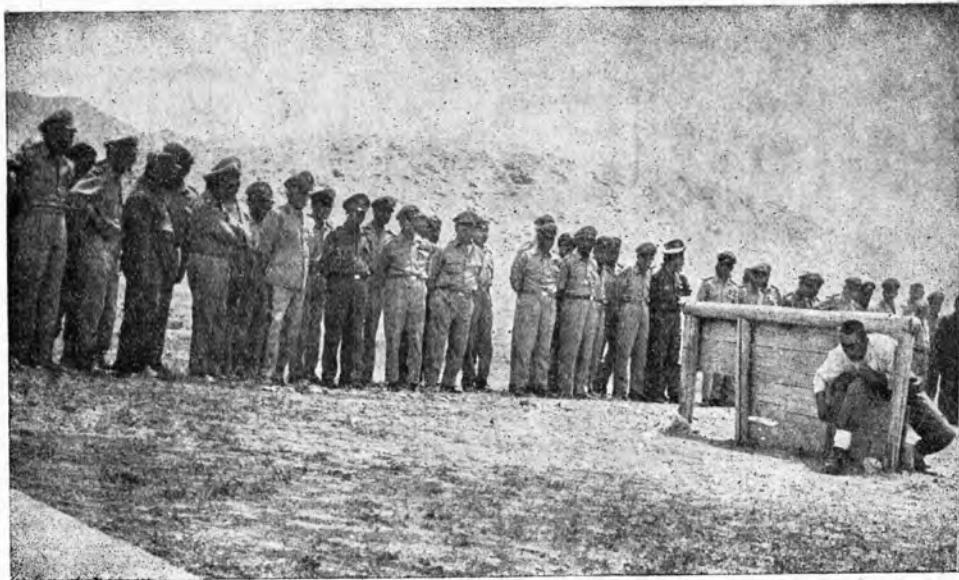
نموده اند که ما به اتفاقات آنها می نازیم و شخصیت آنها را قدر میکنیم. امروز که نظام مردمی جمهوریت به اثر قهرمانی ها واژ خود گذری مردیکه از همه چیز خود گذشت و آرامی و آسایش خود را فدائی مردمش کرد به میدان آمد. اکنون وظیفه شما است که در تحریک این بنای مردمی از هیچگونه جانبازی دریغ نکنید. توصیه من بجایت یک همکار از شما اینست که بازی درستان خود با حسن نیت و خوشبینی رفتار کنید و حقوق آنها را محترم شمارید، زیرا امروز از مان

دیروز چیزی بود و فردا چیزی دیگریست، فردائیکه به اثر عزم و مسامعی خستگی ناپذیر شما مشتعل فروزان پیروزی فروزانتر میشود. کسانیکه وظایف خویش را با کمال صداقت و ایمان داری انجام داده و میدهند هرگز فراموش شدنی نیستند و نام شان مانند اجداد نامورشان نیکو و جاوید خواهد ماند. تاریخ گواه است که پدران ما به اساس روحیه وطنپرستی که در نهادشان و در خون شان آمیخته بود چه قدر اکاریها و چه جانبازی هایی

بناغلی لوی درستیز
هنگام استماع
تشریفات یک تن
از پرسونل فرقه ۸
دیده و مشوق

مشاهده بناگلی لوی درستیز و
همراهان شان از فعالیت گذشته
افراد فرقه ۸ از موانع

نمايندگى از قوماندانى قول اردوی
مرکز گفت:
فعالیت‌ها و کاريرا که ما اجرا
کردیم همه به اثر رهنمائی‌هایی حضور
لوی درستیز میباشد زیرا بدون رهنمائی
بچائی رسیدن مشکل است. ما با کمال
صداقت و ایمان داری تعهد میکنیم
که تا آخرین رقم حیات در راه خدمت
بوطن و مردم خود حاضر و آماده‌ایم.

ارزندۀ گردید و بکوشید تا اردو به
معراج ترقی و اعتلای خویش متول
گردد.

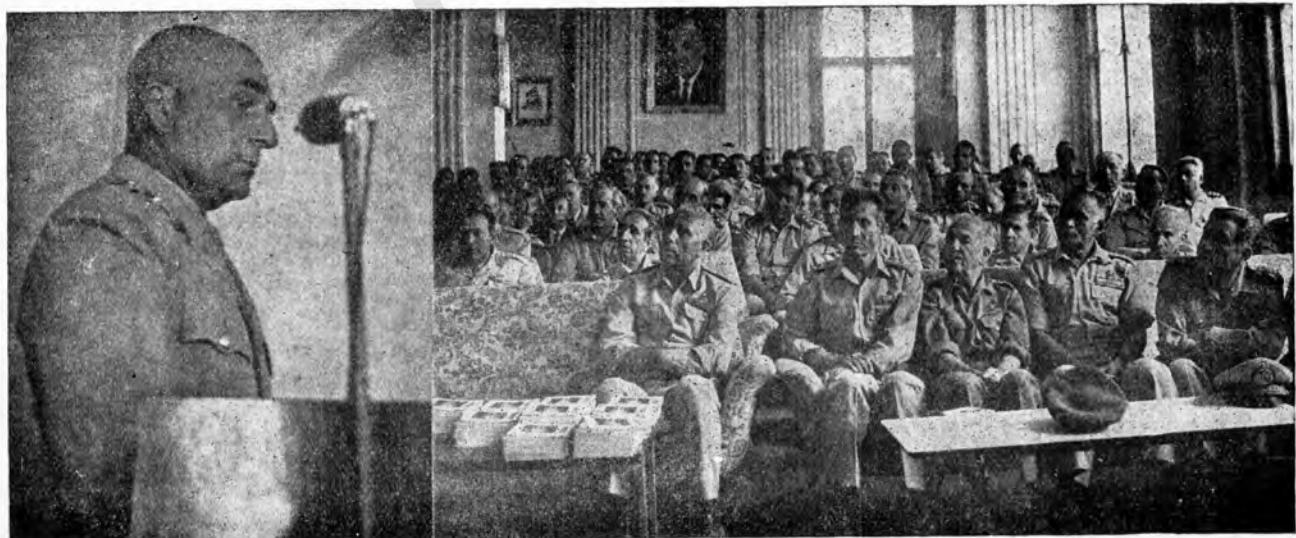
بناگلی لوی درستیز بیانیه خود را
با شعار: زنده باد افغانستان، زنده باد
رهبر ملی ما بناگلی محمد اف خاتمه
داد.

سپس بر پیشگیرال عبدالعلی درستیز وال به

در اخیر بناگلی لوی درستیز
صاحب منصبان قطعات اطراف را
مخاطب قرار داده و افزودند

آرزوی من از شما اینست که در
راه پیشبرد تعلیم و تربیه پرسونل افراد
و صاحب منصبان خویش از هیچگونه
مساعی دریغ نورزید، تاباشد برای

مردم و خاک خویش مصدر خدمات

تورن جنرال

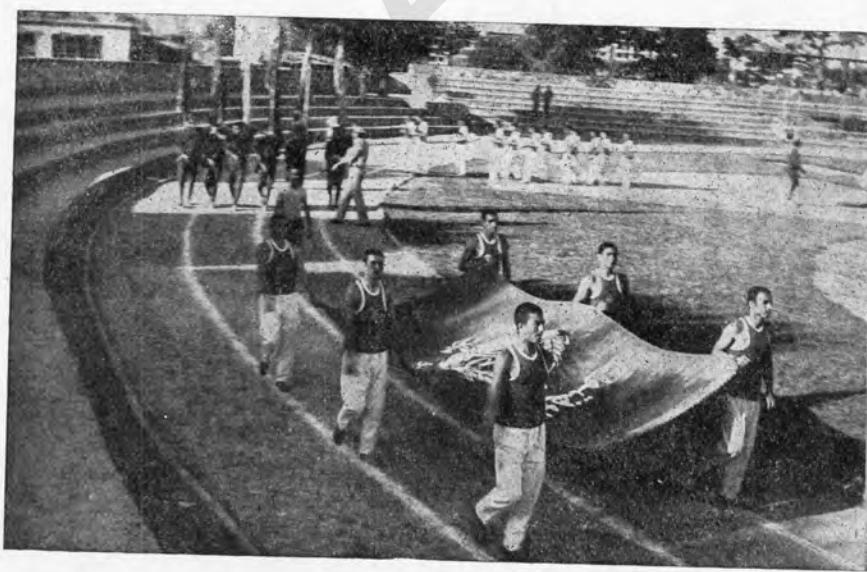
غلام حیدر (رسولی) لوی درستیز

تور نمنت بھاری اردو را در ستديوم ورزشی
کلوب عسکري ضمن مراسم خاصی افتتاح نمودند

ماهیت و کیفیت جسمی و روحی سپورت
واثرات مفید و مؤثر آن در راه رشد
سلامت وجود و انکشاف سالم قوای
ذهنی بخوبی آگاهی دارند. قوای
سلح مجموعه ای از نیرو های مادی
و معنوی است که خاص از راه عقیده
و ایمان قوی برای حفظ مقدسات ملی
وصیانت خاک و استقلال مملکت به
مساعی و تلاش های شماره ای ادامه
میدهند و این نیروها قادران باورزش

بناغلی لوی درستیز ضمن بیانیہ
افتتاحیہ خوبیش خطاب بورزشکاران
اردو چنین گفتند: مسرورم که
با موجودیت شما جوانان با شہامت
اردوی جمهوری تور نمنت بھاری
تیم های سپورتی را افتتاح مینمایم
تعلیم و تربیه بدنی و ارزش روزافزون
آنرا مخصوصاً برای منسوبيں اردو
قابلہ یاد آوری میدانم و اطمینان
کامل دارم کہ همه جوانان مایا

ساعت ۱۶ روز ۲ جوزا تورن -
جنرال غلام حیدر (رسولی) لوی درستیز
تور نمنت بھاری اردو را در میدان
های ورزشی کلوب عسکری در حائل کے
یک تعداد صاحب منصبان ارشدار دوی
جمهوری و تعداد زیاد تماشاچیان
اجتماع نموده بودند با بر افراشتن
پرچ ملی و پرچ های تیم های اشتراک
گشته توانم با اجرای سرود ملی
افتتاح کردند.

تور نجنسنرال غلام حیدر (رسولی) لوی درستیز هنگام معاينه رسم گذشت ورزشکاران اردو

و سپورت های اساسی و مداوم روز -

بروز مراحل اکتشاف را پیموده از
یکسو سلامت جسمی را بار میاورد
و از جانب دیگر نقش قاطعی در
سلامت فکری و ذهنی همگان دارد .

مساعی جوانان اردو از طریق
ورزش و تربیه بدنی دارای ارزش
اجتماعی بوده و این مجموعه سلامت
فکری و جسمی شما جوانان اردو است
که در خدمت مملکت، دفاع از خاک
و وطن بکار میرود .

اردوی جمهوری با مطالعه
و ملاحظه دقیق موضوعات سپورتی
توسعه و اکتشاف مسایل سپورتی را
خیلی ضروری و حائز اهمیت میداند
در پروگرام های تعلیمی و تربیوی
صنوف مختلف اردو فعالیت های
ورزشی به پیمانه وسیع صورت میگیرد
و همچنان به منظور تشویق مساعی
وارتقای استعدادهای فردی و اجتماعی
و بلند بردن مورال قطعات و فراهم
آوردن زمینه های مساعد برای تقویه
روح همکاری بین منسوبيین اردو
جمهوری مسابقات سپورتی انجام
میگیرد .

برای ما موجب مسرت است که
دو پرتو رهنمائی ها و قیادت رهبر
ملی مابناغلی محمدداد سر قوماندان
اعلی اردوی جمهوری افغان در تمام
شیوه های ملی مردم ما تحولات
عمیق و بنیادی صورت گرفته و در
پهلوی این تحولات به توسعه، اکتشاف
و بهبود سپورت نیز توجه قابل
ملحظه ای بعمل آمده است. اکشافاتی
که در فعالیت های ورزشی اردوی
جمهوری مخصوصاً سپورت های
اجتماعی بیان آمده است مارا به

تورنمنت لوى درستیز در حالیکه کپ قهرمانی مسابقات عمومی خزانی
مؤسسات را به برید جنرال شاپور قوماندان حر بى پوهنتون اهدای نمایند

بورزشکاران گوشزد فرمودند .
قبل از شروع مسابقات برید جنرال
با به جان رئیس تعلیم و تربیه اردو
بعد از روشنی اندختن در اطراف
برگزاری و چگونگی این تورنمنت
به سخنان خویش چنین ادامه داد .
در چنین عصر فرخنده و درخشان
که ارزش های تابناک انقلاب جمهوری
تحت قیادت رهبر خردمندو بانی حیات
نوین افغانستان بناگلی محمد داود
به تمام شیون زندگانی ملی مردم این
کشور باستانی پرتو افگنده است
توجه به اکتشاف تعلیم و تربیه مادی
و معنوی منسوبيین اردوی جمهوری
مورد توجه خاص مقامات صلاحیت دار
و اشخاص مسؤول اردو میباشد ،
ما یقین کامل داریم که چنین توجهات
هرگاه باسعي و تلاش زحمت کشی
و همکاری صمیمانه جمیع اشخاص
و منسوبيین اردوی جمهوری توان گردد
(بقید در صفحه ۱۱۲)

آنده ثمر بخش ورزشی اردو
امیدوار میسازد .
پیشرفت سپورت اگر قسماً به علاقه
و شوق سپورتمن ارتباط میگیرد ،
تا اندازه زیادی به توجه و زحمت کشی
قوماندان و آمرین مسئول تعلق دارد .
مامساعی جلدی و دوامدار آنها را
در زمینه توقع داریم .

بنایی از گفته های فوق اینکه
بنام خدای بزرگ و توانا فعالیت های
ورزشی تورنمنت بهاری تیم های
سپورتی را افتتاح میکنم .
زنده باد افغانستان

پاینده باد جمهوریت
زنده بادرهبر ملی و مؤسس جمهوریت
نیرومند باد جوانان اردوی جمهوری .
همچنان بناگلی لوى درستیز مطالب
سودمند دیگر را پیرامون اخلاق
سپورتمن که باید با روحیه عالی
واحشاس همکاری و پیش آمد نیک باشد

نصر الدین است نا مت بر تست این کرامت
گویند دوستانت صد مرحبا مبارک

ای راحت دل و جان وی دوره بزرگان
این مسلک درخشان بادا ترا مبارک

تو عسکر غیوری با همت و فکو روی
هستند آمرانت از تو رضا مبارک

ای عسکر جو اندر بنگر بخویش یکدم
دو جهرا تو پیدا نور هدا مبارک

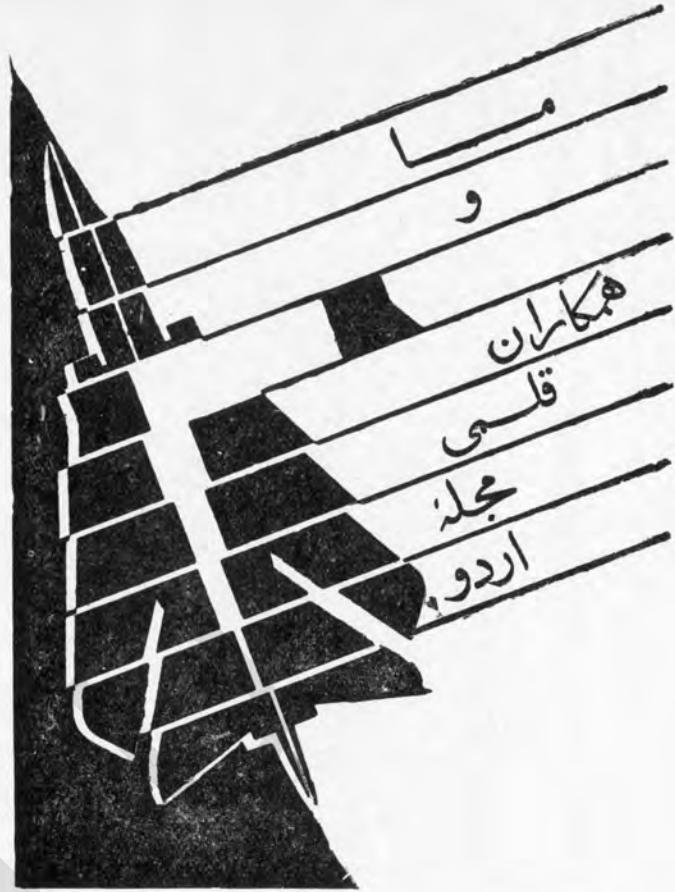
عسکر دلیر باشد دایم خبیر باشد
هنگام زمجهون شش خندزه حا میا که

تو عسکر شجاعی نزد همه رفیعی
نیزه امیر طهماسب حامی خانه امداد

بساغلی موسی محتاج د انجنیوری جگه تورن !
 ساسی (دنن اوپرون انسان) ادبی پارچه چه دبیوونکی
 د لور مقام نمانجنه ده ، اردو مجلی دفتر تهر او رسیده او په
 در ناوی نشر ته سپارو :

د نن اوپرون انسان

نن چه په غرونو کښی زاره، زاره غارونه بشکاري
ترینه خر ګند د پرونې انسان رازو نه بشکاري
دا چه انسان له کومه راغي او کوم لورته رهی؟
نن ئى ترڅنګ دروېمبني ژوند موزیمونه بشکاري
هاچه پرون بهو غواصی ته په سجده باندی پروت
نن په سپورتی کښی دده پلونه، بیر غونه بشکاري
که وي پرون پرى بتکدي، اتشکدي ودانى
په دغه محای د علم و فن پوهنتو نو نه بشکاري
درود نيل وي پرون بشکلی، بشکلی پیغلى خوراک
نن ئى په مخ کښی دا سوان غوندی بندو نه بشکاري
جهان لاخه پرون خبر له خپله محانه نه و
نن ئى د پوهی پلوشو کښی اتو موونه بشکاري
د استعمار کړي د علم په بر پېښنا ما تېږي
خواره، واره د خپلواکۍ انقلابو نه بشکاري
معلمه! ته ئى چه د علم د هوی بلی ساتې
ستا پلوشی د تکامل مهم شر طوښه بشکاري
ستا منزلت او لور مقام دلم په خيردي خر ګند
دا دپرون او نن بدلون ستا له مضمونه بشکاري
وحدت د فکر او عمل نه شي نن پوهه جوړه
«محتاجه»! ستا پرونې فکر نن خیالونه بشکاري

بشا غلی محمد عمر (مطیعی)!

پارچه منظوم شما بنام (مکتوب منظوم پدر به پرسش) را که برای فرزند خویش (نصرالدین سلیجوی) افراد تویی داغ هوا درقوای ۱۵ قندهار سروده بودید خواندیدم اینک بهمنظور تقدیر از احساسات یک پدر آنرا به طبع میرسانیم:

فرزند نور دیده زیر لوا مبارک

جامعة عسکریت زیبنده است برتون

خوب ترین راهنمایی از انجان و داروی عذر نمودن

تمست که به میهمان ارجان و دل عز پرم
تا هر که بی تو گ

ابن عمه‌دۀ مقدس ہگر فتہ نئی چو بردوش

بنما ادای اثر

بسی نعر بخدمت بسمی جد و جمهی
امر خدا بجا کن عهد وفا مبارک

در خرقه مبارک شبههای جمعه و عید

تبیین و ختم وفایان صلی علی مبارک این جامه نظامی بر تست نیکنامی

بسمیار زیب د

سر باز با و قاری با عزم استواری
کندک شمار اول دافم هوا مبارک

بنا غلابی دیپلموم انجمنی اسدالله جگهون!

مضمون (مترو لوژی) شمارا خواندیم و اینک باعرض
معدرت نسبت به تراکم مضامین و ارده، نوشته شمارا در
قسمت ماوهملکاران علمی مجله اردو بطبع میرسانیم امید
است مورد استفاده قرار گیرد:

همیشہ و لوری

از حوادث میترولوژی راخوب میدانست، و کوشش میکرد
تادیگر عملیه های که در اتموسفر صورت میگرد تحقق کند،
واو برای اولین بار یک رابطه بین هوا و بادر اقامه کرد.
(از نویسندهان قرون وسطی آثاری دلچسپ راجع به
مشاهدات مختلف طبیعت باقی مانده است) قسمت زیادی
ازین اثار راجع به هوا ازابتداهی قرن سیزده در روسیه
حفظ شده که درین این آثار معلومات بیشتر آن راجع به
طوفان، رعد و برق، ژاله، برف باری شدید، بیخ بندی،
خشک سالی، سیلابها، روشنی قطبی، که همه این حوادث
در عصر موجوده هم طرف علاقه علماء دانشمندان قرار گرفته
وجود دارد.

بعد آهسته آهسته در بسیاری از ممالک جهان مشاهدات
بصری عناصر میترولوژی شروع شد.

اولین مشاهده میترولوژی توسط آلات و سایت میترولوژی
در قرن شانزده و هفده بعد از آن که گالیلی در سال ۱۵۹۷
تر مویتر را ساخت و تورچیلی در سال ۱۶۴۲ با رو متر را
اختراع کرد صورت گرفت سپس علماء ساختمان گروپ
استیشن های مشاهده شروع نمودند، برای بار اول شاگردان
گالیلی در سال ۱۶۵۴ اکادمی فلورانس را ساختند به اساس
تجارب و تحقیقات بعدی ساختن استیشن های میترولوژی در
ایطالیه و متعاقباً در فرانسه و وارسا موفق شدند.
ولی بعد از مسدود شدن اکادمی مذکور همه این
استیشن ها از بین رفتند.

در روسیه مشاهدات متد میترولوژی در سال ۱۷۲۲
در شهر پیتربورگ (لینگراد امروزه) تحت رهبری واداره
پتراول شروع شد در سال ۱۷۳۳ هیئت تحت رهبری ب،
بیرون نگاه تحقیقات و تطبیق شمال را شروع نموده، این هیئت در
ضمن تحقیق خود در قسمت های شمالی سایپر یا استیشن های
مشاهده را ساختند.

درین خصیه علمای میترولوژی و اکادمی علوم روسیه
توجه خاص مبذول داشته از علمای پیش قدم و مشهور روسی
(م، بـ لـ نـ مـ وـ) و سایت عدیده میترولوژی را اختراع
و شخصاً مشاهده نموده و اختراعات مشهور آن عبارت انداز
انمور میمویتر دار آله اندازه گیری سمت و سرعت باد.

بار میتر بحری دار اندازه گیری فشار،
لما نوسوف به مشاهدات میترولوژی اهمیت زیاد قایل بود
اکادمی علوم روسیه و لمو نوسوف که عضو آن بود توجه
خود را به توسعی و انسکشاف استیشن های میترولوژی مبذول
نموده و بدان قدر و قیمت سیاسی و اقتصادی قایل بودند.
در نیمه اول قرن ۱۸ لمو نوسوف به نتیجه رسید که مطالعه
و تحقیق ارتفاعات بلندتر نیز حتمی و ضروری است.
برای این مقصد یک ماشین ایرو دینامیکی ساخت و توسط
آن الات راجه اندازه گیری حرارت طبقات اتموسفر به

طور یکه مشاهده میشود کاروان سریع السیر تهدن معاصر
نسل بشریت را به افق روزنه جدید آشنا میسازد همه این
آشنازی و معرفت در فروغ کسب علم و دانش، فرهنگ،
ثانیاً در صحته عمل در اثر کارو فعالیت تحریک شده بمنظور
رفاه آسایش و سعادت زندگی میسر میگردد. بشر برای کسب
سعادت و خوشبختی خود مجبور است تا نخست علم بیاموزند و
بعد آذخیره علمی اش را در طول تحصیل فراغته در صحنه
عمل تبارز دهد، واز ثمر آن برای وطن و مردم خود مصادر
خدمت شود، وهم معیشت زندگی اش تامین گردد.
پس همین جدوجهد فعالیت و اکتشافات و ابتکارات است
که انسان را از سه بلاعی عظیم فقر، بیکاری و جهل نجات
میدهد لذا هر فرد بشر را آرزو برین است تادرجهان حیات
آبرومند و سعادت مند داشته باشد، و در اثر فعالیت و کوشش
متداوم در رشته های مختلف تخصص حاصل نماید، تابتواند
از اندوخته های عامی خویش بعالی بشریت خدمت را انجام
داده باشد.

امروز علم میترولوژی چه ازنگاه اقتصادی، اجتماعی،
سیاسی و حیاتی از همه بیشتر در سرتاسری نظامی رول بسیاری
درجهان متقدی دارد، و از آن استفاده مینماید، بنا آدرین-
جا راجع به مضمون میترولوژی و رول میترولوژی عصری
کمی روشنی می اندازیم:

A- تاریخچه مختصر:

در زمان های قدیم مردم سر نوشت خود را مربوطه به
قوانین و یاقوه های طبیعت میدانستند. و همچنین هو اوحادت
جوی رانیز یک پدیده طبیعت دانسته، و در بسیاری مذاهب
قدیم حوالد جوی مثل رعد، برق، ژاله و غیره را بنام
حوالد مرموز یامعمائی یاد میگردند.

از آنروز که عالم هو اشناسی و درک پدیده های جوی
توجه خاص را به خود جلب نمود اولین سعی و کوشش برای
شرح وضع میترولوژیکی در یونان قدیم صورت گرفت
بزرگترین عالم یونان قدیم ارسسطو در سال (۳۲۲ الی ۳۸۴) قبل از میلاد کتابی راجع به میترولوژی نوشته و محتویات
این کتاب شاهد آن بود که ارسسطو در آن وقت علت بعضی

تکنالوژی و تسبیح کیهان موفقیت‌های زیادی نصیب علمی متراولوژی و محققین آن تا ارتفاعات بلند اتموسفیر زمین و حتی اتموسفیر سیارات دیگر گردید. این موفقیت‌ها همه مربوط پیشرفت طیارات، راکت‌ها، اتمار مصنوعی، کشتی‌های فضایی و استیشن‌های اتمومات بین سیارات می‌باشد.

در پیشرفت و اکشاف عالم میترولوژی، علماء و محققین زیادی از همه ممالک متوجه جهان سهم بارزی داشتند، که درین جاه تذکار همه آن‌ها مجال نیست.

چون علم متراولوژی یک اهمیت بین‌المللی دارد، بعد از تاسیس موسسه ملل متحده در ۲۴ اکتوبر ۱۹۴۱ در منشور آن یک شعبه اختصاصی بنام شعبه هواشناسی بین‌المللی در سال ۱۹۴۷ تشکیل گردید. مرکز سکریوئی این موسسه در شهر زینوا است و ۱۲۱ مملکت در آن عضویت دارد.

در راس این موسسه جهانی یک کنگره بین‌المللی هواشناسی که بعد از هر چار سال تشکیل جلسه میکند قرار دارد بعد از ختم اجندای اجرای اجرای و تطبیق پروگرام مطرح شده کانگرس به کومنیته اجرائی که از ۲۴ نماینده مشکل است وظیفه سپرده می‌شود.

به مقصد سهولت و سرعت اجرای کار تمام کرده زمین را به ۶ حوزه اصلی، ۸ شعبه تفییش و معاینات تخریب‌کنی و گروپ کار گرفت و تقسیم کرده.

عندالضرورت سپوژیم‌ها و کفرانس‌ها راجع به مسائل مختلف میترولوژی تشکیل می‌دهد.

وظایف این موسسه جهانی عبارت اند از:

(۱) همکاری بین‌المللی در تشکیل استیشن‌های متراولوژی با مالزمه و وسایط آن.

(۲) تشکیل حوزه‌های مركزی میترولوژی برای جمع‌آوری معلومات میترولوژی، تحلیل و نتیجه گیری از آن به سویه بین‌المللی، محفوظه مواد ضروری برای مطالعات آینده.

(۳) تشکیل سیستم تیلوکمونیکشن بین‌المللی برای تبدیله و معلومات‌های متراولوژی.

(۴) ساختن پروگرامهای تحقیقاتی برای اکشاف و بهتر ساختن پیشگوئی هوا برای ممالک عضو.

(۵) اکشاف عملی میترولوژی در ساحه هوا دوردی.

بحر پیمانی، دریافت ذخایر آب برای پیشبرد زراعت، و کمک‌های میترولوژی در ساحه فعالیت‌های بشری.

(۶) تحقیقات و رساندن متخصصین در رشته‌های مختلف میترولوژی.

(۷) ساختن ستاندرت‌های بین‌المللی برای مشاهدات و نشریات میترولوژی.

این موسسه جهانی فعلانه مرکز عده و قعال دارد.

واشنگتن، مسکو، میلبورن، در آینده ۲۵ مرکز اصلی دیگر نیز در نظر است.

ارتفاعات می‌فرستاد، اما ابن نظریه لمونوسوف نسبت مصارف زیاد و عدم توجه حکومت وقت تزاری به پیشرفت علوم جامه عمل نبوشید.

ازجمله علمای مالک پیشرفت‌جهان که در پیشرفت علم میترولوژی سهم بارز داشتند عبارت بودند از گومبال، دوفو... وغیره.

و در سال ۱۸۲۶ بر اندرسون او لین نقشه میترولوژی را ترتیب و به چاپ رسانید

در نیمه اول قرن ۱۹ پس از کشف تلگراف واستفاده از علم ستاره‌شناسی لیویر فرانسوی در فرانسه و فشر یاقو ماندان بحری انگلستان میتوود های سینا پتیکی رادر ممالک مذکور اکشاف داده و به اماس سرویس‌های هواشناسی تشکیل گردید.

در سال ۱۷۵۱ در نمایش بین‌المللی لندن نقشه که در آن هوانی ۲۲ استیشن میترولوژی ثبت شده و توسط تلگراف اخذ گردیده بود به معرض نمایش گذاشته شده بود.

کمی بعد تر در بسی از ممالک اروپائی ادارات هواشناسی تشکیل شد، و در رویه بصورت رسمی در اول جنوری ۱۸۷۲ اداره هواشناسی به میان آمد.

تحقیقات درباره میترولوژی و مخصوصاً مطالعات طبقات بالائی اتموسفیر از طرف عالم بزرگ کمیا مندلیف صورت گرفت این عالم بزرگ در ۱۷ اگست ۱۸۸۷ توسط یک بالون هوانی برای مشاهده حرارت اتموسفیر تا ارتفاع ۳۵۰۰ متر بلند شد.

در نیمه دوم قرن ۱۹ اساسات علم میترولوژی دینامیکی (میترولوژی نظری) از طرف عالم معروف امریکای بنام فیرل و گیلمه گولث جرمنی و یک تعداد علمای دیگر گذاشته شد در قرن ۲۰ اکتشافات بیشتر میترولوژی دینامیکی از طرف عالم مشهور نروژی بیرکنیس و شاگردان وی مرگولیس استریانی صورت گرفت.

همزمان به آن موفقیت‌های زیادی در ساحه ایرولوژی نصیب بسیاری علمای جهان گردید که سهم تیسران بادور فرانسوی و اسیون جرمنی که آنها کاشفین ستراتوسفیر اند از همه بیشتر است.

بعد از انقلاب کبیر اکتوبر و حرب ۲ جهانی علم میترولوژی به سرعت اکشاف نموده طرق و میتودهای جدید برای پیشگوئی هوا وضع و کش گردید.

بعد از کشف ابروستاتها، رادیوزوندها، طیارات، و راکت‌های ارتفاعات بلند اتموسفیر تحقیقات بیشتری ایرولوژیکی صورت گرفت. اکتشافات بعدی مسائل جدیدی چون پیش‌گوئی طویل المدت پیشگوئی توسط کمپیوتر تشکیل ابر، باران، غبار مصنوعی، ازین بردن ابرها، تحقیقات بیشتر قطبین ظهرور نمود در سال‌های اخیر با پیشرفت

(۳) **میترولوژی سینما پتیکی**: یک شعبه مهم میترولوژی بوده و این شعبه از پیشگویی هوا و میتودهای آن بحث میکند، و بلا وقه میتود و طرق جدید را برای پیشگویی هوا در شرایط مختلف مطالعه و تحقیق میکند.

(۴) **میترولوژی دینامیکی (میترولوژی نظری)**: این شعبه در عالم میترولوژی جای مخصوص و با اهمیت دارد میترولوژی دینامیکی از جریانات اتموسفیر و از تأثیر و رابطه آن بالای عملیه های ترمودینامیکی و انرژی اتموسفیر بحث مینماید. درین اوآخر علماء به کمک علوم ریاضی میتودها و طرق جدید را برای مطالعه دیگر حوادث اتموسفیر وضع نموده اند.

۵- **میترولوژی هوانوردی**: این شعبه در ساحه عملی اهمیت زیادی داشته و روز بروز اهمیت آن زیاد شده میرود یعنی هوانوردی و هواشناسی لازم و ملزم یکدیگر اند هوانوردی بدون هواشناسی ممکن نیست.

میترولوژی هوانوردی عملیه ها و حوادث میترولوژی را از نقطه نظر هوانوردی و تأثیر آن بالای تحقیک و فعالیت های هوانوردی مطالعه و تحقیق میکند.

طور یکه مشاهده میشود کار و آن سریع المیرون و محیر العقول ساینس و تکنالوژی مراحل اعظمی خود را می پیماید، و ما هر روزمی بینیم که طیارات غول پیکر که دارای هزار تن وزن و به سرعت ما فوق صوت پرواز نموده و صدھا نفر مسافر ابه مسافت بعید نقل میدهد، چطور میتواند از حوادث جوی خط السیر خود بی خبر باشد. بالخصوص طیارات حریقی که سرعت آن چندماک (ماخ) است.

و تانک های بزرگ هوا بی، دیسانس های هوای تو پیچی را کت های هوا به هوا، هوا بزمیں، زمین به هوای دیگر سوق الجیش عا هر گز بدون معلومات وضعیت جوی فعالیت کرده نمی تواند.

میترولوژی هوانوردی هر روز طرق و راه های جدید را برای خدمت به هوانوردی مطالعه و تحقیق نماید.

۶- **کلامیتو لوزی (اقليم شناسی)**: خواص و رژیم ستایستگی وضع جوی یک منطقه نظر به موقعیت جرافیوی آن اقلیم منطقه مذکور نامیده میشود. این شعبه یک رول بسیار عمده در اکتشاف علم میترولوژی بازی میکند.

۷- **ایر و لوزی**: علمیست که از عملیه های اتموسفیر آزاد تر کیب، ساختمان و جریانات هوادر طبقات و ارتفاعات بلند بحث میکند.

این شعبه در اکتشاف علم میترولوژی عصری رول مهمی دارد و قطبی مشاهدات تو سطرا کت ها جیوفزیکی و میترولوژیکی اقسام مصنوعی، استیشن های اتمومات کیهانی کشتی های فضائی استیشن های اتمومات بین سیارات شروع شد، مطالعه

وطن عزیز ما از بدو تاسیس آن عضو آن بوده از کمکهای آن همیشه برخوردار میباشد.

B - مضمون میترولوژی ورول میترولوژی عصری : چون در اتموسفیر زمین بلا و قله عملیه های مختلف فیزیکی، کیمیا وی بیولوژیکی و غیره صورت میگیرد که حالت و وضعیت طبقات پائین و ارتفاعات بلند اتموسفیر را تغیر میدهد، پس علم که همه این عملیه ها، تغیرات و حوادث اتموسفیر را مطالعه و تحقیق میکند بنام علم میترولوژی یاد میشود.

تماماً عملیه های که از فضای کیهان الی سطح زمین رخ میدهد با یک دیگر ابطه مستقیم دارند، این عملیه ها وقتاً فوقتاً بین زمین و اتموسفیر به شکل تبادله گازات، اجسام جامد، مایع، حرارت و رطوبت و غیره صورت میگیرد منبع اساسی انرژی برای عملیه های اتموسفیر تشکیل است که به انواع و طرق مختلف به زمین میرسد که این انواع میخواستند از فضای اتموسفیر شده با لآخره سبب بعضی عملیه های کیمیاری در اتموسفیر شده این قسمت های مختلف اتموسفیر شده، و در نتیجه سبب تشکیل ابرها، بارندگی و حوادث (برقی، ابیکی، صوتی) و غیره میشود.

خواص و حالت فزیکی اتموسفیر را بنام حوادث میترولوژی یاد میکنند و عبارت اند از :

حرارت، رطوبت فشار هوا، سمت و سرعت باد، پوشیدگی آسمان، مقدار و شدت بارندگی، ساحه دید، طوفان روشنی قطبی، حوادث (ابیکی، برقی، صوتی) و غیره عالم میترولوژی مثل دیگر علوم طبی در ساحه عمل و فعالیت ضروریات و آرزو های عالم بشریت راجه ای میدهد مطالعه آن نه تنها برای میترولوژیست ها، بلکه جزوی مهم فعالیت های روزمره هوانوردان، جغرافیه دان ها علمای زراعت، بیولوژیست ها، اینженیر های فا بر یکه ها، و غیره تلقی میشود.

یکی از وظایف اصلی میترولوژی شرح و موجودیت عملیه های که در اتموسفیر رخ میدهد میباشد پیشتر فت آن مربوط به پیشرفت علوم دیگر طبیعی از قبیل فزیک، ریاضی جغرافیه، هایدرولوژی، نجوم، بحر شناسی و غیره میباشد.

میترولوژی عصری موضوعات بسیار وسیع را اختوا میکند بدین سبب به چندین شعبات علمی جداگانه تقسیم میشود.

(۱) **فریکت اتموسفیر** : یکی از شعبات بسیار مهمی میترولوژی میباشد، این شعبه از میخانیزم فزیکی حوادث اتموسفیر از قبیل عملیه های ترمودینامیکی اتموسفیر، ترکیب و ساختمان اتموسفیر، بارندگی تشکیل، حوادث (صوتی، برقی، ابیکی) اتموسفیر بحث میکند.

دژوندون به فلسفه کی، تهخاوند د بیل نظام ئى
 دوختو په ترانه کی، ته مین په یو مرام ئى
 شه بقا دی انسانیت ته، خو کیدارهه شیبیه کی
 ناروا په تا زوندون دی، که بی غم ئى یا آرام ئى
 د جهان له هره کونجه، دظلمت پردى کره لرى
 که قبله د امنیت ته، د دنیا د خاص و عام ئى
 قالله دنوی ژوند کره، انسانیت ته برا بره!
 مه ویریه له اجله، ای دملکخوانه عسکره!
 کونیی رنه په ویتمان کی، ییتمان په افریقا کی
 دظلمت په لمبو سوی، په لاتینه امریکا کی
 مخه په غیتو ستر گو گوره، درپهدر خواره و گری
 صیهون نیزم هلاک کری، د عربو په دنیا کی
 د پیشتوون، بلوش په خونه بروت بچی داستعمار دی
 پیز وریت شوی انسانیت دی، مفشنہ اروپا کی
 تیری تو لی گلهو پی کره، په دنیا کی له نظره
 کرپه دصلحی نپی جوره، دانسان زویه عسکره!
 د نپی مظلومان خلک، عدالت درخنی غواصی
 په یو خوورخی ژوندون کی، د امنیت درخنی غواصی
 چی لوٹ کری استعمار دی، د بشر له ذهن و فکر
 تشن په نوم باندی انسان نور، انسانیت درخنی غواصی
 دغیرت ملا کرپه تینگد، د بشر د خیر د پاره
 پیدا شوی چی شریف دی، شرافت درخنی غواصی
 ای دظلم گذاروته، کرامت نه جوره غره!
 کرپه دصلحی نپی جوره، ای دصلحی پیغمبره!
 پیوستون ته و کرپه هخه، د نپی دانسانانو
 میلمانه چی وی خپل کور کی، دهگی خوار و کسانو
 ته انسان دزمانی ئی، استبدادله، یو تکان شه
 استعمار توپتی توپتی کرپه، غابن و رمات کرپه دلیوانو
 چی په بله میتر گه گوری، خو کندبل نا موس آبروته
 یوسور تندر د آسمان شه، پدی رنگدا که مارانو
 دانپی دی کرپه آباده، د جهان اصلی رهبره!
 دوطن با تور بچیه، د مظلومو د زره سره!
 یا په خپل و ینو رنگ کرپه، دژوندون د گلو، ونه
 په ناموس باندی شهید شه، د تیری د سردبئنه
 یادبئمن د آزادی کرپه، تورو خاور و سره خاوری
 یا نیمگری ژوند تهشاکرپه، کلهه واخله له وطننه!
 چی دبل په حق پینه پردى، دغایص ستر گی رندی کرپه
 په مظلومو راخوره کرپه، د آزاد ژوندون لمنه!
 د نپی له تولو خلکو، «کلیوال» ته معتربره
 کرپه نازه دظلم و رکه، دنیا له هر تبره!
 تولی تیری گلهو پی کرپه، په دنیا کی له نظره
 کرپه دصلحی نپی جوره، دانسان زویه عسکره!
 (بقیه در صفحه ۱۰۲)

و تحقیقات اتموسفیر را تا چندین هزار کیلومتر ممکن ساخت. در
 سال های اخیر عملیه های فزیکی این طبقات را بنام ایرونومی یا د
 میکند.

۷- میتر و لوژی زراعتی (اگر و متر و لوژی) :
 علمیست که حوادث میتر و لوژیکی را از نقطه نظر زراعت
 و تولیدات آن مطالعه تحقیق میکند این شعبه هر روز طرق جدید
 را برای پیشگوی بددها قین و زمینداران مطالعه و تحقیق میکند.
۸- بیو میتر و لوژی : این شعبه میتر و لوژی تاثیرات
 حوادث میتر و لوژی را بالای انسان و دیگر زنده جان ها مطالعه
 و تحقیق میکند.

۹- میتر و لوژی هستوی: عبارت است از مطالعه و تحقیق
 رادیو اکتیف مصنوعی، رادیو اکتیف اتموسفیر، رادیو
 اکتیف آلوده و تاثیرات انفجارات هسته هسته حرارتی در فضای
 درسال های اخیر این شعبه میتر و لوژی توجه خاصی علماء به
 خود جلب نموده است.

۱۰- رادیو میتر و لوژی: درسال های اخیر مطالعه
 و تحقیق وسیع درباره تاثیرات حوادث میتر و لوژی بالای
 انشیارات امواج رادیوئی در اتموسفیر و همچنین تحقیق
 عملیه های اتموسفیر به کمک رادارهای میتر و لوژی صورت
 گرفته است. و این شعبه را بنام رادیومیتر و لوژی یاد میکنند.
 نظر به پیشرفت تکنا لوژی علم میتر و لوژی در تعامل ساخته های
 فعالیت بشر بحیث یک علم جدایگانه تباروز نموده و از خود
 شعب متعددی دارد که هر کدام آن جوانب مختلف زندگی
 انسان را بطور مشخص بررسی مینماید. بطور مثال، میتر و لوژی
 بحری، میتر و لوژی قطبی، میتر و لوژی ساختمانی، میتر و لوژی
 سیارات معمولی و لوژی طبی، میتر و لوژی تو انسپورتی... وغیره

بناغلی سلطان جان (کلیوال)

د تعلیمی غند د توپچی کند ک دلومپی بطری افراد!
 ستاسو (دمانی عسکرته) ادبی پارچه موولو ستله او حقیقته
 یو عالی اثردی چه په در ناوی ئی چاپ اوستاسو د همکاری نه
 تشکر کوو:

دوطن په پا که مینه، تیر له مال شه هم له سره
 مه ویریه له اجله، ای دملکخوانه عسکره!
 دوطن نجونی به خاندی، که دینه مخنی په شاشوی
 کرپه به داخونه و یه چاره که په تمه د سبا شوی
 لاس په خپله توره کیده، چی په بل باور و نکری
 که پاوه دبل په زورشوی، و پوهیر هچی تالاشوی
 رسیدن شرطی منزل ته، د همت په لوره پوله
 بس پتنگدی هلتله بولم، چی په شمعه هی شید اشوی
 د ناموس یه سردی وزی، برچه نیغه له تپره
 مه ویریه له اجله، ای دملکخوانه عسکره!

په اجتماعی، اقتصادی او دملی فرهنگ په چارو کي

(د ۵ مخ پا تی)

او تو لئی په نزد کی تر هر چا ز یات وی ځکه همدا بنوونکی دی چه دو طن ما شومان او مخوازان د تو لئی د جو پولو او سه با لولو لپاره روزی که یوه تو لئه نیکر غه کبیری او د پر مختگ او تکامل پې او وته یو په بل پسی و هي هغه مربوط پدی دی چه په تو لئه کي خومړه پوه با تعلیمهه ، و طنبرسته او با ايمانه او په وظیفې مین خلک او مخوازان شد که په تو لئه کي ددغو ډلو شمیر زیات وی تو لئه هم انسکراف او تکامل کوي او که ندوی انسکراف او تکامل هم میخن ته نشی راتلای . نوددی د پاره چه هیواد آباد او سمسورشی نو د بیوونکی

مسئولیت او مکلفیت چه حقیقی پوهنه دوطن بچیانو ته ورزده کپری او ده بیواد خوانان داسی و روزی چه ده غو سره دمسئولیت احساس موجود دوی خکه د پوهنه چیو د بیو و نکو لخوازده کوونکو ته انتقال مومی او زده کوونکی دیته چمتو کوی چه د تولئی د سباورخی د مهموچار و راگی په لاس کی و نیسی نو په همدی مناسبت دی چه په او سنی نری کی دهر شه نه زیات قل داهش کیوی چه د خپلو خوانان نو د بنی تعليم او تربی په خاطر نوی لیاری او چاری ولتیوی ترڅو د دوی خوانان د بنی سوبی او تعليم خاوندان شی نو ددی د پاره چه زموږ د تولئی خوانان هم پنه ور و زل شی پکار دی چه زموږ د شوونکی د خپلی سوبی د اورولو لپاره هر راز هلی و خلی و کپری او یواخی او یواخی په رسمي تعليماتو اکتفا و نکری . خکه پوهه او علم ورخ په ورخ د علمی تحقیقا تو په اثر انسکراف مومی او د تکامل خواته درومی نو ددی د پاره چه زموږ د بنوونکی هم د جهانی نو بو معلوماتو خیجه مستفیده شوی وی او خپل خانونه بی د او سنی علمی پرمختګو سره سهبال کپریوی نولومړی خود مسئولو مقاماتو وظیفه ده چه د کورسونو اوسمینا وونو په جوړولو سره دغه نوی علمی پرمختګونه استادانو او معلمینو ته عرضه کپری او هم دی پدی هکله ګټور نوی علمی کتا بونه ده بیواد په کتابخانو او نورو علمی مرکزو کی د علمی کتی اخستلو په خاطر چمتو او تبهه کپری.

په همدي تو گه په خپله استادان اوښوونکي هم بايد په خصوصي تو گه دخپرني او مطالعه له لياري، خپل علمي سويه جگه کپري . تجکه دعلم زده کول مخازنه حد او حصر نلري او که دژوندتر پايه پوري هم زده کپري ته دوام و رکرشي پيا هم په انسان کي دعلم دزده کولوشور او شوق لاپسي پياوری کوي او دا انسان معنو فضيلت لاپسي زياتېري او په پنه تو گه کولاي شي چه خپلوشما گردا نو ته نوي علمي معلوماتونه

نودغه ضرورت دی چه مخ په انکشاوه هیوادونه چه
دملی او مرتفع نظامو خاوندان دی سخکي لدی چه ددغه
رهگذره ددوی تولنه متضرره شی دخپلو ټولنو دژوندانه
تولی چاروته علمی مبنیا ورکوي لحکه نننی نپی دسیانس
او تخنیک نپی ده که دیوی ټولنی تولی چاری په علمی
شكل سره دسیانس او تخنیک په رنیا کې پرمخ لاری نشی یوه
ټولنه نشی کولای چه تکامل او پرمختګ و کپری په حقیقی
تو گه دغه پرمختګ او تکامل دعلم او پوهی په رنیا کې منئ
ته راتلای شی او پس علم تخنیک او پوهه هم دښوونکو
پوسیله په تولنه کي تعییم او خپر یېری نودلنه یوخل بیا په
اوستی عصر او شرایطو کې دېپوونکي نقش اورول مخصوصوماً
په یېرته پاتی او مخ په انکشاوه هیوادونکي زېړه زیات
دی لحکه په مخ په انکشاوه هیوادونکي چه اکثریت خلک
دسواد او پوهی دنعت خیخه محروم پاتی شوی دی دغه
اکثریت ده ردول لارښوونکي پا ملنی او حماېي ته اړدي
لحکه همدا بښوونکي دی چه دټولنی اکثریت خلک په یو
صحیح او منطقی خواته رهتما یې کوي او دویته دسواد او
پوهی رنیا خپروی او دژوندانه واقعیتونه او حقیقتونه
خلکوته زده کوي .

نود همدی واقعیت په خاطر دی چه په قول له نپری کی دینبوونکی
نقش و رخ په ورخ پیاوړی کمپری او قولنه او خلک د معلم
دو یا ښنی په خاطر د هر راز پرزروښی خنځه ژغورنه نه کوی
او تل دینبوونکی د مقام او معنوی اوزبېت نه منته کوی نوه مدا
و جمهده چه زمونږ په قولنه کی هم هر کال یوه و رخ دینبوونکی
دستایلو په خاطر تا کل شوی او په شاندارو مراسمو سره دغه
ورخ نمانځل کمپری . نود دی د پاره چه لانورهم دینبوونکی
مقام په قولنه کی ستایل شوی وی دهیوا دو قولو مسئولو لو
مقاماتو و ظیفه او مسئولیت دی چه دینبوونکی د معنوی او مادی
ژوند دینه کولو لپاره جدی توجه و شی خکه دغه ډله
چمدو تولنی ماشونان او ځوانان د علم په معرفت پو هوي او د دوي
ذهنیتو ته وده او انکشاف ورکوی او همدارنګه په بل عبارت
د قولنی ځوان نسل دهیوا د خدمت کولو لپاره چمتو کوی
په حقیقت کی یوه ستره او مهمه وظیفه سره رسوی نولازمه ده
چه د قولنی قول و ګری دزره له کومی دینبوونکی د مقام
نه په بیساري قول ستاینه و کړي .

همدارنگه به خپله پیوونکی چدتولنی غریبی او په توونه کی ژوند کوی دده مسوولیت او مکلفیت هم دھیواد

و کپری او پدی هکله په تیر کال کبئی دانقلاب لارېبوددا سی فرما يلی دی! «په اجتماعی، میاسی اقتصادی او دملی فرهنگ په چاروکی دبشي دېلوند ترقی او پرمختیا بنسټ دبیونکی په واسطه ایبندول کیږي . او دبشدسا لم تفکر په قوت او د پوهی په زور د مقصو دېراوته رسیرو» .

په ربنتیا سره ترڅو چه د توګه اقتصادی، اجتماعی او سیاسی چاروستونزی او نیمگر تیاوی د علم او پوهی په زور او قوت سره د منځه لاری نشی بله هیڅ ټوه نشی کولای چه دغه نیمگر تیاوی اوستونزی له مینځه یوسی که دی مطلب ته بنه په ځیږ سره متوجی شو حقیقت هم همدا غډدی ځکه مونږ د تاریخ په اوږدو کی دیرڅل لیدلی په هغه توګه توګه که چد د علم او پوهی شه پرمختګ کړیو، اقتصادی، اجتماعی او سیاسی ستونزی او نیمگر تیاوی هم لویوی بر عکس په هغه توګه توګه د ژوندانه په چه علم او پوهنۍ وده او تکامل نوی کپری د ژوندانه په مختلفو اړخو کی دیر کړ اوونه اوستونزی هم موجود وي. اود بلی خوانه همدا اوس په بېرته پاتی هیوا دوکی چه په حقیقی توګه علم او پوهی انکشاف ندي کپری په زره او ستونزی او اجتماعی نیمگر تیاوی شته او د توګه مهمه دا چه په سلها وزړو تنو پدغو توګه کی خپل ژوند د کورنيو چګرو په اختر له لاسه ور کپری. ځکه هغه عناصر چه علم او پوهه نلري په آسانی سره دخارجي او داخلی ارتجاعی ټوله خوا استخدامیو او د هغه دشومو مقاصد او د لاسته را وړلوا لپاره ناکامه هله، مخلی کوي. نو په هر صورت په او سنیو شرایطو کی که په یوی توګه کی علم او تینیک انکشاف او تکامل ونکپری پرته لدی چه اجتماعی عدالت منځ ته نشی راتلای ددی توګه خلک نشی کولای چه د خپلو طبیعی مادی او معنوی دعما تو خیخه ګټه واخلي همدا رنګه په دی توګه توګه فقر، مرض، وزگاري په خپل ټول شدت سره د خلکو ژوند د تباہی کندی ته غورځوی . نو پدی اساس ددی بد بختیو د لیری کیدو دهاره د پوهی او علم انکشاف او تضمیم دلایقو او مجربو بشونکی پوسیله په توګه که تر سره کیدای شي او پدی هکله دانقلاب لارېبود په خپل سونی پیام کی د بشونکی دورې په مناسب فرما يلی دی! «معلمان تامین کنندۀ ګوهر حیثیت انسانی، معماران تعلولات عظیم جهانی، تمداب ګذار تمدنها، وعامل ترقی جو امن بشري میباشد و آنچه را نبوغ بشري طی هزاران سال در ساحت اقتصادي، اجتماعی،

ورکړی . ځکه په بشونکی او پوهنځی کی تول شاگردان هغه استادانو او بشونکی ته دزره له کومی احترام کوي چه د پیرو علمی معلوماتو خاوندوي او هغه بشونکی او استادچه و کولای شی په بنه توګه درس او تعلیم خپلوا شاگردانو ته ورکړی په خپل اجتماعی ژوندکی تل بریالی اوسي اوسترو علمی مرتبو ته رسیرو .

د علم په خنک کی د بشونکی ته دزره سره سینه او داسی نورهم د خورا اهمیت وردي ځکه تل هغه بشونکی په خپلوا وظیفو کسی بریالی دی چه د دغه صفاتو خاوندان وي . بشونکی بل غوره صفت دادی چه و کولایشی علمی، فلسفی، اقتصادی او اجتماعی مفاهیم په بشونکی دې مضمون او بشونکی د کلام سره خپلوا شاگردانو ته رانقل کړی او د شاگردانو معقولو سواله صحیح او منطقی خواب وواپی ځکه دیرڅل لیدل شوی هغه شاگردان چه د خپلوا بشونکونه معقول او صحیح سوال کړی وي استاد او بشونکی چه د بشونکی د خپلوا بشونکی د پوه وي دغه رنګه شاگردان پری ګران وي او دوي لاپسی تشوقوي چه نورهم سوالونه وکپری پدی توګه که زموږ بشونکی په صفت او نورو خایو کی خپلوا شاگردانو ته موقع ورکړی چه د خپلوا درسی او تعلیمي ستونزی دلری کیدو لپاره پوهنځی و کپری او جوابې واخلي زموږ د توګه بشونکی د پوهنې د پاره به دیرګټور ثابت شی ځکه که استاد یا بشونکی په ورین تندی د شاگردانو هرسوال ته په موقع خواب ورکړی پرته لدی چه د شاگردانو علمی سوې پیاوړی کېږی په شاگردانو کی اخلاقی چرئت پیدا کېږي او په مرورد زمان سره د بشونکی داغاده او مناقشی قوت زیاتیوی او پدی توګه د بشونکی د پوهنځی په منځو کی د صمیمت فضامنځ ته راغمی او هم بشونکی ته دامینه پیدا کېږي چه په پوره شوق او ذوق سره تعليمي او درسي چاری د عصر د ایجا با تو سره سم مخکی بوزی .

ځکه بیاوايو چه د بشري توګه داوسنی مدنیت اساسی ستني بشونکی دعا ملانه نقش اورول په اثر منځ ته راغلی او نیکمرغه او بختوری هغه توګه دی چه بشونکی د په او با مسؤولیته بشونکی لری او په دیر درناوی سره د خپلوا بشونکی نمانځنه او احترام کوي ځکه پرته د بشونکی د لارې بشونکی نه یوه توګه نشی کولای چه په اجتماعی، اقتصادی فرهنگی او سیاسی او نورو چاروکی پرمختګ او تکامل

فرهنگی، کلتوری حاصل نموده است، معلمان در ایجاد آن سهم فعال داشته اند. »

ددی واقعیت په بناه همدا بیوونکی ده چه دبشری تولنى دنیکمرغه کولو دپاره بی دتاریخ په اوپدو کی بی په مليونو تنه پوهان، لیکوالان، طبیبان، انجیران، مجهیقان، اوداسی نوردخلل پر عطوفه لمن کی روزلى اوتولنی ته بی وراندی کپری. شکه که د نپری د پوهانو، نوابغو او نورو علمی شخصیتو کارناموته یو سطحی نظر واچوو دا حقیقت راته په گوته کپری چه د غو توبلو د خپل ژوندانه په مختلفو په اووکی بیوونکی اوستاد درلود او هیچ داسی ندی لیدل شوی چه یو پوه اویا یو نابغه اویا یو علمی شخصیت بدون دبیوونکی شیخه دده افکار انکشاف او تکامل کپریو. بلکه همدا بیوونکی اوستادان و چه لومرنی زده کپری بی خپل شاگردانو ته ورشنودلی او ییا وروسته دقیقی او سالعی راغلی اویا بی د نپری د تمندو او تاریخ جور کپریدی او په خپل علمی تحقیقو او ابتکارو سره د پخوانی ژوند خیره کاملاً ازوی او د ژوندانه په مختلفو ارخو کی بی غوره او بنیادی مشتبث بدلونونه راوستای دی.

نواوس چه زمونبو په تولنه کی هر کال یوه ور چه دبیوونکی دنما نخنی د ورخ په نامه په تول هیواد کی نمانجل کپری او تازه د اقتصادی، اجتماعی، سیاسی، فرنهنگی چارو دسمونتیا لپاره بنیادی هلی محلی شروع شوی زمونبور د هیواد د تولو خلکو مخصوصاً روشنفکر و دلو او مسؤولو مقاماً تو، اساسی وظیفی او مسؤولیتونه دی چه په ربینیا نی توگه داستاد او بیوونکی د مقام شیخه مننه او پیارنه و کپری او بدی هکله دی دهیش راز معنوی او مادی مرستی شیخه مخان و نه ژغوری او دبیوونکو شیخه دی داسی احترام او مننه و کپری چه ددروی مقام سره مناسب وی لکه چه زمونبور ملی لاربند فرمایلی دی:

در فرنگ ملی و سنت دینی ما، معلم مقام شامخ دارد. و احترام به مقام معلم، از عنعنات بر جسته ملی ما میباشد و ما این میراث سالم و ارزشمند کلتوری خود را نیک حفظ میداریم. و به نسل های آینده امانت میسپاریم. »

دبیوونکی د مقام شیخه ستاینه خرنگه چه زمونبور ملی رهبر ویلی زمونبور پر تولو خلکو مخصوصاً مخصوصیتو او شاگردانو با ندی ده چه په صادقانه توگه دبیوونکی احترام و کپری او ددروی دلاربند و او درس و یلو شیخه اعظی گته و اخلی

او دزد کپری موده چه دزد و ندازه دحساوس مرحلو خخه شمیرل کپری بنه اساس او بناء ورته ور کپری شکه همدا دزد کپری موده ده چه داشخاصورا تلونکی ژوند او سر نوشت معلومو. محصلین او شاگردان هغدوخت چه په زد کپری یو خت دی باید خپلی زده کپری دعصر دایجا با تو سره سم او دملی اوتیا و په اساس زده کپری او د تفصیل د فرصت نه په زره پوری مستفیده شی او دبیوونکی، فرنگ او د پوهی په زور د خپلی تو لنى او خلکو دنیکمرغه کولو لپاره صادقانه خدمت و کپری.

(بقیه ما و همکاران قلمه)

بناغلی شاه امیر فرغ غ عسکر تولی استحکام کندک مختلط غند تعليی ! (شعر آشیان آرزو) اثر طبع شمارا خواندیم و اینک آن را از ملاحظه خوانندگان مجله اردو می گذرانیم :

چهره ها مغورو
با زوان پر زور
چشم ها همچون عقاب تیز بال و پر فشان -
پر نور

*

سینه ها از شورو مستی شاد
دل زغم آزاد
ونام پاک میهن بادوصد مستی
شاد می لغزد بگوش هر یکی باشورو با فریاد.

*

گرد هم شادان ستاده چون متینگ کوه
و ه جوانان هر طرف مغورو
یکی سرشار از عشق وطن خواهی
با دل پر آرزو، هم چهره پرنور
شاد آموزد طریق حفظ ناموس وطن را
همچو مستی آفرین افسانه های دور.

*

هیچ میدانی چه جائی باشد اینجا ؟
این مکان قدس و تا بنانک ؟
باشد اینجا « گند تعليمی »
آری اینجا، این مکان پاک !

*

وه که اینجا آشیان آرزوی مردمان ماست
واینان، این جوانان
آرزوهای نظام نوجوان ماست.

از ابتدای که بشر پا بعرصه وجود گذاشته تاکنون به خطرات گوناگون محیطی مواجه بوده و این خطرات عوامل مختلف را احتوا مینماید که زندگی انسانها را بیرحمانه تمدید میکند، خصوصاً در این عصر یکه وسایط نقلیه، موجودیت فابریکه ها وغیره مؤسسات تولیدی روز افزون است زمینه آلودگی محیط زیست را مساعدتر ساخته و حتی خوف آن میروند که روی کره زمین را چنان مسموم کنند که هیچ موجود زنده نتواند به حیات خود ادامه بدهد. این آلودگی منحصر به دود و گازات فابریکه ها ووسایط نقلیه نبوده بلکه در پهلوی آن بسا وسیله های مسموم کننده دیگری هم وجود دارد، خصوصاً در مالک پیش فیه که محصولات متنوع را تولید میکند از آن جمله مواد غذائی کانسر و شده است که باوجود رساندن منفعت عواقب وخیم و ناگوار را نیز باخود میآورد که آلودگی محیط زیست است زیرا بقا یا مواد اضافی آن که روزانه میلیونها قطی آن به مصرف میرسد محیط را فاسد میسازد. همچنین سروصد اهای فابریکه ها و سایط نقلیه، و واقعات ترافیکی، فقدان آب مشروب صحی عدم رعایت حفظ الصحوه در خوراک پوشناک و مسکن و خشک سالی ها که همه این ها باعث اخلال محیط زیست بشر میگردند.

برای جلوگیری از آن و مهیا شدن یک محیط مساعد برای امرارحیات بشر مؤسسه ملل متعدد

محیط زیست

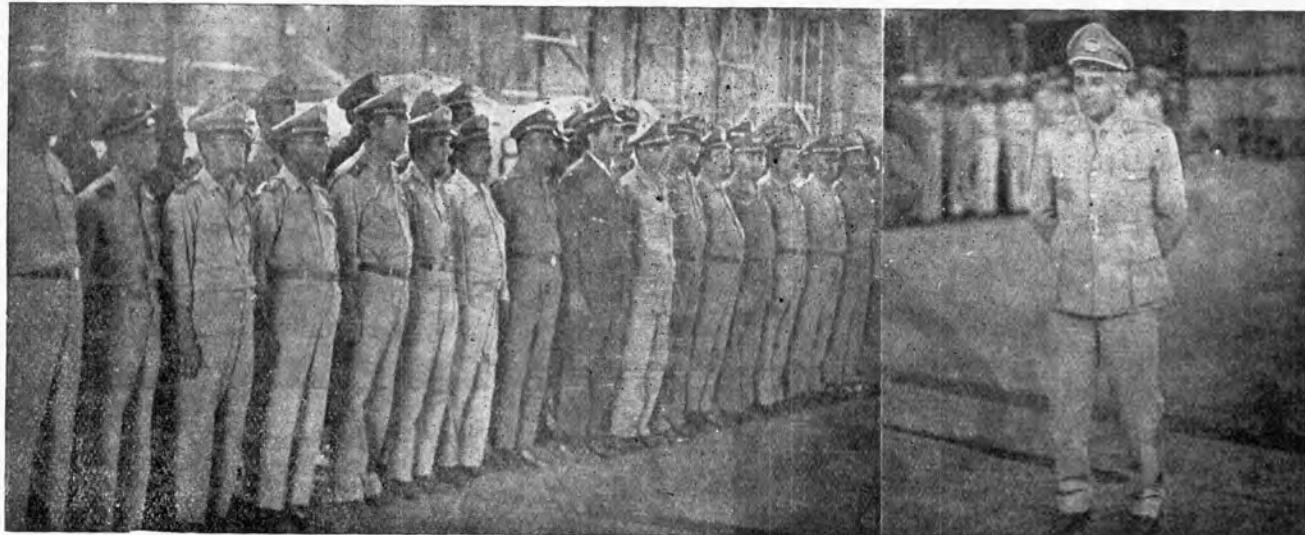
نوشته: راز

تاریخ ۵ جون و آنکه مصادف به ۱۵ جوزا میشود
به نام روز جهانی محیط زیست شناخته است، تا همه را متنوی خطرات آن بنماید.

پس وجیهه هر فرد وطن دوست است قادر ایجاد محیط سالم از هیچگونه سعی و تلاش درین نموده و برای از بین بردن این دشمن بزرگ میجاهدت نمایند، تا از خطر شیوع بیماریها و ظهور مرگ های نا به نهگام که یگانه عامل آن غیر صحی بودن خوراک، پوشاش و آبهای آشامیدنی و فضای مسموم شده بوده رهائی یابیم. یگانه نیروی که به این دشمن تبا ه کننده غلبه میکند و آنرا نابود می سازد همین انسان است پیش از آنکه در چنگال این دشمن نامرئی در ائم باید آنرا از بین ببریم، و برای بهبود خود و سلامت جامعه خود از هر طریقیکه میسر شده میتوان در این راه بدل مساعی نموده و مصدر خدمات ارزنده گردیم که البته این مأمول را نخست از خانواده خویش شروع نموده و بعد آنرا در قریه و بازدرو شهر به همین ترتیب در کشور تعییم بخشیم که البته نقش افراد و مؤسسات مسئول در این زمینه بسیار مهم است که با غرس نهالها، پاکی و صفائی محیط تدا بیر مؤثر جهت جلوگیری از آلوده شدن محیط و همچنان تطبیق مؤثر نتایج حاصله علم و متخصصین مربوط در این مورد میتواند که یک محیط سالم وقابل پرورش را برای هموطنان ما آماده و میسر سازد.

بازدید از تطبيقات قوا ای هوائی

و تعلیم و تربیه قول اردوی کندھار

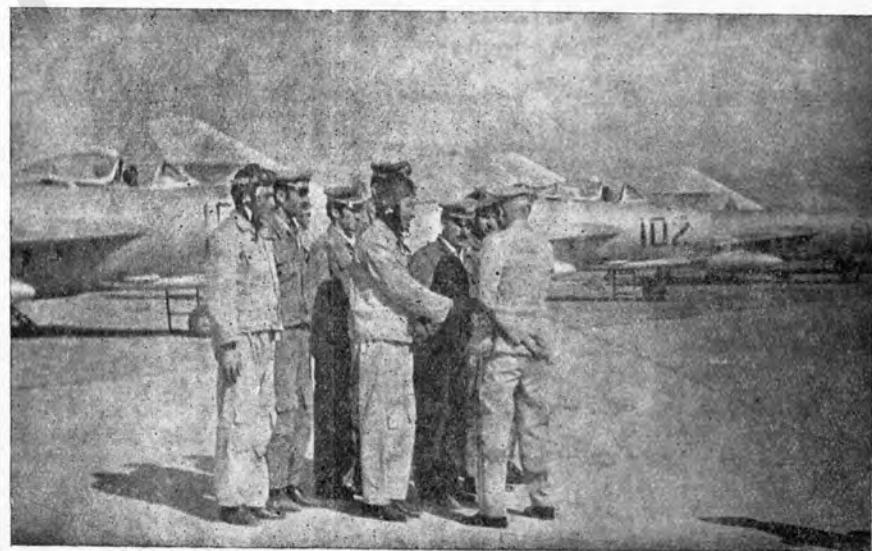
تورنجرال غلام حیدر رسولی لوی درستیز هنگام ایراد بیانیه در میدان هوائی کندھار

از صاحب منصبان قول اردوی کندھار
اشترالک ورزیده بودند.
بناغلی لوی درستیز بعد از ختم
تطبیقات خطاب به صاحب منصبان
قوا ای هوائی و مدافعته هوائی گفت:
رفقا ای عزیز قول ای هوائی و
مدافعه هوائی!

خیلی ها مسرو رم از اینکه شمارا
از نزدیک ملاقات میکنند، شما که عضو
حسام و ستون فقرات اردو را تشکیل
میدهید وظیفه نسبتاً سرگین تری را به
عمده دارید پس به اساس آن در حصہ
پیشبرد و ظایف محوله خویش نسبت
به همه جدی و کوشش باشید و علاوه بر
رهبر ملی افغانستان بناغلی مدداؤد
به قوا ای هوائی و مدافعته هوائی
اردوی جمهوری چه از نگاه پرسونل
و چه از نگاه وسایط توجه خاصی دارند
تا این عضو حساس ارد و تقویه بیشتر یا بد.

برای مشاهده آن تورنجرال غلام
حیدر رسولی لوی درستیز و هیأت
میمعنی شان، دگر جنرال محمد عظیم
قوماندان قول اردوی کندھار و عده

باساس پلان تقویمی طرح شده
بتاریخ ۳۰ جوزا ۱۳۵۵ از طرف قوا ای
هوائی کندھار تطبیقاتی صورت گرفت
که در نوع خود جالب و دیدنی بود.

تورنجرال رسولی در حال مصافحه با پیلوتان

من ورفقايم با معيت قوماندان قول-
ارد و قوماندان قوای هوائی و مدافعت
هوائی مساعی شمار از نظر به پلان تقویتی
که از مقام ستر درستیزداد شده کاملاً
مشاهده کردیم و دیدیم که مساعی
خویش را بد حسن صورت! نجام دادیم
واز این اجرآت ذک شما اظهار
امتنان و تشکر میکنم . اما توصیه من
بحیث یک برادر برای شما جوانان
اینست، چون در راه اجرای وظایف
مسئولیت بیشتر و منگین تردارید باشد
مساعی و فعالیت های شما نیز زیادتر
باشد و ازروی ایمان داری و صداقت
تاجای که تو ان دارید در راه خدمت
بوطن و سعادت مردم افغانستان و بهبود
اردو از هیچگونه خدمت و فداکاری
درین نورزید.

وازدود که ماهمه تحت رهبری بناغلی
محمد داؤد رئیس دولت و صدراعظم
افغانستان در هر گونه شرایط و موقعیت
برای حفظ خاک و تعالی افغانستان
آمادگی کامل داریم و وظایف محولة
خویش را بطور اغفلی به وجه، حسن
انجام میدهیم .

هم چنین دگر وال دین محمد
قوماندان قوای هوائی و جگری
عبدالقهر قوماندان هوائی کندھار
هر کدام آمادگی خویش را در اجرای
هر نوع وظایف که برای رفاه و خیر
افغانستان باشد ابراز کردند.

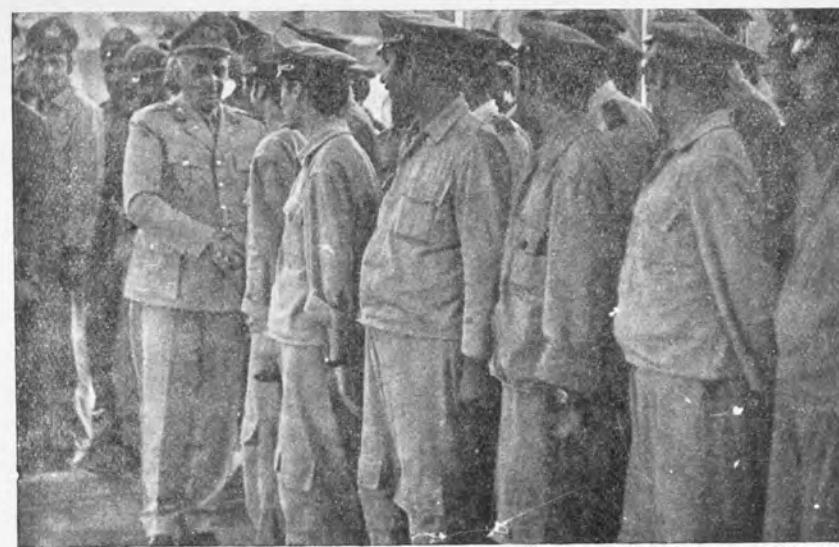
بتاریخ ۲ جوزا احضارات
محار بوی گرفته شد یعنی بعد از گرفتن
اشارة الارم از محل قوماندۀ اساسی
غندشکاری، کندک خفیف دافع هوا
و کندک رادار برای احضارات
محار بوی آمادگی گرفتند و هر کدام
از مرتبات وظایف محولة خود را
مجدانه پیش بردند.

با کف زدن های معند ابراز خوشنودی
نمودند.

د گرجنرال محمد موسی قو ماندان
قوای هوائی و مدافعت هوائی از
تشریف آوری و نوازش بناغلی لوی-
درستیز اظهار امتنان و قدردانی نموده

بناغلی لوی درستیز هنگامیکه اساسات اهداف را بروی پلانشیت ملاحظه میکند

تور نجمرال غلام حیدر رسولی هنگام مصبا فجه با صاحب منصبان قوای هوائی کندھار

قومندان هوائی ، قرار محاربوی خود را فرمان و علاوه بر این در حصه وظایف محاربوی پیشنهادات خود را تفصیل داد که از طرف قوماندان قوای هوائی مطالعه و در نتیجه قرار مذکور را منظور نمود .

* * *

بتاریخ ۳ جوزا که مرحله عملی و نهائی تطبیقات بود ، تورنجرال غلام حیدر رسولی لوی درستیز و همراهان شان بمیدان هوائی کندهار تشریف آورده ، محل قوماندان پرواز را مشاهده نمودند و در ضمن قوماندان گارنیزیون هوائی کندهار راجع به مسئله داده شده توضیحات لازم را عرض کرد .

بعد آنچه باشگاهی لوی درستیز نوکریو والهای پرواز را معاينه و از پیلوتان سوالات لازمه نمودند به همین ترتیب دستگاه ارتباط میدانها ، شبکات قرار گاه غند ، دیپوهای اسلحه و مهمات عمومی

بناغلی لوی درستیز در محل قوماندانه مشترک توضیحات دگر من محمد یعقوب مدیر اوپراسیون مدافعت هوائی را درباره تطبیقات استماع میفرمایند

سر انجینیر و انجینیر تورن عبدالحق
آمر مصادر .

بعد از استماع قرار و راپور قوماندانان و آمرین مربوط ، جگری عبدالقیام قوماندان غند هوائی کندهار پس از اخذ وظیفه از طرف

دگروال دین محمد قوماندان
قوای هوائی راجع به منتظره تطبیقات برای حاضرین توضیحات داد و بعد از موافقت به میدان ، از پیلوتان درباره احصارات شان پرسش های نمود . و از هر کدام جوابات درست شنیده شد .

سپس مدعوبین در مالون میدان هوائی اجتماع نمودند و راپورها و قرار محاربوی صاحب منصبان مشترک کنندۀ تطبیقات را استماع نمودند صاحب منصبانیکه راپور و قرار محاربوی را بطور شما تیک تشریح دادند عبارت بودند از : دیلوم انجینیر ولی محمد قوماندان رادار کندهار ، دگر من عبدالحیب قوماندان قطعه ۲۱۸ دفع هوای کندهار ، جگری احمد شیر رئیس ارکان غند میدان هوائی کندهار ، جگری محمد صادق آمر میدان ، جگری نعمت الله آمر محل غند ، دیلوم انجینیر جگری ملنگ

بناغلی لوی درستیز هنگام استماع توضیحات یک تن از صاحب منصبان
قوای هوائی

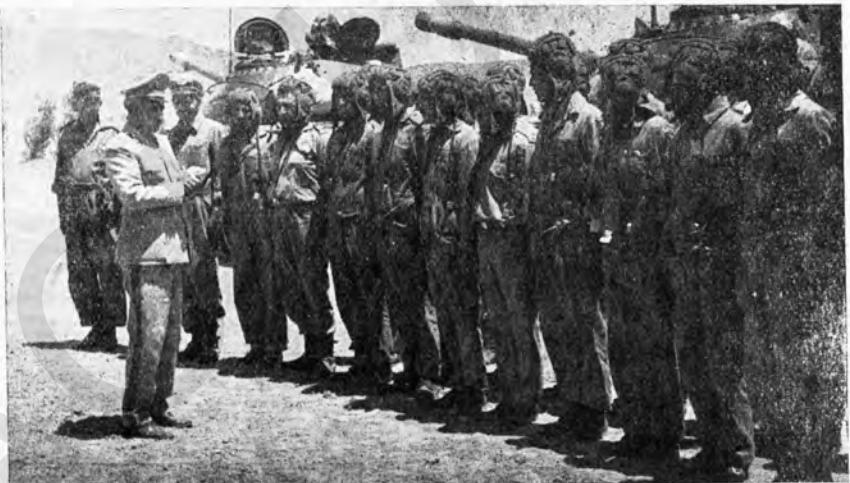
و تخييکي را از نزد يك ديدند. و در
باره رفع مشكلات آنها بعضی هدایات
لازمه را برای موظفين دادند.
سپس تور نجeral رسولي و همراهان
شان به محل قومانده مشيرك رفتند
و باورود شان از طرف دگر من محمد
يعقوب مدیر او پراسيون مد افعه
هوائی راجع به تطبيقات را پورو تو ضيحيات
داده شد و هم چنین راجع به اهداف
هوائی تو سط يك تن از موظفين معلومات
ارائه گردید.

بناغلي لوی درستيز و همراهان شان
از اتاق اندیکاتور دیدن کردند و

تور نجeral غلام حيدر رسولي هنگام استماع توضيحات قوماندان قواي را دار.
کندھار در محل قومانده مشيرك

در آنجا سلاح کوت بلوک مخابره،
سنترال و ارتباط بی سیم و دایره توپی
قطعه ۲۴ را مشاهده نمودند علاوه‌تاً
از کندک تانک قواي «۷۷» زرهدار
دیدن کردند و جهت اطمینان، برای
کندک مذکور قومانده فعالیت داده
شد و طور يکه مشاهده شد همه فعال
و قابل اطمینان بودند. ضمن مشاهدات
از صورت تعلیم و تربیة افراد کندک
های مذکور نیز بازدید بعمل آمد

بناغلي لوی درستيز هنگام باز دید از مرتبات کندک تانک مر بوط
قول اردوی کندھار

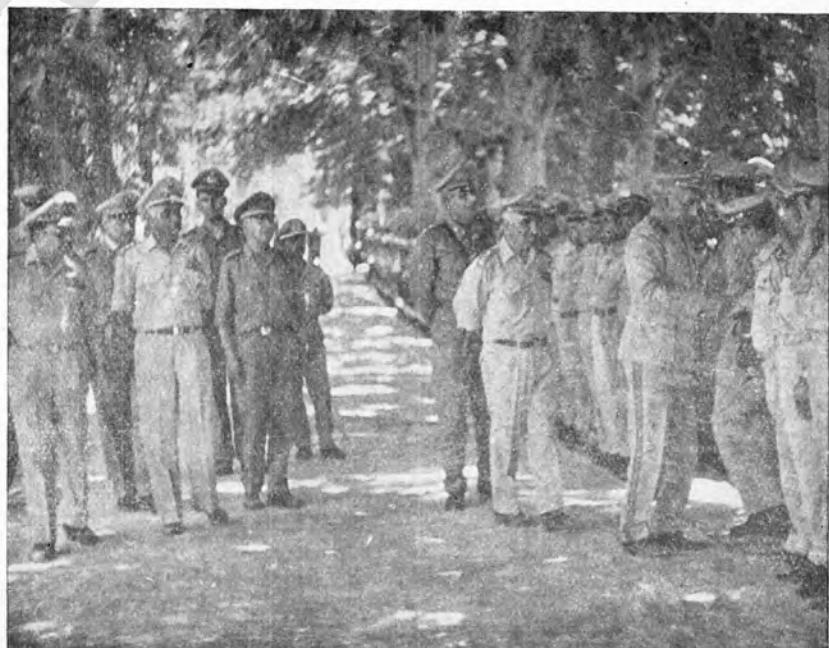
اهداف دفع و طرد هوائي را برروي
برده اندیکاتور عملان مشاهده نمودند
به همین ترتیب تو سط دگر من ولی محمد
قوماندان را دار کندھار در باره پلانشیت
وضعیت عمومی و پلانشیت ساحه کشف
واساسات آن معلومات داده شد.

بعد از بازدید محلات فوق رهسپار
قشله جدید قول اردوی کندھار شدند

بناغلي لوی درستيز هنگام بازدید
از محلات قشله جدید قول اردوی
کندھار

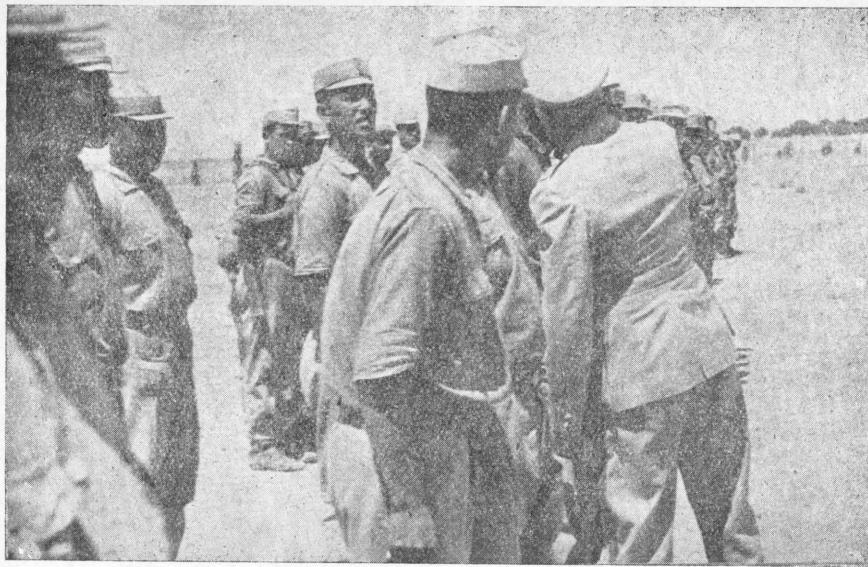
پیویش قومندان این قوام مؤلف شده‌ام
همه منسویین آن را مردان شریف و
فداکار یافته ام و تماماً در اجرای
وظایف خویش شب و روز مساعی بخرج
مید هند و با صداقت و ایمان داری در
پیشبرد آن کوشان هستند. دگر جنرال

تور نجنسی غلام حیدر رسولی
لوی درستیز هنگام مصائب
با صاحب منصبان قول اردودی
کندهار.

از اینکه افراد کنده ک مذکور در
اجرای وظایف محوله و سوالات که از
آنها کرده شد موفق بودند مورد
مکافات نقدي واقع گردیدند. سپس
بناغلی لوی درستیز به قرار گاه قول
اردوحر کت و بعد از موافصلت احترام
گارد تشریفات را قبول و آنرا معاينه
نمودند.
دگر جنرال محمد عظیم قومندان
قول اردودی کنده هار ابتدا تشریف -
آوری بناغلی لوی درستیز و همراهان
شانرا خیر مقدم گفته و افزود:
قوای کنده هار با تمام نیرو و توان
خود برای هر گونه وظائف جهت
تعالی افغانستان عزیز حاضر و آماده
است، و آرزوی ما جز این نیست که
تحت اوای جمهوریت و رهبری بناغلی
محمد داؤد رئیس دولت و صدر اعظم
ورهنماهی های مقام ستر درستیز به
مدارجیکه خواسته هر فرد وطن دوست
است نایل گردیم. از ابتدائیکه من

از اینکه افراد کنده ک مذکور در
اجرای وظایف محوله و سوالات که از
آنها کرده شد موفق بودند مورد
مکافات نقدي واقع گردیدند. سپس
بناغلی لوی درستیز به قرار گاه قول
اردوحر کت و بعد از موافصلت احترام
گارد تشریفات را قبول و آنرا معاينه
نمودند.

شاغلی لوی درستیز درحالیکه افراد قول اردوی کندھار را مورد نوازش
قرار میدهند

قوماندان و آمرین شامل تطبیقات
هنگام قرائت را پور و قرار محابی
در میدان هوائی کندھار

برادران عزیز محترم !
من و همکاران من که رؤسای
وزارت استند به اساس پلان مرتبه
که عبارت از وارسی و بازدید قطعات
اردو میباشد، خواستیم که از قوای
هوائی و قوای کندھار دیدن کنیم
و غایه اصلی ما عبارت از وارسی از

محمد عظیم بیانیه خویش را با شعار
پاینده باد افغانستان، پاینده باد
استقلال افغانستان و سر بلند باد اردوی
جمهوری افغانستان خاتمه داد.
میس تور نجخواه غلام حیدر رسولی
لوی درستیز خطاب به صاحب منصبان
قوای کندھار گفت :

تورنیجر ال غلام حیدر رسولی لوی درستیز و همراهان شان

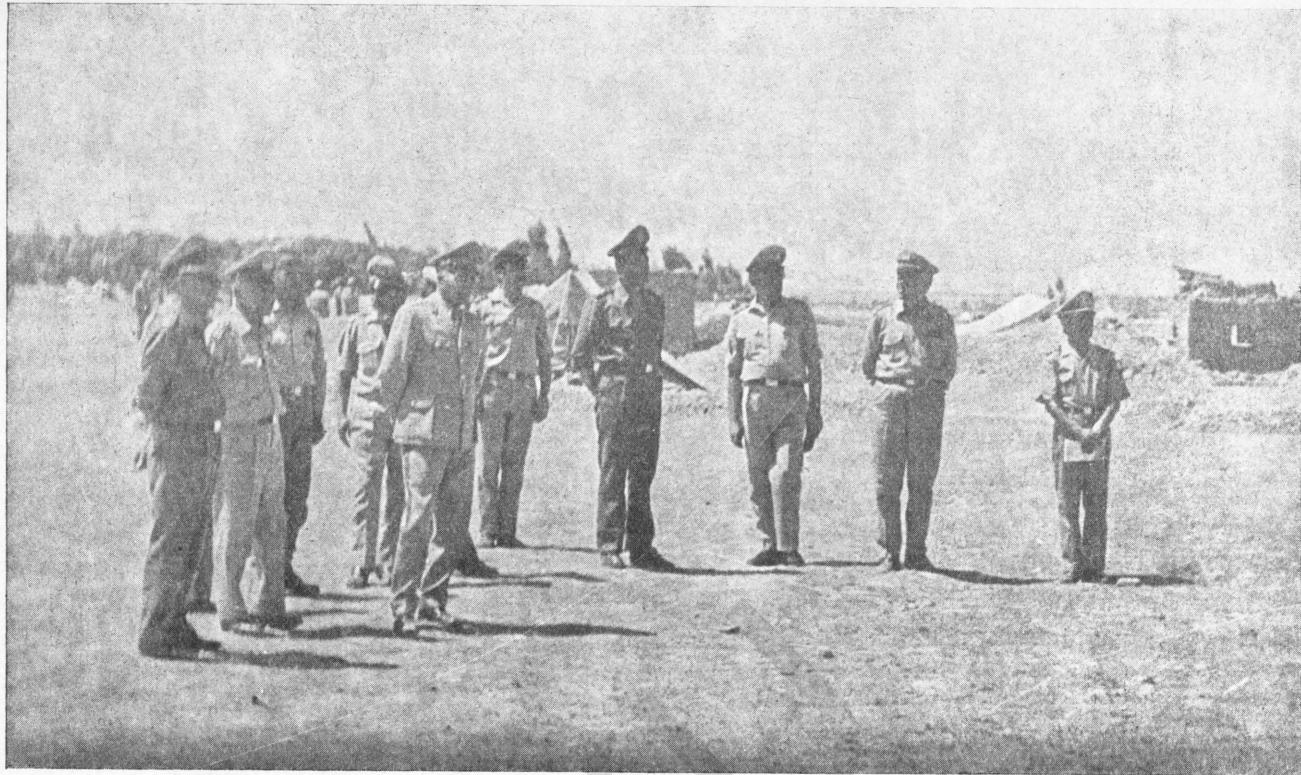
و سعادت ملت افغانستان و رهبر بزرگی که رژیم مردمی را بمیدان آورد و بر ما لازم است که برای استحکام این رژیم از هیچگونه مجاهدت درین نور زیم .
ما امروز تطبيقات قواي هوانئي

رفقاي عزيز، بحیث يك برادر و همکار تان به شما توصيه ميکنم که امروز همه ما در مقابل خدا (ج) رسول(صن) وطن و مردم و رهبر خويش مسئوليت داريم ، مسئوليت بخاطر حفظ تماميت خاک و نواميس ملی

تطبيق پروگرامها و ديدن رفقا يکه وظايف شانرا بحسن صورت انجام ميدهند ميباشد امروز اردو گاه صحراء را مشاهده کردیم تا جا يکه دیده شد صاحب منصبان و افراد در اجرای وظائف خود موفق بودند.

دگروال دين محمد قوماندان قواي هواني هنگام يکه قرار محاربوی را برای پرسونل شامل تطبيقات ابلاغ مينما يد

هنگام بازدید فعالیت مرتبا تانک در قشله جدید کندهار

و همراهان شان بعد از ختم تطبیقات
قوای هوائی و باز دید از قوای
کندهار به میدان هوائی مواصلت
و بعد از خدا حافظی از قوماندان
و دیگر صاحب منصبان، طیاره حامل
شان اوچ گرفته و بطرف کابل
حرکت نمودند.

روانی های مردان مبارز آن عمیقانه
نگاه کنیم و از آنها چیزی بیاموزیم.
تورنجرال رسولی بیانیه خود را
با شعار: زنده باد افغانستان
زنده باد رهبر ملی مابناغلی محمد داود
خاتمه داد.
تورنجرال رسولی لوی درستیز

را دیدیم و قوای زمینی هم باشد در
این حصه مساعی مشترک داشته باشند
تا با تشریک هم دوش بشوشن پیش
رونده تا یک اردوی قوی و نیرومند
برای مدافعت مملکت در هر نوع
شرط آماده و مهیا باشند در این
ولایت که شما زیست دارید امتیاز
بخصوصی دارد زیرا در اینجا خرقه
مطهر حضرت سرور کائنات و رهبر
عالم بشریت قرار دارد، رهبر یکه
درسن انسانیت و فداکاری را برای همه
آموخت و ما باشد باپروردی از ارشادات
پیشوای بزرگ اسلام برای اعتدالی
دین مبین اسلام و محافظه خاک مقدس
افغانستان در هر آن آماده باشیم.
علاوه‌تاً شخصیت نامدار یکه تاریخ
افغانستان را شکوهمند ساخته و اکنون
در دل این خاک آرمیده عبارت از
احمدشاه با با کبیر است که در راه
اعتدالی وطن بدل مساعی نموده است.
ما باید بتاریخ وطن و کار-

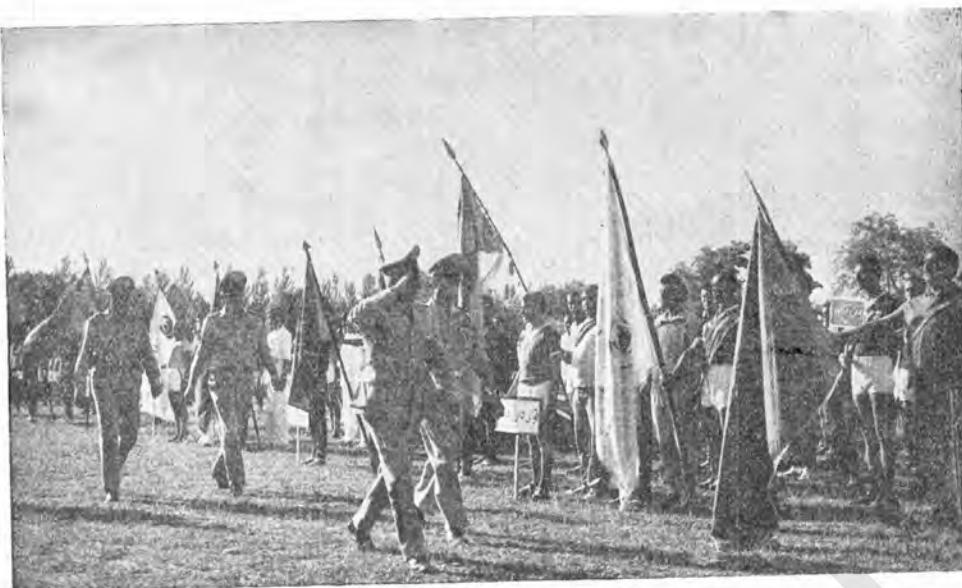

فعالیت پرسونل شامل تطبیقات در محل قومانده مشترک

افتتاح قورنیت

بھاری اردو

(بقیہ صفحہ ۹۴)

مختلف ورزشی نیز آغاز گردید . این تورنمنت که مدت یکماه را در بر خواهد گرفت دران اکثر از مؤسسات مثل حربی پوهنتون و پوهنچی های مختلف آن ، حریق پشوونخی و اکثر آن قطعات مرکزی و ولایات حصہ گرفته ورشته های ورزشی این تورنمنت که تیم های مختلف در آن به مسابقه خواهند پرداخت عبارت اند از - فتبال - والیبال هندبال - ها کی - باسکتبال - اتلتیک خفیف سپورت های ۳ گانه عسکری - دویدن در اراضی عارضدار دویدنین شهر به مسافه ده هزار متر - جمناستیک - وزنه برداری - پہلوانی و پنگ پنگ . در اخیر باید باد آورشد که در تورنمنت بھاری سال جاری اردو در روز افتتاح آن قسمی که تماشا چیان ملاحظه کردند چه از نگاه تعداد ورزشکاران و تیم های ورزشی و چه از نگاه البسه و دیگر مالزمه های ورزشی تحولات ثمر بخشی بیان آمده بود که در این صورت ما بایک اطمینان قوی گفته میتوانیم که نتایج این مسابقات نیز نسبت به مسابقات گذشته یک برتری و برازنده گی خاصی خواهد داشت البته بعد از ختم مسابقات جریان آنرا از نظر دوستداران ورزشی خواهیم گذشتا ند ....

و تشریک مساعی مؤثر تلقی میگردد و این موضوع در ذات خود یکی از مقاصد اساسی تعلیمی ورزش ها و سپورت های دسته جمعی قبول شده میتواند .

بنابران امیدواریم تورنمنت بھاری سپورتی اردوی جمهوری نہ تباہ بتواند ورزیدگی انفرادی ورزشکاران جوانان مارا اکشاف و توسعه دهد بلکه در عین زمان در تقویت روحیه همکاری صمیمانه بین منسوبيین اردو موثر ثابت شود و در پر تو رفاقت سالم و تلاش های صادقانه روحیه مساعدی را جهت پیشبرد مایر وظایف ایشان بیان آورد .

همچنین رئیس تعلیم و تربیه نقش مقام ستر درستیز را در راه اکشاف سپورت مؤثر دانسته و نتایج و موفقیت هائی را که در طی یک سال گذشته ورزشکاران اردو در خارج از اردو بدست آورده اند یاد او ر شده و کثرت روز افزون تیم های اشتراک گفته را قدم مؤثری دیگری دانست . در راه اکشاف سپورت در اردو .

د گر من سید عبدالقیوم آمر ورزشی وزارت دفاع ملی راجع به برگزاری ورزش این مسابقات مطالب مفصلی بیان کرده و بعد مسابقات رشته های

تورن جنرال غلام حیدر رسولی لوی درستیز هنگام معاپنہ تیم های اشتراک گفته

ناتایج مثبت و مطلوبی را در جمیت اکشاف سویہ آمادگی اردو برای اجرای وظایف مقدس ملی که بدوش دارد بارخواهد آورد .

اهمیت سپورت و تربیه بدنی و نقشی را که در تربیت سالم فکری و جسمی اشخاص دارد کاملاً واضح و مسلم است ، زیرا سپورت نہ تنها موحد ورزیدگی مطلوب درقدرت فزیکی افرادی که برای خدمت موثر و نعال خلیلی ها ضروریست واقع میگردد ، بلکه در عین زمان زمینه مساعدی را برای رشد فکری ، تفکر سلیم ، آرامش اعصاب ، ثبات اراده ، تتحمل و برده باری که در ذات خود صفات ایده آل برای تمام منسوبيین اردو میباشد بوجود میاورد . و این البته ارزش انفرادی سپورت و ورزش بدنی میباشد . امادر مورد ارزش و اهمیت سپورت در تولید روحیه همکاری و تشریک مساعی که یک وصف دسته جمعی میباشد باید عرض شود اجرای فعالیت دسته جمعی در چوکات تیم های سپورتی که بر همکاری مجموعی در راه اهداف دسته جمعی متکی میباشد در عین زمان بوجود آورنده و اکشاف دهنده روحیه همکاری صمیمانه

زنده نگه میداشتند و همینکه فرمتهی دست میداد مردانه وار و باقدرت حق ، به پیکار باطل می شدند .
ملت افغان از پیروان بزرگ همین راه حق است که در کوره راه پر پیچ و خم تاریخ آسایی کمن ، این امتحان حق
پرسنی و آزادیخواهی را بارهاداده است و هر بار نیز با سربلندی و پیروزی ، پر چم حق را بر افرادشته و باخون استعمار
چیان خونخوار ، دشتودامان این سر زمین را نگین ساخته است و خود پر چمدار و مشعلدار آزادی خواهی دیگران شده است .
پنچاه و هفت سال قبل این ندای حق از حنجره فرزند پرشور و آزادی پرست افغان اعلیحضرت غازی اسان الله خان برآمد
و شمشیر حق از نیام افسر فداکار و نامور افغان اعلیحضرت غازی محمد نادر شاه شهد بپرین شد و با قلم توانی
مرحوم محمود طرزی که از اسالها پیش تخم آزادی و احساسات ملی پشور در آورده بود این هنگامه بزرگی پیغمبر رسیله
و با پیمان عظیم ملت افغان و با سر بازی و قربانی های اردودی باشهاست ما پیکار حق و باطل آغاز گردید .

ملت واردودی ما باقیادت راد مردان قهرمان خویش و با فریاد پر عظمت :
(الله اکبر) بجنگ استعمار شناختند ، سپاه حق با سلاح ناچیز مادی اما باقدرت
عظیم ایمان و لشکر باطل بالسلجه و تجهیزات عصری و مکمل ، لیکن باروح
علیل و نابکار ، در مقابل یکدیگر صفت کشیدند ، کشتم و کشته دادیم ،
تپیدیم و تپیدند ، صحنه کارزار از خون طرفین گلگون شده بود ، برخون
مبازان راه حق نقش (الله اکبر) و برخون سپاه نابکاران راه باطل ، لکه
ننگ نما یان بود عاقبت پیروان حق پر چم کامیابی و فتح و نصرت را بر افرادشند
و داعیه حق را از گفتار به کردار مبدل ساختند .

دشمن غاصب ، فرمان آزادی ملت رنج دیده را بضرب شمشیر راد مردان
افغان امضاء نمود و بار دیگر تاریخ تکرار شد ، آری ، استعمار بار دوم بسن نوش
شوم خویش مبتلا گردیده بود و روح وزیر اکبرخان غازی در آسمان کشور ما
بپرواز در آمد و انوار شادی و خرمی را بر سر زمین می پاشید .

مالهای است که این روز فرخنده را جزو اعیاد ملی خویش ساخته ایم و شمشی
جوزارا جشن می گیریم و بروح فرزندان شهید و آن هائی که در پیکار حق و باطل
براه حق جان سپردند تحفه های ادعیه و تحيات می فرماییم . آری تجلیل
از خدمات و قربانی های نیا کان ما ، وظیفه و سنت حمیده مردم ما است و هر گز
قربانی های قهرمانان خود را بدست فراموشی نخواهیم سپرد .

در پهلوی این روز فرخنده که عید استقلال و مظہر افتخارات جاودانی ما
در برابر استعمار و شکست استعمار است خوشحال و مسروریم که با درایت
و تدبیر باشکوه و تاریخی مرد مبارز و رهبر ملی مابنا غلی محمد داده در رئیس دولت
و سرقومندان اعلی اردوی جمهوری افغان از نعمت جمهوریت نیز برخورداریم
و آن مجادلات دیرینه ما در برابر استعمار واستثمار نو و در راه سربلندی
و عظمت و ترقی افغانستان عزیز تحت قیادت پیشوای حیات نوین ما ادامه دارد
ما باطن خدای توانا و به نیروی ملت حق پرست افغان وقدرت عظیم اردوی
جوان خویش ایمان و اعتقاد کامل داریم که آزادی و استقلال ما در پرتو نظام
جمهوریت روز بروز متکمل و ثمر بخش ترشد نی است و با چنین آرزو و اطمینان
جشن استداد استقلال کشور را به حضور رهبر ملی و حامی استقلال کشور
بناغلی محمد داده و ملت نجیب افغان واردودی قهرمان خویش صمیمانه
تبیر یک می گوییم .

زنده باد افغانستان پا ینده باد آزادی و جمهوریت ما

سر بلند باد پر چم اردوی قهرمان افغان

پیکار حق

و

باطل

(باقیه صفحه ۳)

تورن جنرال غلام حیدر «رسولی»

کپهای قهرمانی تورنمنت بهاری را به مستحقین آن اعطاء کردند

مسابقه قبلی از تیم والیبال اردو شکست خورده بود مگر با نهم موفق گردید که در مسابقه آخری با ابدست آوردن ۳ میدان از پنج میدان مقام قهرمانی والیبال آزاد را بدست بیاورد. تیم والیبال اردو در این تورنمنت مقام دوم را و تیم های والیبال تربیت بدنسی و کلپ پوهنتون مقام های سوم و چهارم را حاصل کردند.

همچنین ورزشکاران اردو در این روز موفق بگرفتن کپهای قهرمانی هندبال و هاکی که در هر دو رشته مقام قهرمانی را ابدست آورده بودند نیز شدند.

ارتقائی خود را به پیمايد تا باشد ورزشکاران مادر میدان های بزرگ داخلی و خارجی به موقعیت های بزرگی دست یافته و افتخاراتی برای خود و کشور بارگان بیاورند.

در مسابقات بهاری والیبال امسال که بین ۱۳ تیم بقسمی ساقمه در میدان های والیبال کلوپ عسکری برگزار گردید تیم های مختلف در آن حصه گرفته و بمسابقه پرداختند که در نتیجه ۴ تیم اردو، کابورا «الف» انسٹیتوت تربیت بدنسی و کلپ پوهنتون بفاصله راه یافتدند. در مسابقه نهانی تیم والیبال کلپ کابورا «الف» اگرچه در یک

کپ ها و مدال های ورزشی به تیم های والیبال، هندبال، باستکبال و هاکی که در تورنمنت بهاری آزاد امسال لقب قهرمانی را کسب نموده بودند؛ عصر روز پنجم شنبه ۱۳ جوزا در حالیکه انجمنی عبدالتواب آصفی وزیر معادن و صنایع حاضر بود، توسط تورن جنرال غلام حیدر (رسولی) لوی درستیز در کلوپ عسکری بآنها تفویض شد.

درختم مسابقه تورن جنرال لوی درستیز ورزشکاران را طرف تشویق را داده اخلاق ورزشی آنها را ستوده و آرزو نمودند، هنوز هم چنین مسابقات با مشق و تعریف بهتر سیر

تورن جنرال غلام
حیدر «رسولی»
لوی درستیز درحال
اهدای کپ قهرمانی
فتبال به کپتان تیم
حر بی بنوونی

خلاص سوانح د گر من متقادع محمد شریف

د گر منی ترفیع و تبدیلاً در بست قوماندانی قوای کاروزارت فوائند - عامله موظف در سال ۱۳۴۲ نظر به ایجابات اصولنامه ترفیع و تقاعد عسکری به تقاعد سوق گردید ،

د گر من مرحوم در شرارت های سال ۱۳۲۴ دره دیوه گل کترها و در محاربه صافی و خوگیانی اشتراک نموده جسارت و فعالیت زیاد از خود نشان داده و ۱۲ ماهه قدم هم گرفته است نشان های که در ادوار ماموریت خویش اخذ نموده :

- ۱- مدال رشتن نکلی
- ۲- مدال ورتیا نکلی
- ۳- مدال ورتیا نکلی

به کمال تاسف اطلاع گرفتیم د گر من مرحوم به اثره بریضی که عاید حال شان بود بنا بر این حمل سال ۱۳۵۵ به عمر (۶۸) سالگی داعی اجل را لبیک گفته پدرود حیات نموده

ان الله وانا إلیه راجعون

وزارت دفاع ملی از قدان د گر من مرحوم که یک تن از صاحب منصبان سابقه دار اردوی جمهوری افغانستان عزیز بوده متاثر و متالم گردیده از خدای متعال برای آن مرحوم طلب مغفرت و به بازماندگان نش صبر جمیل میخواهد امین .

مرحوم در سن ۱۲۸۷ قمری در قریه کاکا خیل ولایت وردک تولد یافته تحصیلات ابتدائی خود را طور خصوصی انجام داده بعداً در سال ۱۳۱۱ داخل خدمت مقدس عسکری شده بعد از ختم دوره عسکری در سال ۱۳۱۴ نظر به لیاقت، شهامت و تجریب کافی ایکه در فن حرب داشت بر تبعه پر کمشیری نائل گردید و در سال ۱۳۱۵ بر تبعه دوهم بر یاریمنی ترفیع نموده و در قول اردوی مرکزی موظف گردید در سال ۱۳۱۹ به لیری بر یاریمنی ترفیع در سال ۱۳۲۱ به رتبه تورنی تریج نمود در سال ۱۳۲۶ بر تبعه جگتوانی ترفیع در سال ۱۳۲۹ به رتبه جگپونی ترفیع به صفت قوماندان کنده ک اول لوای نمبر ۳ فرقه ۲ ق، م- موظف در سال ۱۳۳۰ تبدیلاً به صفت قوماندان کنده ک لوای ۳ فرقه ۲ موظف در سال ۱۳۳۲ تبدیلاً به صفت قوماندان کنده ک ۳ لوای ۸۲ فرقه نمبر موظف در سال ۱۳۳۴ به صفت قوماندان کنده ک ۳ لوای ۱۸ جنوبی موظف در سال ۱۳۳۷ در بست قوای هوائی موظف در سال ۱۳۳۸ به حیث سرحدار جاجی میدان موظف و در سال ۱۳۳۹ به رتبه

خلاصه سوانح دگروال

محمد صدیق

خلصه سوانح جگردن

نور الدهن

مرحوم درسته ۱۳۰۶ شمسی در ولایت هرات تولد گردیده و بعد از تیحصیلات مقدماتی شامل حربی پوهنتون گردیده درسال ۱۳۳۰ از حربی پوهنتون نشأت و به رتبه کیل ضابط دربست قوماندانی قوای مرکز مقرر گردیدند در سنه ۱۳۳۱ به رتبه دریم برید منی ترقیع و دربست قوماندانی قطعه فراه تبدیل در سال ۱۳۳۳ به رتبه دوم برید منی ترقیع در سال ۱۳۳۶ برتبه لمپری برید منی ترقیع و درسال ۱۳۳۹ به رتبه تورنی ترقیع درسال ۱۳۴۲ در بست قوماندانی قوای مرکز تبدیل درسال ۱۳۴۴ به رتبه جگنوری ترقیع در سال ۱۳۴۹ به رتبه جگنوری ترقیع و در بست احتیاط پذیرفته شده در سال ۱۳۵۲ مکراراً در بست قوماندانی قوای مرکز تبدیل و نسبت مریضی که از مدت زیاد عاید حال شان بود دوباره در احتیاط پذیرفته شد مرحوم در زمان وظیفه داری شان به اخذ مدال ورتیا بر نزد مال ورتیا نکلی نائل گردیده به تاسف اطلاع گرفتیم جگنون مرحوم به اثر مریضی که عاید حال شان بوده به عمر (۴۹) سالگی داعی اجل را لبیک گفتنه بتاریخ ۵/۲/۵۵ پدرود حیات نموده انا الله و انا اليه راجعون.

وزارت دفاع ملی از فوت جگردن مرحوم که یک تن از صاحب منصبان صادق اردوی جمهوری بوده متاثر و متالم گردیده از بارگاه خداوند بزرگ برای مرحومی طلب مغفرت و برای بازمانده گانش صبر جمیل میخواهد آمين.

مرحوم دگروال محمد صدیق بعد از تیحصیلات مقدماتی شامل حربی پوهنتون گردیده در سال ۱۳۲۵ از حربی پوهنتون نشئت برتبه کیل ضابط دربست قوماندانی قوای مرکز مقرر گردیده درسنی ۱۳۲۶ برتبه دریم برید منی ترقیع درسال ۱۳۲۸ برتبه دوم برید منی ترقیع و بفرقه ۳ تبدیل گردید در سنی ۱۳۳۰ برتبه لمپری برید منی ترقیع درسال ۱۳۳۱ در بست قوماندانی قوای غزنی تبدیل در سال ۱۳۳۲ برتبه تورنی ترقیع درسال ۱۳۳۳ در بست قوماندانی قوای ۲۰ نهرین موظف درسال ۱۳۳۴ دوباره دربست قوماندانی قوای پکتیا موظف گردیده درسال ۱۳۳۶ برتبه جگنوری ترقیع درسال ۱۳۳۸ برتبه جگنوری ترقیع در سال ۱۳۴۱ دوباره در بست قوماندانی قوای ۱۴ غزنی موظف درسال ۱۳۴۳ برتبه دگرمی ترقیع درسال ۱۳۴۴ به کفالت خند مرکز خوست فرقه ۲۵ قوای پکتیا موظف درسال ۱۳۴۵ بحیث مذیر اوپراسيون فرقه ۱۲ موظف درسال ۱۳۴۷ شامل کورس (آ) گردیده درسال ۱۳۴۸ بعد از فراگت بحیث قوماندان غند فرقه ۱۶ موظف در سال ۱۳۴۹ برتبه دگروالی ارتقاء جسته و بحیث قوماندان غند فرقه ۲۵ موظف در عین سال بحیث آ مر توپچی قوای ۳ موظف گردید در سال ۱۳۵۰ نظر به ایجابات اصولنامه ترقیع و تقاعد به تقاعد سوق گردید.

دگروال مرحوم نظر به خدمات پر ارزش شان نائل به اخذ مدال ورتیا نکلی، نشان ستوار درجه ۴ ورتیا نکلی رشیون گردیده اند.

با تأسف اطلاع گرفتیم دگروال مرحوم در لیل ۳۱-۲-۵۵ در اثر مریضی که عاید حالش گردیده بود به عمر ۵۸ سالگی پدرود حیات گفت.

وزارت دفاع ملی ازوفات دگروال محمد صدیق که یک صاحب منصب ساقمه دار اردوی جمهوری بوده متاثر و متالم گردیده و از بارگاه ایزدی برایش طلب مغفرت و به بازمانده گانش صبر جمیل میخواهد.

د ملی دفاع فزارهت - سترلرستیز

د نشر یا تو لوی مدیریت = داردو د مجله مدیریت

مجله اردو (نشریہ ماہماں)

شرح اشتراک :

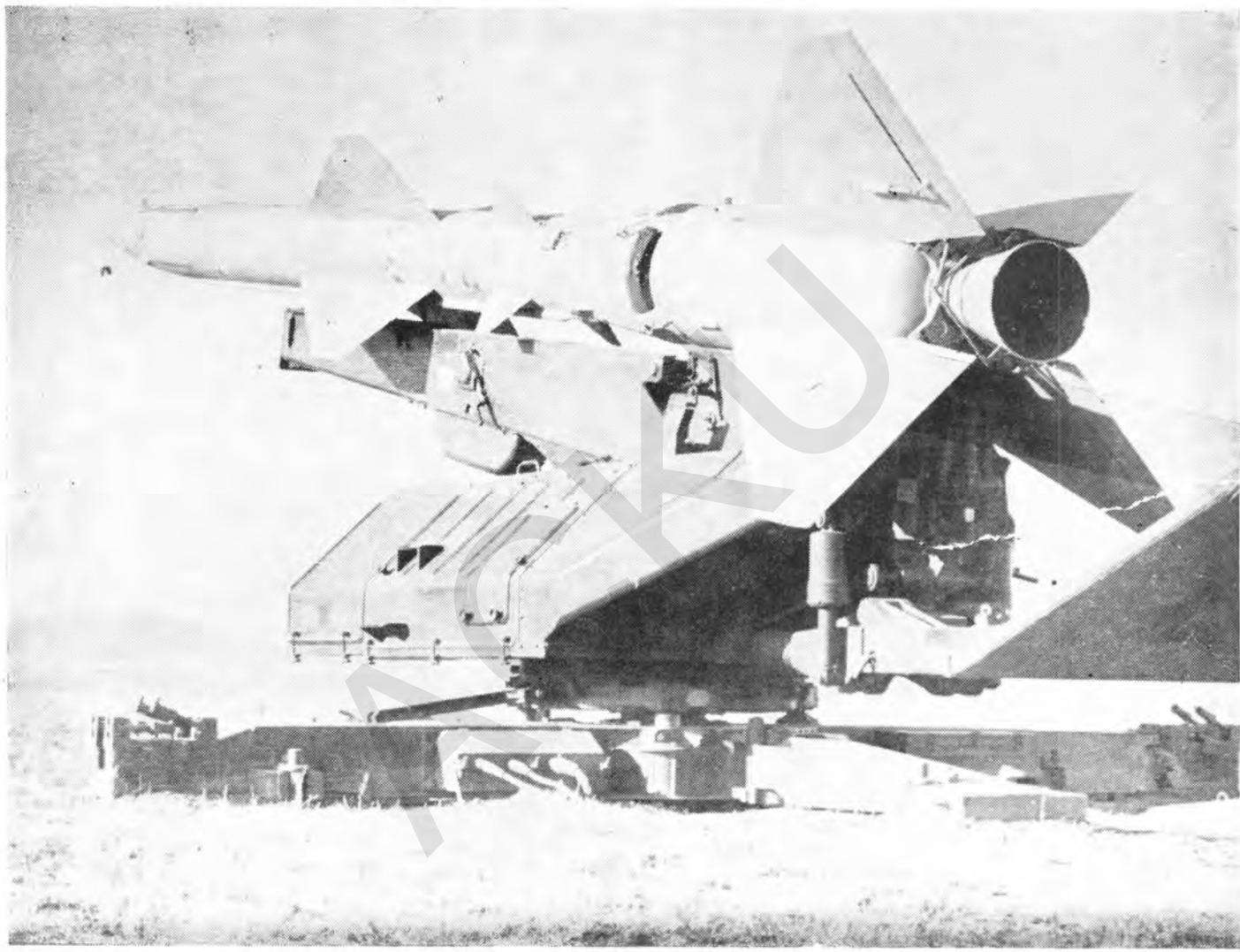
سالانہ برائی صاحب مخصوصان و اشخاص مملکتی ۱۵۰ - افغانی

قیمت فی شماره : ۱۳/۵۰ - افغانی

نمبر حساب در افغانستان بازٹ : ۶۰۰۱

آدرس : داردو مجلہ - د ملی دفاع مطبعہ کابل - افغانستان

نمبر تیلمخون مدیر مجلہ : ۴۴۴۰۸

نمونه از اسلحه مدرن اردوی جمهوری افغان

AFGHAN MILITARY REVIEW

(Monthly Magazine)

Address: Ulta Mojella, Military Press, Kabul
Afghanistan

Tele: 23208

Subscription rate for foreigners & abroad - 15US dollars,
Volume, 56 Serial, 651 (R.S.No. 35)

May - June 1976